

ผลของการฝึกโยธวาทิตที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

**The Effect of Military Band Participation on Emotional Intelligence of
Mathayomsuksa 1 Students**

ว่าที่ร.ต.หญิงจักรวิดดา เหล็กนิ่ม

Jakwida Leknim

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for The Degree of
Master of Arts in Human and Social Development**

Prince of Songkla University

2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

(1)

ชื่อวิทยานิพนธ์

ผลของการฝึกโยธาวิชาที่มิต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้เขียน

ว่าที่ร.ต.หญิงจักรวิดา เหล็กน้อม

สาขาวิชา

พัฒนามนุษย์และสังคม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ธรรมสังการ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วัน เดชพิชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทพ.ดร.กรัตไนย หวังรังสิมากุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ธรรมสังการ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทพ.ดร.กรัตไนย หวังรังสิมากุล)

.....กรรมการ
(ดร.เกษตรชัย และหีม)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.เกริกชัย ทองหนู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อวิทยานิพนธ์	ผลของการฝึกโยชวาทิตที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ผู้เขียน	ว่าที่ร.ต.หญิงจักรวิดา เหล็กนิ่ม
สาขา	พัฒนามนุษย์และสังคม
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบทดลอง (experimental design) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการฝึกโยชวาทิต 2) เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์หลังการฝึกโยชวาทิตของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนส่องแสงพัฒนชยการ ประจำปีการศึกษาที่ 2551 จำนวน 32 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการจับคู่ (matched – pairs design) จำนวน 16 คู่ ตามคุณสมบัติที่กำหนด แล้วสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดำเนินการทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ก่อนการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาตามแนวคิดของโกลแมน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9230 จากนั้นจึงดำเนินการฝึกโยชวาทิตตามแผนการจัดกิจกรรมโยชวาทิตกับกลุ่มทดลองตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ - 20 กรกฎาคม 2552 และทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเสร็จสิ้นการทดลอง เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ก่อนและหลังการทดลองภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม โดยใช้ t-test และมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์นักโยชวาทิตที่มีประสบการณ์ 4-5 ปี วิเคราะห์โดย การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนได้รับการฝึกโยชวาทิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า การฝึกโยชวาทิตทำให้ผู้ฝึกมีสมาธิและสติ มีความจำดี มีความมั่นใจในตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์ มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเกิดจากการได้ทำงานร่วมกันเป็นทีม รู้จักวางแผนร่วมกันพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน จึงส่งผลให้มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ได้สูงขึ้น

Thesis Title	The Effect of Military Band Participation on Emotional Intelligence of Mathayomsuksa 1 Students
Author	Jakwida Leknim
Major Program	Human and Social Development
Academic Year	2010

ABSTRACT

The objectives of this experimental research are: 1) to compare emotional intelligence of students in the experimental group before and after the military band training, 2) to compare emotional intelligence of the experimental group and the control group after the completion of the military band training. The sample for the study consisted of 32 MS1 female students from Songsaeng Commercial School of the 2008 academic year. The samples were paired up using matched-pair design into 16 and randomly assigned to the experimental and control group . The students of both groups were given with an emotional intelligence pretest developed by the author based on Goleman' s concept, with the .9230 reliability. The military band training was provided to the experimental group from February 2, 2009 to July 20, 2009 while the control group received no training besides normal school learning activities. Both groups were given post-test using t-test to compare emotional intelligence both before and after the experimental. Qualitative data was collected by interviews with the students who had played in the military band between 4 to 5 years and the data was analyzed using the content analysis. The study has shown that emotional intelligence of the experimental group is higher after the military band training at the .05 significant levels. The emotional intelligence of the experimental group is also higher than that of the control group at .05 significant levels. Data from the interviews revealed that the military band training could enhance the student's concentration, consciousness, memory, self-confidence, interpersonal relationship, self-discipline and creativity owing to the collateral work, team planning and mutual support. All contributed to the increase in emotional intelligence of the students participating in the military band training.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือจากคณาจารย์ในคณะศิลปศาสตร์ทุกท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงตั้งแต่ รศ.ดร.วันชัย ธรรมศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ทพ.ดร.กรัสไนย หวังรังสิมากุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ ที่ให้โอกาสและกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ข้อคิด ตรวจสอบแก้ไขและเป็นกำลังใจ ตั้งแต่ต้นจนทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้สามารถทำงานวิจัยได้ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.วัน เดชพิชัย ประธานกรรมการสอบ และ ดร.เกษตรชัย และหิม กรรมการสอบที่ได้กรุณาเสียสละเวลา ให้คำแนะนำเพื่อให้งานวิจัยดำเนินไปอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ รศ.ดร.รพีพรรณ สุวรรณฉัฐโชติ อาจารย์คาร์ณี กาญจนสุวรรณ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ซึ่งให้คำแนะนำในการค้นคว้าเอกสารและตรวจสอบความถูกต้อง น่าเชื่อถือ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ระวุฒิ กฤษณะพันธ์ ผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการฝึกโยชวาติตมาโดยตลอด จนผู้วิจัยสามารถประมวลและจัดทำแผนการจัดกิจกรรมวงโยชวาติตสำเร็จสามารถนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ได้ อาจารย์อตุลย์ วงศ์แก้ว อาจารย์ผู้ให้ความรู้วิชาโปรแกรม Sibelius ที่ผู้วิจัยสามารถนำมาใช้ได้เกิดประโยชน์กับนักเรียนตลอดมา อาจารย์มงคล ภิรมย์ครุฑ ผู้ให้ข้อคิดและกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ นักโยชวาติตและนักเรียนผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกคนที่ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่และเต็มใจจนการวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คุณสุกิจ โรจนวานิชกิจ อาจารย์อรุณรัตน์ รัตนภูมิ และอาจารย์ปรียา เสริมศิลป์ ผู้ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้ได้มาศึกษาต่อสาขาพัฒนามนุษย์และสังคม ได้มีโอกาสทำงานวิจัยชิ้นนี้

ขอบคุณครอบครัว ที่ให้โอกาส เป็นกำลังใจ รวมทั้งช่วยเหลือและให้การสนับสนุนตลอดมา และสมาชิก พมส. 3 ทุกคนที่ได้มีส่วนเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้วิจัยได้ทำงานตามที่ตั้งใจไว้

สุดท้ายนี้หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาแก่นักเรียน ครูและผู้สนใจทั่วไป นำไปใช้ประโยชน์ได้ ผู้วิจัยขอขอบคุณงามความดีแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน

ว่าที่ร.ต.หญิงจักรวิดา เหล็กนิ่ม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
รายการตาราง.....	(9)
รายการภาพประกอบ.....	(10)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน.....	7
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ).....	8
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียน.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรม โยธาวิท.....	28
แนวคิดทฤษฎีดนตรี.....	30
แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์.....	32
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	37
สมมติฐานในการวิจัย.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประเภทและแบบแผนการวิจัย.....	39
สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง.....	39
	(6)

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ตอนที่ 1 ลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง.....	56
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมติฐานการวิจัย.....	57
ตอนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักโยธาวิศ.....	61
5 สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	69
สรุปผล.....	70
การอภิปรายผลการวิจัย.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	86
ก ข้อมูลประวัติส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง.....	87
ข แบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญา.....	91
ค แบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์.....	99
ง แผนการจัดกิจกรรม โยธาวิศ.....	108
จ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	314
ฉ ข้อมูลคะแนนเฉลี่ยสะสมและคะแนนความสามารถทางสติปัญญา ของกลุ่มตัวอย่าง.....	318
ช แนวคำถามและคำให้สัมภาษณ์จากนักโยธาวิศ.....	321
ช บทวิเคราะห์คำสัมภาษณ์นักโยธาวิศ.....	331
ญ สรุปผลการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ.....	342

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ฎ คำอำนาจจำแนก, ค่าความเชื่อมั่น.....	351
ฎ หนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือการวิจัย.....	355
ฐ หนังสือราชการขออนุญาตทำการวิจัย.....	362
ฑ หนังสือตอบรับการเสนอผลงาน.....	364
ประวัติผู้เขียน.....	369

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1 องค์ประกอบ Emotional Intelligence ของ Salovey & Mayer, Bar-on และ Goleman.	12
2 องค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต.....	17
3 แสดงองค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ 5 ด้าน.....	44
4 กำหนดคำถามที่ตรงกับโครงสร้างตามแนวคิดของ Goleman.....	46
5 แสดงระยะเวลาการฝึกโยชวาติตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1-40.....	53
6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง.....	57
7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการฝึกโยชวาติ.....	58
8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง.....	59
9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความฉลาดทางอารมณ์ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง.....	60

รายการภาพประกอบ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	38
2	แสดงรูปแบบการวิจัย.....	40
3	แสดงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สังคมปัจจุบันมักยกย่องและให้ความสำคัญกับคนที่เรียนเก่งและสติปัญญาดี เพราะบุคคลเหล่านี้มักจะประสบความสำเร็จในการเรียนและสามารถเข้าทำงานในตำแหน่งดี ๆ แต่จากผลการศึกษาของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาอื่น ๆ ยืนยันว่ามีตัวแปรสำคัญอื่นที่ส่งผลต่อความสำเร็จในชีวิต การเรียน การทำงาน และการดำเนินชีวิตส่วนตัว จึงได้หันมาสนใจตัวแปรที่นอกเหนือจากเขาวงกตปัญญา คือ ตัวแปรคุณลักษณะประจำตัวของบุคคล ที่ส่งผลต่อความสุขและความสำเร็จ คือ ตัวแปรความฉลาดทางอารมณ์ (ลักขณา สรวิวัฒน์ 2545, 140) ความฉลาดทางอารมณ์มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้คนเราสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และจากการศึกษาผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงานพบว่าคนเหล่านั้นได้ใช้ทักษะทางด้านสติปัญญาเพียงร้อยละ 20 ที่เหลือเป็นความสำเร็จที่เป็นผลมาจากอารมณ์และองค์ประกอบอื่น และสังคมจะมีความสุขอีกมากหากคนในสังคมได้รับการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (Goldman 1995) และผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดที่ทำการศึกษาย้อนหลังเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำงาน โดยศึกษาจากผู้เรียนที่จบการศึกษาจำนวน 95 คน เป็นการศึกษาระยะยาวและติดตามจนถึงวัยกลางคน พบว่าคะแนนที่บ่งบอกความสามารถในการเล่าเรียนไม่ได้บ่งบอกถึงความสำเร็จในชีวิตสักเท่าไร กล่าวคือ คนที่ได้คะแนนสูงสุดไม่ได้เป็นคนที่เหมาะสม ความสำเร็จมากที่สุดเมื่อเทียบกับเพื่อนร่วมชั้น ไม่ว่าจะในด้านเงินเดือน ตำแหน่ง ไม่อาจคาดหมายถึงความสุขในครอบครัว หรือการมีเพื่อนฝูงว่าจะต้องมีมากตามไปด้วย (เทอดศักดิ์ เดชคง 2544, 41)

การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์จึงเป็นการพัฒนาตนเองให้มองโลกในแง่ดี ไม่มีระดับวัดว่าเท่านี้เท่า นั้นจึงพอ ยิ่งพัฒนามากก็ยิ่งเป็นคนเต็มคนมากขึ้น (เทอดศักดิ์ เดชคง 2542, 41) นักวิชาการและนักจิตวิทยาเชื่อว่าความฉลาดทางอารมณ์เป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้โดยวิธีการต่างๆ หลากหลายวิธี เพราะความฉลาดทางอารมณ์พัฒนาได้ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงตลอดชีวิต ยิ่งโตยิ่งเรียนรู้มาก นำมาปรับปรุงพัฒนาตนเองได้ ความฉลาดทางอารมณ์จะเกิดขึ้นได้ต้องมีปฏิสัมพันธ์ ต้องมีเพื่อน มีกลุ่ม มีการสื่อสารกับคนอื่น ต้องเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พฤติกรรมฝังแล้วเราก็คืออย่างไร เราก็มีรูปแบบของเราอย่างนั้น แต่หากเราจะปรับปรุงและพัฒนาเราสามารถทำได้ แต่ต้องใช้ความต่อเนื่อง ฝึกทักษะซ้ำ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสังคม (อินทรี พัทธกุล 2548, 1)

จากการศึกษา พบว่าดนตรีสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ได้ เพราะเสียงท่วง
 แลหมของดนตรีมีผลต่อการทำงานของสมองส่วนอารมณ์ ดนตรีที่มีความไพเราะจะส่งผลให้ผู้ฟัง
 หรือผู้เล่นมีอารมณ์และจิตใจที่อ่อนโยน จะรู้สึกได้ว่าร่างกายจะสบาย มีความผ่อนคลาย และเกิด
 ความสงบขึ้นในจิตใจ มีสมาธิจดจ่อและเกิดจินตนาการตามเสียงที่ได้ยิน ดนตรีที่มีจังหวะเหมาะสม
 และมีระดับเสียงความดังพอเหมาะ ประมาณ 60-70 เดซิเบล จะช่วยให้สมองมีภาวะสมดุล ทำให้มี
 ความพร้อมต่อการเรียนรู้มากขึ้น อีกทั้งเสียงของดนตรีเป็นเสียงที่มีพลังอำนาจ จังหวะและเสียงของ
 ดนตรีทำให้เกิดคลื่นที่มีความสัมพันธ์กันที่แตกต่างกัน เมื่อใดที่จังหวะการสัมพันธ์ของคลื่นใน
 แต่ละบุคคลถูกปรับให้ช้าลงใกล้เคียงกับจังหวะของคลื่นในจักรวาลได้มาก ผู้คนจะมีชีวิตอยู่อย่างมี
 ความสุข (เกียรติวรรณ อมาตยกุล 2530)

การนำดนตรีเข้ามาใช้เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่เกิด
 ประโยชน์ เพราะดนตรีถือเป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์ โดยมีคำกล่าวที่ว่าดนตรีเป็นปัจจัยที่ 5 ที่จะปฏิเสธ
 ไม่ได้ดังพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลว่า “ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของข้าพเจ้า
 จะเป็นแจ๊สหรือไม่ก็ตาม ดนตรีล้วนอยู่ในตัวของทุกคน เป็นส่วนที่ยิ่งใหญ่ในชีวิตของเรา สำหรับ
 ข้าพเจ้าดนตรีคือสิ่งที่ประณีต สง่างามและทุกคนควรนิยมในคุณค่าของดนตรีทุกประเภท” (พระราชดำรัส
 อ้างถึงใน ศดับพิณ รัตนเรือง 2542, 1) การที่คนเราจะสนใจในดนตรีหรือไม่เพียงไรนั้นขึ้นอยู่กับว่า
 เรามีโอกาสที่จะได้ยินเสียงดนตรีมาพอสมควรหรือไม่ ดังนั้นสิ่งแวดล้อมจะต้องเปิดทางให้เด็กรู้สึก
 เข้าใจในดนตรี (ประมวล ทิดคินสัน 2534, 12)

ความสามารถทางด้านดนตรี (Musical Intelligence) เป็นความสามารถด้านหนึ่งใน
 ความสามารถทั้งแปดด้านของมนุษย์ที่มีอยู่กับตัวมาตั้งแต่กำเนิด (Gardner 1983) หรืออีกความหมาย
 อาจกล่าวได้ว่าดนตรีมีอยู่ในยีนของเราทุกคน มีความเป็นสากลที่เป็นลักษณะเฉพาะที่เผยแพร่ไปทั่วโลก
 ดนตรีทุกประเภทล้วนมีโครงสร้างของเสียงคู่แปด (octave) ผู้คนในทุกวัฒนธรรมต่างก็ร้องเพลง
 และต่างก็มีเพลงที่พวกเขามีส่วนร่วมในความหมายและอารมณ์ของเพลงนั้นๆ เด็กทุกคนต่างก็ชอบ
 ที่จะมิมกร้องเพลงให้ฟัง" ดนตรีจึงมีคุณค่าต่อการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ ซึ่งเราจะ
 พบอยู่เสมอว่าคนที่เล่นดนตรีเป็น หรือชอบฟังดนตรีมักเป็นคนที่มีจิตใจอ่อนโยน เพราะการเล่น
 ดนตรีทำให้รู้จักการปรับตัวเข้าหาห่มุ่คณะและการวางตัวได้เป็นอย่างดี การนำดนตรีมาใช้กล่อม
 เกลาให้เด็กมีสภาวะทางอารมณ์ที่อ่อนโยน น่าจะเป็นผลดีในการช่วยลดพฤติกรรมรุนแรงต่างๆ ที่อาจ
 เกิดขึ้นได้ รวมทั้งดนตรีสามารถช่วยหลอมจิตใจให้คนหันมาสร้างกิจกรรมร่วมกัน ดนตรีเป็นตัว
 สร้างเสริมจินตนาการของเด็ก และดนตรีที่ดีมีคุณสมบัติช่วยควบคุมจิตใจให้เด็กเป็นคนดี เพราะ
 ดนตรีมีส่วนช่วยเพิ่มการตอบสนองทางอารมณ์ (สุกรี เจริญสุข 2531) ซึ่งคุณค่าและประสบการณ์
 ทางดนตรีเป็นผลรวมทางด้านทักษะ คุณภาพ และการพัฒนาส่วนตนในเรื่องอารมณ์ สติปัญญา ร่างกาย

และสังคมของผู้เรียน (Brocklehurst 1971) สิ่งที่สามารถพิสูจน์ได้ในวันนี้ คือ คนตรีเป็นสิ่งที่ดีงาม คนตรินั้นมีอิทธิพลต่อร่างกาย จิตใจ และความคิดของมนุษย์ (สราพงศ์ อิศรศักดิ์ ณ อรุณยา 2008) และเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า คนตรีมีความสำคัญต่อชีวิต คนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตหรืออาจจะพูดว่าคนตรีช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต "คนตรีช่วยพัฒนาคุณภาพคน คนพัฒนาคุณภาพชาติ" (สุกรี เจริญสุข 2540)

กิจกรรมวงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมทางดนตรีประเภทหนึ่งที่โรงเรียนส่วนใหญ่ในประเทศไทยจัดขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รู้จักและสัมผัสดนตรี เป็นส่วนเติมเต็มให้นักเรียนได้เห็นเหจากสิ่งยั่วยุต่างๆ ด้วยการฝึกทักษะทางด้านดนตรีสากล เน้นการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน เพราะสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการทำกิจกรรมวงโยชวาทิตที่นอกเหนือจากความสามารถทางด้านดนตรีแล้ว กิจกรรมวงโยชวาทิตยังช่วยฝึกฝนพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การแบ่งเวลา ความสามัคคี และการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ เป็นการจัดการกระบวนการที่เน้นการกระทำ (Active Learning) โดยนำการเคลื่อนไหว การปฏิบัติ การใช้ดนตรีศิลปะเข้ามาผสมผสานในการจัดการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนมีความสุข และเพิ่มการเรียนรู้มากขึ้น (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2534)

วัตถุประสงค์หลักของกิจกรรมวงโยชวาทิตก็เพื่อฝึกฝนทักษะทางด้านดนตรีควบคู่กับทักษะทางสังคม รวมทั้งการอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อหล่อหลอมให้ผู้เรียนเป็นคนดี ซึ่งการเรียนรู้ตลอดจนการฝึกทักษะต่างๆ ในกิจกรรมวงโยชวาทิตจนสามารถบรรเลงเพลงร่วมกันอย่างพร้อมเพรียงนั้นจะต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนและฝึกซ้อม ทำให้เกิดสมาธิได้โดยไม่รู้ตัว ในขณะที่เราเล่นดนตรี ตามองโน้ต หูฟัง ต้องบังคับมือทั้งสองมือเล่นตามตัวโน้ตให้ถูกต้อง เมื่อใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่เราทำจึงเกิดสมาธิ ความนิ่งย่อมพัฒนาไปพร้อมกับการเจริญเติบโตของเด็ก ขณะเดียวกันความก้าวร้าว การตัดสินใจรวดเร็ว โมโหง่าย จะค่อยพัฒนาให้เป็นคนสุขุมมากขึ้น ดังนั้นวุฒิภาวะทางอารมณ์ ก็จะดีขึ้นไปพร้อมกับการพัฒนาทางด้านร่างกายให้เติบโตมาเป็นคนที่มีคุณภาพ ผู้ที่จะเป็นนักโยชวาทิตได้จึงต้องมีความอดทน ขยันฝึกซ้อม รู้จักแบ่งเวลา เป็นผู้ที่เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด สิ่งต่างๆ เหล่านี้ฝึกให้ผู้เรียนประพฤติตนในทางที่ถูกที่ควร รู้จักปรับตัว และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อตัวเด็กในชีวิตอนาคตต่อไป

ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ฝึกสอนวงโยชวาทิต ได้เห็นการพัฒนาทางด้านอารมณ์ของนักโยชวาทิตที่เปลี่ยนแปลงไปทิศทางที่ดีขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้นจึงต้องการศึกษาเปรียบเทียบถึงความแตกต่างของความฉลาดทางอารมณ์ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกโยชวาทิตกับนักเรียนที่ไม่ได้ฝึกโยชวาทิต ว่ามีการพัฒนาทางอารมณ์แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนา เพราะชีวิตในโรงเรียนนักเรียนมักได้รับการฝึกฝนให้เก่งทางด้านเชาวน์ปัญญา และด้านทักษะเกี่ยวกับงาน ตลอดจนเทคนิควิธีต่างๆ ที่จะเป็ประโยชน์ในการทำงาน จะมีการฝึกทักษะทางด้านอารมณ์น้อยมาก ดังนั้น

หากกิจกรรมวงโยชวาทิตสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ได้จริงก็ควรได้รับการสนับสนุนส่งเสริมอย่างกว้างขวาง ให้เป็นที่นิยมในกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่จะมีส่วนช่วยพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สร้างปัญหาให้กับสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการฝึกโยชวาทิต
2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ฝึกโยชวาทิต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้สถาบันทางการศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมโยชวาทิตได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์กับนักเรียนอย่างเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง มิได้มุ่งเน้นเพียงเพื่อการจัดทำวงเพื่อการประกวดหรือเพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน ผู้เกี่ยวข้องในการเรียนการสอนสามารถนำแผนการสอนกิจกรรมโยชวาทิตไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้อื่นๆ รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานักเรียนสามารถนำแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ที่ผู้วิจัยได้ประยุกต์ให้มีความกระชับรัดกุมเหมาะสมที่ผู้ตอบสามารถตอบได้ตรงตามลักษณะอารมณ์ของตนเองได้อย่างชัดเจน

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้จำกัดขอบเขตการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนส่องแสงพัฒนิกิจการซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551
2. กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการจับคู่ (matched – paired design) (Mark L. & Janina M. 2009, 466) จากคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ เกรดเฉลี่ยและคะแนนระดับสติปัญญาของนักเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ที่ใกล้เคียงหรือเท่ากัน ประวัติครอบครัวของนักเรียนที่เป็นครอบครัวเดี่ยวพ่อแม่อยู่ด้วยกันและนักเรียนไม่ได้ทำกิจกรรมใด ๆ มาก่อนในระดับ

ประถมศึกษา ซึ่งได้จำนวน 16 คู่ แล้วจึงสุ่มเข้ากลุ่มทดลองพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ด้วยการฝึกโยชวาทิตควบคู่กับการเรียนวิชาการและกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกโยชวาทิตและไม่ทำกิจกรรมใดๆ เลยนอกจากการเรียนวิชาการ

3. ขอบเขตเนื้อหา ผู้วิจัยทำการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.1 ทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่ม

3.2 ดำเนินการฝึกโยชวาทิตกับนักเรียนกลุ่มทดลองซึ่งเรียนวิชาการตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่มสาระ เป็นเวลาระยะเวลาหกเดือน ส่วนกลุ่มควบคุมนั้นเรียนวิชาการตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่มสาระ แต่ไม่ได้รับการฝึกโยชวาทิตหรือกิจกรรมพิเศษใดๆ

3.3 ทดสอบความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลองทั้งสองกลุ่ม

3.4 สัมภาษณ์นักโยชวาทิตที่ได้รับการฝึกโยชวาทิตมาแล้ว 4-5 ปี

4. ตัวแปรที่ใช้การศึกษาวิจัย

4.1 ตัวแปรต้น

4.1.1 ช่วงเวลา (1) ก่อนการฝึก (2) หลังการฝึก

4.1.2 การฝึก (1) การฝึกโยชวาทิต (2) การไม่ฝึกโยชวาทิต

4.2 ตัวแปรตาม ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) จำแนกเป็น 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one's emotions) 2) การควบคุมตนเอง (Self-Regulation) 3) การสร้างแรงจูงใจของตนเอง (Motivating oneself) 4) การรับรู้อารมณ์ของบุคคลอื่น (Recognizing emotions of others) 5) การจัดการความสัมพันธ์ (Handling relationships) (Goleman, 1998: 32-33)

4.3 ตัวแปรควบคุม ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) และคะแนนความสามารถทางสติปัญญา (IQ) และลักษณะข้อมูลพื้นฐานด้านประวัติส่วนตัว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การฝึกโยชวาทิต หมายถึง การเรียนดนตรีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามความถนัดของกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดกิจกรรมโยชวาทิต

2. นักเรียน หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกตามคุณสมบัติที่ผู้วิจัยกำหนดโดยการจับคู่ (matched – pairs design) แล้วสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. กลุ่มทดลอง หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและได้รับการฝึกโยชวาทิตควบคู่กับการเรียนวิชาการ โดยไม่ทำกิจกรรมอื่นนอกเหนือระหว่างการทดลอง

4. กลุ่มควบคุม หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสุ่มเข้ากลุ่มควบคุมที่เรียนวิชาการตามปกติแต่ไม่ได้รับการฝึกโยชวาทิตและไม่ได้ทำกิจกรรมใดๆ ระหว่างการวิจัย
5. EQ (Emotional Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกถึงความรู้สึกที่มีอยู่ภายในในตนเองออกมาอย่างเหมาะสม เพื่อความสำเร็จและการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในสังคม
6. แบบทดสอบ IQtest หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยใช้ทดสอบระดับความสามารถทางสติปัญญาในกลุ่มตัวอย่าง (Anders Ditlev Jensen 2003)
7. แผนการจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมโยชวาทิต หมายถึง แผนการฝึกโยชวาทิตที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจำนวน 40 แผนกิจกรรมตามวิธีการฝึกโยชวาทิตเบื้องต้นของผู้วิจัย
8. แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) หมายถึง แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยยึดหลักตามแนวคิดของโกลแมน จำนวน 5 ข้อ มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one's emotions) 2) การควบคุมตนเอง (Self-Regulation) 3) การสร้างแรงจูงใจของตนเอง (Motivating oneself) 4) การรับรู้อารมณ์ของบุคคลอื่น (Recognizing emotions of others) 5) การจัดการความสัมพันธ์ (Handling relationships) (Goleman 1998: 32-33)

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. เนื่องจากในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Expert choice Sample) (บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ์ 2540, 77) คือ เลือกเฉพาะนักเรียนผู้หญิงล้วน ทั้งนี้ด้วยสภาพโรงเรียนที่ผู้วิจัยสังกัดอยู่ มีนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผู้หญิงมากกว่าผู้ชายและเพื่อความสะดวกในการดำเนินการทดลอง ด้วยวงโยชวาทิตของโรงเรียนต้องแสวงหาผู้สมัครเป็นวงผู้หญิงล้วน แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนโดยออกแบบการวิจัยแบบทดลองโดยการจับคู่ (matched – pairs design) จากคุณสมบัติต่างๆ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ ระดับไอคิว เกรดเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ที่ใกล้เคียงกัน ประวัติครอบครัวของนักเรียนที่เป็นครอบครัวเดี่ยวพ่อแม่อยู่ด้วยกันและนักเรียนไม่ได้ทำกิจกรรมใดๆ มาก่อนในระดับประถมศึกษา ซึ่งได้จำนวน 16 คู่ แล้วจึงสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. ในระหว่างการทดลองอาจจะมีนักเรียนบางคนไม่สามารถฝึกโยชวาทิตได้ครบตามจำนวนชั่วโมงที่กำหนดไว้ได้ เนื่องจากผู้ปกครองไม่สนับสนุนมองว่าจะทำให้เสียการเรียนได้ ซึ่งผู้วิจัยจะแก้ปัญหาโดยการคัดออกและตัดคู่ที่เป็นตัวอย่างในกลุ่มควบคุมด้วย และสุดท้ายจะเหลือเฉพาะคนที่เข้าร่วมการทดลองจนกระทั่งเสร็จสิ้นเท่านั้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลของการฝึกโยทวาริตต่อความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปสาระที่เป็นประเด็น
ในการกำหนดกรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัยดังต่อไปนี้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียน
4. แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมโยทวาริต
5. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับดนตรี
6. แนวทางในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2550 มาตรา 4 ให้ความหมาย “เด็ก” หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ และ “เยาวชน” หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ถึงยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ และมาตราที่ 6 ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีหน้าที่ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งแก้ไขปัญหที่อาจมีผลกระทบในทางลบต่อเด็กและเยาวชน (พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ 2550, 2-3)

สมิทธ์ สระอุบล (2534, 5-7) ได้อธิบายแนวคิดการพัฒนาเยาวชนพอสรุปได้ ดังนี้

1. เยาวชนเป็นแรงงานแฝง เยาวชนที่อยู่นอกโรงเรียนน่าจะพึ่งตนเองและช่วยเหลือตนเองได้ แต่ด้วยขาดความรู้ ทักษะ ความคิด โอกาส ทุนและทรัพยากร จึงทำให้เยาวชนเหล่านี้ไม่ได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่

2. เยาวชนเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม เมื่อเยาวชนเป็นแรงงานแฝงที่ว่างงาน เยาวชนเหล่านี้จึงมีแนวโน้มสร้างปัญหาทางสังคม อดายมุข สิ่งเสพติด อาชญากรรม ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์กับการตกเป็นเหยื่อของสังคม

3. เยาวชนเป็นภาระต่อการพัฒนา ในกระบวนการพัฒนาประเทศนั้นมีเยาวชนจำนวนค่อนข้างมากที่น่าจะช่วยตนเองได้ แต่กลับไม่สามารถผลิตเพื่อตนเองหรือพึ่งตนเองได้จึงกลายเป็นผู้รับ ผู้บริโภค ผู้ใช้จ่ายของสังคมที่สังคมต้องแบกรับเป็นภาระ

กรมสุขภาพจิต (2544, 5) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาเยาวชน การส่งเสริมสุขภาพจิต และการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในวัยรุ่น ควรมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มวัยรุ่นทั่วไป กลุ่มวัยรุ่นที่มีความเสี่ยง และกลุ่มวัยรุ่นที่มีอาการส่อเค้าว่าเริ่มมีปัญหาทางสุขภาพจิต โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทักษะ และความสามารถในการปรับตัว เมื่อเผชิญกับความเครียดในชีวิตซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตได้เป็นสำคัญ

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2544, 17) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาเยาวชน การเสริมสร้างให้เยาวชนเกิดความมั่นใจ และภูมิใจในตัวเอง โดยเฉพาะกิจกรรมหรือการกระทำที่มีคุณค่าต่อร่างกายและจิตใจของเยาวชนเช่น กีฬา ดนตรี จะช่วยดึงความสนใจของเยาวชนออกไปจากการคบเพื่อนต่างเพศ การซิงสุกก่อนห้ามและปัญหาจากสังคมต่างๆ

จึงสามารถสรุปได้ว่าเราควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กหรือเยาวชนได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองตามความถนัดหรือความสนใจของตนผ่านกิจกรรมต่างๆ เพื่อเติบโตเป็นคนดีของสังคมและประเทศในแนวทางที่ควรจะเป็น คือ ส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้นสำหรับเด็กหรือเยาวชนที่มีความสามารถโดดเด่น ป้องกันและแก้ไขสำหรับคนที่อาจจะมีปัญหาหรือมีความเสี่ยง

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)

2.1 ความเป็นมาของความฉลาดทางอารมณ์

ปัจจุบันเราทราบกันดีแล้วว่าคนที่มีระดับไอคิวสูงไม่ได้เป็นผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตเสมอไป แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นอีก สเตอร์นเบอร์กได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ในหนังสือ “Successful Intelligence” ในแง่ที่ว่าคะแนนทดสอบไอคิวที่ต่ำหรือสูงไม่ได้ส่งผลต่อความสำเร็จในชีวิต เนื่องจากไอคิวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของเชาวน์ (intelligence) เท่านั้นและเมื่อเรามีองค์ประกอบอื่นๆ เข้ามา นักทฤษฎีจึงได้พยายามมองหาตัวแปรอื่นเพื่ออธิบายแทน ซึ่งจะเห็นได้จากการที่การ์ดเนอร์ (Gardner 1983) ได้ให้นิยามคำว่า “เชาวน์ปัญญา” (intelligence) ไว้ว่า หมายถึงความสามารถในการแก้ปัญหาในสภาพแวดล้อมต่างๆ หรือการสร้างสรรค์ผลงานต่างๆ ซึ่งจะมีสัมพันธ์กับบริบท

ทางวัฒนธรรมในแต่ละแห่ง รวมทั้งความสามารถในการตั้งปัญหาเพื่อจะหาคำตอบและเพิ่มพูนความรู้ การ์ดเนอร์มีความเชื่อพื้นฐานว่าเขาวินิจฉัยของบุคคลมิได้มีเพียงความสามารถทางภาษาและทางคณิตศาสตร์ เท่านั้น แต่มีอยู่อย่างหลากหลายถึง 8 ประเภทด้วยกัน

1. เขาวินิจฉัยด้านภาษา (linguistic intelligence) เขาวินิจฉัยด้านนี้ถูกควบคุมโดยสมองส่วนที่เรียกว่า “broca’s area” สติปัญญาด้านนี้แสดงออกทางความสามารถในการอ่าน การเขียน การพูดอภิปราย การสื่อสารกับผู้อื่น การใช้คำศัพท์ การแสดงออกของความคิด การประพันธ์ การแต่งเรื่อง การเล่าเรื่อง เป็นต้น

2. เขาวินิจฉัยด้านคณิตศาสตร์หรือการใช้เหตุผลเชิงตรรกะ (logical mathematical intelligence) ผู้ที่มีอัจฉริยภาพด้านการใช้เหตุผลเชิงตรรกะ มักจะคิดโดยใช้สัญลักษณ์ มีระบบระเบียบในการคิด ชอบคิดวิเคราะห์ แยกแยะสิ่งต่างๆ ให้คิดชัดเจน ชอบคิดและทำอะไร ตามเหตุผล เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ง่าย ชอบและทำคณิตศาสตร์ได้ดี

3. สติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (spatial intelligence) เขาวินิจฉัยด้านนี้ถูกควบคุมโดยสมองซีกขวา และแสดงออกทางความสามารถด้านศิลปะ การวาดภาพ การสร้างภาพ การคิดเป็นภาพ การเห็นรายละเอียด การใช้สี การสร้างสรรค์งานต่าง ๆ และมักจะเป็นผู้มองเห็นวิธีแก้ปัญหามโนภาพ

4. เขาวินิจฉัยด้านดนตรี (musical intelligence) เขาวินิจฉัยด้านนี้ถูกควบคุมโดยสมองซีกขวา แต่ยังไม่สามารถระบุตำแหน่งที่แน่นอนได้ บุคคลที่มีสติปัญญาทางด้านนี้จะแสดงออกทางความสามารถในด้านจังหวะ การร้องเพลง การฟังเพลงและดนตรี การแต่งเพลง การเต้น และมีความไวต่อการรับรู้เสียงและจังหวะต่าง ๆ

5. เขาวินิจฉัยด้านการเคลื่อนไหวร่างกายและกล้ามเนื้อ (bodily-kinesesthetic intelligence) เขาวินิจฉัยด้านนี้ถูกควบคุมโดยส่วนที่เรียกว่าคอร์เท็กซ์ โดยด้านซ้ายควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายซีกขวา และซีกขวาควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายซีกซ้าย สติปัญญาด้านนี้สังเกตได้จากความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกาย เช่น ในการเล่นกีฬา และเกมต่างๆ การใช้ภาษาท่าทางการแสดง การเต้นรำ ฯลฯ

6. เขาวินิจฉัยด้านการสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal intelligence) เขาวินิจฉัยด้านนี้ ถูกควบคุมโดยสมองส่วนหน้า ความสามารถที่แสดงออกทางด้านนี้ เห็นได้จากปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การทำงานกับผู้อื่น การเข้าใจและเคารพผู้อื่น การแก้ปัญหาความขัดแย้ง และการจัดระเบียบผู้มีความสามารถในด้านนี้มักเป็นผู้มีความไวต่อความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น มีความเป็นมิตร ชอบช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่น

7. เซาว์ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (intrapersonal intelligence) บุคคลที่มีความสามารถในการเข้าใจตนเอง มักเป็นคนที่ชอบคิด พิจารณาไตร่ตรอง มองตนเอง และทำความเข้าใจถึงความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเองชอบเป็นคนที่มั่นคงในความคิดและความเชื่อต่างๆ จะทำอะไรมักต้องการเวลาในการคิดไตร่ตรอง และชอบที่จะคิดคนเดียว ชอบความเงียบสงบสติปัญญาทางด้านนี้ มักเกิดร่วมกับสติปัญญาด้านอื่นมีลักษณะเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างเซาว์ปัญญาอย่างน้อย 2 ด้านขึ้นไป

8. เซาว์ปัญญาด้านความเข้าใจธรรมชาติ (naturalist intelligence) เซาว์ปัญญาด้านนี้ เป็นความสามารถในการสังเกตสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การจำแนกแยกแยะ จัดหมวดหมู่สิ่งต่างๆ รอบตัว บุคคลที่มีความสามารถทางนี้ มักเป็นผู้รักธรรมชาติ ตระหนักในความสำคัญของสิ่งแวดล้อมรอบตัว และมักจะชอบและสนใจสัตว์ ของเลี้ยงสัตว์เลี้ยง

หลังจากนั้น โกลแมน (Goleman 1995) ได้เสนอว่าประสบการณ์และการแสดงออกของอารมณ์เป็นองค์ประกอบหนึ่งของเซาว์ปัญญา ที่เขาเรียกว่า “emotional intelligence” หรือ “เซาว์อารมณ์” เซาว์อารมณ์ไม่ใช่สิ่งที่เอื้อประโยชน์เฉพาะบุคคลเท่านั้น แต่ยังขยายวงกว้างไปถึงระดับประเทศสำหรับเหตุการณ์ที่สังคมกำลังประสบอยู่ ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรมที่รุนแรง การหย่าร้าง ปัญหาสุขภาพจิตของวัยรุ่น ความสับสนทางศาสนา การทำอัตวินิบาตกรรม ฯลฯ สิ่งเหล่านี้มีสาเหตุมาจากการที่คนเราไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ หากเราสามารถใช้อารมณ์ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ หรือใช้อารมณ์อย่างเฉลียวฉลาดแล้ว จะเป็นผลดีต่อประสิทธิภาพในการคิด และการแสดงพฤติกรรม

สามารถสรุปได้ว่าเซาว์ปัญญาแต่ละด้านถูกควบคุมโดยสมองส่วนต่างๆ กัน ดังนั้นหากสมองส่วนใดถูกทำลาย ความสามารถในด้านที่สมองส่วนนั้นควบคุมนั้นก็จะได้รับความกระทบกระเทือนหรือเสียไปด้วย สำหรับสมองที่ไม่ถูกทำลาย ความสามารถในส่วนที่สมองนั้นควบคุมก็จะเป็นปกติ อย่างไรก็ตามเซาว์ปัญญาแต่ละด้านไม่ได้ทำงานแยกจากกัน แต่จะทำงานในลักษณะผสมผสานกัน ไปแล้วแต่กิจกรรมที่ทำอยู่ว่าต้องการสติปัญญาส่วนใดบ้าง และจะมีส่วนสัมพันธ์เซาว์อารมณ์ ซึ่งหากรู้จักควบคุมและใช้อย่างฉลาดก็จะส่งเสริมเซาว์อารมณ์ด้วยเช่นกัน

2.2 ที่มาของคำว่า EQ

EQ เป็นคำย่อมาจาก Emotional Quotient ซึ่งแท้จริงแล้วคำว่า EQ ย่อมาจาก Emotional Intelligence เรียกย่อๆ ว่า EI แต่เพื่อให้เกี่ยวข้องกับ IQ จึงใช้คำว่า EQ ในปี ค.ศ.1990 Solovey นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยเยลและ Mayer แห่งมหาวิทยาลัยนิวยอร์กเป็นผู้สร้างคำว่า Emotional Intelligence (ชัยวัฒน์ คุประตกุล 2542, 166-167) ซึ่ง Emotional Intelligence มี

ความหมายเป็นทักษะเฉพาะตัวที่ทำให้คนเราประสบความสำเร็จทั้งในด้านการเรียน การงาน ครอบครัว และชีวิตส่วนตัว (อัจฉรา สุขารมณ 2542, 1) ทั้งนี้มีคำที่ใช้แทนกันและมีความหมายที่สอดคล้องกันในภาษาไทย เช่น ปัญญาอารมณ์ เซาว์อารมณ์ สติอารมณ์ ไอคิวอารมณ์ เซาว์สมาธิ ความฉลาดรู้ของอารมณ์ ความฉลาดทางอารมณ์ ปรีชาอารมณ์ ทักษะทางอารมณ์และอัจฉริยภาพทางอารมณ์ ในภาษาอังกฤษ เช่น Emotional Quotient, Emotion Intelligence, Social Intelligence, Tacit Knowledge, Personal Intelligence, Emotional Literacy, Emotional Maturity, Emotional Capital, Emotion IQ, และ Emotional Competence (อาริยา กูหา 2546, 160)

สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยขอใช้คำว่า EQ (Emotional Intelligence) ซึ่งตรงกับภาษาไทยว่า “ความฉลาดทางอารมณ์” เหมือนกับ เทอดศักดิ์ เดชคง (2542) อุษณีย์ โพธิสุข (2542, 19) และกรมสุขภาพจิต (2543, 55) ซึ่งมีผู้ที่ให้คำนิยามคำว่า Emotional Intelligence ที่สามารถอ้างอิงได้เสมอสามคน คือ Salovey & Mayer, Bar-on และ Goleman” (พรรณพิมล หล่อตระกูล 2543, 123)

Salovey & Mayer (1990 อ้างถึงใน กรมสุขภาพจิต 2545) ให้ความหมายไว้ว่า Emotional Intelligence เป็นความสามารถของบุคคลที่ตระหนักรู้ในความคิด ความรู้สึกและภาวะอารมณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนและผู้อื่นได้ มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนทำให้สามารถชี้นำความคิดและการกระทำของตนได้อย่างมีเหตุมีผล สอดคล้องกับการทำงานและการดำเนินชีวิตโดยมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

Bar-on (1997, 135) ให้ความหมายไว้ว่า Emotional Intelligence เป็นองค์ประกอบของความสามารถส่วนตัวด้านอารมณ์และสังคมของบุคคลที่จะปรับเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างประสบความสำเร็จ

Goleman (1998, 375) ให้ความหมายไว้ว่า Emotional Intelligence เป็นความสามารถในการตระหนักถึงความรู้สึกของตนเอง และของผู้อื่นเพื่อการสร้างแรงจูงใจในตัวเอง บริหารจัดการอารมณ์ต่างๆ ของตน และอารมณ์ที่เกิดจากความสัมพันธ์ต่างๆ ได้ โดยเขาเชื่อว่าเซาว์อารมณ์นั้นแตกต่างจากเซาว์ปัญญา แต่เสริมเกื้อกูลกัน คนที่เก่งแต่หนังสือแต่ขาดความฉลาดทางอารมณ์มักจะมาทำงานให้กับคนที่มิระดับเซาว์ปัญญาต่ำกว่าตน แต่มีความเป็นเลิศด้านทักษะของความเก่งคน

ตาราง 1 องค์ประกอบ Emotional Intelligence ของ Salovey & Mayer, Bar-on และ Goleman

Salovey & Mayer (1997, 11)	Bar-on (อ้างถึงใน วีระวัฒน์ ปิ่นนิคามัย 2542, 76)	Goleman (1995, 32-34)
1. การรับรู้อารมณ์และการแสดงอารมณ์ (Perception and Expression)	1. ความสามารถภายในตน	1. ความสามารถส่วนบุคคล
1.1 สามารถบอกหรือประเมินอารมณ์ของตนเองในแต่ละสถานการณ์ได้	1.1 ตระหนักรู้ตน 1.2 เข้าใจภาวะอารมณ์ตน 1.3 กล้าแสดงความคิดและความรู้สึกของตน 1.4 การเป็นอิสระเอกเทศ 1.5 การประจักษ์แจ้งแห่งตน	1.1 การตระหนักรู้ตนเอง 1.1.1 รู้เท่าทันอารมณ์ตนเองสาเหตุผล 1.1.2 ประเมินตนตามความเป็นจริง 1.1.3 มั่นใจใน
1.2 สามารถบอกและประเมินอารมณ์ของบุคคลอื่นได้	2. ทักษะของความเก่งคน	ความสามารถและคุณค่าของตน
2. การประสมประสานความคิดกับอารมณ์ (Assimilating Emotion in Thought)	2.1 ตระหนักรู้เท่าทันในความคิด ความรู้สึกของผู้อื่นได้ 2.2 ความรับผิดชอบทางสังคม 2.3 สร้างสายสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี	1.2 การควบคุมตนเอง 1.2.1 ควบคุมและจัดการกับสภาวะอารมณ์ได้ 1.2.2 ไว้วางใจ รักษาความซื่อสัตย์และคุณความดี 1.2.3 ใช้สติปัญญา 1.2.4 สามารถปรับตัว ยืดหยุ่น จัดการกับความเปลี่ยนแปลง
2.1 อารมณ์เป็นตัวนำความคิด ในการสร้างสรรค์ผลงาน	3. ความสามารถในการปรับตัว	
2.2 อารมณ์เปรียบเสมือนสิ่งที่ช่วยในการตัดสินใจ	3.1 ดีความเข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี 3.2 ยืดหยุ่นในความคิด ความรู้สึกของตนเองได้ดี 3.3 แก้ไขปัญหาและสถานการณ์เฉพาะหน้าได้	
3. การเข้าใจและวิเคราะห์อารมณ์ (Understanding and Analyzing Emotion)		
3.1 สามารถบอกได้ว่าอารมณ์ในขณะนั้นของตนเองเป็นอย่างไร		

ตาราง 1 (ต่อ)

Salovey & Mayer (1997, 11)	Bar-on (อ้างถึงใน วีระวัฒน์ ปิ่นนิทามัย 2542, 76)	Goleman (1995, 32-34)
ยุ่งยาก ซับซ้อนและ หลากหลายอารมณ์ เพียงใด 3.2 สามารถเข้าใจว่าอารมณ์ที่ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้น เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ใด หรือสถานการณ์อะไร	4. กลยุทธ์ในการบริหาร ความเครียด 4.1 การจัดการกับ ความเครียดได้ดี 4.2 ควบคุมอารมณ์ของตน ได้ดี 5. ปัจจัยด้านแรงจูงใจและ ภาวะอารมณ์ 5.1 มองโลกในแง่ดี 5.2 สร้างความสนุกสนาน ให้เกิดแก่ตนเองและ ผู้อื่นได้	1.2.5 สร้างสิ่งใหม่ เปิดใจกว้างกับ แนวคิดข้อมูล ใหม่ 1.3 การสร้างแรงจูงใจและ แนวโน้มของอารมณ์ที่ เกื้อหนุนการมุ่งสู่ เป้าหมาย 1.3.1 แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ พยายาม ปรับปรุงให้ได้ มาตรฐานดีเลิศ 1.3.2 จงรักภักดี ยึดมั่น เป้าหมายของกลุ่ม 1.3.3 ความคิดริเริ่ม พร้อมปฏิบัติตาม โอกาส 1.3.4 มองโลกในแง่ดี แม้มีอุปสรรคไม่ ย่อท้อ 2. ความสามารถทางสังคม 2.1 เอาใจเขามาใส่ใจเรา 2.1.1 ตระหนักรู้ ความรู้สึก ความต้องการและ ความห่วงใยผู้อื่น
4. การควบคุมอารมณ์อย่าง ไตร่ตรอง (Reflective Regulation of Emotion) 4.1 สามารถเปิดเผยความรู้สึก ต่างๆ ที่อยู่ในใจหรือที่ ค้างคาใจ 4.2 สามารถเตือนตนเองโดย ไตร่ตรองคิดทบทวน และควบคุมอารมณ์ของ ตนเองเพื่อพัฒนาอารมณ์ และสติปัญญาให้เจริญ งอกงามต่อไป	5.3 รู้สึกและแสดงออก ซึ่งความเป็นสุขให้ ปรากฏได้	

ตาราง 1 (ต่อ)

Salovey & Mayer (1997, 11)	Bar-on (อ้างถึงใน วีระวัฒน์ ปิ่นนิทามัย 2542, 76)	Goleman (1995, 32-34)
		2.1.2 มีจิตใจมุ่งบริการ
		รับรู้ ตอบสนอง
		ความต้องการ
		ของผู้อื่น
		2.1.3 พัฒนาผู้อื่นทราบ
		ความต้องการ
		และส่งเสริม
		2.1.4 สร้างโอกาสใน
		ความหลากหลาย
		2.1.5 ตระหนักรู้ที่ชนะ
		และความคิดเห็น
		ของกลุ่มมีความ
		คล่องแคล่วใน
		การก่อให้เกิดการ
		เปลี่ยนแปลงที่
		พึงประสงค์จาก
		ความร่วมมือของ
		ผู้อื่น
		2.2 ทักษะทางสังคม
		2.2.1 โน้มน้าวได้ผล
		2.2.2 สื่อสารชัดเจน
		น่าเชื่อถือ
		2.2.3 เป็นผู้นำโน้มน้าว
		กลุ่ม
		2.2.4 กระตุ้นให้เกิด
		การเปลี่ยนแปลง

ตาราง 1 (ต่อ)

Salovey & Mayer (1997, 11)	Bar-on (อ้างถึงใน วีระวัฒน์ ปิ่นนิทามัย 2542, 76)	Goleman (1995, 32-34)
		2.2.5 บริหารความ ขัดแย้ง เกรงใจ แก้ไข
		2.2.6 สร้างสายสัมพันธ์ เสริมสร้าง ความร่วมมือ
		2.2.7 ร่วมมือร่วมใจกับ ผู้อื่นเพื่อมุ่งสู่ เป้าหมาย
		2.2.8 สมรรถนะของ ทีม มั่นใจความ สามารถและ คุณค่าของตน

2.3 ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของกรมสุขภาพจิต

กรมสุขภาพจิต ได้ตั้งคณะทำงานศึกษาเรื่อง EQ ซึ่งคณะทำงานมีความเห็นว่าควรเลือกคำไทยที่จะใช้ในการรณรงค์ให้เกิดกระแสตระหนักรู้ให้ความสำคัญและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในวงกว้าง คณะทำงานได้เลือกใช้คำว่า “ความฉลาดทางอารมณ์” ซึ่งนำเสนอโดยนายแพทย์เทอดศักดิ์ เดชคง (พรรณพิมล หล่อตระกูล 2543, 126) เพื่อใช้รณรงค์ควบคู่กับคำว่า EQ ที่อยู่ในความสนใจของประชาชน และได้ให้ความหมายของ “ความฉลาดทางอารมณ์” ว่าหมายถึงความสามารถทางอารมณ์ในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข นอกจากนี้ได้มีการพัฒนาองค์ประกอบที่แสดงถึงความฉลาดทางอารมณ์ มี 3 ประการ คือ ด้านดี ด้านเก่งและด้านสุข (กรมสุขภาพจิต 2543, 55)

1. ด้านดี หมายถึง เป็นคนที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ ควบคุมอารมณ์ความต้องการของตนเองได้ รู้จักอารมณ์ของตนเอง เข้าใจอารมณ์ของคนอื่น มีความเห็นอกเห็นใจ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เพราะฉะนั้นองค์ประกอบของ EQ ที่ดี นั่นคือ ควบคุมอารมณ์และความต้องการของ

ตนเอง ทำได้โดยต้องรู้จักอารมณ์และความต้องการของตัวเองก่อนและควบคุมได้ แสดงออกอย่างเหมาะสม และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สิ่งเหล่านี้ต้องสร้างตั้งแต่เด็ก สอนให้เขารู้จักอารมณ์ตั้งแต่เด็ก และฝึกควบคุมอารมณ์ตนเอง ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

2. ด้านเก่ง หมายความว่า เป็นคนที่มีความสามารถในการรู้จักตัวเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจ แก้ปัญหาต่างๆ ได้ และแสดงออกได้อย่างสมเหตุสมผล มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ความเก่งประกอบไปด้วย

2.1 รู้จักและมีแรงจูงใจในตนเอง รู้ว่าเรามีศักยภาพมากน้อยแค่ไหน สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ตัวเองได้มีความมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมาย

2.2 สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ คนที่มี EQ ดีจะรับรู้และเข้าใจปัญหาต่างๆ ได้ตามความเป็นจริง มีขั้นตอนในการแก้ปัญหา มีกระบวนการคิดที่ดี มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ได้

2.3 มีสัมพันธภาพกับผู้อื่น คือสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นได้กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม

3. ด้านมีความสุข คือ ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข ซึ่งประกอบไปด้วย มีความภาคภูมิใจในตนเอง คนที่อายุ 50 ปีขึ้นไป มักจะผ่านชีวิตที่ล้มเหลวก็มี ชีวิตที่ประสบผลสำเร็จมีความภาคภูมิใจก็มีมากมาย นำสิ่งเหล่านี้มาเป็นความภาคภูมิใจมาเป็นคุณค่าในตัวเองแล้วทำให้เรามีความเชื่อมั่น และสามารถทำให้เราทำงานใหญ่ขึ้น มากขึ้น เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้นได้ หากเวลาผ่านไปก็ทำให้เรามีความพึงพอใจในชีวิต มองโลกในแง่ดีมีความสุข มีอารมณ์ขัน และพอใจในสภาพชีวิตที่เป็นอยู่ สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องหล่อเลี้ยงชีวิตเราให้มีความสุขและมีคุณภาพ อยู่อย่างสุขกายสบายใจ มีความสงบทางใจ เมื่อเราทำงานเหนื่อยยากมาแล้ว มีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสุข รู้จักผ่อนคลาย มีความสงบทางจิตใจ สิ่งเหล่านี้เราต้องสร้างให้กับตัวเอง

ตาราง 2 องค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต

ด้านดี	ด้านเก่ง	ด้านสุข
1. ควบคุมอารมณ์และ ความต้องการของตนเอง - รู้อารมณ์และความต้องการ ของตนเอง - ควบคุมอารมณ์และ ความต้องการได้ - แสดงออกอย่างเหมาะสม	1. รู้จักและมีแรงจูงใจในตนเอง - รู้ศักยภาพตนเอง - สร้างขวัญและกำลังใจให้ ตนเอง - มีความมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมาย	1. ภูมิใจในตนเอง - เห็นคุณค่าตนเอง - เชื่อมมั่นในตนเอง
2. เห็นใจผู้อื่น - ใส่ใจผู้อื่นเหมาะสม - เข้าใจและยอมรับผู้อื่น - แสดงความเห็นใจอย่าง เหมาะสม	2. ตัดสินใจและแก้ปัญหา - รับรู้และเข้าใจปัญหา - มีขั้นตอนในการแก้ปัญหา - มีความยืดหยุ่น	2. มีความพอใจในชีวิต - มองโลกในแง่ดี - มีอารมณ์ขัน - พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่
3. รับผิดชอบ - รู้จักให้/รู้จักรับ - รับผิดชอบ/ให้อภัย - เห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวม	3. มีความสัมพันธ์กับผู้อื่น - สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับ ผู้อื่น - กล้าแสดงออกอย่าง เหมาะสม - แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้ง อย่างสร้างสรรค์	3. มีความสงบสุขทางใจ - มีกิจกรรมที่สร้างความสุข

2.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์

ความฉลาดทางอารมณ์ เป็นความฉลาดและความสามารถทางสมองอย่างหนึ่ง การที่
คนเราจะมีฉลาดทางอารมณ์มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลักๆ คือ พันธุกรรมและพื้นฐาน
ทางอารมณ์กับสภาพแวดล้อมและการเลี้ยงดู เพราะพันธุกรรม คือ ตัวกำหนดให้มนุษย์ทุกคนมี
ลักษณะพื้นฐานอารมณ์ที่แตกต่างกันออกไปและพื้นฐานอารมณ์ที่ติดตัวมาแต่กำเนิดเป็นส่วนสำคัญที่กำหนด
พฤติกรรมอารมณ์ บุคลิกภาพ นอกจากนี้สภาพแวดล้อมที่อยู่ในครรภ์ก็มีส่วนไม่น้อยต่อการสร้าง
พื้นฐานอารมณ์ เพราะในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าอารมณ์ของแม่ขณะตั้งครรภ์ก็มีส่วนสำคัญต่อ

พื้นอารมณ์ลูก เช่น แม่ที่มักมีความเครียดอาจทำให้ลูกเป็นเด็กอารมณ์ไม่ดี ขี้โมโห เลี้ยงยาก ส่วนแม่ที่อารมณ์ดีมีความสุขสบายใจในขณะที่ตั้งครรภ์มักจะได้อลูที่เป็นเด็กเลี้ยงง่าย ร่าเริง แต่ถึงแม้ว่าพื้นฐานทางด้านอารมณ์ที่ถูกกำหนดโดยพันธุกรรมเป็นปัจจัยที่ติดตัวมา ไม่สามารถจะเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ก็จริง แต่การเลี้ยงดูในสภาพที่เหมาะสมกับอารมณ์ก็สามารถช่วยพัฒนาอารมณ์และควบคุมพื้นอารมณ์ด้านลบได้ ขณะเดียวกันก็สามารถส่งเสริมพื้นฐานอารมณ์ด้านบวกให้ดีโดดเด่นยิ่งขึ้นไป (กรมสุขภาพจิต 2543, 27-28)

เนื่องจากความฉลาดทางอารมณ์เป็นความฉลาดที่เกิดจากการประสานงานระหว่างอารมณ์ (Emotional) กับเหตุผล (Rational) หรือการทำงานของจิตใจ (Heart) กับสมอง (Head) ประกอบด้วย ความสามารถในการควบคุมตนเอง การมีใจจดจ่อและความเพียร ความสามารถดูใจตนเอง (Goleman 1998, 375) โดยรู้จักตนเองว่าเป็นใครมาจากไหน ต้องการอะไรในชีวิต มีความสามารถในการจัดการควบคุมอารมณ์ตนเอง มีวินัย บังคับตนเองได้ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักผิดชอบชั่วดี และมีความสามารถในการอารมณ์ของตนเองและคนอื่น มีอารมณ์ร่วมกับผู้อื่น คนที่มี EQ สูงแสดงออกโดยเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับคนอื่น ได้รู้จักการทำงานเป็นทีม สามารถสร้างสัมพันธภาพกับคนอื่นและรักษาให้ยืนยาวได้ รู้จักเห็นอกเห็นใจ เข้าใจความรู้สึกของรู้สึกของผู้อื่นได้เป็นอย่างดี เมื่อเกิดปัญหาในชีวิตก็สามารถจัดการกับปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ไม่จมอยู่กับความเศร้านานเกินไป ไม่ท้อแพ้ง่าย สามารถหาทางออกของปัญหาให้กับตนเองได้ด้วยดี โดยไม่ทำร้ายตัวเองหรือผู้อื่น รวมทั้งเป็นผู้ที่มีความสามารถในการปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

การวิจัยในต่างประเทศยืนยันว่า EQ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความสำเร็จเกิดความราบรื่นทั้งในชีวิตส่วนตัวและการทำงาน (Goleman, 1995) โดยที่ EQ นั้นเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ ฝึกฝนให้มีขึ้นในตนเองได้ เริ่มพัฒนาในวัยเด็กเหมือน IQ ดังนั้นการสร้างเสริมให้บุคคลมี EQ เพื่อพัฒนาการสมวัยจึงเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจที่ควรทำขึ้นในทุกๆ สังคม EQ เป็นเรื่องที่ได้รับการสนใจศึกษาวิจัยในต่างประเทศเป็นอย่างมาก โดยมีการทำวิจัยในกลุ่มนักศึกษา ผู้ปฏิบัติงานและผู้นำในองค์กรต่างๆ ดังเช่น ที่มหาวิทยาลัย California at Berkeley มีการศึกษาระยะยาวเริ่มตั้งแต่ปี 1950 โดยเก็บข้อมูล ของนักศึกษาปริญญาเอกสาขาวิทยาศาสตร์จำนวน 80 คน โดยมีการวัด IQ ทำแบบทดสอบบุคลิกภาพและมีการสัมภาษณ์จากนักจิตวิทยาเพื่อประเมินความสมดุลทางอารมณ์ วุฒิภาวะ การมีบูรณาการและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีการติดตามผล 40 ปีผ่านมา เมื่อบุคคลเหล่านี้อายุประมาณ 70 ปีและสรุปผลการวิจัยเมื่อปี 1994 พบว่า EQ มีความสำคัญมากกว่า IQ ประมาณ 4 เท่าในการกำหนดความสำเร็จในอาชีพ ความมีชื่อเสียงและสถานภาพเป็นที่ยอมรับแก่สังคมของบุคคลเหล่านี้ (Goleman 1998)

มหาวิทยาลัย Harvard มีผู้ที่สนใจเรื่องของ EQ ตั้งแต่ปี 1973 คือ McClelland ได้เขียนบทความวิพากษ์การวัดเชาว์ปัญญาหรือ IQ ไว้ว่า เกรดเฉลี่ยและเชาว์ปัญญาไม่ได้เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของชีวิต ควรหันมาสนใจวัดสมรรถนะ (Competencies) ซึ่งสามารถทำนายพฤติกรรมและความสำเร็จได้มากกว่า นอกจากนี้เขายังได้ศึกษากลุ่มคนที่ประสบความสำเร็จโดดเด่น (ซึ่งเขาเรียกว่า Stars) พบว่าคนกลุ่มนี้มีความสามารถเข้าใจอารมณ์ ได้รับความรู้สึกของผู้อื่น ได้ดีกว่ากลุ่มคนทั่วไป การศึกษาวิจัยในกลุ่มผู้นำและผู้ปฏิบัติงานในองค์กรต่างๆ นั้น Goleman (1998) ศึกษาจากบริษัทกว่า 200 บริษัทในอเมริกาพบว่า EQ เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้นำมาโดยเฉพะอย่างยิ่งในระดับสูงของบริษัทผลการวิจัยชี้ชัดว่า 67% ของความสามารถที่บุคคลใช้เพื่อความสำเร็จในงานเป็นเรื่องของ EQ (เช่นความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ในองค์กรได้) ในขณะที่อีก 33% ที่เหลือเป็นเรื่องของความสามารถทางสติปัญญา (Cognitive Abilities) และความรู้ความสามารถในงาน (Technical Skills) ซึ่งผลที่พบว่าในองค์กรนั้นยิ่งงานมีตำแหน่งสูงขึ้นเท่าไร ความรู้ความชำนาญในงาน (Technical Skills) และความสามารถทางสติปัญญา (Cognitive Skills) จะลดความสำคัญของ EQ จะมีความสำคัญเพิ่มขึ้น การวิจัยข้ามวัฒนธรรมในอเมริกา เยอรมนี ญี่ปุ่น และลาตินอเมริกา ในด้านผู้นำขององค์กรที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว พบข้อมูลที่สอดคล้องกันว่าผู้นำที่ประสบความสำเร็จล้นหลามนั้นล้วนแต่ขาด EQ ทั้งสิ้น ทั้งที่ผู้นำเหล่านี้ล้วนมีความชำนาญการสูงและมี IQ สูงทั้งสิ้น (Goleman 1998, 41-42)

2.5 ตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ในการฝึก EQ (วินัดดา ปิยะศิลป์ ม.ป.ป.)

1. กีฬา : มีทักษะ ร่างกายแข็งแรง สนุกสนาน มีสังคม ฝึกวินัย รับผิดชอบ
2. มุมสงบ : ให้จิตใจได้พัก
3. นั่งสมาธิ : รู้จักตนเอง
4. ฟ่อนคลายกล้ามเนื้อ : การฟ่อนคลายตนเอง
5. จินตนาการ : การสร้างความสุขจากความคิด ความคิดริเริ่ม
6. ฝึกคิด : มีความคิดดีๆ คิดเป็นระบบ คิดนอกกรอบ คิดสิ่งที่ดีงาม
7. กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกลุ่ม : เกิดความภูมิใจ ได้เรียนรู้ ยอมรับความสามารถ และเห็นข้อดีของคนอื่น
8. ศึกษาธรรมชาติ : เข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างคนกับธรรมชาติ และเข้าใจกฎทางธรรมชาติ
9. ศิลปะ
10. ดนตรี

11. งานอดิเรก
12. การตั้งเป้าหมายและบันทึก
13. การวางแผนงาน
14. การเผชิญปัญหาและความกลัว

2.6 แนวทางในการประเมินความฉลาดทางด้านอารมณ์ (วิระวัฒน์ ปิ่นนิทามัย 2543, 85-91)

1. การประเมินด้านแรงจูงใจภายในบุคคล (Interpersonal Motivation) เพื่อประเมินแรงจูงใจที่ผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเกิดความรู้สึก หรือภาวะอารมณ์เช่นนั้น แรงบันดาลใจให้แสดง โดยอาจจะมีสิ่งเร้ากระตุ้นความรู้สึกนึกคิด อาทิ การเขียนความเรียง (Essay Tests) การตอบข้อความให้สมบูรณ์ การเขียนบันทึกประจำวัน การให้เล่าเหตุการณ์ที่ฝังใจ หรือที่เคยประสบมา โดยให้เขียนเล่าถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่ทำให้ตนเกิดความรู้สึก 3 ประการ ได้แก่ ดีใจ โลงใจและเสียใจ ทั้งที่ผู้ประเมินต้องระมัดระวังในการกำหนดคำตอบที่ถูกต้องให้แก่ความรู้สึกนึกคิดประสบการณ์ต่างๆ

2. การใช้เทคนิคเหตุการณ์ที่สำคัญ (The Critical Incident Technique) โดยให้ผู้เล่าบรรยายหรือเขียนเล่าถึงเหตุการณ์ที่บ่งชี้ถึงความคิด รู้สึกและการแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์ระดับต่างๆ แล้วให้เลือกเรียงลำดับพฤติกรรมที่ผู้ตอบเคยปฏิบัติหรือมีความตั้งใจจะปฏิบัติเพื่อนำคะแนนมาประมวลสรุปอ้างอิงถึงระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ตอบ ข้อดีของวิธีนี้คือมุ่งให้กรอบที่เป็นแนวทางเดียวกันกับผู้ตอบทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน บางทีก็เปิดโอกาสให้เลือกเขียนตอบและแต่ละตัวเลือกก็มีความจำเป็นไปได้ในระดับต่างๆ กัน มากบ้าง น้อยบ้างโดยไม่ต้องคำนึงถึงความถูกผิด ซึ่งแต่ละงานแต่ละองค์กร แต่ละระดับบุคคลหรือแต่ละวัฒนธรรมอาจมองเห็นแตกต่างกันไปสามารถใช้ได้หลายเป้าหมายไม่ว่าจะเป็นเพื่อการคัดเลือก การจัดวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับตำแหน่งเพื่อการสอน การพัฒนาบุคคล ข้อเสียคือยังเป็นการประเมินจากการรายงานตัวเองว่าตั้งใจจะทำอะไร อาจมีการบิดเบือนสร้างภาพตนเองขึ้นมาความสมจริงเชิงสถานการณ์ประจำวันที่แสดงออก

3. สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นการกำหนดเหตุการณ์ขึ้นให้มีความสมจริงใกล้เคียงกับเหตุการณ์ที่เป็นสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สะท้อนถึงความรู้สึกและภาวะอารมณ์ต่างๆ ของตนออกมา โดยมีอาจเสแสร้งหรือแกล้งปฏิบัติด้วยก็ได้ (Assigned Role) ข้อดีของสถานการณ์จำลอง คือ การกระตุ้นหรือดึงพฤติกรรม ภาวะอารมณ์ที่เรามุ่งมองหาจากผู้สมัคร ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้เขาได้แสดงความเป็นตนเองตามธรรมชาติออกมา ข้อเสียประการหนึ่ง

ของสถานการณ์จำลองคือใช้เวลาในการศึกษาสร้างงานและมีราคาแพง ต้องอาศัยผู้สร้างที่มีความรอบรู้ทางการวัดการประเมินพฤติกรรมองค์การงานในหน้าที่และการตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของค่าเฉลี่ย (Key) และสามารถใช้ทดสอบในกลุ่มเล็กที่ละ 3-5 คน หรือเป็นรายบุคคลเท่านั้น

4. การสัมภาษณ์ในเชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่มีความยืดหยุ่น ให้อิสระแก่ผู้เข้ารับการสัมภาษณ์เป็นฝ่ายริเริ่มการสนทนาในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง ทั้งในด้านความสำเร็จและความล้มเหลว ความเสียใจ David Mc Clelland แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้เสนอขึ้นใช้ในปี 1976 โดยเรียกชื่อว่า Behavioral Event Interview (BEI) ซึ่งก็พัฒนาตามแนวทางการวิเคราะห์งานแบบเหตุการณ์สำคัญ (Critical Incident Technique-CIT) ที่ Flangan เสนอขึ้นไว้ในปี 1954 ปกติแล้วการสัมภาษณ์เชิงลึกจะใช้เวลาประมาณ 1.30-2 ชั่วโมงและเป็นการสัมภาษณ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง กรรมการหนึ่งคนต่อผู้สมัครหนึ่งคนเท่านั้น โดยกรรมการกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการสัมภาษณ์แสดงความรู้สึกลึกซึ้งที่เป็นตัวของตัวเองที่แท้จริงออกมาตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ข้อมูลต่างๆ ที่ได้กรรมการจะกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการสัมภาษณ์แสดงความรู้สึกลึกซึ้งที่เป็นตัวของตัวเองที่แท้จริงออกมาด้วยข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นข้อมูลต่างๆ ที่ได้กรรมการจะนำมาประมวลเป็นข้อมูลหรือภาพเกี่ยวกับบุคคลนั้น ในการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งจะใช้ข้อมูลดังกล่าวจำแนกผู้สมัครว่าคนไหนที่มีแนวโน้มจะเป็นผู้ปฏิบัติงานที่ดีหรือดีมากกว่ากัน

5. แบบสัมภาษณ์ที่มีความเป็นปรนัย การให้รายงานตนเองและแบบวัดเชิงอัตวิสัย (Objective, Self-Report and Subjective Measures) วิธีการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ด้วยวิธีเหล่านี้จะได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องด้วยสร้างง่ายมีฐานการเปรียบเทียบศึกษาพัฒนาในแนวทางที่มีการทำกันอยู่แล้วและใช้ได้กับผู้เข้ารับการทดสอบเป็นจำนวนมาก ไม่แพง ง่ายต่อการดำเนินการและแปรผลอีกด้วย

2.7 ความสำคัญและประโยชน์ของความฉลาดทางอารมณ์

ความฉลาดทางอารมณ์มีความสำคัญยิ่งในการดำเนินชีวิตของบุคคล เพราะผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์จะเป็นผู้ที่รู้จักใช้ความคิดเกี่ยวกับอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้อื่นเป็นสุขและเกิดความสบายใจทั้งสองฝ่าย ในการทำงานผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงจะสามารถก้าวหน้าไปสู่ความสำเร็จได้ดีกว่าคนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ เนื่องจากความฉลาดทางอารมณ์เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของคนนอกเหนือจากสติปัญญาที่มีอยู่ในตัวของทุกคน ผู้ที่มีความฉลาดสูงจะเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี เมื่อประสบปัญหาก็สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ที่สำคัญ คือ การปรับตัวได้ดีในสภาพสังคม

ดังนั้นความฉลาดทางอารมณ์จึงมีผลต่อประสิทธิภาพของบุคคลแต่ละคนเป็นอย่างมาก เพราะความฉลาดทางอารมณ์ทำให้บุคคลสามารถทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ความฉลาดทางอารมณ์ทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นไปอย่างราบรื่น อดทน เข้าใจต่อกัน เมื่อนำมาประกอบกับภูมิปัญญาจะก่อให้เกิดการตัดสินใจที่เป็นประโยชน์ และทำให้การทำงานต่างๆ สามารถมีการบริหารจัดการที่ให้เกียรติ ยอมรับ เกื้อหนุนแก่กันและกัน เพิ่มพูนความคิด สร้างสรรค์ กล้าเสี่ยง กล้าคิดริเริ่ม ลดการโจมตี การนินทา ก้าวร้าว ดังนั้นการปลูกฝังให้บุคคลมีความฉลาดทางอารมณ์ที่ดีนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของบุคคลต่อไป

2.8 ความสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์ที่มีต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ได้แก่

1. ความสำคัญต่อตัวเอง สามารถบริหารจัดการกับตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ก่อให้เกิดความตระหนักรู้ในตนเอง คือ การตระหนักรู้ในความรู้สึกของตนเองและยังรู้ความเป็นไปของอารมณ์ตนเอง สาเหตุที่ทำให้เกิดความรู้สึกและผลที่ตามมาทำให้แสดงออกทางพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมอีกทั้งสามารถควบคุมตนเองได้ เช่น จัดการความรู้สึกของตนเองโดยเฉพาะสภาวะอารมณ์ที่ฉุนเฉียว ทำให้ลดความขัดแย้งกับคนอื่น ๆ รวมทั้งสามารถที่จะปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างมีความยืดหยุ่นและเปิดใจกว้างกับความคิดต่างๆ ได้ดี สามารถสร้างแรงจูงใจให้กับตนเองนำตัวเองไปสู่เป้าหมายที่ตัวเองวางไว้ประสบความสำเร็จ มีความมุ่งมั่นไม่ย่อท้อแม้จะพบอุปสรรค รวมทั้งสามารถสร้างแรงบันดาลใจที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตได้

2. ความสำคัญต่อครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์ของคนในครอบครัวช่วยให้สมาชิกมีความเห็นอกเห็นใจเข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกัน มีความผูกพันและเอาใจใส่กันช่วยลดปัญหาสังคมที่มักเกิดจากพื้นฐานของปัญหาครอบครัว

3. ความสำคัญต่อการศึกษา ความฉลาดทางอารมณ์ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ แสดงออกด้วยความเหมาะสม รู้จักควบคุมตนเองและสร้างแรงจูงใจให้ตัวเองที่จะประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งกรมสุขภาพจิตเชื่อว่า การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์มีผลให้ปัญหาต่างๆ ในโรงเรียนลดลง เช่น ปัญหาการแสดงความก้าวร้าว ปัญหาติดสารเสพติด การทะเลาะวิวาทกัน

4. ความสำคัญต่อการทำงาน ความฉลาดทางอารมณ์ทำให้ประสบความสำเร็จในการทำงานเนื่องจากทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตและมีความสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา สามารถโน้มน้าวจิตใจของเพื่อนร่วมงานและสามารถจัดการกับความขัดแย้งได้อย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้แล้วความฉลาดทางอารมณ์ยังทำให้เป็นผู้มีแรงจูงใจที่จะทำงานให้สำเร็จ

ตามเป้าหมายและมีความคิดที่จะพัฒนางานให้มีความก้าวหน้า ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น มีความคิดสร้างสรรค์ที่จะทำงานให้ได้อยู่เสมอ ทำให้เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน (กรมสุขภาพจิต 2543, 72-75)

ที่ผ่านมาเราให้ความสำคัญกับเชาว์ปัญญาหรือไอคิว (Intelligence Intelligence) เป็นหลักโดยวัดความความเก่งของคนที่ระดับผลการเรียน โดยที่ไม่ได้มององค์ประกอบอื่นๆ แต่ปัจจุบันทุกสิ่งทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าจะเป็นสังคม สิ่งแวดล้อม นักจิตวิทยาค้นพบว่าความฉลาดที่แท้จริงไม่น่าจะเป็นปัจจัยเดียวที่บุคคลใช้ในการอยู่ในสังคม หากแต่น่าจะมีคุณลักษณะเชิงสังคมใดๆ ที่จะช่วยเอื้อให้บุคคลได้มีสมรรถวิสัยร่วมกับบุคคลอื่นๆ สามารถสร้างความสัมพันธ์และฆ่าตัวตายไปเลยก็มีเป็นจำนวนมาก คำตอบที่ได้ตรงกันคือ ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) น่าจะเป็นตัวแปรใหม่ให้บุคคลมีทักษะชีวิตทางอารมณ์ มีความเข้มแข็งทางอารมณ์และจิตใจ สามารถอดทนอดกลั้น อดทนต่อสิ่งที่เข้ามากระทบ เข้าใจและยอมรับความผิดพลาดของทั้งตนเองและผู้อื่น มีเหตุผลมองโลกในแง่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ที่จะเป็นกุญแจสู่ความสำเร็จและสร้างแรงจูงใจ ทางอารมณ์ให้เกิดแก่ตนเองและหมู่คณะในขณะที่ IQ หรือเชาว์ปัญญาเป็นกุญแจสู่ความก้าวหน้าของตัวเอง (อาริยา กุหา 2546, 161)

2.9 ลักษณะนิสัย 10 ประการของผู้มีระดับคุณภาพอารมณ์สูง

1. รับรู้อารมณ์ของตนเองมากกว่าจะกล่าวโทษผู้อื่นหรือสถานการณ์ เช่น พูดว่า "ฉันรู้สึกทนไม่ได้" แทน "นี่เป็นเรื่องโหดโหล" "ฉันรู้สึกเสียใจมาก" แทน "คุณนี่เป็นคนไม่ได้เรื่องจริง" "ฉันรู้สึกกลัว" แทน "คุณขับรถเร็วอย่างกับคนโง่"
2. สามารถแยกแยะระหว่างความคิดและความรู้สึกได้ เช่น ความคิด "ฉันรู้สึกคล้ายกับว่า..." "ฉันรู้สึกราวกับว่า..." "ฉันรู้สึกว่า..." ความรู้สึก "ฉันรู้สึก..."
3. มีความรับผิดชอบต่อความรู้สึกของตนเอง ไม่โทษโน่น โทษนี้ เช่น "ฉันรู้สึกอิจฉา" แทน "คุณทำให้ฉันรู้สึกอิจฉา"
4. รู้จักใช้ความรู้สึกเพื่อช่วยในการตัดสินใจ เช่น "ฉันจะรู้สึกอย่างไรถ้าทำสิ่งนี้" แทน "ฉันจะรู้สึกอย่างไรถ้าฉันไม่ทำ"
5. นับถือในความรู้สึกของผู้อื่น ตัวอย่างเช่น ในการถามว่า "คุณรู้สึกอย่างไรถ้าฉันทำสิ่งนี้" แทน "คุณจะรู้สึกอย่างไรถ้าฉันไม่ทำสิ่งนี้"
6. เมื่อถูกกระตุ้นให้โกรธ จะสามารถควบคุมจิตใจไม่ให้โกรธได้ และสามารถแปรความโกรธให้เป็นพลังในทางสร้างสรรค์ได้
7. เข้าใจ เห็นอกเห็นใจ และยอมรับในความรู้สึกของผู้อื่น

8. รู้จักฝึกหาคคุณค่าในทางบวกจากอารมณ์ในทางลบ ยกตัวอย่างเช่น มักถามตนเองว่า "ฉันรู้สึกอย่างไร" หรือ "อะไรจะทำให้ฉันรู้สึกดีขึ้น"

9. ไม่ชอบแนะนำ สิ่ง ควบคุม วิพากษ์วิจารณ์ ตัดสินหรือตั้งสอนผู้อื่น เพราะเข้าใจดีว่าผู้ที่ได้รับการกระทำดังกล่าวจะรู้สึกไม่ได้อย่างไร

10. หลีกเลี่ยงการปะทะอารมณ์กับคนที่ไม่ยอมรับ หรือไม่เคารพความรู้สึกของผู้อื่น (กรมสุขภาพจิต 2543)

จากแนวคิดของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาที่กล่าวมานั้นสามารถสรุปได้ว่า ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ในปัจจุบัน คนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงจะเป็นคนที่สามารถรับรู้ เข้าใจและจัดการกับความรู้สึกของตนเองได้ดี รวมทั้งเข้าใจความรู้สึกของคนอื่น จึงมักประสบความสำเร็จในการทำงาน มีความพึงพอใจในชีวิต

3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียน

การจัดกิจกรรมนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาจิตใจ ความสามารถของนักเรียน มาใช้ให้เกิดประโยชน์ นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน Glathorn และ Spencer (อ้างถึงใน กาญจนา ศรีกาพลินธุ์ 2533, 459) ได้ให้เหตุผลของการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้ว่าจากการเรียนในด้านวิชาการในชั้นเรียน ส่วนใหญ่จะพัฒนานักเรียนได้เพียงสองอย่างคือด้านการใช้ภาษาและการใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ แท้จริงแล้วเด็กนักเรียนย่อมต้องการที่จะพัฒนากิจกรรมที่ทำทนายที่จะช่วยให้พวกเขาได้พัฒนาหลายๆ อย่างต่างๆ กัน ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต้องอาศัยกิจกรรมหลายรูปแบบ เพราะกิจกรรมเป็นส่วนที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการ ช่วยแก้ปัญหาการปกครอง ช่วยให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทำให้เด็กๆ ได้มีโอกาสทำงานและประสบความสำเร็จในงานที่ตนถนัดและสนใจ (กาญจนา ศรีกาพลินธุ์ 2533, 455)

กิจกรรมนักเรียนได้ปรากฏตั้งแต่สมัยกรีกและโรมันที่ปรากฏหลักฐานว่ามีการจัดกิจกรรมกีฬา คนตรี ปาฐกถา โด้วาที่ ขึ้นในโรงเรียนของชาวเอเธนส์และสปาร์ตา ส่วนสหรัฐอเมริกา นั้นเห็นความสำคัญของงานด้านกิจกรรมนักเรียนเมื่อต้นศตวรรษที่ 20 และมารุ่งเรืองมากในระหว่าง ค.ศ.1920-1950 ทั้งนี้เนื่องจากนักการศึกษาได้มองเห็นความสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ที่เห็นว่าโรงเรียนมีหน้าที่ที่จะต้องจัดประสบการณ์ที่มีคุณค่าในหลายๆ รูปแบบ ให้เด็ก โดยเน้นว่ากิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งที่มีประโยชน์โดยตรงที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนาได้อย่างแท้จริงในทุกๆ ด้าน คือทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ ตลอดจนทางสมอง เมื่อความคิดนี้เป็น

ที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายในวงการศึกษากิจกรรมนักเรียนจึงเป็นสิ่งที่ได้รับความสนใจและเพิ่มความสำคัญยิ่งตามลำดับจากนักการศึกษาและโรงเรียนต่าง ๆ จนในที่สุดถือกันว่ากิจกรรมนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการศึกษาของนักเรียนและใน ค.ศ.1919 วิทยาลัยครูแห่งมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย สหรัฐอเมริกาก็ได้เริ่มเปิดสอนวิชากิจกรรมนอกหลักสูตรขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมี ดร.เอลเบิร์ต เค.เฟรตเวลล์ (Dr. Elbert K. Fretwell) ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งกิจกรรมนอกหลักสูตรเป็นผู้สอน และหลังจากนั้นอีกไม่นานคือในปี ค.ศ.1962 หนังสือเล่มแรกเกี่ยวกับกิจกรรมนอกหลักสูตรก็ปรากฏขึ้น จากนั้นมาโรงเรียนต่างๆ ก็เริ่มต้นตัวในเรื่องกิจกรรมนอกหลักสูตรหรือกิจกรรมนักเรียน (กาญจนา ศรีกาพสินธุ์ 2533, 456) สำหรับในประเทศไทยกิจกรรมนักเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันของนักเรียนเป็นกลุ่มๆ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนและสอบให้ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ทว่าเป็นการประกอบกิจกรรมร่วมกัน โดยผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำและช่วยกันแก้ปัญหา อันจะเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย โดยมีลักษณะสำคัญ 4 ประการคือ (กรมสามัญศึกษา 2541, 34)

1. เป็นกิจกรรมที่นักเรียนสมัครใจเข้าร่วมดำเนินการเองโดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากคณาจารย์ และอยู่ภายใต้การควบคุมของสถานศึกษา
2. จัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนาน เพิ่มความรู้ให้โอกาสนักเรียนแสดงความสามารถ รวมทั้งส่งเสริมความเจริญเติบโตของนักเรียน
3. จัดขึ้นโดยไม่กำหนดให้มีหน่วยกิตและสิทธิที่ได้จะไม่ถือว่าสำเร็จการศึกษา
4. มีบรรยากาศเป็นกันเองมากกว่าการเรียนในชั้นเรียนตามปกติ

มิลเลอร์ (Miller 1986, 4) กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมพอสรุปได้ว่า กิจกรรมมีความสำคัญในส่วนที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนโดยตรง คือ ให้โอกาสเด็กทำงานตามความสนใจและพัฒนาความสนใจในสิ่งใหม่ๆ สอนให้เป็นผู้พลเมืองดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการเป็นผู้นำผู้ตาม ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน สร้างความรับผิดชอบ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนและกิจกรรมยังช่วยให้ชุมชนรู้จักโรงเรียนยิ่งขึ้น และนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (อ้างถึงในสุพจน์ เจริญสมบัติ 2542) กล่าวถึงความจำเป็นในการจัดกิจกรรมแก่นักเรียนนั้นมี ดังนี้

1. ความต้องการด้านจิตใจ การจัดกิจกรรมมีความจำเป็นเพื่อสนองความต้องการทางด้านจิตวิทยาที่เกี่ยวกับเด็ก จะเห็นได้ว่าเด็กต้องการการยอมรับจากเพื่อนร่วมรุ่น ต้องการเป็นสมาชิกของกลุ่ม ต้องการปลดปล่อยความเหงาและเดี๋ยวเดียว ต้องการเพื่อนที่มีจุดสนใจอันเดียวกัน ต้องการให้ตนเองเกิดความสำคัญในหมู่เพื่อน ต้องการทดแทนในสิ่งที่ตนขาด เช่นบางครั้งเรียนเก่งไม่ได้ก็หันมาเอาดีทางกีฬา ต้องการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อฝึกความเป็นประชาธิปไตยและสร้างความร่วมมือร่วมใจ ต้องการความรัก โดยเฉพาะเด็กที่พ่อแม่ไม่มีเวลาจะให้ความสนใจและความรัก

ต้องการความสนใจและความรัก ต้องการความสำเร็จซึ่งอาจเกิดขึ้นในบางประเภทของกิจกรรม ต้องการการยกย่องชมเชย ต้องการความปลอดภัย ต้องการฝึกทางทักษะ และได้รับความรู้ในสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและกันเอง การช่วยเหลือกันทางวิชาการบรรยากาศไม่เหมือนการสอบ ความคิดจะออกมาอย่างอิสระ ความต้องการเหล่านี้จะสมปรารถนาได้มากเมื่อเด็กได้ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม

2. ดึงเอาความสนใจความกระตือรือร้นของเด็กให้ปรากฏออกมา กิจกรรมของนักเรียนถ้าหากวางแผนและดำเนินการให้ดีแล้ว จะนำนักเรียนไปสู่เป้าหมายหลายอย่าง ถึงแม้บางอย่างจะเห็นผลสำเร็จง่ายหรือบางอย่างจะเห็นผลได้ช้า แต่จะต้องมีเป้าหมายที่แท้จริงเด็กจะสามารถบรรลุได้ เช่น การมีสถานนักเรียน จะทำให้เด็กเขียนธรรมนูญปกครองกันเอง มีการหาเสียงเลือกตั้ง มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ในสำนักงาน และการเข้าพบกับผู้บริหารเพื่อปรึกษาอภิปรายปัญหาของนักเรียน

ตัวอย่างอีกประการหนึ่งที่พอจะมองเห็นได้ เด็กคนหนึ่งรู้สึกตัวว่าเรียนไม่เก่ง จึงคิดอยากจะออกจากโรงเรียน แต่เมื่อได้รับเลือกให้เป็นนักกีฬาและวิ่งเร็ว เด็กคนนี้ไม่ทราบมาก่อนว่าตนเองมีความสามารถที่จะเป็นแชมป์เปียนในการวิ่งแข่ง แต่รู้เองว่าตนสามารถวิ่งได้เร็ว เมื่อประสบความสำเร็จในการแข่งขัน และเป็นวีรบุรุษสำหรับเพื่อนๆ จึงทำให้ไม่ลาออกและเป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อตนเป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ ก็ปรับปรุงตัวทางด้านการศึกษาดีขึ้น ขวัญดีขึ้นและไม่ลาออก เด็กบางคนถูกเพื่อนชวนไปสนุกทางอื่นซึ่งไม่เป็นประโยชน์ แต่เมื่อรู้สึกว่าจะต้องไปร่วมกิจกรรมที่ตนรับผิดชอบจึงปฏิเสธเพื่อเพราะเห็นค่าความสำคัญของชุมนุมมากกว่าเป็นต้น ผู้เขียนท่านหนึ่ง พบว่าเด็กโดยทั่วไปที่เป็นสมาชิกของชุมนุมกีฬาในวันที่มีการแข่งขันเด็กมักจะมาโรงเรียนไม่ขาดเลย กิจกรรมนักเรียนหลายประเภทที่จะดึงเอาความสนใจ ความสามารถพิเศษและความกระตือรือร้นออกมาให้เห็นชัด เช่น กิจกรรมทางหนังสือพิมพ์ วารสาร จัดนิทรรศการ ศิลปะ วาดเขียน กิจกรรมที่มีการประกวดประชันต่างๆ ถึงแม้บางครั้งความเฉียบแหลมจะไม่ปรากฏออกมามาก แต่ความตั้งใจและกระตือรือร้นที่จะทำงานปรากฏออกมาให้ชัด อย่างไรก็ตามกิจกรรมพิเศษต่างๆ จะมีคุณสมบัติพอที่จะทำให้เด็กแสดงความสามารถออกมาให้เห็นได้ก็ต่อเมื่อ

2.1 ต้องให้มีอิสระในการเลือกทำ ไม่ควรมีการบังคับให้ทำเพราะกิจกรรมเหล่านี้ไม่ใช่การศึกษาในชั้นเรียน เด็กจะทำด้วยความสมัครใจ เด็กขี้อาย โง่และมีความรู้สึกทางอารมณ์สูง ควรได้รับการสนับสนุนให้ร่วมแล้วอาจจะทำในสิ่งที่สร้างสรรค์ออกมาให้เราแปลกใจ

2.2 ในการทำกิจกรรม เด็กที่รู้สึกว่าจะไม่รับผิดชอบควรได้รับความช่วยเหลือให้ตระหนักว่าถึงนั้นเป็นของๆ เด็กและเด็กดำเนินการเองเด็กก็จะได้รับประโยชน์เอง สนุกสนานกันเอง เช่น แผนกอิสระสื่อสารมวลชนให้นิสิตดำเนินการและรับผิดชอบ เรื่องการจัดโรงอาหารของนิสิตเอง เป็นต้น

3. ใช้เวลาว่างให้มีคุณค่าและเกิดประโยชน์ กิจกรรมของนักเรียนจะทำให้เด็กรู้ถึงการใช้เวลาว่างให้มีคุณค่าและเกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อส่วนรวม ดังจะเห็นจากเป้าหมายที่เกิดขึ้นคือ

3.1 ไม่ตั้งตนเป็นผู้ต่อต้านสังคมหรือประพฤติดื้อต่อสังคม เมื่อเด็กมีกิจกรรมที่ตนสนใจร่วมกับผู้ปฏิบัติและมีผู้แนะนำอย่างดี เด็กจะหันมาทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ เช่น เด็กที่สนใจในด้านการแกะสลัก ก็มักจะทำและหันมาคุยกับเพื่อนเกี่ยวกับงานของตน (ข้อนี้ต้องพึงระวังเกี่ยวกับค่านิยมของเรบบางประการ เพราะการต่อต้านสังคมบางอย่างก็ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมมาก เช่น เดินขบวนต่อต้านการใช้สินค้าฟุ่มเฟือย การเดินขบวนเพื่อปราบคอร์รัปชัน)

3.2 ได้พบกับบุคคลซึ่งมีความสนใจเหมือนๆ กันและจากเพื่อนช่วยปลุกให้เกิดความสนใจใหม่ๆ ขึ้น เด็กจะคุยกันและสร้างสัมพันธภาพแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกิดจุดสนใจต่างๆ ขึ้นมาก เช่น เด็กวัยรุ่นที่สนใจในเรื่องการเจริญเติบโตของร่างกาย ก็คิดถึงการบริหารก็จะทำให้รวมกลุ่มกันหันมาศึกษาแบบทางกายบริหารหรือการเพาะกายให้มีร่างกายสมบูรณ์โดยการศึกษาจากตำราและผู้รู้

3.3 กิจกรรมนักเรียนบางประเภทอาจทำให้เด็กได้พบสิ่งที่มีค่าต่อชีวิตในภายหลัง เช่น ความรักในดนตรี ทำให้เล่นดนตรีเป็น การสะสมแสตมป์หรือเหรียญสมัยต่างๆ การทำสวนเลี้ยงคว่ำกล้วยไม้ เหล่านี้จะประกอบให้ชีวิตภายหลังสมบูรณ์ หรืออาจดำเนินอาชีพตามที่ตนสนใจปฏิบัติเมื่อตอนเป็นเด็ก

4. สร้างมิตรภาพระหว่างเด็กด้วยกันและระหว่างเด็กกับครูให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เด็กที่สนใจในสิ่งเดียวกัน มักจะหาเวลาคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งเป็นสิ่งเริ่มต้นของการพัฒนามิตรภาพ การที่เด็กได้ร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือในกิจกรรมที่ทำด้วยกัน จะทำให้เด็กรักกันมากขึ้น ถึงแม้จะออกจากโรงเรียนไปแล้วก็ตาม กับครูก็เช่นเดียวกัน ความสัมพันธ์ในห้องเรียนจะเกิดขึ้นยาก เพราะมีความเครียดและเป็นทางการ แต่ถ้าครูเข้าร่วมกิจกรรมบางอย่างกับเด็ก ทำให้เด็กมีโอกาสคุยสังสรรค์กันแบบไม่เป็นทางการ จะช่วยให้เกิดมิตรภาพและความเข้าใจซึ่งกันและกันดีขึ้น ทั้งนี้ต้องพึงระวังบางประการที่เกี่ยวกับจรรยาบรรณและวัฒนธรรมบางอย่างของไทยที่เป็นอุปสรรคอยู่บ้าง

5. เพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำกิจกรรมของนักเรียนซึ่งอยู่นอกเหนือหลักสูตรจะช่วยพัฒนาความเป็นผู้นำของนักเรียน ได้ดีกว่าในชั้นเรียน ข้อพึงระวังมีอยู่ว่าอาจารย์หรือครูที่ปรึกษาทุกคนจะต้องระลึกว่าขณะที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น ตนเองไม่ได้ทำหน้าที่สอนต้องให้โอกาสเด็กแสดงไม่ใช่ครูแสดงเองเสียหมด เด็กต้องได้มีโอกาสนำกันเอง เด็กมีโอกาสเลือกและประกอบกิจกรรมเพื่อฝึกฝนตนเอง (ข้อนี้ส่วนมากครูซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์สูงกว่ามักจะไม่ค่อยปล่อยให้เด็กทำเอง เพราะกลัวความผิดพลาดซึ่งไม่ถูกต้องนัก) ถ้าครูเข้าไปเกี่ยวข้องมากเกินไป สภาพของ

กิจกรรมก็คงไม่แตกต่างจากการเรียนในชั้น ถ้าเด็กได้ทำกันเองเด็กจะรู้สึกว่าได้ทำงานให้กับเพื่อนมากกว่าการทำให้กับครู ซึ่งตัวครูที่ปรึกษาเองไม่จำเป็นต้องพัฒนาอีกแล้วในด้านนี้ นอกจากเด็กต้องการความช่วยเหลือบางประการ ซึ่งครูก็ควรให้แต่ระวังอย่าให้กระทบกระเทือนถึงความเป็นผู้นำของเด็ก

จึงสามารถกล่าวได้ว่ากิจกรรมนักเรียนมีประโยชน์กับเด็กนักเรียนในการสร้างโอกาสทำกิจกรรมนั้นทำให้เขาสามารถค้นพบสิ่งที่ตนเองสนใจ มีความถนัดและเข้าไปเป็นสมาชิกในกิจกรรมนั้นๆ ได้มีโอกาสพัฒนาทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ มีโอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์ ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม รู้จักฟังและแสดงความคิดเห็นส่วนตัวรวมทั้งรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และในอนาคตสามารถนำทักษะและประสบการณ์ต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

4. แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมโยชวาทิต

โยชวาทิต หมายถึง “วงดนตรีที่บรรเลงโดยทหารซึ่งมาจากคำว่า โยช แปลว่า ทหาร รวมกับคำว่าวาทิต แปลว่า ดนตรี หรือผู้บรรเลงดนตรีโยชวาทิต เป็นคำศัพท์ที่บัญญัติขึ้นโดยอาจารย์มนตรี ตราโมท ซึ่งใช้มาจนถึงปัจจุบัน (สุกรี เจริญสุข 2539, 45) ส่วนในรากศัพท์ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Military Band ซึ่งคำว่า band หมายถึง วงดนตรี (An Instrumental Ensemble) โดยมีรากศัพท์มาจากภาษาลาตินในยุคกลางว่า bandum (banner) ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากการบรรเลงดนตรีของกลุ่มนักดนตรีทหาร ประกอบด้วยเครื่องดนตรีกลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind) กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง (Brasswind) และกลุ่มเครื่องกระทบ (Percussion) โดยในปัจจุบันมีการพัฒนาเป็นประเภทต่างๆ และมีรูปแบบการแสดงที่หลากหลายแตกต่างกันออกไป (The Grove Concise Dictionary of Music 1988, 57)

ในอดีตที่ผ่านมวงโยชวาทิตถูกนำมาใช้ในพระราชพิธีเกี่ยวกับกษัตริย์ชั้นปกครอง รวมถึงบรรเลงนำแถวกองทัพทหาร เพื่อออกรบในสมรภูมิต่างๆ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยพร้อมเพรียงของกองทัพและเป็นการข่มขวัญข้าศึกทางอ้อมอีกด้วย ดังนั้นระเบียบวินัยต่างๆ รวมถึงคำบอกคำสั่ง ที่นำมาใช้กับวงโยชวาทิตก็ได้มาจากกองทัพนั่นเอง เช่น การจัดแถวหน้ากระดาน การจัดแถวตอนลึก การยืนตรง การหันไปทางซ้าย ทางขวา การกลับหลังหัน การเดินไปข้างหน้า และในช่วงก่อนเริ่มต้นศตวรรษที่ 20 วงโยชวาทิตในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ในสหรัฐอเมริกามีไว้เพื่อบรรเลงในช่วงพิธีเปิด ช่วงพักครึ่งเวลา หรือแม้ช่วงปิดการแข่งขันอเมริกันฟุตบอล ซึ่งถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากการพัฒนาจากการยืนบรรเลงเพลงธรรมดา มาเป็นการบรรเลงประกอบการแสดง ร้องเล่น เดินรำ รวมถึงการเดินแปรแถวเป็นภาพ เป็นตัวอักษร ข้อความต่างๆ สร้างความตื่นตาตื่นใจให้กับผู้ชมเป็นอย่างยิ่ง จากนั้นการบรรเลงของวงโยชวาทิตในรูปแบบดังกล่าวก็ได้แพร่ขยาย

ไปอย่างรวดเร็วในโรงเรียนมัธยม โรงเรียนประถมของสหรัฐอเมริกา ได้มีการเพิ่มกลุ่มนักเต้น เซียร์ลิตเตอร์ (บางทีก็เรียกว่า Pom - Pom) รวมถึงกลุ่มวงไม้คทา (Baton Twirler) เพื่อสร้างสีสันและความน่าสนใจให้กับการบรรเลงของวงโยชวาทิตให้มากยิ่งขึ้น (พรธัญญา คัมภีระ 2008)

วงโยชวาทิตในประเทศไทยมีอยู่นับร้อยวง เท่าที่เคยสำรวจในกรุงเทพฯ มีไม่ต่ำกว่า 50 วง และทั่วประเทศเฉพาะ โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา มีวงโยชวาทิตอยู่ประมาณ 200 กว่าวง ยังไม่รวมวงของโรงเรียนเอกชน และวงของทหารกองทัพต่างๆ ประมาณการคร่าวๆ วงโยชวาทิตในประเทศไทยมีอยู่ไม่ต่ำกว่า 250 วง บางวงก็มีขนาดเล็ก 15-30 คน บางวงก็มีขนาดใหญ่ สมาชิกพร้อม 100 คน เฉลี่ยแล้ววงส่วนใหญ่จะมีสมาชิกประมาณ 30-40 คน จากข้อมูลนี้ประมาณได้ว่ามีนักเรียนวงโยชวาทิตในประเทศไทยร่วม 10,000 คน ในปัจจุบัน กระบวนการเรียนรู้ในกิจกรรมวงโยชวาทิต ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ หมายความว่านักเรียนที่ได้เข้าร่วมในกิจกรรมวงโยชวาทิต จะผ่านขั้นตอนกระบวนการต่างๆ ในการฝึกเครื่องดนตรีไปพร้อมกันเรียนรู้เรื่องทฤษฎี ซึ่งต่างจากการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นเรียน (ฉัตรชัย ผู้ปฏิเวธ 2008)

ดนตรีโยชวาทิตนิยมจัดให้มีขึ้นในโรงเรียนนอกเหนือไปจากกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนหรือเพื่อประโยชน์ของโรงเรียน โดยมีนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการและมีผู้สอนเป็นผู้จัดการหรือที่ปรึกษา หรืออาจมีผู้สอนเป็นผู้จัดการและดำเนินการ (ณรุทธ์ สุททธิจิตต์ 2544, 139) โรงเรียนส่วนใหญ่ในปัจจุบันได้มีการสนับสนุนส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนวงโยชวาทิตในสถานศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่างๆ ดังนี้ (ธนาการ แพทย์วงษ์ 2541, 6)

1. เป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนสู่ชุมชน
2. นักเรียนปัจจุบัน นักเรียนเก่าได้รับความชื่นชมในความสำเร็จ
3. เป็นการฝึกอาชีพเบื้องต้น ที่จะนำไปสู่พื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต
4. เป็นการฝึกความอดทน ความเสียสละ ความพร้อมเพรียงในการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ
5. สถาบันเกิดความภาคภูมิใจในผลงานที่ได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถจนปรากฏแก่สายตาประชาชนทั่วไป
6. ทำให้ชุมชนรู้จักสถาบัน และได้รับการยอมรับด้านชื่อเสียงที่เกิดขึ้นแก่สถาบันนั้น
7. ผู้ปกครองนักเรียน สมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองและครูเกิดความชื่นชมยินดีในบุตรหลานที่ได้แสดงออกในทางที่ดีและมีระเบียบวินัย
8. เป็นการรักษามาตรฐานทางดนตรีให้ทัดเทียมนานาชาติ
9. เป็นการเผยแพร่ความรู้ความสามารถของนักเรียน

10. สร้างบรรยากาศอันดีงามในสถานศึกษาให้เกิดความตื่นตัวเร้าใจ สนุกสนานภายในขอบเขตระเบียบวินัยของโรงเรียน

11. เป็นการสนองความต้องการและความถนัดทางธรรมชาติของนักเรียนที่มีความสนใจด้านวงโยชวาทิตเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์และคุณภาพที่ดีในชีวิต

กิจกรรมโยชวาทิตช่วยให้มีการพัฒนาความสามารถทางด้านดนตรี ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ สมาธิ นอกจากนี้การเล่นดนตรีประเภทโยชวาทิตนักดนตรีจะต้องมีวินัยต่อตนเอง และวินัยต่อหมู่คณะด้วยจึงจะเกิดความสามารถเล่นดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพการเล่นดนตรีจึงก่อให้เกิดกิจกรรมเพื่อที่จะเตรียมความพร้อมที่จะก้าวเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพของประเทศได้ในอนาคต (พิจิตร กุลละวณิชย์ 2545) โดยกิจกรรมโยชวาทิตเป็นกิจกรรมที่ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันแก้ปัญหาด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง รวมทั้งส่งเสริมให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีความสุข รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเองในการอยู่ร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตย (อติชาติ เจริญพาโชค 2547, 31-32)

จากแนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับกิจกรรมโยชวาทิตสามารถสรุปได้ว่ากิจกรรมวงโยชวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นกิจกรรมนอกระบบการเรียนการสอน ที่ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจวิชาดนตรีอย่างถูกต้อง เพราะดนตรีเป็นวิชาที่ต้องอาศัยทักษะ ทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติจริง การปฏิบัติจริงนั้นไม่ใช่เพียงแค่ปฏิบัติในเครื่องมือของตนเองเท่านั้น แต่รวมหมายถึงการเข้าไปร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของวงโยชวาทิต ซึ่งกว่าที่นักเรียนแต่ละคนจะได้เข้าร่วมบรรเลงในวง จะต้องผ่านการฝึกมาในระดับหนึ่ง นักเรียนจะได้เรียนรู้เรื่องต่างๆ มากมาย ทั้งเรื่องดนตรี และเรื่องการอยู่ร่วมกัน การทำงานร่วมกัน

5. แนวคิดทฤษฎีดนตรี

อัลวิน (Alvin 1991) กล่าวว่าดนตรีเป็นสิ่งซึ่งงดงาม สามารถพบได้ทุกหนทุกแห่งเพื่อความเพลิดเพลินหรือผ่อนคลาย ซึ่งดนตรีจะมีผลต่อจิตใจ ร่างกาย และอารมณ์ พลังที่เกิดจากดนตรีมีมากมาย ดนตรีสามารถนำผู้ฟังไปสู่จินตนาการ สถานที่หรือบุคคล ทั้งในอดีตและปัจจุบันในระดับเสียงดนตรีที่แตกต่างกันสามารถสื่อสารกับบุคคลแต่ละคนได้โดยไม่จำกัดอายุการศึกษา และสภาวะทางกาย

มันโร (Munro 1993) กล่าวว่า ดนตรี คือลักษณะเสียงที่ประกอบด้วย ความถี่ (Pitch) จังหวะ (Tempo) การประสานเสียง (Harmony) ทำนอง (Melody) และลีลา (Rhythm) ที่แสดงออก

ถึงความคิด ประสบการณ์ ความหวัง และความฝัน โดยมีผลต่อร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ และสังคมมนุษย์ โดยมนุษย์สามารถเข้าถึงดนตรีได้หลายระดับ ตั้งแต่ระดับผิวเผิน ระดับอารมณ์ ระดับการทำงานของสมอง (Cerebrally) และในระดับลึก (Innermost Depth) นอกจากนั้นดนตรียังมีผลต่อความสุขสบาย การเคลื่อนไหว การถูกรบกวน หรือการผ่อนคลาย

คูกและแมกกีแลนค์ (Cook 1981, 21) และ McClelland (1979, 23) กล่าวว่า ดนตรีทำให้มีการเปลี่ยนแปลงของประจุไฟฟ้าในร่างกาย มีอิทธิพลต่อปริมาณการไหลเวียนของโลหิต ซึ่งพรความดันโลหิต การขับหลั่งสารภายในร่างกาย ตลอดจนมีผลต่อการเพิ่มหรือลดการใช้พลังงานของกล้ามเนื้อ โดยดนตรีประเภทที่ทำให้สงบ (Soothing Music) ทำให้อัตราการไหลเวียนของโลหิตในสมองช้าและมีปริมาณลดลง รวมทั้งยังทำให้อัตราการใช้ออกซิเจนเป็นนาที (Minute Oxygen Consumption) และอัตราการเผาผลาญอาหารในร่างกายลดลงด้วย

อัลวิน (Alvin 1975) และ เวินเบอร์เกอร์ (Weinberger 1998) พบว่าการฟังดนตรีมีผลต่อการกระตุ้นการทำงานของสมองทั้งสองซีก กล่าวคือเมื่อบุคคลฟังเสียงดนตรี เสียงดนตรีจะผ่านอวัยวะเกี่ยวกับการได้ยินแปลเป็นสัญญาณประสาทส่งไปยังสมองส่วนต่างๆ โดยสัญญาณประสาทเกี่ยวกับการรับรู้ทำนองจดจำบทเพลง คุณภาพเสียง จะถูกส่งมายังสมองซีกขวา (Right Hemisphere) ในขณะที่สัญญาณประสาทเกี่ยวกับการควบคุมลักษณะดนตรีที่ซับซ้อน เช่น จังหวะ ตัวโน้ต การเข้าใจภาษาและความหมายของบทเพลงจะถูกส่งไปยังสมองซีกซ้าย (Left Hemisphere) ซึ่งสัญญาณประสาทที่ส่งมายังสมองส่วนต่างๆ นี้เองจะช่วยกระตุ้นให้ความแข็งแรงของเส้นใยประสาทเพิ่มพูนขึ้น เส้นใยประสาทเหล่านี้จะช่วยเพิ่มศักยภาพในการทำงานของสมองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บัควัลเตอร์และคณะ (Buckwalter 1985) ได้สรุปประโยชน์ของดนตรีที่มีต่ออารมณ์และจิตใจของมนุษย์ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดความสนใจและกระตือรือร้น
2. กระตุ้นความทรงจำและความคิดฝัน
3. ช่วยควบคุมอารมณ์และกระตุ้นความรู้สึกนึกคิด
4. ลดความซึมเศร้าและผ่อนคลายความเครียด
5. ลดความวิตกกังวลตามสถานการณ์
6. ทำให้จิตใจสงบและมีสมาธิ
7. ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวและอ้างว้าง
8. ส่งเสริมในการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น

Zoltan Kodaly (1882-1967) (อ้างถึงใน ธวัชชัย นาควงษ์ 2547) ชาวฮังการีเชื่อว่าการเรียนดนตรีเป็นเรื่องที่เป็นไปได้สำหรับเด็กทุกคน ไม่จำกัดแต่เฉพาะกับเด็กที่มีแววทางดนตรี

เท่านั้นเขาเชื่อว่าวิธีการสอนที่ดีจะสามารถทำให้เด็กได้พื้นฐานและทักษะของการสื่อสารด้วยดนตรี (Musical Communication) เหมือนกับการที่เด็กมีทักษะของการสื่อสารด้วยภาษาพูด

สุกรี เจริญสุข (2531) กล่าวว่า ดนตรีเป็นพลังของเสียง เสียงของดนตรีมีอำนาจพลังทำให้เกิดการเคลื่อนไหว เมื่อมีการเคลื่อนไหวจะทำให้เกิดการพัฒนา

สงัด ภูเขาทอง (2536) กล่าวว่า ดนตรีเป็นเรื่องของเสียงที่อาศัยโสตประสาทเป็นเครื่องรับรู้และแปลความหมายโดยอาศัยวิธีจินตนาการ หรือความคิดคำนึงอันละเอียดอ่อนอย่างยิ่งและเสียงที่ได้ยินนั้นอาจมีความหมายหรือไม่ก็ได้คู่เคียงกับภาษาพูดซึ่งในการตีความหมายอาจจะแตกต่างกันไปตามแต่ละความคิดของแต่ละคนหรือรับรู้ไปคนละอารมณ์ก็ได้ ซึ่งทั้งนี้เป็นเรื่องของความรู้ทางจิตวิทยา

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี (2542) กล่าวว่า ดนตรีเป็นศิลปะที่มีวิวัฒนาการควบคู่และยังคงพัฒนาต่อไปในอนาคต และเป็นศิลปะที่ถ่ายทอดเป็นภาษาทางอารมณ์ (Language of Emotion) ที่ถ่ายทอดเป็นลักษณะของนามธรรม (Abstract) เป็นงานที่แฝงไว้ด้วยอุดมคติของจิตกวี ในส่วนของผู้ฟังดนตรีจะผ่านความรู้สึก อารมณ์ และจินตนาการ โดยมีประสบการณ์เป็นส่วนช่วยหนุน เพราะศิลปะทางดนตรีไม่ศิลปะที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายอย่างสมบูรณ์ ดังนั้นขอบข่ายของการรับรู้ทางดนตรีจึงเป็นอย่างกว้างขวางไม่มีขอบเขตผู้ฟังสามารถรับรสของดนตรีอย่างอิสระโดยปราศจากข้อจำกัดใด ๆ

จึงสามารถสรุปได้ว่าดนตรีมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางอารมณ์ โดยเสียงดนตรีจะผ่านอวัยวะเกี่ยวกับการได้ยินแปลเป็นสัญญาณประสาทส่งไปยังสมองส่วนต่างๆ ที่สามารถควบคุมอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดทำให้จิตใจสงบและมีสมาธิ อีกทั้งสามารถส่งเสริมในการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ลดความเครียด รู้สึกสงบและมีความสุข

6. แนวทางในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่ามีการศึกษาด้านการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ เพื่อสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาได้นำความฉลาดทางอารมณ์มาใช้ในการเรียนการสอนโดย เมเยอร์ ; และคณะ (Mayer; et al. 1990, 772-781) ได้ศึกษาการอ่านอารมณ์จากการมองภาพสิ่งเร้า ซึ่งเป็นการวัดองค์ประกอบหนึ่งของความฉลาดทางอารมณ์ ลักษณะของแบบทดสอบแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นตัวแปรต้น เป็นภาพสิ่งเร้า 3 ประเภท ๆ ละ 6 ชนิด คือ ภาพใบหน้าที่แสดงภาวะอารมณ์ต่าง ๆ 6 ภาพ ภาพสีต่าง ๆ 6 ภาพ และภาพศิลปะ 6 ภาพ ซึ่งภาพเหล่านี้จะสะท้อนถึงภาวะอารมณ์ 6 ประเภท คือ ความสุข ความเศร้า โกรธ กลัว ประหลาดใจ และขยะแขยง โดยให้ผู้ตอบ

รายงานว่าคุณเองเกิดความรู้สึกหรือภาวะอารมณ์เช่นนั้นอย่างแน่นอน แบบทดสอบฉบับนี้มีความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา .63 การให้คะแนนพิจารณาความสอดคล้องของกลุ่ม แบบทดสอบฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบที่ใช้เป็นเกณฑ์ประกอบด้วยแบบทดสอบ 3 ชุด คือ แบบวัดความเข้าใจผู้อื่น แบบทดสอบการแสดงอารมณ์ และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของไอแซกส์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ใหญ่อายุระหว่าง 17-63 ปี จำนวน 128 คน ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากการอ่านอารมณ์จากภาพกับคะแนนจากตัวเกณฑ์ พบว่าการอ่านอารมณ์จากภาพมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจผู้อื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพการแสดงตัวและการแสดงความรู้สึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ในเวลาต่อมาได้มีการศึกษาและติดตามเด็กระยะยาว จำนวน 191 คน ในประเทศสหรัฐอเมริกาจากอายุ 8-12 ปี จนถึงวัยรุ่นอายุ 17-23 ปี เพื่อดูพัฒนาการที่สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางสังคม ปัญหาพฤติกรรมและในเด็กโตประเมินเพิ่มอีก 2 ด้าน คือ ความสำเร็จในการทำงานและความรัก จากการติดตามระยะยาวพบว่า พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจะยังปรากฏต่อเนื่องอย่างชัดเจน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะทางสังคม ยังคงต่อเนื่องในระดับปานกลาง และพฤติกรรมมีต่อต้านสังคมจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสำเร็จในการทำงาน (Masten A.S; et. at, 1995) รวมทั้งมีการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์กับเพื่อน ความรู้สึกโดดเดี่ยว และการรับรู้เกี่ยวกับตนเองในเด็กเกรด 8 จำนวน 96 คน ในประเทศนอร์เวย์ พบว่า ความรู้สึกโดดเดี่ยว มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการเห็นคุณค่าของตนเอง และทักษะทางสังคม (Sletta O. ; et. at., 1996) และพบว่าความฉลาดทักษะทางอารมณ์ที่ดีกับความสำเร็จของบุคคลมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Ohm 1998) และจากการศึกษาดังกล่าวนั้นทำให้ทราบว่าฉลาดทางอารมณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับเขาวนปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพเฉพาะด้าน เช่น ความเห็นอกเห็นใจ และมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิต นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการบริหารหรือจัดการอารมณ์ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีอคติ (Ciarrochi, Chan and Caputi 2000)

ดังนั้นจึงมีผู้สนใจเพื่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ โดยเฉพาะกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งผลของการจัดกิจกรรมกลุ่มพบว่าทำให้สมาชิกภายในกลุ่มได้ร่วมกิจกรรมกันมากที่สุดซึ่งมีส่วนประกอบ 4 ด้านคือ 1) ด้านร่างกาย (Physical) คือผู้เรียนต้องมีความพร้อมด้านร่างกาย คือ ไม่เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บใด ๆ ร่างกายต้องพร้อมที่จะรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่กลุ่มกำลังทำอยู่ 2) ด้านสติปัญญา (Intellectual) ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้สติปัญญาของตัวเอง หาวิธีการเพื่อแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันกับกลุ่ม ปัญหาหรือกิจกรรมที่จัดให้กลุ่มทำจึงเป็นกิจกรรมที่ท้าทาย ทำให้ผู้เรียนอยากคิด

อยากลองเอง อยากทราบผลที่ตามมา 3) ด้านอารมณ์ (Emotion) ผู้เรียนมีอารมณ์ร่วม อาจเกิดความสนุกสนานหรือเกิดความเศร้า ก่อให้เกิดความประทับใจตามมา ซึ่งทำให้มีความหมายต่อผู้เรียน 4) ด้านสังคม (Social) ผู้เรียนได้มีโอกาสนำประสบการณ์ของตนเองแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นในกลุ่มอื่น และได้ช่วยเหลือกลุ่มทุกด้านให้กลุ่มดำเนินไปด้วยดีซึ่งตรงกับการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมกลุ่มต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ โดยการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่าโพธิ์ศรีพิทยา อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ มีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์หลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ มีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (วัฒนพล โชควิวัฒนวิช 2546) การศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทวราชกุญชร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้นหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (จุฑานุช บุญปวนิช 2547) การศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการอารมณ์ของตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการตนเองของตนเองสูงขึ้นหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการอารมณ์ของตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการอารมณ์ตนเองสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (อรัญญา วันกิ่ง 2546)

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่แยกประเด็นการศึกษาออกไปเช่น การทดลองกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจูงใจตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 15 คน ผลการวิจัยพบว่าภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการทดลอง (นิสรา คำมณี 2543) การศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มและโปรแกรมการฝึกความฉลาดทางอารมณ์ ที่มีต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเพชรฆาตา จังหวัดระยอง ผลการศึกษาปรากฏว่า หลังการ

ทดลองนักเรียนที่ได้รับการฝึกกิจกรรมกลุ่ม และนักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการฝึกความฉลาดทางอารมณ์ มีความฉลาดทางอารมณ์ในระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนระยะทดลอง (สุรณี หนูเรียงสาย 2543) ผลของโปรแกรมการแนะแนวกลุ่มต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชวินิตมัธยม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน พบว่า หลังการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวกลุ่ม มีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวกลุ่ม (เจษฎา บุญมาโฮม 2544) และผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาเชาวน์อารมณ์ที่มีต่อเชาวน์อารมณ์ของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 39 คน ออกแบบการวิจัยแบบมีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว ทดสอบเชาวน์อารมณ์ก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มทดลองได้เข้าโปรแกรมพัฒนาเชาวน์อารมณ์แบบกิจกรรมกลุ่ม 12 ครั้ง พบว่านักศึกษาพยาบาลที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาเชาวน์อารมณ์ มีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการร่วมโปรแกรมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (นิรดา อุดลยพิเชษฐ์ 2542)

นอกจากการใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์แล้วยังมีการนำกิจกรรมทางด้านศิลปะและดนตรีไทยเข้ามาใช้เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน โดยพบว่ามีการใช้กิจกรรมกลุ่มทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสีด้วยเทคนิคกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมในระดับชั้นประถมปีที่ 4-6 ผลการวิจัยพบว่าเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมในระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีคะแนนที่ได้จากการวัดความฉลาดทางอารมณ์ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าปกติ และหลังการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์ปกติ และความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนที่มีปัญหาทางพฤติกรรมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสีด้วยเทคนิคกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (สรินนา เกษงาม 2547) และยังพบว่ามีผลของการใช้ดนตรีไทยเชิงทักษะต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับมัธยมศึกษาที่ได้รับการฝึกดนตรีไทยเชิงทักษะมีความฉลาดทางอารมณ์สูงขึ้นหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (พัชรินทร์ จำปานนท์ 2549)

ในส่วนของดนตรีสากลนั้นได้มีการศึกษาวิจัยโดยตรงเกี่ยวกับการเรียนดนตรีเพื่อการพัฒนาบุคคลเป็นกรณีพิเศษสำหรับการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความสามารถบกพร่องในโรงเรียนมัธยมในนิวยอร์ก โดยศึกษากับนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านความสามารถในการเรียน 8 คน และนักเรียนที่มีปัญหาด้านอารมณ์ จำนวน 3 คน ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการหลายอย่างเช่น

(1) ใช้การบันทึกภาพโดยวิดีโอ การสังเกต การลงรหัสและการวิเคราะห์การเรียนการสอนทั้ง 15 สัปดาห์ (2) การศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมการจัดการศึกษาแบบเอกัตภาพสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถบกพร่อง เพื่อให้ นักวิจัยและครูพัฒนาวัตถุประสงค์ในการสอนคนตรีให้สอดคล้องกับความเข้มแข็งและความอ่อนแอทางวิชาการและทางสังคมของนักเรียน (3) มีนักการคนตรีศึกษา 4 คน และนักการศึกษาพิเศษอีก 4 คน สังเกตกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อประเมินผลเกี่ยวกับด้านการใช้วิชาชีพการสอนเหมาะสมหรือไม่อย่างไร และ (4) ความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการกับโรงเรียน ท้องถิ่นและคณะกรรมการการศึกษาของส่วนกลาง เพื่อจัดให้มีการเรียนการสอนคนตรีสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่อง ผลการศึกษาพบว่า จากการตั้งความคาดหวังไว้ในระดับสูงที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของวิธีการ วัสดุ และเครื่องมือต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกันกับการจัดการศึกษาทั่วไป สามารถทำให้นักเรียนดังกล่าวสามารถมีระดับการปฏิบัติงานด้านคนตรีได้ดีเหมือนกับนักเรียนปกติทั่วไป นอกจากนี้การใช้การสอนเป็นเอกัตภาพและการปรับเปลี่ยนวิธีการอ่าน โน้ตเพลงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการทำให้นักเรียนที่มีความสามารถบกพร่องพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางคนตรีเพิ่มขึ้นได้ในโอกาสต่อไป (Tooker 1996, 4313-A) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาความแตกต่างของความตั้งใจ ความเชื่อและความรู้สึกของนักศึกษาวิชาเอกประถมศึกษา 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเรียนรายวิชาพื้นฐานสำหรับครู จำนวน 103 คน และกลุ่มที่สองเรียนวิธีสอนคนตรีจำนวน 93 คน โดยนักศึกษทั้งสองกลุ่มมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคนตรีมาแล้วผลการศึกษาพบว่านักศึกษทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 3 ด้าน คือ (1) นักศึกษาที่เรียนวิธีการสอนคนตรีมีความตั้งใจในการใช้กิจกรรมบ่อยมากกว่านักศึกษาที่เรียนวิชาคนตรีพื้นฐาน (2) นักศึกษาที่เรียนวิธีการสอนคนตรีมีความเชื่อเกี่ยวกับทักษะทางคนตรี ความรู้เกี่ยวกับคนตรีมากกว่านักศึกษาที่เรียนวิชาคนตรีพื้นฐาน และ (3) นักศึกษาที่เรียนวิธีสอนคนตรีมีความรู้สึกทางบวกต่อความสามารถในการจัดคนตรีในห้องเรียนมากกว่านักศึกษาที่เรียนวิชาคนตรีพื้นฐาน Loring (1996, 1534-A)

การนำคนตรีเข้าใช้เพื่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์โดยตรงนั้นพบว่ามี การศึกษาการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมคนตรีตามแนวคาร์ลอร์ฟ ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมคนตรีตามแนวคาร์ลอร์ฟ มีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองได้แก่ด้านความรับผิดชอบ ด้านการรู้จักเวลา ด้านความอดทน อดกลั้น ด้านความเชื่อมั่นในตนเองและด้านความเป็นผู้นำผู้ตามสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่สูงขึ้นตลอดช่วงของการจัดกิจกรรม (ต้องจิตต์ จิตดี 2547) และการศึกษาผลของการฝึกประสบการณ์คนตรีเชิงทักษะต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวาสุเทวี เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มี

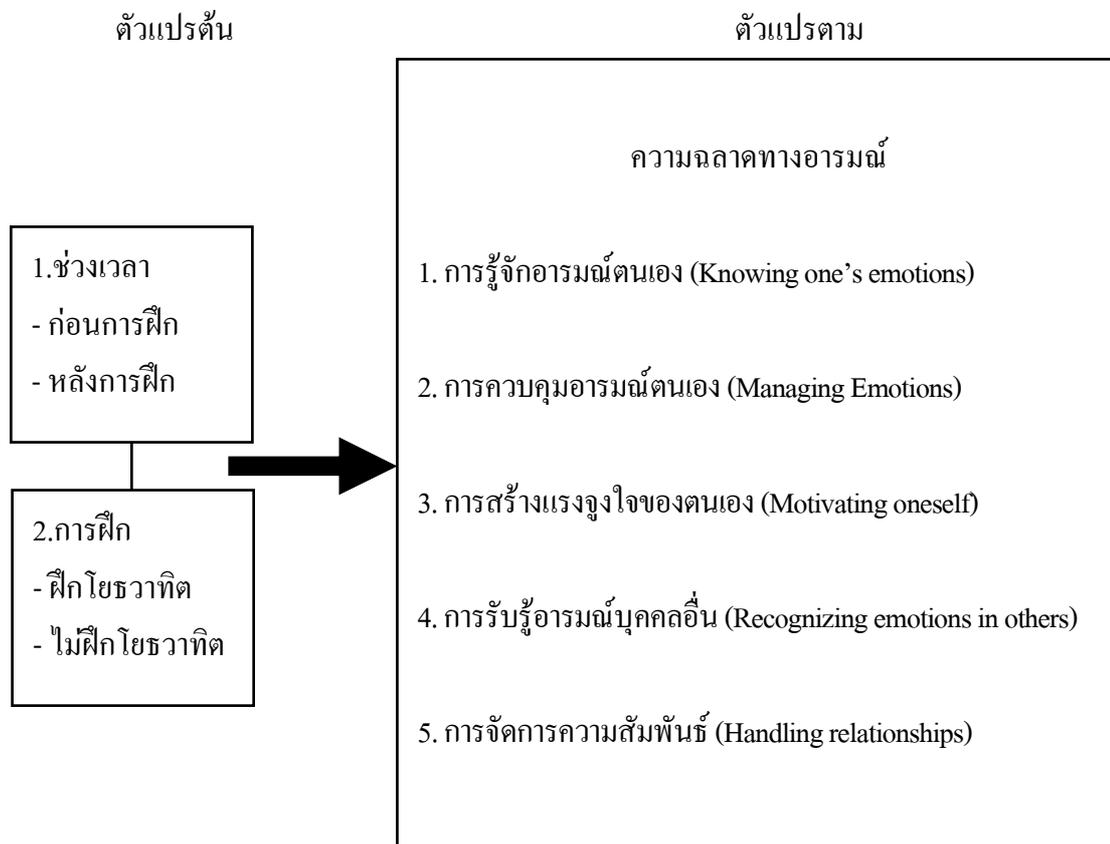
ความคิดสร้างสรรค์น้อย จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายแล้วสุ่มอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 25 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกประสบการณ์ดนตรีเชิงทักษะ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกประสบการณ์ดนตรีเชิงทักษะ ผลการศึกษานักเรียนที่ได้รับการฝึกประสบการณ์ดนตรีเชิงทักษะที่ความคิดสร้างสรรค์มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกประสบการณ์ดนตรีเชิงทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (วาสนา ไยใหม่ 2547)

จึงสามารถสรุปได้ว่าการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์นั้นพัฒนาได้ด้วยหลายวิธีการ ซึ่งเห็นได้จากวิจัยต่าง ๆ โดยผลสรุปแล้วพบว่าสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ได้จริงผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมศิลปะ และกิจกรรมดนตรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ นั้นพบว่าประเทศไทยมีแนวคิดในการส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนในโรงเรียนนอกเหนือจากการเรียนการสอนในหลักสูตรผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อย่างหลากหลาย และกิจกรรมโยทวาทิตก็เป็นกิจกรรมหนึ่งที่โรงเรียนต่าง ๆ ในประเทศไทยจัดให้กับเด็กนักเรียน ทั้งนี้เพราะรูปแบบการฝึกโยทวาทิตนั้นเป็นรูปแบบการผสมผสานระหว่างกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมดนตรี การฝึกโยทวาทิตทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องของดนตรีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกัน ซึ่งเปรียบเสมือนได้มีโอกาสฝึกทำงานไปด้วยในระหว่างเรียน เด็กที่ฝึกโยทวาทิตจึงได้มีโอกาสฝึกความสามารถส่วนบุคคล และความสามารถทางสังคมไปพร้อม ๆ กัน มากกว่าเด็ก ๆ ที่ไม่ได้ทำกิจกรรมใด ๆ เลย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง “ผลของการฝึกโยทวาทิตต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” ทั้งนี้เพราะวงโยทวาทิตส่วนใหญ่ในประเทศไทยจะรับนักเรียนเข้าเป็นสมาชิกของวงโยทวาทิตตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดดังแสดงต่อไปนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. หลังการฝึกโยคะวาทิตนักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการฝึกโยคะวาทิต
2. หลังการฝึกโยคะวาทิตนักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกโยคะวาทิต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบทดลอง (experimental research) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาผลของการฝึกโยชวาที่ต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยแผนการจัดกิจกรรมโยชวาที่จำนวน 40 กิจกรรม มีระยะเวลาการดำเนินการทดลองเป็นเวลา 6 เดือน (กุมภาพันธ์ – กรกฎาคม 2552)

ประเภทและแบบการวิจัย

รูปแบบของการวิจัยเป็นแบบทดลอง (experimental research) โดยมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังทดลอง (The pretest posttest control group design) (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2540: 143) ดังรูปแบบการวิจัย

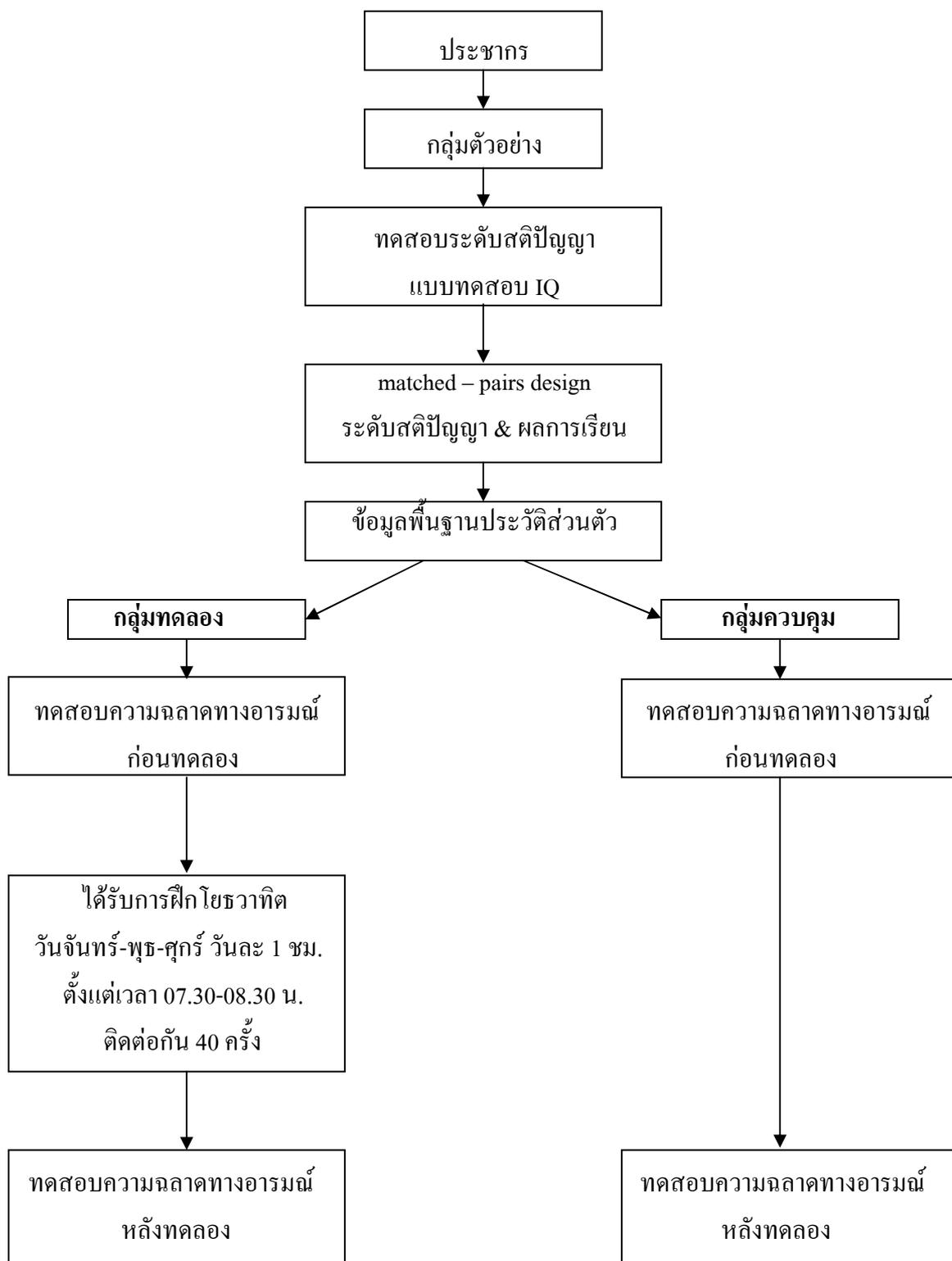
Mr	O ₁	X	O ₂	กลุ่มทดลอง
	O ₃	(X)	O ₄	กลุ่มควบคุม

แผนภูมิที่ 2 แสดงรูปแบบการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

Mr	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบวิธีการจับคู่ (matched – pairs design)
X	แทน	การจัดกระทำ (Treatment)
(X)	แทน	ไม่ได้ให้การทดลองอย่างแท้จริง แต่ทำที่ว่าทดลอง
O ₁	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ของกลุ่มทดลอง
O ₂	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มทดลอง
O ₃	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ของกลุ่มควบคุม
O ₄	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มควบคุม

ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

แผนภูมิที่ 3 แสดงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสงขลา ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการทำการตรวจสอบคุณสมบัติต่างๆ ของนักเรียนดังต่อไปนี้

2.1 ตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียนหญิง ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จากงานทะเบียนของโรงเรียน (ฝ่ายวิชาของโรงเรียนได้กำหนดให้มีการรวมคะแนนของนักเรียน แล้วคิดเกรดเฉลี่ยในภาคเรียนที่ 1 ไว้เพื่อไปรวมกับผลคะแนนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ 2 แล้วจึงค่อยตัดสินผล) ดังนั้นผู้วิจัยจึงสามารถตรวจสอบเกรดเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ทุกคน

2.2 ตรวจสอบความสามารถทางสติปัญญา (IQ) ของนักเรียนหญิงทุกคน โดยการให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญาผ่านทางเว็บไซต์ ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบด้วยตนเอง และบันทึกคะแนนไว้

2.3 ตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานประวัติข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

2.4 ทำการจับคู่ (matched - pairs design) โดยพิจารณาจากผลคะแนนเฉลี่ยและคะแนนจากการทดสอบความสามารถทางสติปัญญา สามารถคัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนระดับความสามารถทางสติปัญญา (IQ) เกรดเฉลี่ยเท่ากันหรือใกล้เคียงกันได้จำนวน 32 คน จึงจับคู่แล้วสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้จำนวน 16 คู่ (ภาคผนวก ฉ)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบ IQ (ภาคผนวก ข)

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญา (IQ) มาใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นแบบทดสอบที่พัฒนาโดย Anders Ditlev Jensen (2003) เป็นแบบทดสอบด้านความสามารถทางสติปัญญาในการรับรู้ความสัมพันธ์รูปแบบ (form perceptual relations) และการใช้เหตุผลเชิงความสอดคล้อง (reason by analogy) มีลักษณะเป็นแบบทดสอบเขาวงกตปัญญาที่วัดองค์ประกอบเดียว คือ g-factor ตามทฤษฎีของสเปียร์แมน (Charles Spearman 1950, 5-11) เป็นตัวแทนของสติปัญญาพื้นฐานทั่วไป (general intelligence) มีอิทธิพลต่อกิจกรรมการกระทำทั่วไป ที่มีความใกล้เคียงกับแบบทดสอบเขาวงกตปัญญาโปรเกรสซีฟ แมทริซีส ฉบับมาตรฐาน (Standard Progressive Matrices = SPM) ของ John C. Raven (1958) แบบทดสอบเป็นลักษณะ culture fair Intelligence

test (Gary Groth-Marnet, 1997) ที่ไม่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ไม่ใช้ภาษา (nonverbal) แต่ใช้รูปภาพที่คนทุกเชื้อชาติสามารถทำได้ มีจำนวน 39 ข้อ กำหนดเวลาในการทดสอบ 30 นาที โดยแบ่งระดับเขาวงกตปัญญาดังนี้เป็น 5 ระดับคือ 1) Very Low (ต่ำมาก) = น้อยกว่า 70 2) Low (ต่ำกว่าปกติ) = 70 – 89 3) Normal (ปกติ) = 90 – 109 4) High (สูงกว่าปกติ : ฉลาด) = 110 – 129 5) Mensa Level (ฉลาดมาก) = 130 ขึ้นไป ลักษณะเด่นของแบบทดสอบนี้คือง่ายและสะดวก ใช้เวลาน้อย และสามารถทดสอบได้ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม แต่ยังมีข้อเสีย คือ 1) วัดได้เฉพาะความสามารถในการสังเกต การรับรู้ การคิดแบบตรรก แต่ไม่วัดความสามารถในด้านอื่น ๆ เช่น การเรียน ความจำ การแก้ไขปัญหา การใช้ภาษา หรือความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฯลฯ ความสามารถที่แบบทดสอบนี้วัดได้เป็นความสามารถเฉพาะทางอาชีพเช่น วิศวกร สถาปนิก นักคณิตฯ นักคอมพิวเตอร์ 2) บอกผลเป็นไอคิวรวม ไม่สามารถแยกด้านเด่น - ค้อย เหมือน WISC, WAIS, Binet 3) ไม่มีการบอกคุณสมบัติของเครื่องมือ เมื่อเทียบกับแบบทดสอบเขาวงกตปัญญาโปรเกรสซีฟ แมทริซีส ฉบับมาตรฐาน (Standard Progressive Matrices = SPM) ของ John C. Raven (1958) ที่มีคุณสมบัติของเครื่องมือสามารถเข้าทดสอบแบบทดสอบ IQ test ได้ที่ <http://www.iqtest.dk/main.swf>

2. แผนการจัดกิจกรรมโยชวาทิต (ภาคผนวก ง)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการจัดกิจกรรมโยชวาทิตดังขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและการฝึกโยชวาทิต

2.2 ขอคำปรึกษาแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกโยชวาทิตเกี่ยวกับเนื้อหา

และวิธีการสร้างแผนการจัดกิจกรรมโยชวาทิต

2.3 สร้างแผนการจัดกิจกรรมโยชวาทิตจำนวน 40 กิจกรรม

2.3.1 ชื่อกิจกรรม

2.3.2 แนวคิด

2.3.3 จุดมุ่งหมาย

2.3.4 สื่อประกอบกิจกรรม

2.3.5 การดำเนินกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย

2.3.5.1 ขั้นนำ

2.3.5.2 ขั้นกิจกรรมโดยมีขั้นตอนย่อยคือ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

2.3.5.3 ขั้นสรุป

2.3.6 การประเมินผล

2.4 นำแผนการจัดกิจกรรมโยชวาทิตไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาระดับคุณภาพของแผนการสอน ซึ่งได้ผลอยู่ในระดับดีมาก (ภาคผนวก ก)

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมโยชวาทิตตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) (ภาคผนวก ค)

3.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของบุคคลต่างๆ จึงสามารถให้นิยามของความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ได้ว่า หมายถึง “ความสามารถในการแสดงออกถึงความรู้สึกที่มีอยู่ภายในตนเองออกมาอย่างเหมาะสม เพื่อความสำเร็จและการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในสังคม” ซึ่งประกอบด้วย ทักษะด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ตามแนวคิดของ Goleman ดังต่อไปนี้

3.2 สร้างแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์โดยดัดแปลงจากของกรมสุขภาพจิต (2543, 38-41) จำนวน 70 ข้อ ดังตารางแสดงองค์ประกอบด้วย ทักษะความฉลาดทางอารมณ์ 5 ด้านตามแนวคิดของ Goleman ดังตารางแสดงที่ 5

ตาราง 3 แสดงองค์ประกอบทักษะความฉลาดทางอารมณ์ตามแนวคิดของแดเนียล โกลแมน

โครงสร้างตามแนวคิดของโกลแมน (Goleman, 1995: 32-34)	โครงสร้างที่กำหนด
1. ความสามารถส่วนบุคคล 1.1 การตระหนักรู้ตนเอง 1.1.1 รู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง สาเหตุ ผล 1.1.2 ประเมินตนตามความเป็นจริง 1.1.3 มั่นใจในความสามารถและคุณค่าของตน 1.2 การควบคุมตนเอง 1.2.1 ควบคุมและจัดการกับสภาวะอารมณ์ได้ 1.2.2 ใจกว้าง ใจ รักษาความซื่อสัตย์และคุณความดี 1.2.3 ใช้สติปัญญาความรับผิดชอบ 1.2.4 สามารถปรับตัว ยืดหยุ่น จัดการกับความเปลี่ยนแปลง 1.2.5 สร้างสิ่งใหม่ เปิดใจกว้างกับแนวคิดข้อมูลใหม่ 1.3 การสร้างแรงจูงใจและแนวโน้มของอารมณ์ที่ เกื้อหนุนการมุ่งสู่เป้าหมาย 1.3.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พยายามปรับปรุงให้ได้ มาตรฐานดีเลิศ 1.3.2 จงรักภักดี ยึดมั่นเป้าหมายของกลุ่ม 1.3.3 ความกตริริเริ่ม พร้อมปฏิบัติตามโอกาส 1.3.4 มองโลกในแง่ดี แม้มืออุปสรรคไม่ย่อท้อ	การรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one's emotions) หมายถึง การรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง เข้าใจสาเหตุที่ทำให้เกิดอารมณ์ต่างๆ สามารถแยกแยะอารมณ์ที่แท้จริงของตนเองได้ รู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง การควบคุมตนเอง (Self-Regulation) หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ตนเอง สามารถระงับอารมณ์ของตนเองไว้ได้และแสดงออกในสถานการณ์ที่เหมาะสม มีความรู้สึกต่อตนเองและสิ่งต่างๆ ในทางที่ดี มีจิตใจหนักแน่น มั่นคง ไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่างๆ การสร้างแรงจูงใจของตนเอง (Motivating oneself) หมายถึง ความสามารถในการสร้างกำลังใจให้กับตนเองเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือบรรลุถึงการเรียนรู้ที่ตั้งความหวังไว้ และสามารถควบคุมตนเองและคิดแก้ไขปัญหาในยามเผชิญอุปสรรคต่างๆ ได้

ตาราง 3 (ต่อ)

โครงสร้างตามแนวคิดของโกลแมน (Goleman 1995, 32-34)	โครงสร้างที่กำหนด
2. ความสามารถทางสังคม	
2.1 เอาใจเขามาใส่ใจเรา	การรับรู้อารมณ์ของบุคคลอื่น (Recognizing
2.1.1 ตระหนักรู้ความรู้สึก ความต้องการและ ความห่วงใยผู้อื่น	emotions of others) หมายถึง ความสามารถ ในการเข้าใจอารมณ์ เข้าใจความรู้สึก เข้าใจ
2.1.2 มีจิตใจมุ่งบริการ รับรู้ ตอบสนอง ความต้องการของผู้อื่น	ความคิดหรือความต้องการของผู้อื่น อ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น ยอมรับฟัง
2.1.3 พัฒนาผู้อื่น ทราบความต้องการและ ส่งเสริม	ปัญหาของผู้อื่น
2.1.4 สร้างโอกาสในความหลากหลาย	
2.1.5 ตระหนักรู้ทัศนคติและความคิดเห็นของ กลุ่มมีความคล่องแคล่วในการก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์จากความ ร่วมมือของผู้อื่น	
2.2 ทักษะทางสังคม	การจัดการความสัมพันธ์ (Handling
2.2.1 โน้มน้ำได้ผล	relationships) หมายถึง ศิลปะในการเข้า
2.2.2 สื่อสารชัดเจน น่าเชื่อถือ	กับบุคคลอื่น มีความสามารถในการ
2.2.3 เป็นผู้นำโน้มน้ำกลุ่ม	วิเคราะห์และเข้าใจบุคคลอื่น สามารถ
2.2.4 กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง	แก้ปัญหาความขัดแย้งและการเจรจาที่
2.2.5 บริหารความขัดแย้ง เกรงใจ แก้ไข	ขัดแย้งกัน มีความเป็นมิตรและอาสา
2.2.6 สร้างสายสัมพันธ์ เสริมสร้างความร่วมมือ	ช่วยเหลือผู้อื่น และยอมรับความคิดเห็น
2.2.7 ร่วมมือร่วมกับผู้อื่นเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย	ของผู้อื่น
2.2.8 สมรรถนะของทีม มั่นใจความสามารถ และคุณค่าของทีม	

ตาราง 4 กำหนดคำถามที่ตรงกับโครงสร้างตามแนวคิดของแดเนียล โกลแมน

โครงสร้างหลัก (Domains)	คำถาม
การรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one's emotions) หมายถึง การรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง เข้าใจสาเหตุที่ทำให้เกิดอารมณ์ต่างๆ สามารถแยกแยะอารมณ์ที่แท้จริงของตนเองได้ รู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง	- สามารถแยกแยะต้นเหตุของการเกิดอารมณ์ต่างๆ ของตนเองได้ - ไม่เข้าใจอารมณ์ตนเอง - รู้ว่าเมื่อไรตนเองกำลังรู้สึกโกรธ - สงบอารมณ์ได้อย่างรวดเร็วเมื่อโกรธ - รู้ว่าเมื่อไรตนเองกำลังมีอารมณ์แปรปรวน - รู้ว่าเมื่อไรเริ่มรับไม่ได้และต้องการแก้ตัว - สามารถใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวได้อย่างรวดเร็ว - รู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองเสมอ - บอกได้ว่าขณะนี้ตนเองรู้สึกเช่นไร - บอกได้ว่าตนเองเสียใจเรื่องอะไร - รู้สาเหตุในการเกิดอารมณ์ต่าง ๆ ของตนเอง
การควบคุมตนเอง (Self-Regulation) หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ตนเอง สามารถระงับอารมณ์ของตนเองไว้ได้และแสดงออกในสถานการณ์ที่เหมาะสม มีความรู้สึกต่อตนเองและสิ่งต่าง ๆ ในทางที่ดี มีจิตใจหนักแน่น มั่นคง ไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ	- ไม่รู้สึกกดดันแม้ได้อยู่ภายใต้สถานการณ์ตึงเครียด - สามารถยิ้มให้กับเพื่อนร่วมงานแม้เพิ่งทะเลาะกับคนอื่นมา - สามารถพูดอ้อมค้อมเพื่อให้คนอื่นสบายใจ - สามารถพูดได้อย่างปกติกับคนที่ตนไม่ชอบ - สามารถยิ้มให้กับคนที่รู้เขาเกลียดหรือไม่ชอบตนเอง - แม้จะมีเรื่องไม่สบายใจ แต่ก็ยังมีสมาธิในการทำงาน - สามารถสำรวจทบทวนตนเองเพื่อเปลี่ยนสภาวะอารมณ์ของตนได้

ตาราง 4 (ต่อ)

โครงสร้างหลัก (Domains)	คำถาม
	- สามารถรักษาความเยือกเย็นไว้ได้เสมอเมื่อตัวเองเป็นเป้าอารมณ์ของผู้อื่น - เมื่อรู้ตัวที่กำลังคิดในแง่ลบจะสามารถดึงตัวเองออกจากความคิดนั้นได้ - สามารถทบทวนความคิดในแง่ลบเป็นคิดในแง่บวกได้ - เมื่อรู้ว่าตนเองมีความกดดันก็จะหาทางออกได้เสมอ
การสร้างแรงใจของตนเอง (Motivating oneself) หมายถึง ความสามารถในการสร้างกำลังใจให้กับตนเองเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือบรรลุถึงการเรียนรู้ที่ตั้งความหวังไว้ และสามารถควบคุมตนเองและคิดแก้ไขปัญหาในยามเผชิญอุปสรรคต่าง ๆ ได้	- ไม่ยอมแพ้ในชีวิตง่าย ๆ และมองคนอื่นในแง่บวกอยู่เสมอ - มีเป้าหมายในชีวิตและทำสิ่งสำคัญก่อนเสมอ - แม้มีอุปสรรคในการทำงานจะพยายามเอาชนะอุปสรรคนั้นให้ได้ - ยินดีที่จะทำงานที่ไม่น่าสนใจได้เมื่อได้รับการร้องขอ - หากล้มเหลวสามารถตั้งสติได้ในเวลาอันสั้น - สามารถทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ - สามารถทำตามเพื่อนได้เสมอ - สามารถสร้างกำลังใจให้กับตนเองได้เสมอ - ยินดีรอคอยเพื่อความสำเร็จที่ตั้งใจไว้ - มีความพยายามอยู่เสมอที่จะทำงานให้สำเร็จ - มีความเชื่อมั่นว่าไม่มีสิ่งใดที่ตนทำไม่ได้

โครงสร้างหลัก (Domains)	คำถาม
การรับรู้อารมณ์ของบุคคลอื่น (Recognizing emotions of others) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้อารมณ์รับรู้ความคิดหรือความต้องการของผู้อื่น อ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น ยอมรับฟังปัญหาของผู้อื่น	- รู้ว่าพฤติกรรมของตนเองมีผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างไร - สามารถแสดงความเห็นนอกเหนือใจผู้อื่นได้อย่างจริงใจ - สามารถเข้าใจเพื่อน ได้เสมอทุกเวลา - สามารถสังเกตเห็นอารมณ์ผู้อื่นที่กำลังมีอาการหดหู่ - ไม่รู้สึกเบื่อก่อนที่จะต้องรับฟังปัญหาของผู้อื่น - เป็นคนเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอยู่เสมอ - ยินดีกับผู้อื่นเสมอเมื่อเขามีความสุข - รู้สึกเป็นสุขและภูมิใจเมื่อได้พุดจาให้กำลังใจผู้อื่น - พยายามเข้าใจคนอื่นก่อนเสมอก่อนที่จะให้เข้าคนอื่นเข้าใจตนเอง - เมื่อคนอื่นได้รับสิ่งดีๆ หรือประสบความสำเร็จจะรู้สึกยินดีด้วยเสมอ - สามารถรวบรวมความคิดเห็นที่แตกต่างมาเป็นหนึ่งเดียวได้เสมอ
การจัดการความสัมพันธ์ (Handling relationships) หมายถึง ศิลปะในการเข้ากับบุคคลอื่น มีความสามารถในการวิเคราะห์และเข้าใจบุคคลอื่น สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งและการเจรจาที่ขัดแย้งกัน มีความเป็นมิตรและอาสาช่วยเหลือผู้อื่น และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	- สามารถให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้ทุกกรณี - เป็นบุคคลคนที่มีคนรู้จักอย่างกว้างขวาง - สามารถพุดคุยกับคนที่เพิ่งรู้จักได้ - มักอาสาช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ - สามารถรู้ความต้องการของเพื่อนเสมอ - สามารถฟังผู้อื่นพุดอย่างตั้งใจและจับประเด็นเนื้อหาได้ - รู้จักยกย่องชมเชยให้เกียรติเด็ก สตรี และคนชรา - สามารถทำให้คนอื่นรู้สึกดีได้แม้ในยามเคร่งเครียด - ไม่กลัวที่จะพุดต่อหน้าคนหมู่มากหรือสาธารณชน - สามารถใช้คำพุดที่เหมาะสมตามกาลเทศะ - สามารถแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งกับผู้อื่นได้ประสบความสำเร็จ

3.3 กำหนดแบบประเมินค่าแบบใช้ตัวเลข (Numerical Rating Scales) คำตอบเป็นตัวเลขเรียงตามลำดับ 5 4 3 2 1 โดยดัดแปลงการแปลความหมายจากมาตราวัดเจตคติแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) (Likert R 1932, 140) จากเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ดัดแปลงเหลือเพียง 3 ระดับ คือ 3 = จริงมากที่สุด 2 = จริง 1 = ไม่จริงเลย เพื่อความชัดเจนของคำตอบที่ได้จากผู้ตอบแบบประเมิน

3	จริงมากที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบมีลักษณะตามคำถามอยู่เสมอตลอดเวลา
2	จริง	หมายถึง	ผู้ตอบมีลักษณะตามคำถามอยู่บ่อย
1	ไม่จริงเลย	หมายถึง	ผู้ตอบไม่มีลักษณะตามคำถามเลย

3.4 นำแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ที่ผู้วิจัยสร้างเสร็จแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และปรับปรุงตามคำแนะนำ

3.5 นำแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปให้กับนักเรียนกลุ่มอายุ 13, 15, 17 และ 19 ปี ทดลองทำเพื่อทดสอบความเข้าใจในภาษา ข้อคำถามจำนวน 35 คน และตัดข้อคำถามที่ค่า CVR (Content Validity Ratio) ไม่ถึง .31 ออกไป โดยผู้วิจัยประยุกต์จากอัตราส่วนความตรงตามเนื้อหา CVR (Content Validity Ratio) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 คำนวณด้วยสูตรของลอร์วีซี จำนวนนักเรียนร่วมทำแบบประเมินจำนวน 35 คน ซึ่งค่า CVR เท่ากับ .31 (Lawshe .C.H. 1975, 568) จึงเหลือข้อคำถามในแบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ทั้งหมดจำนวน 70 ข้อ

3.6 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยนำแบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อีกโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 70 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อแล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .05 ขึ้นไปได้ข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ

3.7 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ในข้อ 3.6 มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1951) ซึ่งผลการคำนวณทั้งฉบับ เท่ากับ .9230

3.8 นำแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาข้อคำถามในแบบวัด หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาภาษาที่ใช้ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย (IOC) ซึ่งคำถามทั้ง 50 มีค่าเฉลี่ยมากกว่า .66 และได้ปรับปรุงและแก้ไขประโยคให้ชัดเจนขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.9 นำแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ที่หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วไปจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)

คำชี้แจง จากข้อความข้างล่างต่อไปนี้ ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความที่กำหนดให้แต่ละข้อว่าตรงกับความรู้สึกของตัวเองนั้นจริงมากน้อยเพียงใด และเมื่อพิจารณาได้แล้วให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือของข้อความ

ช่องที่ 1	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเลยหรือไม่เคยปฏิบัติตามข้อความนั้น
ช่องที่ 2	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนปฏิบัติตามข้อความนั้น ๆ บ่อยครั้ง
ช่องที่ 3	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุดหรือนักเรียนปฏิบัติตามข้อความนั้นบ่อยครั้งที่สุด

ข้อ	คำถาม	จริง	จริง	ไม่
		มากที่สุด	(2)	จริง
		(3)	(2)	(1)
	ด้านการรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one's emotions)			
0	สามารถแยกแยะต้นเหตุของการเกิดอารมณ์ต่างๆ ของตนเองได้			
00	รู้ว่าเมื่อไรตนเองกำลังรู้สึกโกรธ			
000	สงบอารมณ์ได้ทันทีเมื่อ โกรธ			

4. แนวคำถาม (ภาคผนวก ก)

ผู้วิจัยได้ดำเนินสร้างแบบสัมภาษณ์ดังขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารต่าง ๆ

4.2 กำหนดแนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

4.3 นำแนวคำถามการสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้อง ความเหมาะสม

4.4 นำแนวคำถามการสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์เรียบร้อยแล้วไปสัมภาษณ์นักโยธาวิศวะที่มีประสบการณ์ในการเป็นนักโยธาวิศวะเป็นเวลา 4-5 ปี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ก่อนการทดลอง

1.1 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างได้ตามคุณสมบัติที่กำหนด แล้วจับคู่ผู้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 16 คน

1.2 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มทำแบบทดสอบความฉลาดทางเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

2. การดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยทั้งสองกลุ่มเรียนวิชาการตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่มสาระซึ่งได้แก่กลุ่มสาระภาษาไทย สังคม คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี พลานามัย และศิลปะ จากครูผู้สอนคนเดียวกันตามแผนการสอนของครูผู้สอนประจำรายวิชาทั้งสองกลุ่ม ส่วนกลุ่มทดลองได้รับการฝึกโยธาวิศวะตามแผนการจัดกิจกรรมโยธาวิศวะเพิ่มเติมจากผู้วิจัยตามระยะเวลาที่กำหนด ดังแสดงตาราง 5

ตาราง 5 แสดงระยะเวลาการฝึกโยชวาทิตตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 1-40
วันจันทร์ – พุธ – ศุกร์ วันละ 1 ชั่วโมง (2 กุมภาพันธ์ 2552 -22 กรกฎาคม 2552)

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	แผนที่	เรื่อง
	30 ม.ค. 52		ทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ก่อนการทดลอง
1	2 ก.พ. 52	1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวงโยชวาทิต
2	4 ก.พ. 52	2	ระเบียบวินัย ธรรมเนียมประเพณี และอุดมคติวงโยชวาทิต
3	6 ก.พ. 52	3	การสร้างความพร้อมในการเรียน โยชวาทิต
4	11 ก.พ. 52	4	ชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรี
5	13 ก.พ. 52	5	กฎแจประจำเสียงและชื่อประจำเสียงของตัวโน้ต
6	16 ก.พ. 52	6	การเปรียบเทียบอัตราโน้ตและวิธีเขียนโน้ตลักษณะต่างๆ
7	18 ก.พ. 52	7	เครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียง
8	20 ก.พ. 52	8	ศัพท์ดนตรีเบื้องต้นและสัญลักษณ์ทางดนตรี
9	23 ก.พ. 52	9	การจับไม้กลองเล็กและปฏิบัติเคาะจังหวะโน้ตตัวดำ ตัวหยุดตัวดำ
10	25 ก.พ. 52	10	การปฏิบัติเคาะจังหวะตามโน้ตตัวดำ ตัวขาว
11	27 ก.พ. 52	11	การปฏิบัติเคาะจังหวะ โน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม
12	2 มี.ค. 52	12	การปฏิบัติเคาะจังหวะ โน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม ตัวเข้บ็ต 1 ชั้น
13	4 มี.ค. 52	13	การปฏิบัติเคาะจังหวะสูตรฟูกูคะ
14	6 มี.ค. 52	14	ระเบียบแถวเบื้องต้น
15	9 มี.ค. 52	15	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเดินมาร์ชซิ่ง
16	11 มี.ค. 52	16	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเดินแบบดิสเพลย์
17	13 มี.ค. 52	17	การอ่านโน้ตที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง C D E
18	16 มี.ค. 52	18	การอ่านโน้ตที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง C D E F G
19	18 มี.ค. 52	19	การอ่านโน้ตที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำ ตัวขาว เสียง C D E F G A B
20	20 มี.ค. 52	20	การอ่านโน้ตที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลมเสียง B ตัว C D E F G A B
21	23 มี.ค. 52	21	การอ่านโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ และตัวเข้บ็ต 1 ชั้น เสียง C D E F G A
22	23 มี.ค. 52	22	เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต
23	25 มี.ค. 52	23	การดูแลรักษาเครื่องดนตรี
24	27 มี.ค. 52	24	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ Mouthpiece

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	แผนที่	เรื่อง
25	30 มี.ค. 52	25	การเป่า Mouthpiece โดยการเป่า Long Tone
26	20 เม.ย.52	26	การเป่า Mouthpiece ตามอัตราโน้ตตัวดำ ตัวขาว และตัวหยุด
27	22 เม.ย.52	27	การเป่า Mouthpiece โดยโน้ตตัวกลม ตัวเข้บ้ต1 ซ้ันและตัวหยุด
28	24 เม.ย.52	28	การเป่า Mouthpiece โดยสูตรฟูกุอะ
29	27 เม.ย.52	29	การฝึกเครื่องดนตรีโยชวาทิตเบ้้องต้ัน
30	29 เม.ย.52	30	การเทียบเสียง
31	11, 13, 1 พ.ค.52	31	ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีเสียง Bb C D คอนเสิร์ต โน้ตตัวดำ ตัว หยุดตัวดำ
32	18, 20, 22 พ.ค.52	32	ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีเสียง Bb C D Eb F G คอนเสิร์ต
33	25,27,29 พ.ค.52	33	ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีโยชวาทิตตาม โน้ตตัวดำ ตัวขาว และ เครื่องหมายเบ้้องต้ัน
34	1, 3, 5 มิ.ย.52	34	ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีโยชวาทิตโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม และตัวหยุดต่าง ๆ
35	8, 10, 12 มิ.ย.52	35	ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีโยชวาทิตเสียง Bb C D Eb F G A คอนเสิร์ต
36	15, 17, 19 มิ.ย.52	36	ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีโยชวาทิตเสียง Bb C D Eb F G A คอนเสิร์ต โน้ตเข้บ้ตหนึ่งซ้ัน
37	22, 24, 26 มิ.ย.52	37	การปฏิบัติเครื่องดนตรีตามเครื่องหมายกำหนดจังหวะและ Dynamics ต่าง ๆ
38	29 มิ.ย.52	38	โครงสร้างของบันไดเสียง
39	1, 3, 6 ก.ค.52	39	การปฏิบัติเครื่องดนตรีที่เลือกฝึกไ้บ้ันไดเสียง Bb เมเจอร์
40	8, 10, 13 ก.ค.52	40	การฝึกบรรเลงเพลง Marine March
	15, 17, 20 ก.ค.52		รวมวงเพลง Marine March พร้อมกับการเดินมาร์ชซ้ิง
	22 ก.ค.52		ทดสอบความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลอง

3. หลังการทดลองสิ้นสุดการทดลองแล้วให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ชุดเดียวกับที่ใช้ประเมินก่อนการทดลอง และเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)
4. สัมภาษณ์นักโยธวาฑิตที่มีประสบการณ์ 4-5 ปี

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (ภาคผนวก จ)

1. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีหาค่าอัตราส่วนวิกฤติ t เป็นรายด้านตามวิธีการของ t -test (William Sealy Gosset อ้างถึงใน Deborah Rumsey 2009, 188)
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient alpha) (Cronbach, 1951)
3. วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างและแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์
4. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย ในการเปรียบเทียบผลคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ภายในกลุ่มทดลองก่อน-หลัง t -test (William Sealy Gosset อ้างถึงใน Deborah Rumsey 2009, 188) ประเภทกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระจากกัน (dependent)
5. วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย ในการเปรียบเทียบผลคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง โดยใช้ t -test (William Sealy Gosset อ้างถึงใน Deborah Rumsey 2009, 188) ประเภทกลุ่มตัวอย่างอิสระจากกัน (independent)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบทดลอง (experimental research) ในรูปแบบ (pretest-posttest control group design) มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาผลของการฝึกโยชวาทิตต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยจับคู่ (Matched – Pairs Design) กลุ่มตัวอย่างแล้วสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการฝึกโยชวาทิต
2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกโยชวาทิต

การนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมติฐานการวิจัย

ตอนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักโยชวาทิต

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	หมายถึง	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของความฉลาดทางอารมณ์ (Arithmetic mean)
S.D.	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (Standard deviation)
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ (Distribution)

df	หมายถึง	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ
p	หมายถึง	ค่านัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการวิจัยมีลักษณะข้อมูลประชากรพื้นฐานด้านประวัติส่วนตัวที่ใกล้เคียงกัน โดยมีผลคะแนนเฉลี่ย (GPA) และผลคะแนนการทดสอบระดับสติปัญญา (IQ) ที่ไม่แตกต่างกัน รวมทั้งมีข้อมูลพื้นฐานด้านประวัติส่วนตัวที่ใกล้เคียงกัน คือ มีจำนวนพี่น้อง 1-2 คน การศึกษาสูงสุดของบิดาและมารดา คือ ระดับประถมศึกษา (ป.6) อาชีพของบิดา-มารดาส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวน อาชีพรับจ้าง กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่กับบิดา-มารดาซึ่งอยู่ร่วมกัน บุคคลในกลุ่มตัวอย่างใกล้ชิดมากที่สุดคือมารดาซึ่งจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และฐานะทางครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในฐานะปานกลาง (รายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 10,000 – 20,000 บาท (ภาคผนวก ก))

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมติฐานการวิจัย

ตาราง 6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

ความฉลาดทางอารมณ์	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	df	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ด้านการรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one's emotions)	20.6875	2.05649	20.5000	2.58199	.227	30	.822
ด้านการควบคุมตนเอง (Self-Regulation)	19.2500	2.11345	19.0625	2.23514	.244	30	.809
ด้านการสร้างแรงจูงใจของ ตนเอง (Motivation oneself)	22.0625	2.29401	21.4375	2.22017	.783	30	.440
ด้านการรับรู้อารมณ์ของ บุคคลอื่น (Recognizing emotions of others)	20.7500	2.17562	21.0000	1.93218	.344	30	.733
ด้านการจัดการ ความสัมพันธ์ (Handling relationships)	20.3750	1.54380	21.1250	2.21736	1.110	30	.276
ความฉลาดทางอารมณ์ ทั้ง 5 ด้าน	103.1250	3.18067	103.1250	3.91365	.000	30	1.000

*p<.05

จากตาราง 4.2.1 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีระดับความฉลาดทางอารมณ์ก่อนการทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการฝึกโยชวาทิต

ความฉลาดทางอารมณ์	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t	df	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ด้านการรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one's emotions)	20.6875	2.05649	24.6250	2.21736	1.000	15	.333
ด้านการควบคุมตนเอง (Self-Regulation)	19.2500	2.11345	23.5625	1.93111	4.808	15	.000
ด้านการสร้างแรงจูงใจของ ตนเอง (Motivation oneself)	22.0625	2.29401	24.6875	1.99060	6.912	15	.000
ด้านการรับรู้อารมณ์ของ บุคคลอื่น (Recognizing emotions of others)	20.7500	2.17562	24.4375	2.15928	5.547	15	.000
ด้านการจัดการ ความสัมพันธ์ (Handling relationships)	20.3750	1.54380	24.6250	1.66833	7.965	15	.000
ความฉลาดทางอารมณ์ทั้ง 5 ด้าน	103.1250	3.18067	121.9375	6.96150	9.604	15	.000

*p<.05

จากตาราง 4.2.2 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองเมื่อได้รับฝึกโยชวาทิตมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนได้รับการฝึกโยชวาทิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าหลังการฝึกโยชวาทิตนักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการฝึกโยชวาทิต

ตาราง 8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

ความฉลาดทางอารมณ์	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t	df	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ด้านการรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one's emotions)	20.5000	2.58199	20.7500	1.87972	-0.358	15	.725
ด้านการควบคุมตนเอง (Self-Regulation)	19.0625	2.23514	20.4375	1.93111	-1.815	15	.090
ด้านการสร้างแรงจูงใจของ ตนเอง (Motivation oneself)	21.4375	2.22017	20.6250	2.12525	1.479	15	.160
ด้านการรับรู้อารมณ์ของ บุคคลอื่น (Recognizing emotions of others)	21.0000	1.93218	20.9375	1.43614	.117	15	.909
ด้านการจัดการ ความสัมพันธ์ (Handling relationships)	21.1250	2.21736	21.1250	1.54380	.000	15	1.000
ความฉลาดทางอารมณ์ทั้ง 5 ด้าน	103.1250	3.91365	103.8750	2.75379	-0.804	15	.434

*p<.05

จากตาราง 4.2.3 พบว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกโยทวาทีตมีความฉลาดทางอารมณ์ก่อนและหลังเสร็จสิ้นการทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความฉลาดทางอารมณ์ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

ความฉลาดทางอารมณ์	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	df	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ด้านการรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one's emotions)	24.6250	2.21736	20.7500	1.87972	5.332	30	.000
ด้านการควบคุมตนเอง (Self-Regulation)	23.5625	1.93111	20.4375	1.93111	4.577	30	.000
ด้านการสร้างแรงจูงใจของ ตนเอง (Motivation oneself)	24.6875	1.99060	20.6250	2.12525	5.581	30	.000
ด้านการรับรู้อารมณ์ของ บุคคลอื่น (Recognizing emotions of others)	24.4375	2.15928	20.9375	1.43614	5.399	30	.000
ด้านการจัดการ ความสัมพันธ์ (Handling relationships)	24.6250	1.66833	21.1250	1.54380	6.159	30	.000
ความฉลาดทางอารมณ์ ทั้ง 5 ด้าน	121.9375	6.96150	103.8750	2.75379	9.651	30	.000

* $p < .05$

จากตาราง 4.2.4 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกโยชวาทีมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกโยชวาทีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าภายหลังการฝึกโยชวาทีนักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกโยชวาที

ตอนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักโยธวาทิต

1. เหตุผลการเป็นนักโยธวาทิต

เหตุผลในการเป็นนักโยธวาทิต ได้แก่ อยากเล่นเครื่องดนตรีเป็นเพราะตัวเองเล่นไม่เป็นเมื่อมาเล่นแล้วเกิดความรักในดนตรีและเสียงเพลง เพื่อนชวนมาเล่น ไม่รู้จักว่าวงโยธวาทิตเป็นอย่างไร เข้ามาแล้วชีวิตตัวเองดีขึ้นมีโอกาสดีๆ ทำอะไรไม่เคยพลาดและล้มเหลว คิดว่าตัวเองทำได้ดี เป็นความสามารถที่หลายคนไม่มี มีความชอบเห็นรุ่นพี่เป็นเลขอยากเป็นด้วย ดังข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“อยากเล่นเครื่องดนตรีเป็น เพราะตัวเองไม่เคยเล่นเครื่องดนตรี อยากลองเล่นดูเมื่อมาเล่นแล้วก็ทำให้เกิดความรักในดนตรีและเสียงเพลง” (รัตติกาล พูลดี, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“เพื่อนชวนเข้ามาเล่น และไม่เคยรู้จักว่าวงโยธวาทิตเป็นอย่างไร เข้ามาแล้วชีวิตตัวเองดีขึ้นมีโอกาสดีๆ ทำอะไรไม่เคยพลาดและล้มเหลว” (อารยา สิงหา, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“คิดว่าตัวเองทำได้และทำได้ดี และคิดว่าเป็นความสามารถที่หลายคนไม่มี” (เสาวนิตย์ กุลประสิทธิ์, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“ชอบ อยากจะเล่นดนตรีเป็นคิดว่าคงเป็นความสามารถพิเศษที่คนอื่นไม่เป็น” (อุษารัตน์ เจริญสุข, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“ชอบดนตรี อยากมีความสามารถพิเศษ” (มัลลิกา แก่นสาร, 18 กันยายน 2552)

“เป็นคนชอบดนตรี ชอบฟังเพลง อยากเล่นเครื่องดนตรีเป็น จะได้ทำอะไรที่ไม่เคยทำ” (จารุวรรณ สุขเอียด, 19 กันยายน 2552)

“มีความชอบในด้านนี้อยู่แล้ว เห็นรุ่นพี่เป็นเลขอยากเป็นด้วย” (ชญานี ตั้งแก้ว เฉลิมวงศ์, 19 กันยายน 2552)

2. ความคาดหวังในการเป็นนักโยธวาทิต

อยากจะทำให้เก่ง อยากทำให้ชีวิตมีความสำเร็จ เป็นประสบการณ์ที่ดีทางด้านดนตรี อยากเป็นนักดนตรีที่ดี จะได้เป็นความสามารถพิเศษติดตัวไป ดังข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“อยากจะทำให้เก่ง คิดว่าตัวเองทำได้เพราะตอนนี้คิดว่าตัวเองเล่นไม่เก่ง แต่จะพยายามเล่นให้เก่ง จึงต้องพยายามมาก” (รัตติกาล พูลดี, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“อยากทำให้ชีวิตมีความสำเร็จ” (อารยา สิงหา, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“คงเป็นประสบการณ์ที่ดีในอนาคตทางด้านดนตรี” (เสาวนิตย์ กุลประสิทธิ์, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“อยากเป็นนักดนตรีที่ดีไปได้ดีที่สุด” (อุษารัตน์ เจริญสุข, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“อยากมีความสามารถพิเศษติดตัวไปตลอด” (มัลลิกา แก่นสาร, 18 กันยายน 2552)

“อยากเล่นดนตรีให้เก่ง ๆ” (จารุวรรณ สุขเอียด, 19 กันยายน 2552)

“จะได้เป็นความสามารถพิเศษติดตัวไปตลอด” (ชญานิ์ ตั้งแก้วเฉลิมวงศ์, 19 กันยายน 2552)

3. เข้ามาเป็นนักโยชวาทิตแล้วการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร

ชีวิตเปลี่ยนไปต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น มีภาระหน้าที่ที่ต้องทำ ต้องซ้อมและจดจำโน้ต จึงต้องพยายามมาก การเรียนก็ทึ่งไม่ได้ จึงไม่มีเวลาไปเถลไถลไปทำอย่างอื่น มีความรีบร้อนขึ้น ต้องระมัดระวังตัวเองเป็นพิเศษ ไม่อยากให้อายุเสื่อมเสียชื่อเสียง ต้องมีความกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา ต้องเรียนแข่งกับเวลา รู้จักแบ่งเวลามากขึ้น มีความเป็นส่วนตัวน้อยลง เรียนไม่ทันเพื่อน ดังข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“การดำเนินชีวิตเปลี่ยนไปมากเพราะมีความรู้สึกว่าจะต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น มีภาระหน้าที่ในการต้องทำ โดยเฉพาะการซ้อมและการจำโน้ต ดังนั้นจึงต้องมีความพยายามที่สำคัญการเรียนก็ต้องเรียนทึ่งไม่ได้ จึงไม่มีเวลาไปเถลไถลไปทำอย่างอื่น” (รัตติกาล พูลดี, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“เปลี่ยนแปลงไปมากเลยคะ เพราะแต่ก่อนเป็นคนไม่ค่อยจะรีบร้อน พอมาเป็นนักโยชวาทิตก็เป็นคนรีบร้อนขึ้น เพราะต้องสำรวจให้มากกว่าเดิม เนื่องจากมีความรู้สึกว่าจะเราเป็นนักดนตรีแล้ว เราจะเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ไม่ว่าเราจะทำอะไรก็ต้องระวังเป็นพิเศษ เพราะไม่อยากให้อายุเสื่อมเสียชื่อเสียง” (อารยา สิงหา, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“เปลี่ยนไปมากเนื่องจากเวลาจะทำอะไรก็ต้องกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา” (เสาวนิตย์ กุลประสิทธิ์, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“เปลี่ยนแปลงเพราะเราต้องรับผิดชอบการเรียนมากขึ้น อีกทั้งยังต้องเสียสละเวลาส่วนตัวมาฝึกซ้อมโยชวาทิต เหมือนกับว่าเราต้องเรียนแข่งกับเวลา” (อุษารัตน์ เจริญสุข, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“มีความเป็นส่วนตัวน้อยลง เวลาว่างน้อยลง จะต้องรู้จักแบ่งเวลาในการเรียนและการซ้อมดนตรี” (มัลลิกา แก่นสาร, 18 กันยายน 2552)

“เวลาส่วนตัวหายไป และเรียนไม่ทันเพื่อนเนื่องจากต้องออกงานเป็นประจำ”
(จารุวรรณ สุขเอียด, 19 กันยายน 2552)

“จะต้องรับผิดชอบเรื่องเรียนและการฝึกซ้อมมากขึ้น เพราะถ้าไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่สามารถทำทั้งสองได้ในเวลาเดียวกัน” (ชญานี ตั้งแก้วเฉลิมวงศ์, 19 กันยายน 2552)

4. การเป็นสมาชิกวงโยชวาทิตฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจคนอื่นหรือไม่อย่างไร

ทำให้สนิทสนมและเข้ากับเพื่อน มีความรักความสามัคคีกันมากขึ้น ฝึกให้เรียนรู้ และเข้าใจผู้อื่นได้มาก และต้องปรับตัวเข้าหากัน ฝึกให้ฟังเสียงของคนส่วนใหญ่ ดึงข้อมูลจากผู้ให้ สัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ทำให้เรามีความสนิทสนมกับเพื่อนและเข้ากับเพื่อนได้ดี มีความรักและสามัคคีกันมากขึ้น” (รัตติกาล พูลดี, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“ทำให้เราเข้าอกเข้าใจเพื่อนในวงรวมถึงทุกๆ คนด้วย เพราะนักโยชวาทิตที่ดี จะต้องดีและเข้าใจกันและสามารถร่วมสนุกพร้อมทุกข์ไปกับเพื่อนๆ ได้” (อารยา สิงหา, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“ต้องฟังเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกในวง พยายามเข้าใจแต่ละคนให้มากที่สุด” (เสาวนิตย์ กุลประสิทธิ์, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“ฝึกให้เราเรียนรู้และเข้าใจผู้อื่นได้มากเพราะเราต้องปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นที่เป็นสมาชิกในวงเนื่องจากสมาชิกมีทั้งรุ่นพี่รุ่นน้องและรุ่นเดียวกัน และบางครั้งเราจะต้องติดต่อกับสมาชิกของวงอื่นๆ อยู่บ้าง” (อุษารัตน์ เจริญสุข, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“ทำให้เรียนรู้และเข้าใจคนอื่นมากขึ้นเพราะจะต้องฟังเสียงของส่วนใหญ่ของสมาชิกในวงจะยึดเอาความคิดของตัวเองอย่างเดียวไม่ได้” (มัลลิกา แก่นสาร, 18 กันยายน 2552)

“ฝึกด้วยเนื่องจากการเล่นดนตรีต้องรวมกันหลายคนแต่ละคนต่างนิสัย เมื่อต้องมารวมกันก็ต้องเรียนรู้กัน” (จารุวรรณ สุขเอียด, 19 กันยายน 2552)

“ได้เรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นมากขึ้น” (ชญานี ตั้งแก้วเฉลิมวงศ์, 19 กันยายน 2552)

5. การเรียนและฝึกดนตรีทำให้มีสมาธิมากขึ้นหรือไม่อย่างไร

ทำให้มีสมาธิเพื่อในการจดจำโน้ตเพลง ส่งผลให้สามารถอ่านหนังสือได้นานขึ้น มีความสุขมากขึ้นดึงข้อมูลจากผู้ให้คำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ทำให้มีสมาธิมากขึ้นเพราะเราจะต้องใช้สมาธิในการฝึกซ้อมและจดจำโน้ตเพลงอย่างมากมาย หากสมาธิเราไม่นิ่งเราจะไม่สามารถทำได้” (รัตติกาล พูลดี, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“ทำให้สมาธิดีขึ้นกว่าเดิมมากเพราะเราจะต้องฝึกสมาธิในการเป่าและอ่านและจำโน้ต ทำให้เราชินกับการนั่งซ้อมดนตรีเป็นเวลานานๆ จึงส่งผลให้เราชินกับอ่านหนังสือได้นานมากขึ้น และมีสมาธิกับการทำงานต่าง ๆ มากขึ้น” (อารยา สิงหา, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“ทำให้มีสมาธิมากขึ้น เพราะการบรรเลงเพลงแต่ละเพลงนั้นต้องอาศัยสมาธิเป็นสำคัญมิฉะนั้นจะไม่สามารถบรรเลงเพลงร่วมกับเพื่อนได้ เพราะจะต้องใช้วิธีการจดจำโน้ตซึ่งในแต่ละเพลงก็มีค่อนข้างเยอะมาก” (เสาวนิตย์ กุลประสิทธิ์, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“มี เพราะการเล่นดนตรีทำให้เราต้องมีสมาธิจดจ่ออยู่กับโน้ต ทำให้เราใจเย็นขึ้น สุขุมขึ้น” (อุษารัตน์ เจริญสุข, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“มีสมาธิขึ้น รู้สึกว่าตัวเองมีความสามารถที่จะทำอะไรได้เป็นเวลานานขึ้น คงเพราะเวลาซ้อมดนตรีจะต้องนั่งอยู่ที่นานๆ” (มัลลิกา แก่นสาร, 18 กันยายน 2552)

“ทำให้มีสมาธิเพราะต้องตั้งใจซ้อมมากจึงจะเล่นได้ จะต้องจำโน้ตทุกเพลงทุกตัวไม่เช่นนั้นจะเล่นร่วมกับเพื่อนไม่ได้ เพราะเวลาบรรเลงไม่สามารถดูโน้ตได้” (ชญานิ ตั้งแก้วเฉลิมวงศ์, 19 กันยายน 2552)

“ทำให้มีสมาธิมากขึ้นเพราะเวลาฝึกซ้อมจะทำให้เรามีความสามารถในการนั่งซ้อมดนตรีได้เป็นเวลานาน จะต้องจดจำโน้ตทุกตัวในเพลงให้ได้” (จารุวรรณ สุขเอียด, 19 กันยายน 2552)

6. การเป็นสมาชิกวงโยชวาทิตมีส่วนฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบหรือไม่อย่างไร

ทำให้มีความรับผิดชอบมากขึ้นเพราะต้องรับผิดชอบ ทั้งเรื่องเรียนและเรื่องการฝึกซ้อมดนตรี ต้องกระตือรือร้น เพราะหากไม่รับผิดชอบจะถูกทำโทษ ต้องตื่นเช้าเพื่อมาโรงเรียนให้ทัน เพราะจะอายมากหากมาลงแถวไม่ทัน เป็นเป้าสายตาของคนอื่นๆ ดังจากข้อมูลผู้ให้คำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“คิดว่ากิจกรรมโยชวาทิตทำให้เรามีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะเราจะต้องทำสองหน้าที่ในเวลาเดียวกันคือเรียนหนังสือและซ้อมดนตรี จึงจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีความรับผิดชอบ เพราะมิฉะนั้นเราก็อยู่ในวงไม่ได้ หากไม่รับผิดชอบเรื่องการซ้อม และเราจะสอบตกหากเราไม่รับผิดชอบเรื่องเรียน” (รัตติกาล พูลดี, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“ทำให้มีความรับผิดชอบมากขึ้นเวลาจะสอบหรือทำอะไรเป็นอันต้องกระตือรือร้นไปตลอดเวลา เพราะอาจจะเป็นเพราะครูที่สอน เพราะใครที่ไม่รับผิดชอบจะถูกทำโทษ” (อารยา สิงหา, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“ทำให้ตัวเองต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้นเนื่องจากจะต้องแข่งกับเวลาในแต่ละวันเพื่อทำภารกิจทางด้านการเรียนและด้านการซ้อม จะต้องตื่นแต่เช้าและมาโรงเรียนให้ทันลงแถว เพราะถ้าสายนี้จะอายเพื่อนมาก” (เสาวนิตย์ กุลประสิทธิ์, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“เราจะต้องมีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นเป็นสองเท่า ทั้งเรื่องการเรียนและการฝึกซ้อมดนตรี จะละเอียดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ จะต้องทำให้ดีทั้งสองอย่างในเวลาเดียวกัน” (อุษารัตน์ เจริญสุข, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“ฝึกให้มีความรับผิดชอบมาก เพราะหากเราไม่ทำอะไรเหมือนเพื่อนจะทำให้เราเหมือนตัวตลกในวงมากเช่นถ้าหากมาสาย จะอายมากเวลาลงแถวคนสุดท้าย เพราะเราจะเป็นเป้าสายตาของทุกคนในโรงเรียน” (มัลลิกา แก่นสาร, 18 กันยายน 2552)

“ทำให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะถ้านักโยชวาทิตไม่มีส่วนนี้ไม่สามารถที่จะเล่นดนตรีได้เลย เป็นไม่เหมือนการเรียนในห้องเรียน เป็นการปฏิบัติที่จะต้องอดทนเป็นอย่างมากเนื่องจากจะต้องทำได้จริงๆ” (จารุวรรณ สุขเอียด, 19 กันยายน 2552)

“มีเพราะเราจะต้องพยายามทำสิ่งนั้นให้ดีที่สุด” (ชญานี ตั้งแก้วเฉลิมวงศ์, 19 กันยายน 2552)

7. กิจกรรมโยชวาทิตเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถทำงานเป็นทีมหรือไม่

วงโยชวาทิตฝึกให้มีความอดทน รู้จักทำงานเป็นทีม มีความรักและสามัคคีกัน สมาชิกมีความสำคัญเท่ากันจะขาดคนใดคนหนึ่งไม่ได้ เพราะจะต้องบรรเลงพร้อมกัน ดังคำสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้

“มีความสำคัญมากเพราะวงโยชวาทิตจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันในการฝึกซ้อมเพื่อบรรเลงออกมาให้ชัดเจนและไพเราะที่สุด จะต้องมีความอดทน รอคอยเพื่อนที่ยังเล่นไม่ได้หรือเพื่อนต้องรอคอยเราหากเรายังเล่นไม่ได้” (รัตติกาล พูลดี, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“วงโยชวาทิตสอนให้เราทำงานเป็นทีมมากที่สุดที่เดียวจะคิดหรือทำอะไรก็เห็นแก่วง ดังนั้นเราจึงมีความสามัคคีกันมาก เราอยู่ร่วมกันแทบจะไม่มีเรื่องทะเลาะกัน เพราะหากมีอะไรขัดแย้งก็ยึดมติของส่วนรวมเป็นหลัก” (อารยา สิงหา, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“ทำให้รู้จักทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดีเนื่องจากสมาชิกในวงมีความสำคัญเท่ากันหมดขาดคนใดคนหนึ่งไปไม่ได้เลย และเวลาออกงานหากไม่พร้อมวงจะไม่สมบูรณ์” (เสาวนิตย์ กุลประสิทธิ์, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“นักโยธวาทิตจะต้องมีความสามัคคีกันและร่วมแรงร่วมใจกันทำภารกิจในการต่อเพลงแต่ละเพลงให้สำเร็จ ทุกคนมีความสำคัญเท่ากันหมด จะขาดคนใดคนหนึ่งไม่ได้ ทำให้พวกเรามีความรักและสนิทสนมกันมาก” (อุษารัตน์ เจริญสุข, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“ทำให้เรามีความสามัคคีกันมากขึ้น และยึดความเห็นของคนส่วนใหญ่เป็นหลัก” (มัลลิกา แก่นสาร, 18 กันยายน 2552)

“ฝึกทำรู้จักทำงานเป็นทีมเพราะเวลารวมวงจะขาดเครื่องดนตรีชิ้นใดไม่ได้ โดยเฉพาะเครื่องดนตรีที่มีคนเพียง 1-2 คน” (จารุวรรณ สุขเอียด, สัมภาษณ์ 19 กันยายน 2552)

“ฝึก เพราะจะต้องบรรเลงเพลงพร้อมกัน” (ชญานี ตั้งแก้วเฉลิมวงศ์, 19 กันยายน 2552)

8. กิจกรรมวงโยธวาทิตทำให้มีความสุขในชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร

มีความสุขเพราะได้อยู่กับเพื่อนที่มีความชอบเหมือนกัน รู้จักรอคอย ขอโทษ และการยกโทษ เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้นอกสถานที่ ช่วยให้คลายเครียดเพราะเรียนอย่างเดี๋ยวงเครียด ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“มีความสุขเพราะได้อยู่กับสมาชิกในวงซึ่งมีหลากหลายนิสัย มีทั้งรุ่นพี่รุ่นน้องและเพื่อนรุ่นเดียวกัน ทำให้ได้มีโอกาสเรียนนิสัยซึ่งกันและกัน ทำให้เราสามารถปรับนิสัยใจคอได้ จะต้องรู้จักคอย รู้จักคำว่าขอโทษ รู้จักการยกโทษ” (รัตติกาล พูลดี, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“ทำให้มีความสุขเพราะกิจกรรมโยธวาทิตเหมือนเป็นอะไรสักอย่างที่ทำให้เราได้ท่องเที่ยวไปนั่นไปนี่ตลอดเวลา รวมทั้งได้เรียนรู้” (อารยา สิงหา, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“ช่วยให้คลายเครียด เพราะหากเรียนอย่างเดี๋ยวงเครียดน่าดู” เสาวนิตย์ กุลประสิทธิ์, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“มีความสุขและสนุกดี เนื่องจากเราได้ใช้เวลาที่แตกต่างไปจากเด็กคนอื่นในโรงเรียน พอว่างหากไม่ทบทวนบทเรียน เราก็ซ้อมดนตรีได้อยู่กับเพื่อนหลังเลิกเรียน ส่วนคนอื่นๆ เวลาเลิกเรียนเขาก็กลับบ้านเลย ไม่ได้พบปะกับเพื่อนๆ หลังเลิกเรียน” (อุษารัตน์ เจริญสุข, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“มีความสุขที่ได้อยู่กับเพื่อนที่ชอบเหมือนกัน เวลามีปัญหาที่ปรึกษาหารือกันได้ มีความเป็นกันเองภายในวง” (มัลลิกา แก่นสาร, 18 กันยายน 2552)

“ก็มีความสุขเนื่องจากบางที่เรียนมากในแต่ละวัน เวลาเลิกเรียนแล้วมาซ้อมดนตรีก็ช่วยให้คลายเครียดและเฟลิดเฟลิน” (จารุวรรณ สุขเอียด, สัมภาษณ์ 19 กันยายน 2552)

“มีความสุขเพราะมีความสุขได้ทำในสิ่งที่ชอบนอกเหนือจากการเรียน” (ชญานี ตั้งแก้วเฉลิมวงศ์, 19 กันยายน 2552)

9. การฝึกโยทวารัตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างไร

ทำให้มีความรับผิดชอบและขยันมากขึ้น เดิมเป็นคนไม่ค่อยคิดอะไร พอมาอยู่วงแล้วจะทำให้ทำอะไรคิดมากขึ้น ชีวิตดีขึ้นเรื่อยๆ ทำให้เป็นคนตรงต่อเวลา มีความขยันขึ้น รู้จักแบ่งเวลาเป็น มีความอดทนและเข้มแข็งมากขึ้น ดังคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ทำให้เรามีความรับผิดชอบมากขึ้น ทำให้เราขยันมากขึ้น” (รัตติกาล พูลดี, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“แต่ก่อนเวลาทำอะไรไม่เคยคิด แต่พอเข้ามาเป็นนักโยทวารัตทำให้ต้องคิดมากเป็นพิเศษ เพราะจะต้องคิดถึงวง คิดถึงส่วนรวม ชีวิตก็ดีขึ้นเรื่อยชีวิตภายนอกให้ลึกซึ้งกว่านี้ และยังได้ประสบการณ์ดี ๆ อีกด้วย” (อารยา สิงหา, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“ฝึกให้ตัวเองเป็นคนที่มีความรับผิดชอบมากขึ้น และเป็นคนตรงต่อเวลา มีสัมมาคารวะขึ้น มีบุคลิกภาพที่ดีขึ้น” (เสาวนิตย์ กุลประสิทธิ์, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“เราต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้นและก็ต้องตรงต่อเวลามากขึ้น ไม่มีขี้เกียจ มีความขยันหมั่นเพียรอยู่เสมอ” (อุษารัตน์ เจริญสุข, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“ทำให้เรารู้จักแบ่งเวลาเป็น เป็นคนตรงเวลามากขึ้น มีสมาธิและมีความรับผิดชอบมากขึ้น” (มัลลิกา แก่นสาร, 18 กันยายน 2552)

“ทำให้ตัวเองเป็นคนที่มีความรับผิดชอบมากขึ้น มีความตั้งใจและขยันมากขึ้น” (จารุวรรณ สุขเอียด, สัมภาษณ์ 19 กันยายน 2552)

“ตัวเองมีความเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวันที่ดีขึ้น เพราะจะต้องอดทนกับสิ่งต่างๆ มากขึ้น จะต้องรับผิดชอบ มีความตั้งใจและพยายามมากขึ้นในความสำเร็จทุกๆ อย่าง จึงเปลี่ยนแปลงชีวิตประจำวัน จากการมาโรงเรียนไม่ทันก็จะต้องพยายามมาให้ทัน จากเป็นคนอ่อนแอก็จะเข้มแข็งขึ้นเพราะไม่งั้นเล่นดนตรีไม่ได้” (ชญานี ตั้งแก้วเฉลิมวงศ์, 19 กันยายน 2552)

10. มีปัจจัยใดที่สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ฝึกให้เรารับผิดชอบมากขึ้น มีความตั้งใจเรียนมากขึ้น เมื่อก่อนรู้สึกเป็นคนไม่ดี แต่กลับทำให้เราดีขึ้นเพราะมีเพื่อนที่รัก มีครูที่เอาใจใส่ดูแลเราให้เป็นเด็กดีเป็นลูกที่ดีของพ่อ

แม่ มีแรงบันดาลใจในการเรียนแข่งกับเพื่อนผลการเรียนดีขึ้น ได้อยู่กับกลุ่มเพื่อนที่เรียนและเล่นดนตรีด้วยกันจึงทำให้ไม่มีโอกาสไปเกรอย่างอื่น สิ่งแวดล้อมและสภาพในวงที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม ดังคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“กิจกรรมดุริยางค์ฝึกให้เรามีความรับผิดชอบมากขึ้น ทำให้เราตั้งใจเรียนให้มากกว่านี้ จากการทำที่ไม่ดี แต่ก็กลับทำให้เรารู้สึกเป็นคนดีขึ้น เพราะมีเพื่อนที่รัก มีครูเอาใจใส่ดูแลเราให้เป็นเด็กดี เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่” (รัตติกาล พูลดี, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“มีแรงบันดาลใจให้เรียนแข่งกับเพื่อน อยากจะเปรียบเทียบกับคนที่เราอย่างเดียวกับคนที่เรียนด้วยและทำกิจกรรมด้วยอย่างเราใครจะเก่งกว่ากัน จึงทำให้ผลการเรียนกระเตื้องขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเป็นที่น่าพอใจมาก เพราะพิสูจน์ได้ว่ากิจกรรมไม่ได้ทำให้ผลการเรียนต่ำลงอย่างที่หลายๆคนคิด” (อารยา สิงหา, สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552)

“สิ่งแวดล้อมและสมาชิกในวง” (เสาวนิตย์ กุลประสิทธิ์, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“เราจะต้องแข่งกับเวลาในแต่ละวันทั้งเรื่องเรียนและเรื่องซ้อม จึงทำให้เรามีวินัยในตัวเองมากขึ้น ต้องรับผิดชอบต่อตัวเองมากขึ้น เพราะไม่เช่นนั้นเราจะไม่สามารถเล่นดนตรีได้เลย และผลการเรียนจะตกหากเราไม่เล่นดนตรีดังนั้นเราจะต้องทำทั้งสองอย่างในเวลาเดียวกันให้ดีที่สุด” (อุษา-รัตน์ เจริญสุข, สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552)

“คงจะเป็นกฎระเบียบของวง การวางตัวและบุคลิกภาพจะต้องคู่สมกับการเป็นนักดนตรี และได้อยู่กลุ่มเพื่อนที่เรียนและเล่นดนตรี จึงทำให้ไม่มีโอกาสไปเกรอย่างอื่น” (มัลลิกา แก่นสาร, 18 กันยายน 2552)

“สิ่งแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ในวง เพราะทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎกติกาของวง ไม่เช่นนั้นก็เป็นนักโยธวาทิตไม่ได้” (ชญานี ตั้งแก้วเฉลิมวงศ์, 19 กันยายน 2552)

“สภาพการฝึกดนตรีทำให้ตัวเองเปลี่ยนไปเพราะจะต้องทำทุกอย่างให้ได้เหมือนคนอื่น ๆ ที่เขาทำได้” (จารุวรรณ สุขเอียด, สัมภาษณ์ 19 กันยายน 2552)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลของการฝึกโยชวาทิตต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการฝึกโยชวาทิตและเพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ฝึกโยชวาทิต ใช้รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบทดลอง (experimental research) ในรูปแบบการทดลองแบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังทดลอง (The pretest posttest control group designs)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการฝึกโยชวาทิต 2) เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ฝึกโยชวาทิต

สมมติฐานในการวิจัยคือ 1) หลังการฝึกโยชวาทิตนักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการฝึกโยชวาทิต 2) หลังการฝึกโยชวาทิตนักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกโยชวาทิต

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ตัวแปรต้นได้แก่ ช่วงเวลา 1) ก่อนการฝึก 2) หลังการฝึก และการฝึก 1) การฝึกโยชวาทิต 2) การไม่ฝึกโยชวาทิต ตัวแปรตาม ได้แก่ ความฉลาดทางอารมณ์ 5 ด้าน 1) การรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one's emotions) 2) การควบคุมตนเอง (Self-regulation) 3) การสร้างแรงจูงใจของตนเอง (Motivating oneself) 4) การรับรู้อารมณ์ของบุคคลอื่น (Recognizing emotions of others) 5) การจัดการความสัมพันธ์ (Handling relationships) (Goleman 1998, 32-33) ส่วนตัวแปรควบคุม ได้แก่ ระดับความสามารถทางสติปัญญา (IQ) คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนภาคเรียนที่ 1/2551 (GPA) และข้อมูลพื้นฐานประวัติส่วนตัว

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสองแฉง พณิชยการ จังหวัดสงขลา จำนวน 32 คน ได้มาโดยการจับคู่ (Matched – Pairs Design) แล้วสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 16 คน โดยทั้งสองกลุ่มมีลักษณะใกล้เคียงกันในเรื่องระดับความสามารถทางสติปัญญา (IQ) คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนภาคเรียนที่ 1/2551 (GPA) และข้อมูลพื้นฐานประวัติส่วนตัว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญา (IQ) ซึ่งพัฒนาโดย Anders Ditlev Jensen (ออนไลน์ 2009) 2) แผนการจัดกิจกรรมโยชวาติระดับพื้นฐาน 3) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ผู้วิจัยพัฒนาจากตามแนวคิดของ โกลแมน มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one's emotions) 2) การควบคุมตนเอง (Self-regulation) 3) การสร้างแรงจูงใจของตนเอง (Motivating oneself) 4) การรับรู้อารมณ์ของบุคคลอื่น (Recognizing emotions of others) 5) การจัดการความสัมพันธ์ (Handling relationships) (Goleman 1998, 32-33) มีค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9320 4) แบบกำหนดคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ขึ้นหนังสือขออนุมัติการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่ผู้อำนวยการโรงเรียนส่องแสงพัฒนชยการ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากคุณสมบัติที่กำหนดได้จำนวน 32 คน และทำการจับคู่ (matched – pairs design) แล้วจึงสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มทำแบบทดสอบแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ก่อนการทดลองในวันที่ 30 มกราคม 2552 โดยกลุ่มตัวอย่างได้รับการเรียนวิชาการตามกลุ่มสาระ 8 กลุ่มสาระตามปกติ และให้นักเรียนกลุ่มทดลองฝึกโยชวาติตามแผนการจัดกิจกรรมตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552 โดยเริ่มฝึกตั้งแต่วันที่ จันทร์ - พุธ - ศุกร์ วันละ 1 ชั่วโมง ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมได้ทำการตกลงกับนักเรียนในระหว่างการทดลองมิให้นักเรียนไปทำกิจกรรมใด ๆ นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนตามปกติ และเสร็จสิ้นการฝึกตามแผนการจัดกิจกรรมในวันที่ 20 กรกฎาคม 2552 จึงให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลองในวันที่ 22 กรกฎาคม 2552

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบสมมติฐานข้อมูลภายในในกลุ่มทดลองก่อน-หลัง และกลุ่มควบคุมก่อน-หลัง ด้วย T-Dependent และทดสอบสมมติระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อน-หลังด้วย T-Independent

สรุปผล

1. นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีระดับความฉลาดทางอารมณ์ก่อนการทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนกลุ่มทดลองเมื่อได้รับฝึกโยชวาติมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนได้รับการฝึกโยชวาติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าหลังการฝึกโยชวาตินักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการฝึกโยชวาติ

3. นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกโยชวาทิตมีความฉลาดทางอารมณ์ก่อนและหลังเสร็จสิ้นการทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกโยชวาทิตมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกโยชวาทิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าภายหลังการฝึกโยชวาทิตนักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกโยชวาทิต

5. นักโยชวาทิตที่มีประสบการณ์ 4-5 ปี ได้ให้สัมภาษณ์ซึ่งพบว่าเป็นไปตามตัวแปรความฉลาดทางอารมณ์ที่กำหนดไว้คือ

5.1 การรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one' emotions) หมายถึงการรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง เข้าใจสาเหตุที่ทำให้เกิดอารมณ์ต่างๆ สามารถแยกแยะอารมณ์ที่แท้จริงของตนเอง ได้ รู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง จากคำสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้สัมภาษณ์ว่าวงโยชวาทิตฝึกให้มีความอดทน รู้จักทำงานเป็นทีม มีความรักและสามัคคีกัน สมาชิกมีความสำคัญเท่ากันจะขาดคนใดคนหนึ่งไม่ได้ เพราะจะต้องบรรเลงพร้อมกันจึงทำให้ต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น และต้องตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้น เมื่อก่อนรู้สึกเป็นคนไม่ดี แต่กลับทำให้เราดีขึ้นเพราะมีเพื่อนที่รัก มีครูที่เอาใจใส่ดูแลเราให้เป็นเด็กดีเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ มีแรงบันดาลใจในการเรียนแข่งกับเพื่อนผลการเรียนดีขึ้น ได้อยู่กับกลุ่มเพื่อนที่เรียนและเล่นดนตรีด้วยกันจึงทำให้ไม่มีโอกาสไปเกเรอย่างอื่น สิ่งแวดล้อมและสภาพในวงที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม

5.2 ด้านการควบคุมตนเอง (Self-Regulation) หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ตนเอง สามารถระงับอารมณ์ของตนเองไว้ได้และแสดงออกในสถานการณ์ที่เหมาะสม มีความรู้สึกต่อตนเองและสิ่งต่าง ๆ ในทางที่ดี มีจิตใจหนักแน่นมั่นคงไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ จากคำสัมภาษณ์ส่วนใหญ่กล่าวว่า “ชีวิตเปลี่ยนไป ต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น มีภาระหน้าที่ที่ต้องทำ ต้องซ้อมและจดจำโน้ต จึงต้องพยายามมาก การเรียนก็ทึ่งไม่ได้ จึงไม่มีเวลาไปเถลไถลไปทำอย่างอื่น มีความเรียวร้อยขึ้น ต้องระมัดระวังตัวเองเป็นพิเศษ ไม่อยากให้อายุเสื่อมเสียชื่อเสียง ต้องมีความกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา ต้องเรียนแข่งกับเวลา รู้จักแบ่งเวลามากขึ้น มีความเป็นส่วนตัวน้อยลง เรียนไม่ทันเพื่อน”

5.3 การสร้างแรงจูงใจของตนเอง (Motivating oneself) หมายถึง ความสามารถในการสร้างกำลังใจให้กับตนเองเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือบรรลุถึงการเรียนรู้ที่ตั้งความหวังไว้ และสามารถควบคุมตนเองและคิดแก้ปัญหาในยามเผชิญอุปสรรคต่างๆ ได้ จากคำสัมภาษณ์ส่วนใหญ่กล่าวว่า “อยากเล่นเครื่องดนตรีเป็นเพราะตัวเองเล่นไม่เป็นเมื่อมาเล่นแล้วเกิดความรักในดนตรีและเสียงเพลง เพื่อนชวนมาเล่น ไม่รู้จักว่าวงโยชวาทิตเป็นอย่างไร เข้ามาแล้วชีวิตตัวเองดีขึ้น

มีโอกาสดี ๆ ทำอะไรไม่เคยพลาดและล้มเหลว คิดว่าตัวเองทำได้ดี เป็นความสามารถที่หลายคนไม่มี มีความชอบเห็นรุ่นพี่เป็นเลขาอยากเป็นด้วย อยากจะเล่นให้เก่ง อยากทำให้ชีวิตมีความสำเร็จ เป็นประสบการณ์ที่ดีทางด้านดนตรี อยากเป็นนักดนตรีที่ดี จะได้เป็นความสามารถพิเศษติดตัวไป

5.4 การรับรู้อารมณ์ของบุคคลอื่น (Recognizing emotions of others) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ เข้าใจความรู้สึก เข้าใจความคิดหรือความต้องการของผู้อื่น อ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น ยอมรับฟังปัญหาของผู้อื่น จากการให้สัมภาษณ์ของส่วนใหญ่กล่าวว่า มีความสุขเพราะได้อยู่กับเพื่อนที่มีความชอบเหมือนกัน รู้จักรอคอย ขอโทษและการยกโทษ เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้นอกสถานที่ ช่วยเหลือหลายคน เพราะเรียนอย่างเดียวคงเครียด

5.5 การจัดการความสัมพันธ์ (Handling relationships) หมายถึง ศิลปะในการเข้ากับบุคคลอื่น มีความสามารถในการวิเคราะห์และเข้าใจบุคคลอื่น สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งและการเจรจาที่ขัดแย้งกัน มีความเป็นมิตรและอาสาช่วยเหลือผู้อื่น และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น จากการให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่กล่าวว่า การเป็นสมาชิกวงโยชวาทิตนั้นทำให้สนิทสนมและเข้ากันได้ มีความรักความสามัคคีกันมากขึ้น ฝึกให้เรียนรู้และเข้าใจผู้อื่น ได้มากและต้องปรับตัวเข้าหากัน ฝึกให้ฟังเสียงของคนส่วนใหญ่ ได้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการฝึกโยชวาทิตที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถอภิปรายได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการฝึกโยชวาทิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1) และสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกโยชวาทิต (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2) แสดงว่าการฝึกโยชวาทิตสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองให้สูงขึ้นได้ โดยการฝึกโยชวาทิตก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ฝึกในการช่วยเสริมสร้างสุขภาพพลานามัย เนื่องจากเด็กได้เล่นดนตรีและได้ฝึกเดินหรือเต้นตามจังหวะเพลง ซึ่งเป็นการออกกำลังกายที่ดี ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ ทำให้เด็กได้รับความเพลิดเพลิน มีความสนุกสนาน ไม่เครียด จึงทำให้เด็กมีความสุขจิตใจที่ดี รวมทั้งช่วยในการเสริมสร้างการเข้าสังคม เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านสติปัญญา เด็กจะต้องจดจำโน้ตเพลงทุกเพลง ช่วยในการเสริมสร้างระเบียบวินัยและความพร้อมเพรียง ช่วยในการเสริมสร้างนิสัยให้เด็กมีนิสัยที่ดี และช่วยให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตัวเอง ไม่ขี้อาย ไม่ก้าวร้าว ดังนั้นเด็กที่ฝึกโยชวาทิตจึงมีพัฒนาการทางด้านความฉลาดทางอารมณ์ที่ดีกว่าซึ่งสามารถอธิบายเหตุผลของการเพิ่มขึ้นของความฉลาดทางอารมณ์ในด้านต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one' emotions) หมายถึง การรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง เข้าใจสาเหตุที่ทำให้เกิดอารมณ์ต่างๆ สามารถแยกแยะอารมณ์ที่แท้จริงของตนเอง ได้ รู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกโยชวาทิต และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกโยชวาทิตพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ภายหลังเสร็จสิ้นการทดลอง เนื่องจากนักเรียนกลุ่มทดลองได้มีโอกาสบรรเลงและฟังดนตรีเป็นประจำ ดนตรีจึงได้เข้าไปมีส่วนกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย สามารถผ่อนคลายความตึงเครียดที่มีอยู่ในตัวบุคคลได้ และดนตรีทำให้สมองปลอดโปร่ง ช่วยควบคุมอารมณ์ และกระตุ้นความรู้สึกนึกคิด จึงทำให้สามารถรู้จักอารมณ์ของตนเองได้ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Alvin (1975) และ Weinberger (1998) ที่พบว่า การฟังดนตรีมีผลต่อการกระตุ้นการทำงานของสมองทั้งสองซีก กล่าวคือเมื่อบุคคลฟังเสียงดนตรี เสียงดนตรีจะผ่านอวัยวะเกี่ยวกับการได้ยินแปลเป็นสัญญาณประสาทส่งไปยังสมองส่วนต่างๆ โดยสัญญาณประสาทเกี่ยวกับการรับรู้ทำนองจดจำบทเพลง คุณภาพเสียง จะถูกส่งมายังสมองซีกขวา (Right Hemisphere) ในขณะที่สัญญาณประสาทเกี่ยวกับการควบคุมลักษณะดนตรีที่ซับซ้อน เช่น จังหวะ ตัวโน้ต การเข้าใจภาษาและความหมายของบทเพลงจะถูกส่งไปยังสมองซีกซ้าย (Left Hemisphere) ซึ่งสัญญาณประสาทที่ส่งมายังสมองส่วนต่างๆ นี้เองจะช่วยกระตุ้นให้ความแข็งแรงของเส้นใยประสาทเพิ่มพูนขึ้น เส้นใยประสาทเหล่านี้จะช่วยเพิ่มศักยภาพในการทำงานของสมองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และจากการทดลองพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการรู้จักอารมณ์ตนเองของกลุ่มทดลองก่อนและหลังไม่แตกต่างกัน นั้นเป็นเพราะนักเรียนกลุ่มทดลองได้มีโอกาสเรียนดนตรีเมื่ออายุเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งมีข้อจำกัดทางสมองบางอย่างที่ตรงกับงานวิจัย (โรงเรียนดนตรีมีฟ้า 2550) ที่พบว่า การฝึกฝนดนตรีช่วยกระตุ้นการทำงานของสมอง และมีผลต่อความสามารถและการจัดระบบของสมอง ซึ่งเด็กๆ ที่เรียนดนตรีก็ได้เปรียบกว่าจากการวิจัยพบว่าเด็กก่อนวัยเรียนที่ได้เรียนเปียโนประมาณ 6 เดือน สามารถทำการทดสอบต่อตัวต่อ (puzzle-solving tests) ได้ดีกว่าเด็กนักเรียนชั้นประถม 2 ที่เรียนเปียโนและเล่นเกมคณิตศาสตร์ในคอมพิวเตอร์ที่ออกแบบเป็นพิเศษไปพร้อมกัน สามารถทำคะแนนข้อสอบคณิตศาสตร์ได้สูงกว่าเด็กนักเรียนที่เล่นเกมเดียวกันและเรียนภาษาอังกฤษ

2. ด้านการควบคุมตนเอง (Self-Regulation) หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ตนเอง สามารถสะกดอารมณ์ของตนเองไว้ได้และแสดงออกในสถานการณ์ที่เหมาะสม มีความรู้สึกต่อตนเองและสิ่งต่างๆ ในทางที่ดี มีจิตใจหนักแน่นมั่นคงไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งการฝึกโยชวาทิตส่งเสริมให้ผู้ที่ได้รับการฝึกมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ด้านควบคุมตนเอง เนื่องจากผู้ฝึกมีโอกาสบรรเลงเพลงต่างๆ โดยบทเพลงที่นำมาใช้ในการบรรเลงของวงโยชวาทิต โรงเรียนต้องแสวงหาวิทยากรนั้นหลักๆ มีสองประเภทด้วยกัน คือ เพลงที่มีทำนองจังหวะเร็ว (จังหวะมาร์ช)

ซึ่งใช้ในการเดินแถว และเพลงที่มีทำนองจังหวะปานกลางหรือช้าที่ใช้สำหรับนั่งบรรเลง และบทเพลงแต่ละเพลงก็มียุทธวิธีที่แตกกันไป ดังนั้น ท่วงทำนองเพลงที่บรรเลงออกไปทำให้ผู้เล่นรู้สึกผ่อนคลายและมีความสุข สอดคล้องกับ Cook (1981, 21) และ McClelland (1979, 23) กล่าวว่าดนตรีทำให้มีการเปลี่ยนแปลงของประจุไฟฟ้าในร่างกาย มีอิทธิพลต่อปริมาณการไหลเวียนของโลหิต ซึ่งพระความดันโลหิต การขับหลั่งสารภายในร่างกาย ตลอดจนมีผลต่อการเพิ่มหรือลดการใช้พลังงานของกล้ามเนื้อ โดยดนตรีประเภทที่ทำให้สงบ (Soothing Music) ทำให้อัตราการไหลเวียนของโลหิตในสมองช้าลง และมีปริมาณลดลง รวมทั้งยังทำให้อัตราการใช้ออกซิเจนเป็นนาที (Minute Oxygen Consumption) และอัตราการเผาผลาญอาหารในร่างกายลดลงด้วย แต่ดนตรีประเภทที่ทำให้ตื่นเต้นเร้าใจ (Lively Music) จะทำให้ปริมาณและอัตราการไหลเวียนของโลหิตในสมองเพิ่มขึ้น (Alvin 1966, 14) และตรงกับ Buckwalter และคณะ (1985, 63) ได้สรุปประโยชน์ของดนตรีที่มีต่ออารมณ์และจิตใจของมนุษย์ ดังนี้ 1) ก่อให้เกิดความสนใจและกระตือรือร้น 2) กระตุ้นความทรงจำและความคิดฝัน 3) ช่วยควบคุมอารมณ์และกระตุ้นความรู้สึกนึกคิด 4) ลดความซึมเศร้าและผ่อนคลายความเครียด 5) ลดความวิตกกังวลตามสถานการณ์ 6) ทำให้จิตใจสงบและมีสมาธิ 7) ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวและอ้างว้าง 8) ส่งเสริมในการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น และสอดคล้องกับการศึกษาของพัชรินทร์ จำปานนท์ (2549, บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับมัธยมศึกษา ที่ได้รับการฝึกดนตรีไทยเชิงทักษะมีความฉลาดทางอารมณ์สูงขึ้นหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านการสร้างแรงจูงใจของตนเอง (Motivating oneself) หมายถึง ความสามารถในการสร้างกำลังใจให้กับตนเองเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือบรรลุถึงการเรียนรู้ที่ตั้งใจไว้ และสามารถควบคุมตนเองและคิดแก้ไขปัญหาในยามเผชิญอุปสรรคต่างๆ ได้ ในการสอนกิจกรรมโยชวาทิตผู้วิจัยได้ทำการสอนตามแผนการจัดกิจกรรม และได้ให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ต่างๆ ของการฝึกโยชวาทิตและดนตรี ซึ่งประโยชน์จากการฝึกโยชวาทิตนี้ถือเป็นสิ่งจูงใจ เป็นจุดมุ่งหมายอย่างหนึ่งที่จะช่วยทำให้นักเรียนเกิดความพยายามและพัฒนาตนเองในการฝึกตลอดมา เพื่อที่จะให้ตนได้รับประโยชน์จากการฝึกอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต 2541, 842) ที่กล่าวว่าความพอใจ ความมีใจรักในสิ่งที่ทำ และพอใจใฝ่รักในจุดหมายของสิ่งที่ทำนั้น ทำให้เกิดความอยากทำให้สำเร็จ อยากให้งานนั้นหรือสิ่งนั้นบรรลุจุดมุ่งหมาย ดังนั้นผู้ฝึกจะต้องร่วมกันฝึกซ้อมและช่วยกันบรรเลงเพลงให้ออกมาถูกต้องและมีความไพเราะ และสอดคล้องกับ มิลเลอร์ (Miller 1986, 4) กล่าวว่าไว้ว่าการให้โอกาสเด็กทำงานตามความสนใจและพัฒนาความสนใจในสิ่งใหม่ ๆ สอนให้เป็นพลเมืองดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน สร้างความรับผิดชอบ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนภายในกลุ่ม นิสร้า คำมณี (2543,

บทคัดย่อ) พบว่าภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการทดลอง สุรภี หนูเรียงสาย (2543, บทคัดย่อ) พบว่าหลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับการฝึกกิจกรรมกลุ่ม และนักเรียนที่ได้รับการโปรแกรมการฝึกความฉลาดทางอารมณ์ มีความฉลาดทางอารมณ์ในระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนระยะทดลอง เจษฎา บุญมาโฮม (2544, บทคัดย่อ) พบว่า หลังการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวกลุ่ม มีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวกลุ่ม นิตยา คงเกษม (2544, บทคัดย่อ) พบว่า การเรียนแบบร่วมมือที่บูรณาการกับ โยนิโสมนสติกการ ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงขึ้น นอกจากนี้ยังมีการศึกษาในวัยที่สูงกว่า ได้แก่นงานวิจัยของ นิรดา อุดยพิเชษฐ (2542, บทคัดย่อ) พบว่านักศึกษาพยาบาลที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาเชาวน์อารมณ์ มีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการร่วม โปรแกรมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

4. ด้านการรับรู้อารมณ์ของบุคคลอื่น (Recognizing emotions in others) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ เข้าใจความรู้สึก เข้าใจความคิดหรือความต้องการของผู้อื่น อ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น ยอมรับฟังปัญหาของผู้อื่น ซึ่งการฝึกโยชวาทิตส่งเสริมให้ผู้ที่ได้รับการฝึกโยชวาทิตถูกฝึกให้ทำงานกันเป็นทีม ทำอะไรก็ต้องพร้อมกัน สมาชิกทุกคนทุกตำแหน่งมีความสำคัญเท่ากัน หากใครคนใดคนหนึ่งไปไม่ได้ สมาชิกในวงจะต้องช่วยเหลือซึ่งกัน เคารพในระบอบรุ่นพี่รุ่นน้อง มีความสามัคคีต่อกัน ได้มีโอกาสทำกิจกรรมเพื่อคนอื่นร่วมกัน ได้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ ร่วมกัน คือ รู้จักเข้าใจอารมณ์ตนเองและผู้อื่น สามารถทนแรงเสียดทานจากภายนอกที่ปะทะอารมณ์ ตลอดจนมีความสามารถในการสื่ออารมณ์ความรู้สึกกับผู้อื่น ได้ จึงมีผลให้ปรับตัวได้ดีและมีโอกาสพัฒนาความสามารถด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนพล โชควิวัฒนวิช (2546, บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ มีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์หลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ มีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า “ทำให้มีความสุขเพราะได้อยู่กับเพื่อนที่มีความชอบเหมือนกัน รู้จักรอคอย ขอโทษ และการยกโทษ เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้นอกสถานที่ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้” ซึ่งตรงกับบลูม (Bloom) ให้ความเห็นว่าการเรียนดนตรีนั้นเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่างๆ ทั้งด้านการเรียนรู้ และความคิด ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการแสดงพฤติกรรมทางความรู้ออกมา เช่น ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ และการสื่อความหมายของเสียงดนตรี ด้านความรู้สึกและอารมณ์เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก อารมณ์ ความเชื่อ และด้านการปฏิบัติ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกทางอวัยะสัมผัสเป็นส่วนใหญ่ เช่น ความสามารถในการใช้มือใช้เท้า ความประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ หู ตา

หรืออวัยวะอื่นๆ ความคล่องแคล่วว่องไวในการใช้อวัยวะในการบรรเลงเครื่องดนตรีหรือการร้องเพลง (บลูม, 1966 อ้างถึงใน วิมลรัตน์ คำวัจนัง 2544, 21)

5. ด้านการจัดการความสัมพันธ์ (Handling relationships) หมายถึง ศิลปะในการเข้ากับบุคคลอื่น มีความสามารถในการวิเคราะห์และเข้าใจบุคคลอื่น สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งและการเจรจาที่ขัดแย้งกัน มีความเป็นมิตรและอาสาช่วยเหลือผู้อื่น และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เนื่องจากการฝึกโยชวาทิตเน้นให้ผู้ฝึกได้ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน ทำให้ได้เรียนรู้ประสบการณ์จริงผ่านการฝึกกิจกรรมตามแผนการจัดการจัดกิจกรรมโยชวาทิตโดยเน้นให้ผู้ฝึกมีสภาพการฝึกที่เน้นให้ผู้ฝึกได้รู้จักเรียนรู้การทำงานร่วมกันเป็นทีม รู้จักวางแผนร่วมกัน ฟังพาทอาศัยซึ่งกันและกัน ที่ทำให้ผู้ฝึกได้เรียนรู้และเข้าใจวิชาดนตรีอย่างถูกต้อง เพราะดนตรีเป็นวิชาที่ต้องอาศัยทักษะทั้ง ด้านทฤษฎีและการปฏิบัติจริง การปฏิบัติจริงนั้นไม่ใช่เพียงแค่ปฏิบัติในเครื่องมือของตนเองเท่านั้น แต่รวมหมายถึงการเข้าไปร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของวงโยชวาทิต เช่น งานกีฬาสี งานแห่เทียนพรรษา งานนำขบวนต่างๆ ฯลฯ กว่าที่นักเรียนแต่ละคนจะได้เข้าร่วมบรรเลงในวง จะต้องผ่านการฝึกมาในระดับหนึ่ง ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนรู้เรื่องต่างๆ มากมาย ทั้งเรื่องดนตรี และเรื่องการอยู่ร่วมกัน การทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับจุฑานุช บุญปวนิช (2547, บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้น หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จึงสามารถสรุปได้ว่าการฝึกโยชวาทิตทำให้ผู้ฝึกได้รับการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ โดยช่วยส่งเสริมให้ผู้ฝึกได้รับการฝึกมีมีการพัฒนาสมาธิ มีสติ มีความจำดี มีความมั่นใจในตนเองกล้าแสดงออก มีมารยาทอ่อนน้อม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีขึ้น ทำให้มีระเบียบวินัยในตนเองมีความรับผิดชอบและมีความคิดสร้างสรรค์ เพราะผู้ฝึกได้ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน ทำให้ได้เรียนรู้ประสบการณ์จริงผ่านการฝึกกิจกรรมตามแผนการจัดการจัดกิจกรรมโยชวาทิตโดยได้รู้จักเรียนรู้การทำงานร่วมกันเป็นทีม รู้จักวางแผนร่วมกัน ฟังพาทอาศัยซึ่งกันและกัน จึงส่งผลให้สามารถพัฒนาฉลาดทางอารมณ์ EQ ได้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การฝึกโยชวาทิตช่วยให้เด็กได้ฝึกความรับผิดชอบ วงโยชวาทิตจะมีผลงานดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน ที่จะทำหน้าที่ของตนเองให้ดีโดยประสานกับคนอื่นอย่างกลมกลืน นักดนตรีทุกคนมีหน้าที่ของตนเอง จึงต้องทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด ภายใต้ข้อกำหนดของบทเพลง เก่งคนเดียวไม่ได้ แต่ต้องเอาความเก่งของแต่ละคนมารวมกัน ภายใต้บทเพลงเดียวกัน ซึ่งเป็นแบบฝึกหัดที่สำคัญที่สุดสำหรับเด็ก เพราะถ้าต่างคนต่างเก่งแต่ไม่สามารถเล่นดนตรีให้ประสานกันอย่างกลมกลืน ผลงานที่ออกมาก็ย่อมจะไม่ดี ซึ่งการฝึกโยชวาทิตนั้นทำให้สมาชิกของคนทุกคนต้องฝึกฝนตามหน้าที่ของตนเอง และฝึกฝนรวมกันทั้งวงเพื่อให้เกิดผลงานที่ดีเพราะทุกคนต้องรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม วงโยชวาทิตจึงเป็นเหมือนสังคมย่อย ๆ ที่สมาชิกต่างก็มีความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดผลดีต่อส่วนรวม

2. วงโยชวาทิตคือแหล่งฝึกฝนทักษะและการทำงานเป็นทีม ในการทำงานร่วมกันย่อมจะต้องมีปัญหาคิดขึ้น การที่เด็ก ๆ รวมกลุ่มกัน ทำหน้าที่แตกต่างกัน ภายใต้เป้าหมายเดียวกันนั้นคือการร่วมกันบรรเลงเพลงให้มีความไพเราะจึงถือว่าประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นเรื่องของแบบฝึกหัดในชีวิตจริงที่เด็กจะได้ฝึกฝนในอนาคตเมื่อพวกเขาโตขึ้นพวกเขาก็จะไปเจอกับสภาพจริง ได้เข้าทำงานและทำหน้าที่แตกต่างจากคนอื่นภายในองค์กรแต่ก็ภายใต้จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายอันเดียวกัน ประสบการณ์การทำงานร่วมกัน วิธีแก้ปัญหา การเผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นกับวงจึงเป็นประสบการณ์ชีวิตที่พวกเขาสามารถจะนำไปประยุกต์กับการทำงานในชีวิตเมื่อพวกเขาเติบโตขึ้นได้ทั้งสิ้น

จึงสรุปได้ว่าวงโยชวาทิตคือทางออกที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน เพราะสิ่งแวดล้อมในสังคมปัจจุบันจำนวนมากที่เป็นอันตรายต่อเด็กและเยาวชน ทางออกคงไม่ใช่การต่อสู้กับสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายในสังคมเพราะมันไม่มีทางที่จะจบสิ้น และไม่สามารถจะทำได้ทั้งหมด แต่หากเราสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้กับเด็กและเยาวชนของเราโดยให้เด็กทุกคนหันเข้าหาแต่สิ่งดี ๆ แล้วเราก็ไม่ต้องกังวลว่าสิ่งเลวร้ายต่าง ๆ จะมาเกี่ยวข้องกับพวกเขา เพราะเด็กจะมีวิธีการเรียนรู้และแยกแยะสิ่งดีและไม่ดีด้วยตนเอง ดังนั้นสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสร่วมฝึกโยชวาทิตหรือฝึกเครื่องดนตรีตามความถนัดของตนเองอย่างน้อยหนึ่งชนิด เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เนื่องจากในปัจจุบันนักเรียนจำนวนมากหมดเวลาไปกับการเล่นเกมส์ การเล่นอินเทอร์เน็ต การคุยโทรศัพท์ หรือการเที่ยวเตร่โดยไม่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองแต่อย่างใด

2. ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ

2.1 จากผลการศึกษาที่พบว่าผลของการฝึกกิจกรรมโยชวาทิตสามารถทำให้ผู้ที่รับการฝึกโยชวาทิตสามารถพัฒนาตนเองและพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ได้ ดังนั้นเด็กทุกคนควรได้มีโอกาสรับการฝึกกิจกรรมโยชวาทิตในชั้นพื้นฐาน โดยสถานศึกษาควรบรรจุกิจกรรมโยชวาทิตเป็นกิจกรรมชมรมในหลักสูตร

2.2 ควรประยุกต์ใช้แผนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน และเพิ่มเวลาในการฝึกและแบบฝึกทักษะให้มากกว่า เพราะในการฝึกโยชวาทิตเบื้องต้นผู้ฝึกจะต้องมีพื้นฐานที่ดีก่อนเสมอ จึงสามารถพัฒนาไปสู่ขั้นที่สูงกว่าได้ดี

2.3 ควรให้กลุ่มนักเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 ทำแบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์เพื่อทราบระดับความฉลาดทางอารมณ์ในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ต่อไป

2.4 สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนในทุกกลุ่มสาระวิชามีวิธีการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์แก่เด็กนักเรียนควบคู่กับการส่งเสริมความสามารถทางทักษะวิชาการ และครูผู้สอนจะต้องลดพฤติกรรมการดูค่า หรือทำโทษรุนแรงกับเด็ก

2.5 สถานศึกษา ครู พ่อแม่ และผู้ปกครองควรวางพื้นฐานทางด้านดนตรีให้กับเด็กตั้งแต่เล็ก ๆ เปิดโอกาสให้เด็กได้รับการเรียนดนตรีอย่างน้อย 1 ชนิด เพื่อปลูกฝังให้เด็กได้เรียนรู้และสัมผัสถึงดนตรีเป็นความสามารถพิเศษติดตัว

2.6 ผู้เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบควรสร้างเครือข่ายทางด้านดนตรีให้เด็กได้มีโอกาสแสดงดนตรีร่วมกันอย่างต่อเนื่องโดยไม่จำกัดเพศหรืออายุ

2.7 สถาบันการศึกษาที่ผลิตบุคลากรทางด้านดนตรีควรเพิ่มเติมหลักสูตรวิชาชีพครูในหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมแก่ผู้สำเร็จการศึกษาในการสอนดนตรีกับเด็กอย่างมีคุณภาพ ไม่ควรมุ่งเฉพาะฝึกทักษะทางดนตรีเพียงอย่างเดียว

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

3.1 ควรมีการทำวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ระหว่างนักโยชวาทิตผู้หญิงกับนักโยชวาทิตผู้ชายเพื่อทราบความแตกต่าง

3.2 ควรทำการวิจัยเรื่อง “กระบวนการฝึกโยชวาทิต” เพื่อจะได้นำไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้อื่น ๆ

3.3 ควรทำการวิจัยเรื่อง “การลดพฤติกรรมก้าวร้าวเด็กติดเกมส์ด้วยการเล่นดนตรีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” เพื่อบรรเทาปัญหาการติดเกมส์ของเด็กในวัยเรียน

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. 2541. *สถิติการศึกษาฉบับย่อกรมสามัญศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมสุขภาพจิต. 2543. *การประเมินผลจากสภาพจริง*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว _____ . 2543. *คู่มือความฉลาดทางอารมณ์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. 2543. *คู่มือความฉลาดทางอารมณ์*. http://www.watpon.com/test/emotional_intelligence9.htm (สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2551)
- _____. 2544. *คู่มือส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสำหรับครู*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- _____. 2545. *คู่มือความฉลาดทางอารมณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (สท.). 2550. *พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายนิติกร กองกลาง.
- กาญจนา ศรีกาพลสินธุ์. 2533. *การบริหารกิจการนักเรียน*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรทรวโรฒ ประสานมิตร.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. 2530. *อัตตศึกษาศาสตร์แห่งการรู้จักตนเอง*. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์
- ไขแสง สุชะวันนะ. 2535. *สังคตินิยมว่าด้วยเครื่องดนตรีวงดุริยางค์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- จารุวรรณ สุขเอียด (นักโยธวาทิต โรงเรียนส่องแสงพณิชยการ). สัมภาษณ์ 19 กันยายน 2552.
- จุฑานุช บุญปวนิช. 2547. *ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเทวราชกุญชร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรทรวโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา).*
- เจษฎา บุญมาโฮม. 2544. *ผลของโปรแกรมการแนะแนวกลุ่มต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชวินิต บางเขน กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*

ฉัตรชัย ผู้ปฏิเวช. 2008. วงโยชวาทิตกับพัฒนาการดนตรีของเยาวชนไทย.

<http://www.thaimarchingband.org/> (สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2551)

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. 2542. *สังคีตนิยมว่าด้วยดนตรีไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:

โอเดียนสโตร์.

ชญานี ตั้งแก้วเฉลิมวงศ์ (นักโยชวาทิตโรงเรียนส่องแสงพณิชยการ). สัมภาษณ์ 19 กันยายน 2552.

ชัยวัฒน์ คุประตกุล. 2542. มหัศจรรย์แห่งชีวิต 20. *สารคดี*. 15(170): 166-167.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2544. *พฤติกรรมการสอนดนตรี*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ต้องจิตต์ จิตดี. 2547. การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์

กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ลอร์ฟ. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา

การศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.(สำเนา)

เทิดศักดิ์ เดชคง. 2542. *ความฉลาดทางอารมณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร: มติชน.

_____. 2544. *จากความฉลาดทางอารมณ์ สู่วิสัยและปัญญา*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร:

พินเนสพรีนติ้ง.

ธนากร แพทย์วงษ์. 2541. การศึกษาแผนการฝึกและการคัดเลือกนักดนตรีสำหรับนักโยชวาทิต

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาคดนตรี บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. (สำเนา)

ธวัชชัย นาควงษ์. 2547. *เพลงแบบโคคาย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์.

นิตยา คงเกษม. 2544. ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่บูรณาการกับโยนิโสมนสิการที่มีต่อ

ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎี

บัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นिरดา อุดลยพิเชษฐ์. 2542. ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาเชาวน์อารมณ์ที่มีต่อระดับเชาวน์

อารมณ์ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ. วิทยานิพนธ์

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตรา คำมณี. 2544. ผลของกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ด้านการงูใจ

ตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม.

ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร.

บุญชม ศรีสะอาด. 2543. *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2540. *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประมวล คิดคินสัน. 2534. ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษา. *พฤติกรรมศาสตร์* 5(1): 12
- พรรณพิมล หล่อตระกูล. 2543. EQ กับสารสุขภาพจิต. *สุขภาพจิตแห่งประเทศไทย*. 8(2): 123-126.
- พรชัย คัมภีระ. 2008. ประวัติและความเป็นมาของวงโยชวาทิต. <http://swband2swschool.igetweb.com/index.php?mo=3&art=99080>. (สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2551)
- พระธรรมปิฎก ป.อ.ปยุตโต. 2541. *พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ*. พิมพ์ครั้งที่ 7
กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พัชรินทร์ จำปานนท์. 2549. ผลการใช้ดนตรีไทยเชิงทักษะต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับ
มัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (สำเนา)
- พิจิตร กุลละวณิชย์. 2545. สารประธานกรรมกรที่ปรึกษา. *คู่มือกรรมการประกวดวงโยชวาทิต
ยามาฮ่าแห่งประเทศไทย ซึ่งถวายพระราชทานฯ ครั้งที่ 7*. กรุงเทพมหานคร.
- มัลลิกา แก่นสาร (นักโยชวาทิต โรงเรียนส่องแสงพัฒนชยการ). สัมภาษณ์ 18 กันยายน 2552.
- รัตติกาล พูลดี (นักโยชวาทิต โรงเรียนส่องแสงพัฒนชยการ). สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2552.
- โรงเรียนดนตรีมีฟ้า. 2550. ดนตรีกับสมอง. <http://www.mifa4u.com/article02.htm>. (เข้าถึงเมื่อวันที่
23 พฤศจิกายน 2551)
- ลักขณา ศรีวัฒน์. 2545. *สุขวิทยาจิตและการปรับตัว*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์
- วัฒนพล โชควิวัฒน์วนิช. 2546. ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความฉลาด
ทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่าโพธิ์ศรีพิทยา อำเภอเดชอุดม
จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยา
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (สำเนา)
- วาสนา ไช้ใหม่. 2547. ผลของการฝึกประสบการณ์ดนตรีเชิงทักษะที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา)
- วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537. *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ*.
กรุงเทพมหานคร: สุวีริยสาส์น.

- วินัดดา ปิยะศิลป์. ม.ป.ป. ความฉลาดทางอารมณ์. http://www.childrenhospital.go.th/main/topic/develop_child/develop_child_1.htm (สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2551).
- วิมลรัตน์ คำวัจฉ. 2544. เปรียบเทียบผลของการฝึกดนตรีไทยและการควบคุมตนเองที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปราจีนกัลยาณี จังหวัดปราจีนบุรี ปรินญาณิพนธ์มหาวิทยาลัยสารคราม. (สำเนา)
- วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542. *เชาว์อารมณ์ (EQ) : คณิตวัดความสุขและความสำเร็จของชีวิต*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- _____. 2543. *เชาว์อารมณ์ (EQ): คณิตวัดความสุขและความสำเร็จของชีวิต*. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ศราพวงค์ อิศรศักดิ์ ฌ อยุธยา. 2008. ดนตรีกับการพัฒนามนุษย์. http://staffzone.amnuaysilpa.ac.th/ans_teacher_net/ans_music/viewpage.php?page_id=4 (สืบค้นเมื่อวันที่ 27 พ.ย.51)
- สังัด ภูเขาทอง. 2536. *การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สดับพิน รัตนเรือง. 2542. *Music of the Master*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิทช์ สระอุบล. 2534. *การพัฒนาเยาวชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร.
- สรินนา เกษงาม. 2547. ผลของการใช้กิจกรรมทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสีด้วยเทคนิคกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา)
- สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. 2544. *พัฒนาตนและพัฒนาสังคม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุกรี เจริญสุข. 2531. การสอนดนตรีในโรงเรียน. *วารสารถนนดนตรี*, 2(108), 30-39.
- _____. 2539. *แดรและแดรวงของชาวสยาม*. กรุงเทพมหานคร: Dr.Sax
- _____. 2540. ผู้ใหญ่จะช่วยพัฒนาเด็กได้อย่างไร
<http://www.onec.go.th/develop/5theorem/mood/music/music18.htm>
(เข้าถึงเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2551)
- _____. 2540. เพลงเด็ก.<http://www.onec.go.th/develop/5theorem/mood/music/music15.htm>
(เข้าถึงเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2551)

- สุพจน์ เจนณะสมบัติ. 2542. การศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยชวาทิต ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย ระหว่างปี 2539-2542, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)
- สุรภี หนูเรียงสาย. 2543. ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มและโปรแกรมการฝึกความฉลาดทางอารมณ์ ต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเพ็ญมาตาวิทยา จังหวัดระยอง. รายงานการวิจัย.
- เสาวนิตย์ กุลประสิทธิ์ (นักโยชวาทิต โรงเรียนส่องแสงพณิชยการ). สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2552.
- อดิชาติ เจริญพาโชค. 2547. การศึกษาสมรรถนะในการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยชวาทิตของผู้ควบคุมวงโยชวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตกรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานโยบายการจัดการและความ เป็นผู้นำทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)
- อรัญญา วันกิ่ง. 2546. ผลของกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการอารมณ์ของตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา)
- อัจฉรา สุขารมณ์. 2542. EQ กับ การเลี้ยงดูเด็ก. *พฤติกรรมศาสตร์*. 5(1):1-5.
- อารยา สิงหา (นักโยชวาทิต โรงเรียนส่องแสงพณิชยการ). สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2552.
- อารียา คูหา. 2546. *แรงจูงใจและอารมณ์*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี: สำนักวิทยบริการ.
- อินทรา พัวสกุล. 2548. เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรนายอำเภอรุ่นที่ 58 และ 59 วันที่ 17 และ 31 พฤษภาคม 2548 ณ โรงเรียนข้าราชการฝ่ายปกครอง และโรงเรียนนายอำเภอ วิทยาลัยการปกครอง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย .
- อุษารัตน์ เจริญสุข (นักโยชวาทิต โรงเรียนส่องแสงพณิชยการ). สัมภาษณ์ 17 กันยายน 2552.
- Alvin, J. 1966. *Music Therapy*. London: John Baker.
- _____. 1975. *Music Therapy*. London: Hutchinson.
- _____. 1991. *Music Therapy for Autistic Child*. 2nd ed. New York: Oxford University.
- Anders Ditlev Jensen. 2003. IQ test. <http://www.iqtest.dk/main.swf>. (accessed April 15, 2009)
- Bar-on, R. Baron. 1997. *Emotional Quotient Inventory (EQ-I) : Technical manual*. Toronto Canada: Multi-health Systems.

- Brian Brocklehurst. 1971. *Response to Music: Principles of Music Education*. Lon: Rout Ledge & K. Paul.
- Buckwalter K, Hartsock J. 1985. Music Therapy. Jn:Bulechek Gm., McCloskey JC. Editors. *Nursing Intervention: Treatment for nursing diagnosis*. Philadephia: Sanders WB. Company, P 58-69
- Ciarrochi, J., Chan, A., & Caputi, P. 2000. A critical evaluation of the emotional intelligence construct. *Personality and Individual Differences*, 28: 539-561.
- Cook, J.D. 1981. The Therapeutic Use of Music: A literature Review. *Nursing Forum*, 20(3): 252-253.
- Cronbach, L. J. 1951. *Essentials of Psychologicaltesting*. 3rd ed. Edition. New York: Harper & Row.
- Gardner, Howard. 1983. *Frames of Mind : The Theory of Multiple Intelligences*. New York: Basic book.
- Goleman, D.1995. *Emotional Intelligence : why it can matter more than IQ*. New York: Bantam.
- _____.1998. *Emotional Intelligence : working with emotion intelligence*. New York: Bantam.
- Good, Carter V. 1973. *Dictionary of Education*. New York : McGraw – Hill Book Company.
- Groth-Marnat, G. 1997. *Handbook of Psychological assessment*. 3rd ed. John Wiley & Sons.
- Lawshe, C.H. 1975. A Quantitative Approach to content validity. *Personnel Psychology*, 28(4): 563-565
- Likert, R. 1932. A Technique for the Measurement of Attitudes: *Archives of Psychology*, No.140
- Loring, L. R. 1996. Differences in intentions, beliefs, and feelings of two groups of elementary education majors concerning music ... Abstracts International 57 (04), 1534A.
- Mark L, Janina M. 2009. *Research Design Explained*. America: Wadsworth
- Masten, A.S., Coatsworth, J.D., Neeman, J., Gest, S.D., Tellegen, A., & Garmzy, N. 1995 The structure and coherence of competence from childhood through adolescence. *Child Development*, 66(6),1635-59.

- Mayer, John D, Dipaolo, Maria and Salovey, Peter. 1990. January). " Perceiving Affective content in Ambiguous Visual Stimuli : Component of Emotional Intelligence,"
Journal of Personality Assesment. 54 : 772-781.
- Mayer, JD. & Salovey, P.1997. *Emotional development and emotional intelligence: Implications for educator*. New York: Basic Books.
- McClelland, D.C. 1979. Music in operating room. *Aorn Journal*, 29(2): 252-260
- Miller.1986. Franklin A. and others, *School clubs Planning Student Activities*. New Jersey: Prentice - Hall Inc.
- Monro, S.P. 1993. Music Therpy in Oxford Text Book of Palliative Medicin, pp. 53-55. Doyle, D., Hanks, G.W.C., and Macdonald, N., eda. New York: Oxford University.
- Ohm, Paul. John. 1998. Emotional Intelligence: A different of smart.Teaching for success through and emotion-based model.Availble: <http://www.cdnet.3.car.chula.ac.th/plweb/cgi/fastweb.exe>. (Accessed April 19, 2009].
- Raven J, Raven JC and Court JH. 1995. *General overview Raven Manual :section 1. Oxford:* Oxford psychologists Press.
- Raven's Standard Progressive Matrices. <http://www.cps.nova.edu/~cpphelp/RSPM.html>.
[Accessed April 19, 2009]
- Rumsey D, 2009. *Statistics II for Dummies*. America: Wiley Publshing. Inc.
- Sletta, O., Valas, H., Skaalivk, E., & Sobstad, F. (1996). Peer relations, loneliness, and selfperceptionsin school-aged children. *The British Journal of Educational Psychology* 66(pt4): 431-45.
- Spearman, C, Jone, LL. 1950. *Human Ability*. London: Macmillan.
- TooKer, P. A. 1920. "A Case Study of a High School Special Education Beginning Band Class. *Dissertation Abstracts International*, 56, 11(May):4313-A.
- Tooker, P. A.1995) A case study of a high school special education beginning band class. Doctoral dissertation, Columbia University Teachers College. .
- Weinberger, N.M. 1998. The Music in our minds. *Education Leadership* (Noveber): 36-34.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลประวัติส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลประวัติส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะประชากร	ข้อมูลพื้นฐาน	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนพี่น้อง	มีพี่น้อง 1-2 คน	8	50.0	9	56.3
	มีพี่น้อง 3 คน	5	31.3	4	25.0
	มีพี่น้อง 4 คน	-	-	2	12.5
	มีพี่น้องมากกว่า 5 คน	3	18.8	1	6.3
	รวม	16	100.0	16	100.0
การศึกษาสูงสุดของบิดา	ประถมศึกษา	9	56.3	11	68.8
	มัธยมศึกษาตอนต้น	5	31.3	3	18.8
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	2	12.5	2	12.5
	รวม	16	100.0	16	100.0
การศึกษาสูงสุดของมารดา	ประถมศึกษา	11	68.8	11	68.8
	มัธยมศึกษาตอนต้น	4	25.0	3	18.8
	ปริญญาตรี	1	6.3	2	12.5
	รวม	16	100.0	16	100.0
อาชีพของบิดา	ทำสวน	8	50.0	5	31.3
	รับจ้าง	6	37.5	10	62.5
	ธุรกิจครอบครัว	1	6.3	-	-
	ค้าขาย	1	6.3	1	6.3
	รวม	16	100.0	16	100.0
อาชีพของมารดา	ทำสวน	8	50.0	6	37.5
	รับจ้าง	5	31.3	10	62.5
	รับราชการ	1	6.3	-	-
	ธุรกิจครอบครัว	1	6.3	-	-
	ค้าขาย	1	6.3	-	-
	รวม	16	100.0	16	100.0

ข้อมูลประวัติส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	ข้อมูลพื้นฐาน	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนอาศัยกับ	บิดา-มารดา	13	81.3	14	87.5
	บิดาหรือมารดา	2	12.5	1	6.3
	ญาติ	1	6.3	1	6.3
	รวม	16	100.0	16	100.0
สถานะความสัมพันธ์ ระหว่างบิดา-มารดา	อยู่ร่วมกัน	11	68.8	13	81.3
	แยกกันอยู่	3	18.8	-	-
	อย่าร้าง	2	12.5	3	18.8
	รวม	16	100.0	16	100.0
บุคคลที่นักเรียนใกล้ชิด และ มีอิทธิพลที่สุด	พ่อ	2	12.5	5	31.3
	แม่	12	75.0	11	68.8
	พี่	1	6.3	-	-
	ญาติ	1	6.3	-	-
	รวม	16	100.0	16	100
บุคคลที่ใกล้ชิดที่มีการศึกษา สูงสุด	ประถมศึกษา	11	68.8	10	62.5
	มัธยมศึกษาตอนต้น	2	12.5	2	12.5
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	2	12.5	4	25.0
	ปริญญาตรี	1	6.3	-	-
	รวม	16	100.0	16	100
ฐานะทางครอบครัว	ระดับดี (20,00-50,000 บาท / เดือน)	-	-	-	-
	ระดับปานกลาง (10,00- 20,000 บาท / เดือน)	16	100.00	16	100.00
	ระดับไม่ดี (ต่ำกว่า10,00 บาท / เดือน)	-	-	-	-
	รวม	16	100.0	16	100

ข้อมูลผลการเรียน (GPA) และระดับไอคิวของกลุ่มตัวอย่าง

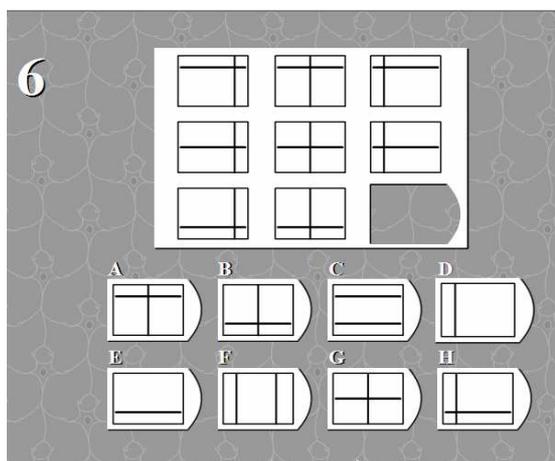
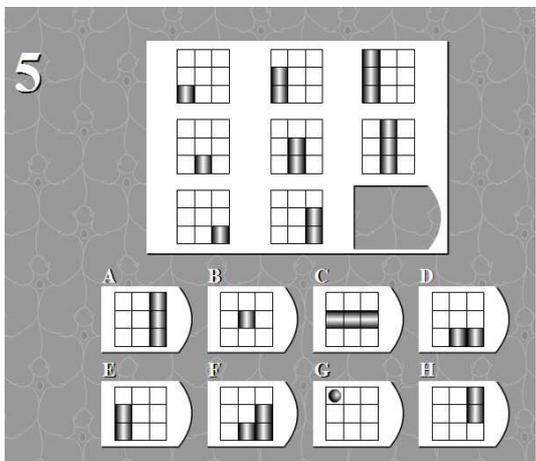
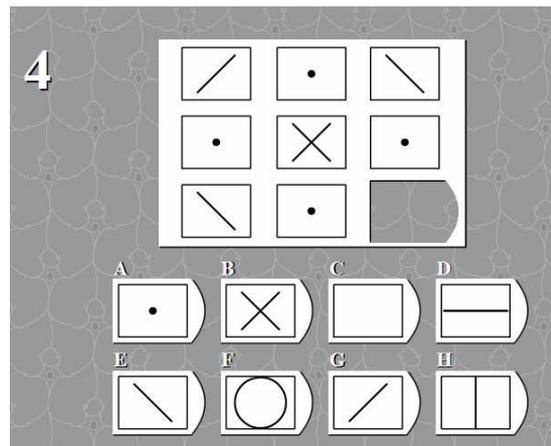
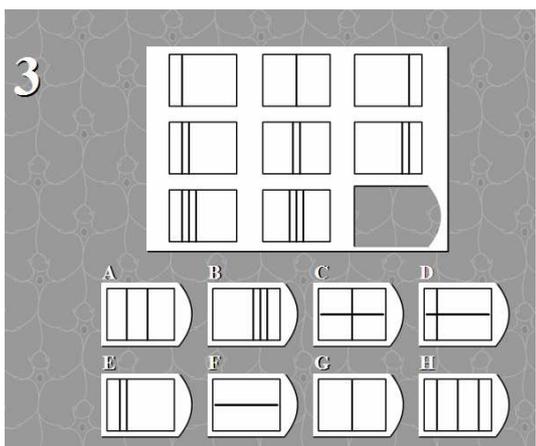
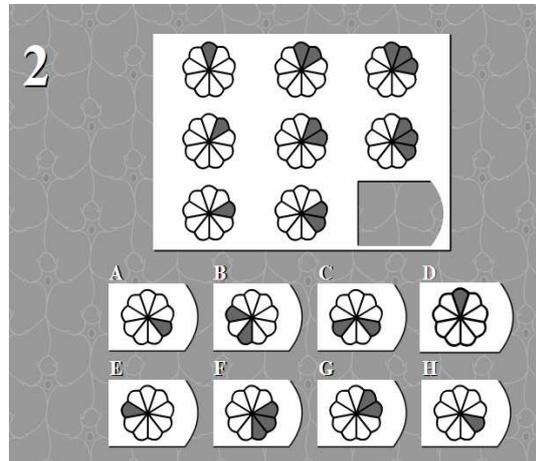
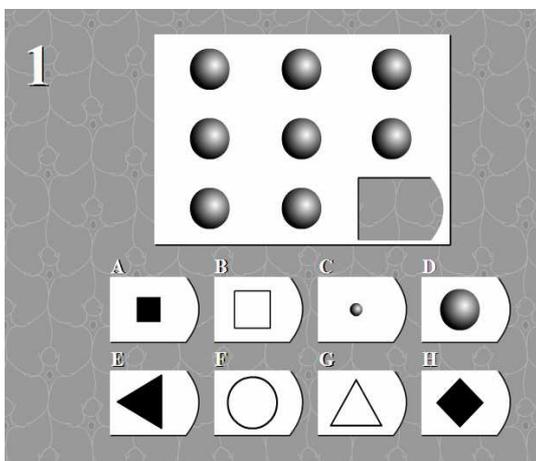
ลำดับ	ข้อมูล	n	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	df	p
			\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.			
1	IQ	16	100.69	3.665	98.56	3.741	1.623	30	.115
2	GPA	16	2.8656	.46071	2.8600	.48061	.034	30	.973

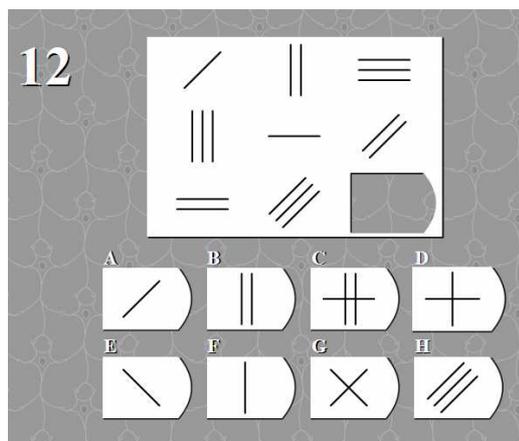
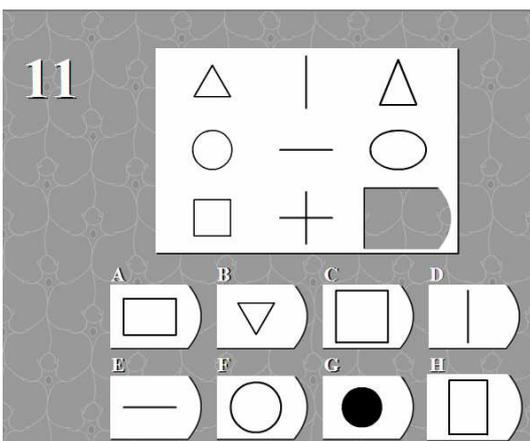
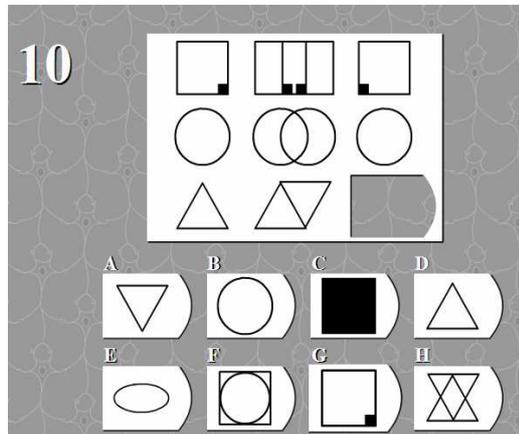
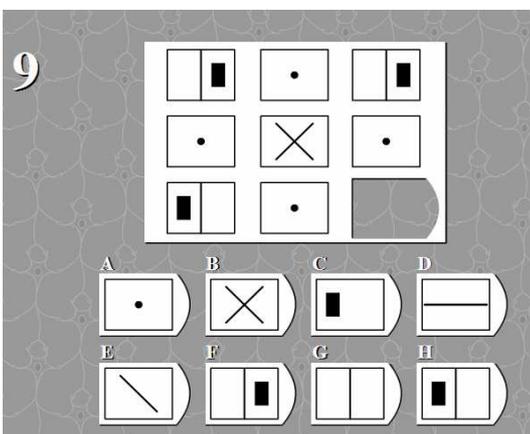
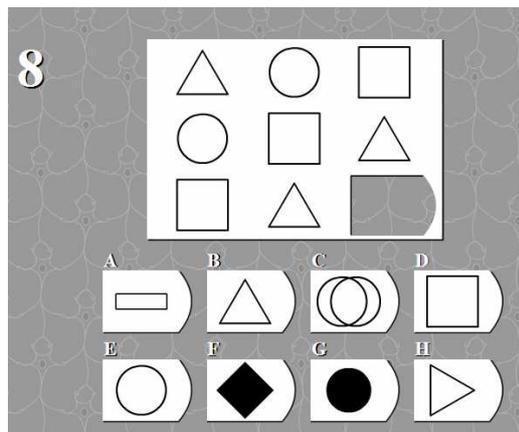
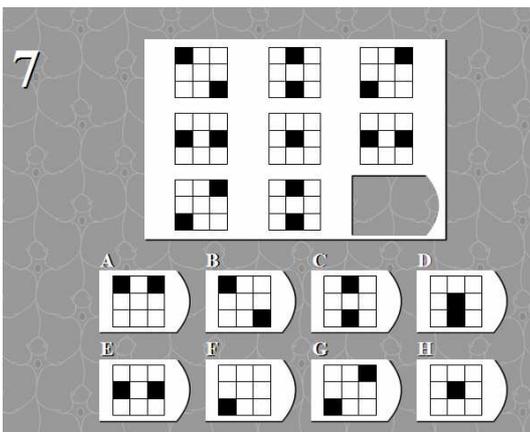
ผลการเรียน (GPA) และระดับความสามารถทางสติปัญญา (IQ) ของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกัน

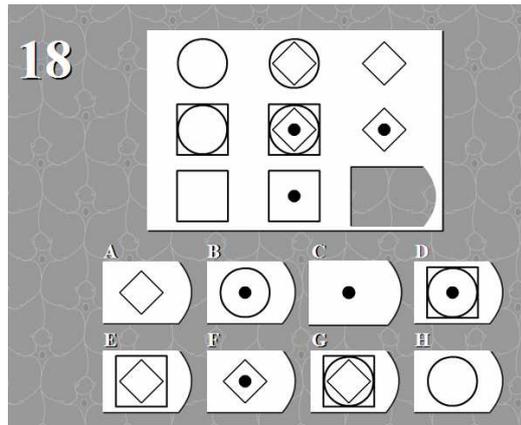
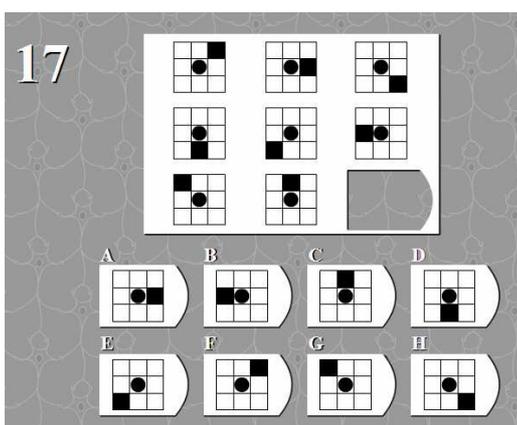
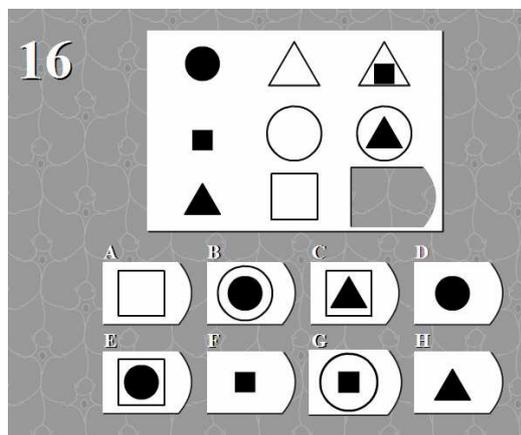
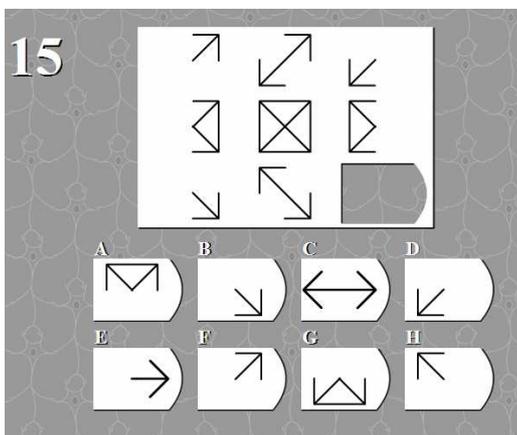
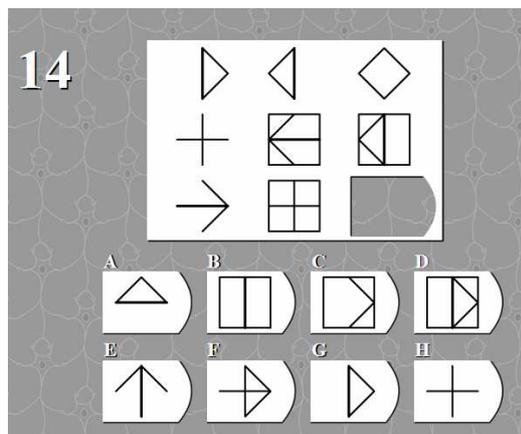
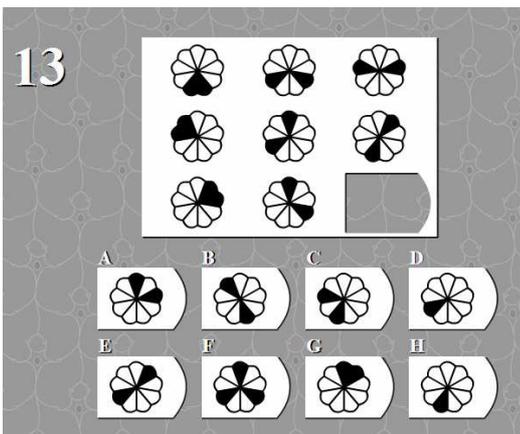
ภาคผนวก ข

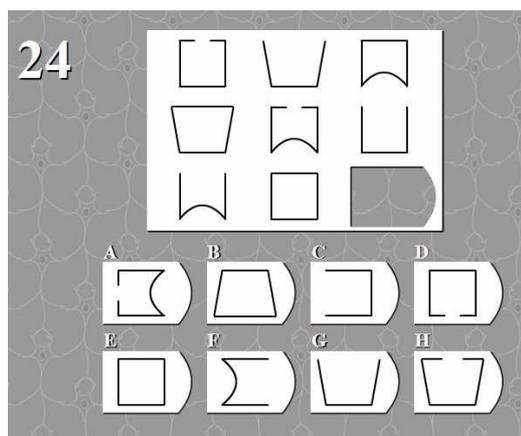
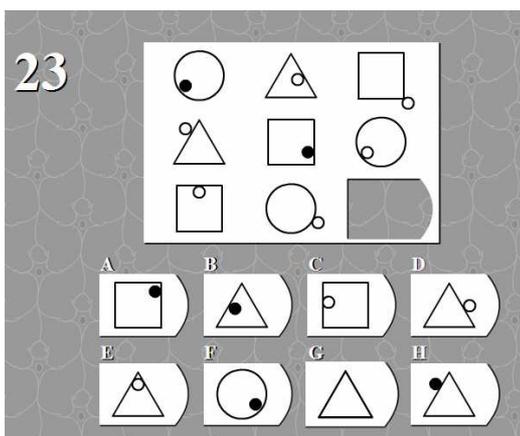
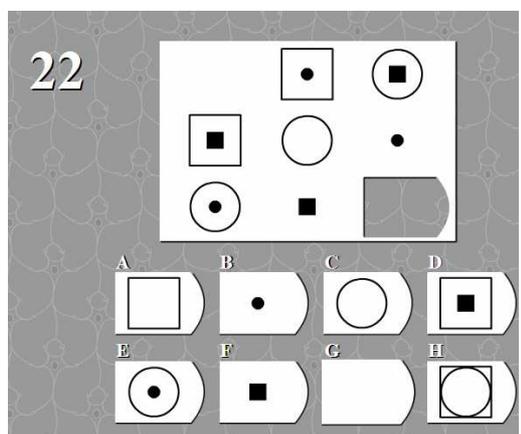
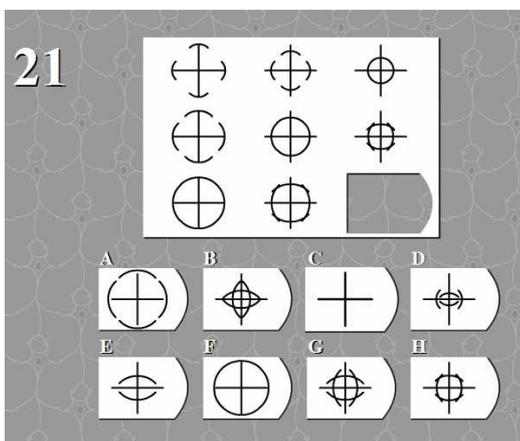
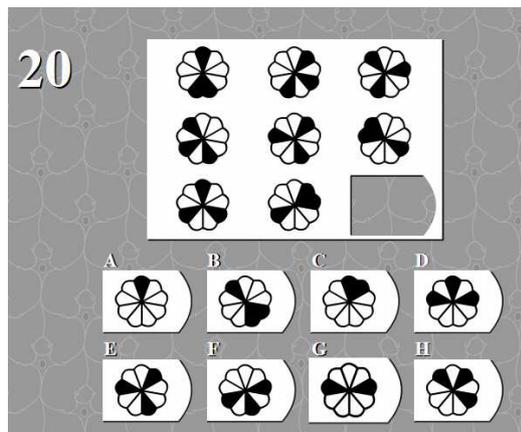
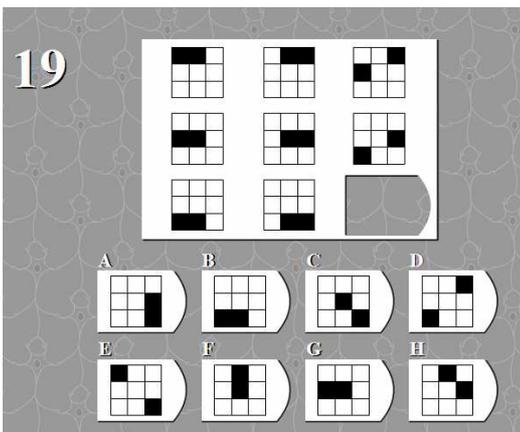
แบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญา

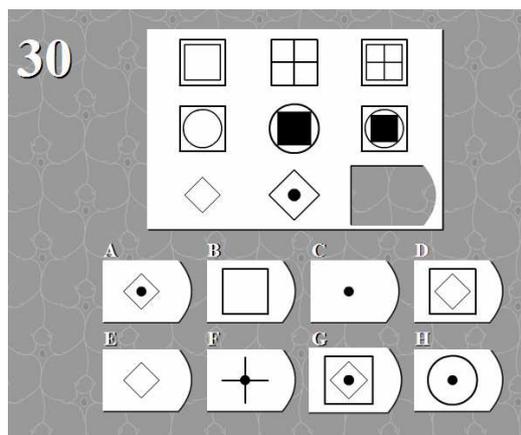
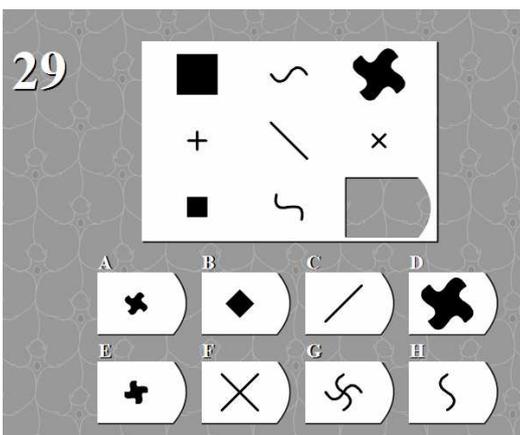
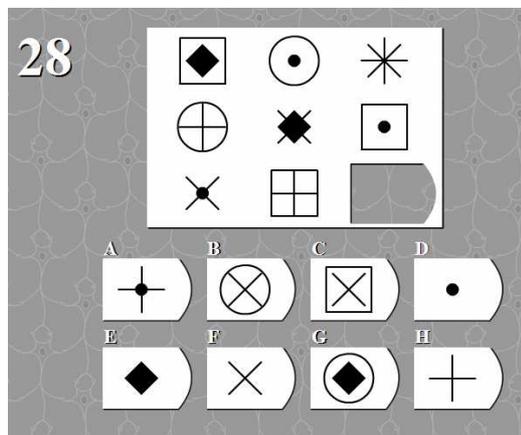
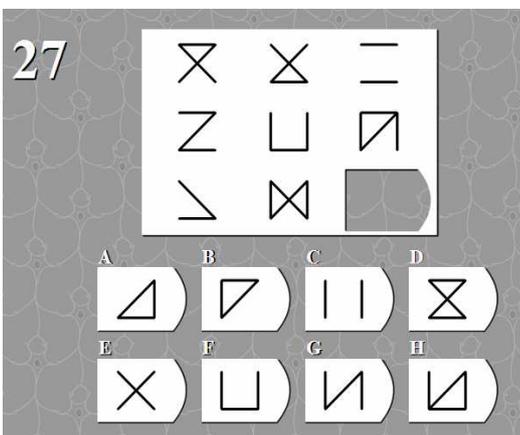
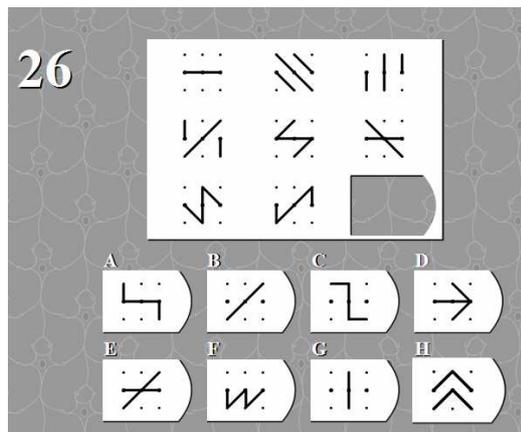
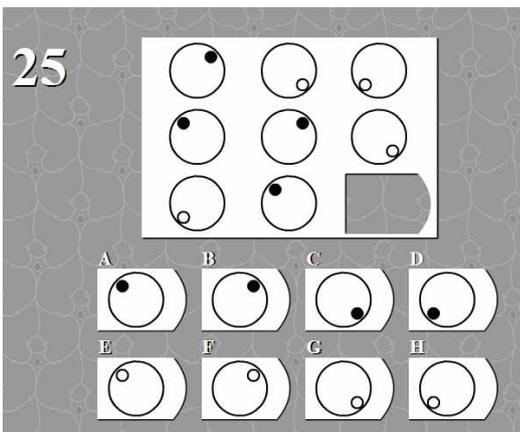
ตรวจสอบระดับความสามารถทางสติปัญญาได้ที่ <http://www.iqtest.dk/main.swf>

31

□	∩	∪
∩	⊗	∪
∪	∩	■

A ○ B ∩ C ∪ D ⊕

E ⊗ F ∩ G — H D

32

⇨	⇩	⇦
⇨	⇩	⇦
⇩	⇩	■

A ⇨ B ⇩ C ⇦ D ⊗

E ⇩ F ◊ G ⇨ H ⇩

33

∫	∞	∩
∩	∩	∫
∩	∫	■

A ∞ B ∫ C ∩ D ∩

E ∩ F ∩ G ∞ H ∫

34

○●	○●	○●
○●	○●	○●
○●	○●	■

A ○● B ○● C ○● D ○●

E ○● F ○● G ○ H ○●

35

↑	↗	→
↙	—	↖
↑	↘	■

A → B ← C ← D ↗

E → F ↘ G ↓ H ↓

36

■	■	■
■	■	■
■	■	■

A ■ B ■ C ■ D ■

E ■ F ■ G ■ H ■

37

A 3x3 grid of 3x3 sub-grids. The first two rows contain patterns of black squares and white circles. The third row has a 3x3 checkerboard pattern, a 3x3 checkerboard pattern with a white circle at (3,2), and an empty 3x3 grid.

A B C D
E F G H

38

A 3x3 grid of shapes. The first two rows contain a black triangle, an upward arrow, a black square with a diagonal line, a double-headed horizontal arrow, a cross, a double-headed diagonal arrow, and a black triangle. The third row has a black triangle, an upward arrow, and an empty space.

A B C D
E F G H

39

A 3x3 grid of 3x3 sub-grids. Each sub-grid contains a 3x3 arrangement of X, O, and triangle symbols. The third row has a 3x3 checkerboard of X and O, a 3x3 checkerboard of X and O with a triangle at (3,2), and an empty 3x3 grid.

A B C D
E F G H

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ผลของการฝึกโยทวาที่ต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นจึงขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริงและครบถ้วน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเก็บเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อตัวผู้ตอบแบบสอบถามด้วยประการใด ๆ เพียงแต่นำไปใช้ประโยชน์เฉพาะในด้านการศึกษเท่านั้น

2. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ตอบแบบประเมินทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้เป็นอย่างยิ่งไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ว่าที่ร.ต.หญิงจักรวิดา เหล็กนิ่ม

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาพัฒนามนุษย์และสังคม

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามความเป็นจริง
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ..... อายุ.....

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ศาสนา

พุทธ
 คริสต์
 อิสลาม
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ระดับการศึกษา

ม.1 ม.2
 ม.3 ม.4
 ม.5 ม.6

4. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน (เกรดเฉลี่ยสะสม)

น้อยกว่า 2.00 2.00-2.50
 2.51- 3.00 3.01-3.50
 3.50-4.00

5. จำนวนพี่น้อง

ลูกคนเดียว มีพี่น้อง 1-2 คน
 มีพี่น้อง 3 คน มีพี่น้องน้อย 4 คน
 มีพี่น้องมากกว่า 5 คน

6. การศึกษาสูงสุดของบิดา

☐ ประถมศึกษา	☐ มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	☐ ระดับปวส./อนุปริญญา
☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท / เอก

7. การศึกษาสูงสุดของมารดา

☐ ประถมศึกษา	☐ มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	☐ ระดับปวส./อนุปริญญา
☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท / เอก

8. อาชีพของบิดา

☐ ทำสวน	☐ รับจ้าง
☐ รับราชการ	☐ รัฐวิสาหกิจ
☐ ธุรกิจครอบครัว	☐ ค้าขาย

9. อาชีพของมารดา

☐ ทำสวน	☐ รับจ้าง
☐ รับราชการ	☐ รัฐวิสาหกิจ
☐ ธุรกิจครอบครัว	☐ ค้าขาย

10. นักเรียนอาศัยอยู่กับ

☐ บิดา-มารดา	☐ บิดา หรือ มารดา
☐ ญาติ	☐ หอพักอย่างถาวร
☐ หอพักและกลับบ้านในวันหยุด	

11. สถานะความสัมพันธ์ระหว่างบิดา - มารดา

☐ อยู่ร่วมกัน	☐ แยกกันอยู่
☐ หย่าร้าง	☐ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียชีวิต

12. นักเรียนคิดว่าบุคคลใดที่นักเรียนใกล้ชิดและมีอิทธิพลต่อนักเรียนมากที่สุด

☐ พ่อ	☐ แม่
☐ พี่	☐ น้อง
☐ เพื่อน	☐ ครู
☐ ญาติ	☐ ไม่มี

13.บุคคลที่นักเรียนเลือกในข้อ 12 มีการศึกษาสูงสุดระดับใด

☐ ป.6	☐ ม.3
☐ ม.6 / ปวช.	☐ ระดับปวส./อนุปริญญา
☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท/เอก

14.นักเรียนคิดว่าเป็นครอบครัวที่มีฐานะระดับใด

☐ ฐานะดี	(รายได้เฉลี่ย 20,00-50,000 บาท / เดือน)
☐ ปานกลาง	(รายได้เฉลี่ย ระดับปานกลาง (10,00-20,000 บาท / เดือน)
☐ ไม่มีดี	(รายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า10,00 บาท / เดือน)

ตอนที่ 2 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)

คำชี้แจง ขอให้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ประสบการณ์ที่มี โปรดใส่เครื่องหมาย ในสิ่งที่ท่านรู้สึกหรือสิ่งที่ใกล้เคียงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด ตามความหมายดังนี้

ตัวอย่าง

ข้อ	คำถาม	จริง	จริง	ไม่
		มาก ที่สุด (3)	(2)	จริง เลย (1)
ด้านความรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one's emotions)				
0	สามารถแยกแยะต้นเหตุของการเกิดอารมณ์ต่างๆ ของตนเองได้	☒		

คำอธิบาย จากคำถามข้อ 0 หมายความว่าท่านสามารถแยกแยะต้นเหตุของการเกิดอารมณ์ต่างๆ ของตนเองได้จริงมากที่สุด

แบบประเมินความฉลาดทางด้านอารมณ์ (EQ)

ข้อ	คำถาม	จริง มาก ที่สุด (3)	จริง (2)	ไม่ จริง (1)
การรู้จักอารมณ์ตนเอง (Knowing one's emotions)				
1	สามารถแยกแยะต้นเหตุของการเกิดอารมณ์ต่างๆ ของตนเองได้			
2	รู้ว่าเมื่อไรตนเองกำลังรู้สึกโกรธ			
3	สงบอารมณ์ได้ทันทีเมื่อโกรธ			
4	รู้ว่าเมื่อไรตนเองกำลังมีอารมณ์ไม่คงที่			
5	รู้ว่าเมื่อไรเริ่มรับไม่ได้และต้องการแก้ตัว			
6	เข้าใจเหตุผลในการเกิดอารมณ์ต่าง ๆ ของตนเอง			
7	รู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองเสมอ			
8	บอกได้ว่าขณะนี้ตนเองรู้สึกเช่นไร			
9	บอกได้ว่าตนเองเสียใจเรื่องอะไร			
10	สามารถใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวได้อย่างทันที			
รวม				
การควบคุมตนเอง (Self-Regulation)				
11	ไม่รู้สีกกดดันเมื่ออยู่ภายใต้สถานการณ์ตึงเครียด			
12	สามารถทำงานต่อได้แม้จะเพิ่งทะเลาะกับคนอื่นมา			
13	สามารถพูดคุยได้อย่างปกติกับคนที่ตนไม่ชอบ			
14	สามารถพูดคุยหรือทักทายกับคนที่รู้ว่าเขาเกลียดหรือไม่ชอบ			
15	แม้จะมีเรื่องไม่สบายใจ แต่ก็ยังมีสมาธิในการทำงาน			
16	สามารถสำรวจทบทวนตนเองเพื่อเปลี่ยนสภาวะอารมณ์ของตนได้			
17	สามารถสงบอารมณ์ไว้ได้เสมอเมื่อผู้อื่นทำให้โกรธ			
18	เมื่อรู้ตัวว่ากำลังคิดในแง่ลบจะสามารถดึงตัวออกจากความคิดนั้นได้			
19	สามารถทบทวนความคิดในแง่ลบเป็นคิดในแง่บวกได้			
20	เมื่อรู้ว่าตนเองมีความกดดันก็หาทางออกได้เสมอ			

ข้อ	คำถาม	จริง มาก ที่สุด (3)	จริง (2)	ไม่ จริง (1)
รวม				
การสร้างแรงจูงใจของตนเอง (Motivating oneself)				
21	ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากในชีวิต			
22	มีเป้าหมายในชีวิตและทำสิ่งสำคัญก่อนเสมอ			
23	แม้มีอุปสรรคในการทำงานจะพยายามเอาชนะอุปสรรคนั้นให้ได้			
24	ยินดีที่จะทำงานที่ไม่น่าสนใจได้เมื่อได้รับการร้องขอ			
25	แม้ล้มเหลวสามารถตั้งสติได้ทันที			
26	สามารถทำงานให้สำเร็จได้ตามเป้าหมายที่วางไว้			
27	สามารถสร้างกำลังใจให้กับตนเองได้เสมอ			
28	ยินดีรอคอยได้เพื่อความสำเร็จ			
29	มีความพยายามอยู่เสมอที่จะทำงานให้สำเร็จ			
30	มีความเชื่อมั่นว่าไม่มีสิ่งใดที่ตนเองทำไม่ได้			
รวม				
การรับรู้อารมณ์ของบุคคลอื่น (Recognizing emotions of others)				
31	รู้ว่าพฤติกรรมของตนเองมีผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างไร			
32	สามารถแสดงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้อย่างจริงใจ			
33	สามารถสังเกตเห็นอารมณ์ผู้อื่นที่กำลังมีอารมณ์หุดหู่			
34	เป็นคนเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอยู่เสมอ			
35	ไม่รู้สึกรับมือที่จะต้องรับฟังปัญหาของผู้อื่น			
36	ยินดีกับผู้อื่นเสมอเมื่อเขามีความสุข			
37	รู้สึกเป็นสุขและภูมิใจเมื่อได้พุดจาให้กำลังใจผู้อื่น			
38	ฉันทพยายามเข้าใจคนอื่นก่อนเสมอก่อนที่จะให้เข้าคนอื่นเข้าใจฉัน			
39	สามารถยุติข้อโต้แย้งของสมาชิกในกลุ่มได้เสมอ			
40	เมื่อคนอื่นได้รับสิ่งดีๆ หรือประสบความสำเร็จจะรู้สึกยินดีด้วยเสมอ			

ข้อ	คำถาม	จริง มาก ที่สุด (3)	จริง (2)	ไม่ จริง (1)
รวม				
การจัดการความสัมพันธ์ (Handling relationships)				
41	สามารถให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้ทุกกรณี			
42	ฉันเป็นที่รักและไว้วางใจของเพื่อน ๆ			
43	สามารถพูดคุยกับคนที่เพิ่งรู้จักได้			
44	มักอาสาช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ			
45	สามารถทำให้คนอื่นรู้สึกดีได้แม้ในยามเคร่งเครียด			
46	สามารถแก้ไขปัญหาคัดแย้งกับผู้อื่นได้ประสบความสำเร็จ			
47	สามารถฟังผู้อื่นพูดอย่างตั้งใจและจับประเด็นเนื้อหาได้			
48	ไม่กลัวที่จะพูดต่อหน้าคนหมู่มากหรือสาธารณชน			
49	สามารถใช้คำพูดที่เหมาะสมตามกาลเทศะ			
50	รู้จักยกย่องชมเชยให้เกียรติเด็ก สตรี และคนชรา			
รวม				
รวมทุกด้าน				

ภาคผนวก ง

แผนการจัดกิจกรรมโยธาวิชาที่

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1

กิจกรรมโยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 1	ระดับ 1
เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวงโยชวาทิต	เวลา 1 คาบ

1. สาระสำคัญ

กิจกรรมวงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นในการฝึกทักษะดนตรีที่กระชับวินัย ความรับผิดชอบ และการอยู่ร่วมกันในกลุ่มสมาชิก โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนและชุมชนของตน สิ่ง que ผู้เรียนได้รับจากการเรียน โยชวาทิตนอกเหนือจากการฝึกทักษะด้านดนตรีแล้ว ผู้เรียน ได้ฝึกความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การปรับตัวเข้ากับสังคม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการเรียนและการทำกิจกรรมอื่นๆ ได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวงโยชวาทิต และประโยชน์ของการเรียนโยชวาทิต

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 สามารถอธิบายความเป็นมาของวงโยชวาทิต

2.2.2 สามารถอธิบายความสำคัญและประโยชน์ของการเรียน โยชวาทิต

3. เนื้อหาสาระ

3.1 จุดประสงค์การเรียนรู้

3.2 ประวัติความเป็นมาของวงโยชวาทิต

3.3 ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนโยชวาทิต

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบที่ 1-2

4.1 ผู้สอนปฐมนิเทศผู้เรียนโดยการแนะนำชื่อผู้สอน และให้ผู้เรียนแนะนำชื่อของตนเอง หลังจากนั้นชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ และเกณฑ์การวัดผลประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ

4.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับวงโยชวาทิตและความสนใจในการเรียนโยชวาทิต เช่น ให้ผู้เรียนบอกเหตุผลว่าทำไมจึงเลือกเรียนโยชวาทิต

4.3 ผู้เรียนควิทัศน์ของวงโยชวาทิตโรงเรียนตนเองและวงของโรงเรียนต่างๆ เพื่อสร้างความสนใจแก่ผู้เรียนมากขึ้น

4.4 ผู้เรียนศึกษาประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของวงโยชวาทิตจากใบความรู้ที่ 1

4.5 ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ผู้เรียนศึกษาแล้วไม่เข้าใจ และให้ผู้เรียนเล่าประวัติความเป็นมาของวงโยชวาทิตโดยสังเขปรายบุคคลตามการสุ่มเลขที่หรือชื่อ และบอกความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนโยชวาทิต

4.6 ผู้เรียนทำแบบทดสอบ เรื่องประวัติความเป็นมาและประโยชน์ของการเรียนโยชวาทิต โดยส่งผู้สอนท้ายคาบ

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้ที่ 1 เรื่องประวัติความเป็นมาและประโยชน์ของการเรียนโยชวาทิต

5.2 ใบงานที่ 1 แบบทดสอบหลังเรียนเรื่องประวัติความเป็นมาและประโยชน์ของการเรียนโยชวาทิต

5.3 วิทัศน์ของวงโยชวาทิต

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 ประเมินผลตามจุดประสงค์

6.1.2 การสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบทดสอบจากใบงานที่ 1 เรื่องประวัติความเป็นมาและประโยชน์ของการเรียนโยชวาทิต

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนทำแบบทดสอบจากใบงานได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 15 คะแนน (เต็ม 30 คะแนน)

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรมโยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	จุดประสงค์ที่ 1	ระดับ 1
เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวงโยชวาทิต		เวลา 2 คาบ

ประวัติความเป็นมาของวงโยชวาทิต

วงดนตรีชนิดนี้มีขึ้นมานานแล้วตั้งแต่สมัยโรมัน ปรากฏว่าในกองทัพโรมันได้มีการใช้แตร buccini cornu lituus และ tuba โบราณ ร่วมกับกลองตีบรรเลงเพลงเดินแถวเพื่อปลุกใจทหารและประโคมให้สัญญาณในการรบ หลังจากสมัยโรมันและสมัยสงครามครูเสด วงโยชวาทิตก็ได้ซบเซาลง และมากระเตื้องอีกครั้งในราวปลายคริสต์ศตวรรษที่ 17 เมื่อพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศส (ครองราชย์ระหว่าง ค.ศ. 1643-1715) โปรดให้ลูลลีจัดตั้งวงแบนด์ขึ้น ซึ่งประกอบด้วยปี่โอโบขนาดต่างๆ กัน 3 เล่า ปี่บาสซูน 1 เล่า และกลองอีกหลายลูก ต่อมาพระเจ้าเฟรเดริกมหาราชแห่งรัสเซีย (ครองราชย์ระหว่าง ค.ศ. 1740-1786) ผู้ทรงมีพระทัยรักดนตรีและทรงเป็นนักเป่าขลุ่ยฟลูทที่สามารถก็ได้ทรงจัดตั้งวงแบนด์ขึ้นใหม่ในปี ค.ศ.1763 วงแบนด์ของพระองค์ประกอบด้วย ปี่โอโบ 2 เล่า ปี่คลาริเน็ต 2 เล่า ปี่บาสซูน 2 เล่า แตรฮอร์น 2 ตัว และกลอง ครั้นมาถึงระหว่างปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 และต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 นักดนตรีในยุโรปต่างพากันสนใจดนตรีดุริยางค์เป็นอันมาก จึงได้มีการนำเอาเครื่องเพอคัชชันบางชนิด เช่น ฉาบ ไตรแองเกิล เครสเซนท์ เข้ามาใช้ในวงแบนด์และวงดุริยางค์ ในสมัยของนโปเลียนกองทัพฝรั่งเศสได้ปรับปรุงวงโยชวาทิตครั้งสำคัญโดยกำหนดให้เครื่องดนตรีต่างๆ ดังนี้

ขลุ่ยปิคโคโล	1	เลา
ปี่คลาริเน็ตเสียงสูง	1	เลา
ปี่คลาริเน็ตธรรมดา	16	เลา
ปี่บาสซูน	4	เลา
แตรเซอร์เพนท์	2	ตัว
แตรทรัมเปท	2	ตัว
แตรเบสทรัมเปท	1	ตัว
แตรฮอร์น	4	ตัว
แตรทอมโบน	3	ตัว
กลองเล็ก	2	ใบ

กลองใหญ่	1	ใบ
ไตรแองเกิล	1	อัน
ฉาบ	2	คู่
เครสเซนท์ตุรกี	2	อัน

วงโยธวาทิตของนโปเลียนนี้นับได้ว่าเป็นต้นแบบของวงโยธวาทิตในปัจจุบัน ต่อมาในราวตอนกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 เมื่อ อคคอฟฟ์ แซ็กซ์ นักประดิษฐ์เครื่องดนตรีชาวเบลเยียมได้ประดิษฐ์ปี่แซ็กโซโฟนและแตรต่าง ๆ ในตระกูลแซ็กโซโฟนขึ้น จึงได้มีการนำเครื่องดนตรีเหล่านี้มาเพิ่มเข้าไปอีกในวงโยธวาทิต ในสหรัฐอเมริกาหัวหน้าวงแบนด์สองคนที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่ทำให่วงโยธวาทิต และ บทเพลงที่บรรเลงด้วยวงดนตรีชนิดนี้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายคือ แพทริก เอส กิลมอร์ (ค.ศ. 1829 – 1892) และจอห์น ฟิลิป ชูซา (ค.ศ.1854 – 1932) โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลหลังยังมีความสามารถอย่างยอดเยี่ยมในการแต่งเพลงมาร์ช จนได้รับการสดุดีว่าเป็น “ ราชาแห่งเพลงมาร์ช ” ในปัจจุบันวงโยธวาทิตมาตรฐานของอังกฤษมีผู้เล่น 56 คน ประกอบด้วยกลุ่มเครื่องลมไม้ กลุ่มเครื่องทองเหลือง และกลุ่มเพอคัสชัน ดังนี้

ปิคโคโล	1	ตัว
ฟลูท	2	ตัว
โอโบ	2	ตัว
คลาริเน็ต Eb	2	ตัว
คลาริเน็ต Bb	16	ตัว
บาสซูน	2	ตัว
อัลโตแซ็กโซโฟน Eb	1	ตัว
เนเนอร์แซ็กโซโฟน Bb	1	ตัว
ฮอร์น	4	ตัว
คอร์เน็ต Bb	6	ตัว
เทเนอร์ทรอมโบน	2	ตัว
เบสทรอมโบน	1	ตัว
ยูโฟเนียม	2	ตัว
เบส Eb	2	ตัว
เบส Bb	2	ตัว
เครื่องกระทบ	10	ใบ

ประวัติวงโยชวาทิตในประเทศไทย

มีประวัติเกี่ยวกับวงโยชวาทิตในเมืองไทยมีมานานตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 แห่งยุคนั้นๆ ไม่ได้มีรูปร่างแบบปัจจุบัน มีลักษณะเริ่มแรกเป็นแตรวง (BRASS BAND) โดยในสมัยรัชกาลที่ 4 ทหารของไทยได้รับการฝึกอย่างต่างชาติ ซึ่งมีนายทหารจากต่างชาติเข้ามาทำการฝึกให้ จากจุดนี้เองทำให้เกิดแตรวงสมัยแรกๆ ขึ้นในเมืองไทย ครูฝึกทหารที่เข้ามาช่วยฝึกให้ นั้นเป็นนักเป่าแตรคือ ร.อ. อิมเปย์ (IMPEY) และ น็อกซ์ (THOMAS G. KNOX) เขาได้นำแตรเดี่ยวเข้ามาและสอนให้กับทหารไทยจึงทำให้เกิดแตรวงในยุคแรกขึ้น

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 พระองค์เป็นกษัตริย์ที่ทรงเป็นนักฟังดนตรีที่ดีเยี่ยม ในรัชสมัยของพระองค์ท่าน ได้มีสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศเป็นอย่างดี บ่อยครั้งที่พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปเจริญสัมพันธไมตรีกับมิตรประเทศด้วยพระองค์เอง เมื่อพระองค์เสด็จไปต่างชาติ เขามีเพลงบรรเลงค่านับหรือเพลงชาติเช่นเพลง GOD SAVE THE QUEEN ของอังกฤษ แต่ของไทยเรายังไม่มีเพลงที่แสดงเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย พระองค์จึงมีรับสั่งให้จัดหาเพลงค่านับหรือเพลงชาติขึ้น แต่ในสมัยนั้นเรียกว่าเพลงสรรเสริญพระบารมี ในปี พ.ศ. 2461 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าอ๋อง-ยาเชอกรมหมื่นอดิศรอุดมเดช เป็นผู้บังคับการและก่อตั้งแตรวงทหารหน้าขึ้นเป็นครั้งแรก ซึ่งต่อมาแตรวงทหารนี้ได้เจริญรุ่งเรืองมาเป็นกองดุริยางค์ทหารบกในปัจจุบันนี้

พระองค์ได้สนับสนุนให้เจ้านายเล็ก ๆ ทรงเล่นละคร ตลอดจนการละเล่นต่าง ๆ ที่มีดนตรีประกอบอยู่เสมอ ทำให้เจ้านายเหล่านั้นเป็นผู้รักศิลปะและการดนตรี เป็นผลสืบเนื่องทำให้วงการศิลปะและดนตรีในประเทศเจริญขึ้นอย่างมาก บุคคลที่ทำให้วงการของดนตรีในประเทศเจริญขึ้นอย่างมาก คือ จอมพลเรือสมเด็จเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์กรมพระนครสวรรค์วรพินิจ ทรงเป็นพระราชโอรสในพระบาท-สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้าสุทิมลามาตุราชสิริ ประสูติเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2424

เมื่อทรงพระเยาว์ทรงศึกษาวิชาการทหารในพระบรมมหาราชวังต่อมาได้เสด็จไปศึกษา ณ ทวีป ยุโรป พระองค์เป็นผู้ที่รักและสนใจการดนตรีเป็นอย่างมาก หลังจากทรงสำเร็จการศึกษาจากประเทศอังกฤษและวิศวกรรมชั้นสูงจากประเทศเยอรมนีแล้วจึงเสด็จกลับประเทศไทย ทรงเข้าดำรงตำแหน่งเสนาธิการทหารบกอยู่ประมาณ 9 เดือน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้มาดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารเรือ จากจุดนี้เองทูลกระหม่อมบริพัตรได้ทรงสร้างผลงานทางดนตรีขึ้น ในปี พ.ศ. 2448 ได้ทรงนิพนธ์เพลงขึ้นซึ่งมีทั้งแนวบรรเลงแบบของไทย และแนวบรรเลงแบบสากลขึ้น นับว่าเป็นเพลงแรกๆ ของเมืองไทยที่มีการเรียบเรียงเสียง

ประสานตามแบบอย่างของดนตรีสากลบทเพลงที่สำคัญ ๆ ซึ่งทรงนิพนธ์ขึ้นได้แก่ วอลท์ซ์เมขลา วอลท์ซ์ประชุมพล มณฑาทอง(เพลงในจังหวะPOLKA ซึ่งเป็นจังหวะเดินรำของพวกยุโรป) มาร์ช ดำรง ตลอดจนมาร์ชบริพัตรซึ่งนับว่าเป็นเพลงมาร์ชที่มีความสง่างามและไพเราะมากเพลงหนึ่ง นอกจากนี้พระองค์ได้ทรงพระนิพนธ์เพลงไทยเดิมขึ้นตลอดจนนำเพลงไทยเดิมมาแยกเสียงประสานขึ้นโดยเฉพาะให้กับวงโยชวาทิต อาทิเช่น เพลงโหมโรงมะลิเลื้อย เพลงแขกมอญบางขุนพรหม และเพลงแขกสายเป็นต้น มีนักดนตรีเครื่องเป่าที่มีความสามารถเกิดขึ้นมากในสมัยนี้ เช่น นายสุด ศรีชา เป่าแตรCORNET ได้ไพเราะและนายเกียง ซึ่งมีความชำนาญในการเป่าปี่ OBOE ภายหลังได้รับพระราชทานนามสกุลว่า โอบายวาท

ในสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นสมัยที่ศิลปะและการดนตรีเจริญเป็นอย่างมาก ผู้ที่มีบทบาทต่อการพัฒนาของวงดุริยางค์ในสมัยนี้ก็คือ พระเจนดุริยางค์ พระเจนดุริยางค์เกิดเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2426 นามเดิมของท่านคือ PETER FEIT บิดาเป็นชาวเยอรมันชื่อ JACOB FEIT มารดามีเชื้อสายมอญ ชื่อ นางทองอยู่ ภายหลังพระเจนดุริยางค์ได้เปลี่ยนชื่อเป็นไทยว่า ปิติ และได้รับพระราชทานนามสกุลว่า วาทะกร พระเจนดุริยางค์เริ่มเรียนดนตรีตั้งแต่อายุ 10 ขวบ พระเจนดุริยางค์เรียนวิชาดนตรีอย่างหนักมาก โดยมีบิดาคอยดูแลเกี่ยวเชิญ เมื่อท่านจบการศึกษาจากอัสสัมชัญ ท่านก็เข้ารับราชการในกรมรถไฟหลวง ในราวปี 2455 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดให้สถาปนาวงเครื่องสายฝรั่งหลวงขึ้น และพระองค์ได้โปรดให้พระเจนดุริยางค์มาดูแลตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2460 วงดนตรีภายใต้การดูแลของพระเจนดุริยางค์นี้ได้บรรเลงเพลงชั้นสูงพวก SYMPHONY ตลอดจนแสดงมหาอุปรากร (OPERA) ขึ้น จนนักวิจารณ์ดนตรีชาวต่างชาติในเวลานั้นยกย่องว่า วงดนตรีของท่านเป็นวงดนตรีที่ดีที่สุดในภูมิภาคตะวันออกไกล พอปี พ.ศ.2475 เกิดการเปลี่ยนแปลงในเมืองไทยทำให้วงดนตรีวงนี้ได้ซบเซาลงอันเป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งในปี พ.ศ.2477 เมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสละราชสมบัติ กิจการของวง-ดนตรีสากลก็ถูกย้ายเข้ามาอยู่สังกัดกรมศิลปากร หลังจากนั้นพระเจนดุริยางค์ก็ถูกเรียกเข้าพบ เพื่อรับทราบมติของคณะรัฐมนตรีว่า ให้ตัดงบประมาณของวงดนตรีลงครึ่งหนึ่ง โดยให้เลือก 2 ทางคือ 1. ปลดนักดนตรีลงเหลือเพียงครึ่งเดียว 2. คงจำนวนไว้เท่าเดิม แต่ลดเงินเดือนลงครึ่งหนึ่งของที่เคยได้รับ วงดนตรีของพระเจนดุริยางค์ได้เผชิญกับวิกฤตการณ์ต่าง ๆ นานับประการ ยุคหลังจากนี้นับว่าเป็นยุคมืดแห่งวงการดนตรีในประเทศไทยซึ่งเคยรุ่งเรืองมาก่อน

วิทยาการต่างๆ หายไปหมดขาดการต่อเนื่องจนมาถึงในช่วงหลังๆ นี้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้า เรื่องของการสื่อสารถึงกันวิทยาการต่างๆ สามารถถ่ายเทกันได้ วงดุริยางค์ในบ้านเราจึงได้มีการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับจนกระทั่งที่เราเห็นกันอยู่ทุกวันนี้

ประโยชน์ของการเรียนโยชวาทิต

1. ทำให้ผู้เรียน ได้ฝึกฝนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะอย่างมีระบบ มีการวางแผนในการทำงาน

2. ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

3. ทำให้ผู้เรียนรู้จักอดทน เสียสละ

4. ทำให้ผู้เรียนมีความตรงต่อเวลา รู้จักการแบ่งเวลาเป็น ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

5. ทำให้ผู้เรียนฝึกสมาธิ ซึ่งนำไปใช้ในการเรียนและการทำกิจกรรมต่าง ๆ

6. ทำให้ผู้เรียนมีอารมณ์ที่เยือกเย็น สุขุมรอบคอบ ไม่ใจร้อน

7. ทำให้ผู้เรียน ได้สร้างชื่อเสียงให้กับ โรงเรียนและชุมชนของตนเอง

8. ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมระหว่างเรียนหนังสือ

9. ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

แบบเฉลยใบงานที่ 1

กิจกรรมโยธวาทีชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 1

ระดับ 1

เรื่อง ประวัติความเป็นมาของวงโยธวาที

เวลา 2 คาบ

แนวสังเกตในการตอบคำถาม เช่น

1. ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะอย่างมีระบบมีการวางแผนในการทำงาน
2. ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น
3. ทำให้ผู้เรียนรู้จักอดทน เสียสละ
4. ทำให้ผู้เรียนมีความตรงต่อเวลา รู้จักการแบ่งเวลาเป็น ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. ทำให้ผู้เรียนมีอารมณ์ที่เอื่อยเย็น สุขุมรอบคอบ ไม่ใจร้อน
6. ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสห่างไกลยาเสพติด

แผนการจัดกิจกรรมที่ 2

กิจกรรมโยธวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 2	ระดับ 1
เรื่อง ระเบียบวินัย ธรรมเนียมประเพณี และอุดมคติของโยธวาทิต	เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

คนในสังคมจะอยู่ร่วมกันได้ จะต้องรู้กฎระเบียบ ธรรมเนียมประเพณี ของสังคม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน สังคมวงโยธวาทิตก็เช่นกัน ผู้เรียนโยธวาทิตทุกคนจะต้องศึกษากฎระเบียบต่าง ๆ และธรรมเนียมประเพณีที่นักโยธวาทิตยึดถือปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางในการทำกิจกรรมของ วงโยธวาทิตให้ดำเนินไปได้ด้วยดี

2. จุดประสงค์ปลายทาง

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.2.1 มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวินัย ธรรมเนียมประเพณี และอุดมคติของวงโยธวาทิต

2.2 จุดประสงค์นำทาง

- 2.2.1 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยของวงโยธวาทิตได้
- 2.2.2 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณีของวงโยธวาทิตในโรงเรียนตนได้
- 2.2.3 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามอุดมคติของวงโยธวาทิตที่มีต่อโรงเรียนตนเองและโรงเรียนอื่น ๆ ได้

3. เนื้อหาสาระ

- 3.1 ระเบียบวินัยของวงโยธวาทิต
- 3.2 ธรรมเนียมประเพณีของวงโยธวาทิต
- 3.3 อุดมคติของวงโยธวาทิต

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

- 4.1 ผู้สอนร่วมสนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับความจำเป็นในการวางกฎระเบียบของสังคม เช่น ถามผู้เรียนว่า ทำไมวงโยธวาทิตต้องมีกฎระเบียบ
- 4.2 แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม เลือกประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม คือ
- กลุ่มที่ 1 เรื่องระเบียบวินัยของวงโยธวาทิต

- กลุ่มที่ 2 เรื่องธรรมเนียมประเพณีของวงโยชวาทิต

- กลุ่มที่ 3 เรื่องอุดมคติที่มีต่อวงโยชวาทิตตนเองและโรงเรียนอื่นๆ

4.3 ให้ผู้เรียนศึกษาระเบียบวินัย ธรรมเนียมประเพณี และอุดมคติต่าง ๆ จากใบความรู้ที่ 1 ตามกลุ่มที่แบ่งไว้ ประมาณ 30 นาที และออกมาอภิปรายที่ละกลุ่ม เช่นกลุ่มที่รับผิดชอบเรื่องระเบียบวินัย ก็ออกมาอภิปรายพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

4.4 ผู้สอนอธิบายให้ผู้เรียนเริ่มตระหนักถึงการรักษาระเบียบวินัย ธรรมเนียมประเพณี และอุดมคติที่มีต่อวงโยชวาทิต เพื่อที่จะให้ผู้เรียนทราบและเข้าใจในการปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎระเบียบวินัย และยกตัวอย่างให้ผู้เรียนเห็นภาพพจน์ เช่น ผู้เรียนมาไม่ตรงเวลา ขาดเรียนโดยไม่ขออนุญาต ก็ค่อยๆ ชี้แจงบอกกล่าว ตักเตือนและลงโทษไปตามกฎระเบียบวินัยที่ตั้งไว้

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้ที่ 1 ระเบียบวินัย ธรรมเนียมประเพณี และอุดมคติของวงโยชวาทิต

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.2 การสังเกตพฤติกรรม

6.3 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.4 แบบประเมินพฤติกรรม

แบบฟอร์มการประเมินพฤติกรรม

ชื่อชั้น.....

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	รายการความผิด	รายการความดี	ลายเซ็นต่ออาจารย์

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

ผู้เรียนกระทำความผิดไม่เกิน 20 ครั้ง / ภาคเรียน แสดงผ่านกิจกรรม คือ “ผ”

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 2

ระดับ 1

เรื่อง ระเบียบวินัย ธรรมเนียมประเพณี และอุดมคติวงโยชวาทิต

เวลา 2 คาบ

ระเบียบวินัย ธรรมเนียมประเพณี และอุดมคติวงโยชวาทิต

1. ระเบียบวินัย

1.1 การตรงต่อเวลา เมื่อมีการนัดหมายการฝึกซ้อม นักโยชวาทิตทุกคนต้องพยายามรักษาเวลาอย่างเคร่งครัด พยายามอย่ามาสายและเมื่อมาถึงต้องทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เช่น การเตรียมความพร้อมของร่างกาย การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมอยู่เสมอ

1.2 ลงชื่อตามระบบลงชื่อ ปฏิบัติตามระบบลงชื่อ โดยลงชื่อในระดับของตนด้วยตนเองลงเวลาตามความเป็นจริง ไม่มีการบิดเบือนเวลา

1.3 ปฏิบัติตามระเบียบการลาได้ถูกต้อง หากผู้เรียนมีความจำเป็นไม่สามารถมาฝึกซ้อมหรือมาตามกำหนดเวลาที่นัดหมายไว้ เช่น ป่วยหรือมีกิจจำเป็น ให้ลาป่วย ลากิจตามกรณี และส่งใบลาโดยมีลายเซ็นผู้ปกครองรับรอง

1.4 ปฏิบัติตามระเบียบการขออนุญาต หากผู้เรียนมีความจำเป็นในเรื่องการต้องไปทำธุระ เช่น ติดเวรห้องสมุด ฝ่ายปกครองเรียกพบ กับครูอาจารย์อื่นๆ นัดหมายซึ่งหลีกเลี่ยงไปทำในเวลาอื่นไม่ได้ ต้องขออนุญาตก่อนในโอกาสแรกที่ทำได้

1.5 มีมารยาทในการฟังประชุม และในขณะที่ฝึกซ้อม ไม่พูดคุยในขณะที่ประชุม

1.6 การเบิกเครื่อง การเก็บเครื่องต้องลงชื่อเบิกและเก็บทุกครั้งเมื่อใช้เครื่องดนตรี และต้องทำความสะอาดเครื่องดนตรีให้อยู่ในสภาพดีเสมอ

1.7 เคารพกฎระเบียบในห้องฝึกซ้อม เช่น ห้ามนำอาหารและเครื่องดื่มเข้ามารับประทานในห้องฝึกซ้อม ห้ามนอนในห้องฝึกซ้อม ต้องช่วยกันทำความสะอาด

1.8 การฝึกซ้อมทุกครั้งต้องเตรียมอุปกรณ์ให้ครบถ้วน เช่น แป้มโน้ต เอกสารต่างๆ รายงานการฝึกซ้อม ไม้กลอง แผ่นยางรองฝึก ปากกา ดินสอ และยางลบ

1.9 การแต่งกายของผู้เรียน ต้องแต่งกายให้เรียบร้อยถูกต้องตามที่กำหนดไว้ หากมีการนัดซ้อมในวันเสาร์และวันหยุดเรียน ทุกคนต้องแต่งกายให้เหมือนกัน เช่น ชุดพลละ ชุดเสื้อสีของโรงเรียน ชุดเสื้อดำ และชุดเสื้อขาว เป็นต้น

2. ธรรมเนียมประเพณี

2.1 มีสัมมาคารวะ เคารพผู้สอน รุ่นน้องทุกคนต้องเคารพรุ่นพี่ และรุ่นพี่ที่ต้องทำตัวอย่างที่ดีให้รุ่นน้องเคารพนับถือ

2.2 ช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานที่ฝึกซ้อม

2.3 ช่วยกันดูแลวัสดุอุปกรณ์ การใช้สถานที่ การเปิด - ปิด ระบบไฟฟ้า ประตู หน้าต่าง

2.4 มีความรัก - สามัคคีต่อหมู่คณะ

2.5 ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามระบบเครื่องดนตรี (ระบบ Section) เช่นการเข้าแถว การเช็คชื่อ การแบ่งงาน การสำรวจสมาชิก การสำรวจเครื่องดนตรี

3. อุคมคติของวงโยชวาทิต

3.1 เวลาซ้อมต้องทำให้เหมือนจริง เวลาปฏิบัติจริงทำเหมือนที่ซ้อมกันมา

3.2 ไม่คิดว่าตัวเราเก่ง หรือวงเราเก่งกว่าคนอื่น ความเก่งความสามารถอยู่ที่การฝึกซ้อม การเตรียมตัว และการเตรียมงานที่ดี

3.3 ยอมรับความรู้วิชาการต่างๆ จากวิทยากรและผู้รู้ทั่วไปนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

3.4 รักในวงโยชวาทิตของเรา มีสิทธิทำในสิ่งที่ดี ๆ แต่ไม่มีสิทธิอ้างความเป็นหมู่คณะไปในทางที่เสื่อมเสีย

3.5 ไม่กล่าวร้ายวงอื่น ตำแหน่งอื่น หรือสมาชิกในวงการในตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ ในประการใดๆ ทั้งสิ้น จะพูดถึง เขียนถึงก็แต่ในทางที่ดีเท่านั้น

3.6 รุ่นพี่ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่รุ่นน้องในทุก ๆ ด้าน เช่นการยึดถือระเบียบวินัย ความประพฤติ การเรียน ความขยัน ฝีมือด้านดนตรี

3.7 ทุกคนต้องมีความขยัน มุ่งมั่นในการซ้อมวงโยชวาทิตให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป

3.8 ทุกคนต้องมีความประพฤติดีและตั้งใจเรียน

แผนการจัดกิจกรรมที่ 3

กิจกรรมโยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 3

ระดับ 1

เรื่องการสร้างความพร้อมในการเรียน โยชวาทิต

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

ในการเรียนโยชวาทิตผู้เรียนต้องมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย เพราะการเรียนโยชวาทิตจำเป็นต้องมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ สามารถออกกำลังกายได้ ส่วนทางด้านจิตใจ คือผู้เรียนต้องมีความตั้งใจเรียนอย่างจริงจังและมีจุดหมายเพื่อการเป็นนักโยชวาทิตอย่างเต็มตัว การเข้ามาเรียนโยชวาทิตต้องได้รับการอนุญาตและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.2.1 สามารถปฏิบัติและบอกประโยชน์ของการสร้างความพร้อมในการเรียนโยชวาทิตตามหลักและวิธีที่ถูกต้อง

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 บอกความสำคัญและประโยชน์ของการสร้างความพร้อมในการเรียนโยชวาทิตได้

2.2.2 อธิบายขั้นตอนและวิธีการสร้างความพร้อมทางด้านร่างกายได้

2.2.3 สามารถปฏิบัติขั้นตอนการสร้างความพร้อมด้วยวิธีต่างๆ ได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 ความสำคัญและประโยชน์ของการสร้างความพร้อมในการเรียนโยชวาทิต

3.2 หลักการและวิธีการสร้างความพร้อมทางด้านร่างกาย

3.3 ขั้นตอนการสร้างความพร้อมด้วยวิธีต่าง ๆ

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ของการสร้างความพร้อมในการเรียนโยชวาทิตให้ผู้เรียนทราบ และร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการสร้างความพร้อมในการเรียน ก่อนที่จะเรียนต้องเตรียมตัวอย่างไรบ้าง จะเตรียมร่างกายให้แข็งแรงอย่างไร

4.2 ผู้สอนอธิบายความสำคัญและประโยชน์ของการสร้างความพร้อมในการเรียนโยชวาทิต

4.3 แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 6 กลุ่มๆ ละประมาณ 5-6 คน เลือกหัวหน้ากลุ่ม เพื่อที่จะเป็นผู้นำ ศึกษาขั้นตอนและวิธีการสร้างความพร้อมตามที่จับฉลากได้จากใบความรู้ที่ 1 เรื่องการสร้างความพร้อมในการเรียนโยชวาทิต รวมทั้งประโยชน์ที่ได้จากการปฏิบัติโดยออกไปนำเสนอหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มตามลำดับกลุ่ม พร้อมทั้งปฏิบัติให้เพื่อนๆ คู่มือละกลุ่ม โดยมีผู้สอนคอยชี้แนะส่วนที่ไม่ถูกต้องโดยการปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่าง

4.4 ให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมจากนวัตกรรมอื่นๆ เช่น วัตทัศน์การออกกำลังกายของวงโยชวาทิตโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อที่จะได้เห็นตัวอย่างที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

4.5 ผู้เรียนทดสอบปฏิบัติจากแบบประเมินการปฏิบัติการสร้างความพร้อมทางด้านร่างกาย

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้ที่ 1 การสร้างความพร้อมทางด้านร่างกาย

5.2 วัตทัศน์การออกกำลังกายท่าต่าง ๆ

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 การประเมินผลจากการใบงานและภาคปฏิบัติ

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 การสังเกตเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

6.2.2 แบบประเมินผลการปฏิบัติการสร้างความพร้อมทางด้านร่างกาย

แบบฟอร์มการประเมินผลการปฏิบัติการสร้างความพร้อมทางด้านร่างกาย

ชื่อ.....ชั้น.....

ท่าปฏิบัติ	เวลา / จำนวนครั้ง	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ลายเซ็น
การวิ่ง(200 เมตร/รอบ)	3 รอบภายใน 6 นาที			
Sit-up	10 ครั้ง			
V- sit	10 ครั้ง			
วิดพื้น	10 ครั้ง			
การค้ำน้ำหนัก	10 ครั้ง			

ผู้ประเมิน √ ผู้สอน √ นักเรียน

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

ผู้เรียนผ่านการปฏิบัติได้โดยใช้เวลา / จำนวนครั้งตามที่กำหนดไว้ ผ่าน 3 ใน 5 ของท่าปฏิบัติ

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรมโยทวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 3
เรื่องการสร้างความพร้อมในการเรียนโยทวาทิต

ระดับ 1

เวลา 2 คาบ

การสร้างความพร้อมในการเรียนโยทวาทิตโดยการออกกำลังกายด้วยท่าต่าง ๆ

ด้านการสร้างความพร้อมของร่างกาย ก่อนอื่นต้องเป็นผู้มีร่างกายปกติ ไม่มีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการฝึก สามารถฝึกโดยออกกำลังกายเบื้องต้นได้ คือ การวิ่ง การดื่มน้ำทิพย์ ชีท้อป วิชิต เหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ สามารถผลิตลม เก็บลมได้อย่างมีพลัง ผลิตเสียงที่ดีได้ การออกกำลังกายส่วนใหญ่เพื่อให้ร่างกายแข็งแรง และเน้นความพร้อมของอวัยวะที่ช่วยในการผลิตลมถึง 80 เปอร์เซ็นต์

1. การวิ่งพร้อมกัน

1.1 ผู้สอนหรือผู้นำออกคำสั่ง “ปรบมือ” ทุกคนปรบมือตามอัตราความเร็วปกติ จังหวะที่ 1,3 ห้องต่อไปจังหวะที่ 1,2,3 และแบบเดียวกันเรื่อยไป

1.2 ผู้สอนหรือผู้นำออกคำสั่ง “วิ่งชอย ท่า” ทุกคนวิ่งชอยเท้าอยู่กับที่ จังหวะที่หนึ่งลงเท้าซ้ายรักษาจังหวะคงที่

1.3 ผู้สอนหรือผู้นำออกคำสั่ง “หน้า วิ่ง” ทุกคนออกวิ่งจังหวะเดียวกับจังหวะชอยเท้า เริ่มออกวิ่งเท้าซ้าย

1.4 การวิ่งให้รักษาระยะต่อระยะเคียงให้คงที่ตลอดระยะทาง

1.5 เมื่อวิ่งครบหนึ่งรอบมาถึงจุดเริ่มต้นให้วิ่งชอยเท้าอยู่กับที่

1.6 ผู้สอนหรือผู้นำสั่ง “แถวหยุด” ทำท่าแถวหยุด จากนั้นสั่งวิ่งต่อในลักษณะเดียวกันจนครบรอบที่กำหนด 3 รอบ

2. การวอห์มร่างกายท่าดื่มน้ำทิพย์

วิธีการปฏิบัติ

ขั้นเตรียม

2.1 ยืนตัวตรง แล้วกางขาออกประมาณเท่าความกว้างของช่วงไหล่ของผู้ปฏิบัติ

2.2 กางแขนออกยึดตรงไปด้านข้าง

ขั้นก้มตัว

2.3 จากนั้นก้มตัวลง ขายังกางอยู่ในลักษณะเดิม

2.4 ขณะที่ก้มตัวลงสุดลมหายใจเข้าทางปากอย่างแรงและเร็ว ห้ามให้แก้มปอง

2.5 การสูดลมหายใจทำโดยให้ลมผ่านลำคอเข้าสู่ปอดให้มีความรู้สึกว่าการผ่านไปสู่บริเวณเอวและให้รู้สึกว่าการฟองขึ้น

2.6 ขณะสูดลมให้ก้มมือเข้าหาลำตัว ไปพร้อม ๆ กัน

ขึ้นยกตัว

2.7 ยกลำตัวขึ้นเหมือนเดิม พร้อมกับปล่อยลมออกทางปาก

2.8 วางแขนลงข้างตัว ถือว่าเสร็จหนึ่งครั้ง ปฏิบัติต่อเนื่องจนครบ 10 ครั้ง

3. การวิดพื้น

3.1 ยืนตรง

3.2 นั่งยองลง ฝ่ามือทั้งสองแบราบลงกับพื้น

3.3 คียดตัวไปด้านหลัง ให้ลำตัวเป็นแนวตรงศีรษะก็เป็นส่วนหนึ่งของแนวตรงด้วย โดยแขนจะต้องตั้ง

3.4 ปล่อยลำตัวเป็นแนวตรงลดลงจนหน้าอกเกือบติดพื้น

3.5 ดันแขนยกร่างกายให้กลับไปอยู่ในท่าเตรียม เป็นอันเสร็จการวิดพื้นหนึ่งครั้ง ถือว่าเสร็จหนึ่งครั้ง ปฏิบัติต่อเนื่องจนครบ 10 ครั้ง

4. การวอห์มร่างกายท่า V SIT

4.1 นอนหงายบนพื้นราบขาเหยียดตรง แขนอยู่ข้างลำตัว

4.2 กอดอกแล้วยกร่างกายท่อนบนและท่อนล่างขึ้น ให้ลำตัวเป็นรูปตัววี

4.3 เกร็งตัวค้างไว้ในท่านี้นี้ประมาณ 15-30 วินาที เมื่อเริ่มรู้สึกว่ามีไหวให้ใช้สันมือ สับหน้าท้องไปเรื่อย ๆ

4.4 คลายตัวนอนราบลง เป็นอันเสร็จหนึ่งครั้ง ปฏิบัติต่อเนื่องจนครบ 10 ครั้ง

5. การวอห์มร่างกายท่า SIT UP

วิธีที่หนึ่ง

5.1 ท่าเตรียมนั่งยึดขาราบไปกับพื้น

5.2 มือทั้งสองข้างประสานกันที่ท้ายทอย แล้วเอนตัวนอนราบไปกับพื้น

5.3 เกร็งร่างกายยกตัวส่วนบนโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องเกร็งหน้าท้องเป็นอย่างมาก ยกตัวขึ้นตั้งตรงแล้วโน้มตัวต่อไปด้านหน้าก้มลงให้มากที่สุด

5.4 เอนตัวกลับไปจนนอนราบลง เป็นอันเสร็จการ Sit up หนึ่งครั้ง ถือว่าเสร็จหนึ่งครั้ง ปฏิบัติต่อเนื่องจนครบ 10 ครั้ง

วิธีที่สอง

สำหรับผู้ฝึกใหม่ๆ ยังไม่สามารถยกตัวได้โดยลำพัง ให้นอนต่อขากับเพื่อนแล้ว ไขว้ขากับเพื่อนเป็นที่ขาชิดหนึ่งขว หรือ ต้องให้เพื่อนช่วยกดข้อเท้าให้

6. การวอห้มร่างกายท่าลมร้ว

วิธีปฏิบัติ

- 6.1 ยืนตัวตรงตามสบาย ให้แยกเท้าให้เท่ากับ 1 ช่วงไหล่
- 6.2 มือขวาจับหน้าท้อง มือซ้ายจับที่ด้านหลังบริเวณกระบังลม
- 6.3 หายใจเข้าจนรู้สึกว้าหน้าท้อง และกระบังลมด้านหลังปองจนรู้สึกหายใจเข้าเพิ่มเติมไม่ได้อีกแล้ว (สรุปหายใจเข้าท้องปอง)
- 6.4 การหายใจเข้าไหล่ต้องไม่ยก
- 6.5 ค่อย ๆ เป่าลมออกทางปากโดยให้ผ่านซี่ฟันเหมือนแสะะยืม ให้มีเสียงเหมือนลมร้ว โดยให้ท้องและกระบังลมด้านหลังแฟบ
- 6.6 การหายใจออกท้องจะแฟบ และไหล่ไม่ห่อ
- 6.7 ปฏิบัติต่อเนื่องจนครบ 15 วินาที

ประโยชน์ของการสร้างความพร้อมโดยการออกกำลังกายท่าต่าง ๆ ได้

ทักษะที่ฝึกปฏิบัติ	ประโยชน์ที่ได้รับ
การวิ่ง	ทำให้ร่างกายแข็งแรง ไม่เหนื่อยเร็ว เวลาฝึก
Sit – Up	ทำให้ร่างกายแข็งแรง ช่วยในเก็บลม
V – Sit	ทำให้ร่างกายแข็งแรง ช่วยในเก็บลม
การวิดพื้น	ทำให้ช่วงแขนแข็งแรง
การดื่มน้ำทิพย์	ทำให้ปอดและกระบังลมขยาย ซึ่งเป็นแหล่งผลิตลมที่ดี

แผนการจัดกิจกรรมที่ 4

กิจกรรมโยธวาทีตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 4
เรื่องชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรี

ระดับ 1

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

ทฤษฎีดนตรีสากลพื้นฐานเป็นเรื่องที่จำเป็นมากและถือเป็นบันไดขั้นแรกให้ผู้เรียนต้องเรียนรู้ เพราะผู้เรียนต้องอ่านโน้ตได้อย่างถูกต้องตามหลักทฤษฎีดนตรี ซึ่งการอ่านโน้ตได้นั้นต้องเรียนรู้ถึงชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรี

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรีได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 บอกชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรีได้

2.2.2 บอกความหมายของชื่อของตัวโน้ต ความหมายและลักษณะตัวโน้ตได้

2.2.3 บอกความหมายและลักษณะของตัวหยุดได้

2.2.4 บอกความหมายของบรรทัด 5 เส้น และเส้นน้อยได้

2.2.5 บอกชื่อโน้ตที่บันทึกบนบรรทัด 5 เส้น และเส้นน้อยได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 ชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรี

3.2 ความหมายของชื่อของตัวโน้ต ความหมาย และลักษณะตัวโน้ต

3.3 ลักษณะตัวหยุด

3.4 ความหมายของบรรทัด 5 เส้น และเส้นน้อย

3.5 ชื่อโน้ตที่บันทึกบนบรรทัด 5 เส้น และเส้นน้อย

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกันและให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนจากใบงานที่ 1 เรื่องชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรี

4.2 ผู้สอนอธิบายชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรีให้ผู้เรียนเข้าใจ และให้ผู้เรียนศึกษาจากใบความรู้ที่ 1 เรื่องชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรี และผู้สอนกด Keyboard เสียงดนตรีต่างๆ ให้ผู้เรียนฟังเพื่อความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

4.3 ผู้สอนอธิบายความหมายของตัวโน้ตว่าหมายความว่าอย่างไร บอกชื่อ และลักษณะตัวโน้ต ความหมายและลักษณะของตัวหยุด ความหมายของบรรทัด 5 เส้น และเส้นน้อยตลอดจนโน้ตที่บันทึกบนบรรทัด 5 เส้น โดยให้ศึกษาเพิ่มเติมจากใบความรู้ที่ 1 เรื่องชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรี

4.4 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบจากใบงานที่ 1

5. สื่อการเรียนการสอน

ใบความรู้ที่ 1 เรื่องชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรี

เครื่องดนตรีในการฟังเสียง เช่น Keyboard

ใบงานที่ 1 เรื่องชื่อและอักษรแทนตัวโน้ต

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 ประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบทดสอบจากใบงานที่ 1 เรื่องชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรี

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนผ่านแบบทดสอบจากใบงานได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 15 คะแนน

(เต็ม 30 คะแนน)

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรมโยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 4

ระดับ 1

เรื่องชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรี

เวลา 2 คาบ

ชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรี

ตัวโน้ต คือ เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่ใช้บันทึกแทนเสียงดนตรีโดยมีชื่อเรียกตามลักษณะต่าง ๆ ตามตารางดังนี้

ลำดับที่	1	2	3	4	5	6	7
ชื่อภาษาไทย	โด	เร	มี	ฟา	ซอล	ลา	ที
ชื่อภาษาอิตาเลียน	Doh	Ray	Me	Fa	Soh	Lah	Te
ชื่อภาษาอังกฤษ	Do	Ra	Me	Fa	Sol	La	Te
อักษร	C	D	E	F	G	A	B
เซอเว	1	2	3	4	5	6	7

ลักษณะตัวหยุด (REST)

ตัวหยุด คือ เครื่องหมายบันทึกให้เสียงดนตรีหรือเสียงขับร้องเงียบลงชั่วขณะหนึ่งตามอัตราของตัวหยุด ที่มีค่าเทียบเท่ากับตัวโน้ต

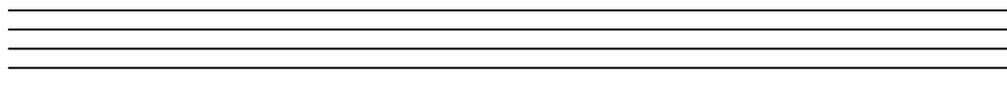
ชื่อและลักษณะตัวโน้ต

ตัวโน้ต	ตัวหยุด	ค่าของตัวโน้ต	ชื่อไทย	ชื่ออังกฤษ	ชื่ออเมริกัน
		4 จังหวะ	ตัวกลม	Semibreve	Whole note
หรือ		2 จังหวะ	ตัวขาว	Minim	Half note
หรือ		1 จังหวะ	ตัวดำ	Crotchet	Quarter note
หรือ		½ จังหวะ	ตัวเข็บต์ 1 ชั้น	Quaver	Eighth note
หรือ		¼ จังหวะ	ตัวเข็บต์ 2 ชั้น	Semi Quaver	Sixteenth note

บรรทัด 5 เส้น

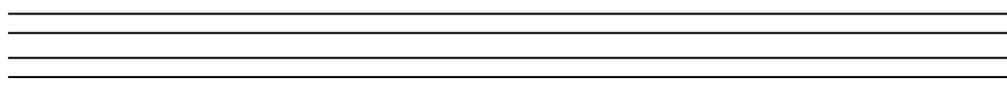
บรรทัด 5 เส้น หมายถึง เส้นตรง 5 เส้นขนานกันในแนวนอน โดยนับจากล่างไปหาบน มีไว้เพื่อบันทึกตัวโน้ต และบอกตำแหน่ง ความสูง – ต่ำ ของระดับเสียง

ตัวอย่างบรรทัด 5 เส้น

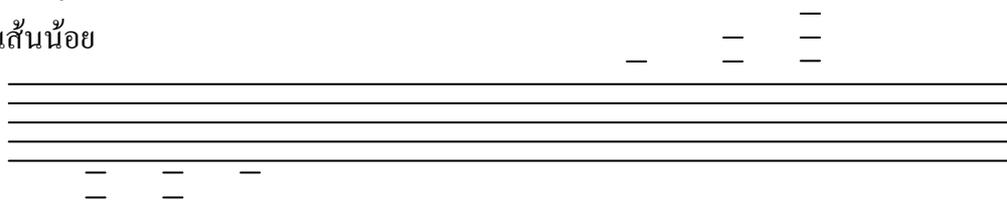
ช่องว่างระหว่างเส้นบรรทัด การบันทึกตัวโน้ตลงบนบรรทัด 5 เส้นนั้น จะบันทึกคาบเส้นและช่องว่างระหว่างเส้นด้วย

ตัวอย่างช่องว่างระหว่างเส้น

เส้นน้อย (Leger line) มีลักษณะเป็นเส้นตรงสั้น มีไว้เพื่อบันทึกตัวโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำ และสูงกว่าบรรทัด 5 เส้น

ตัวอย่างเส้นน้อย

การเพิ่มเติมเส้นน้อย นอกจากการบันทึกตัวโน้ตคาบเส้น และระหว่างช่องว่างของบรรทัด 5 เส้นแล้ว แต่ยังไม่พอแก่ความต้องการ เพราะยังมีเสียงร้องหรือเสียงดนตรีที่จำเป็นต้องใช้สูงขึ้นไป หรือต่ำลงมาเกินกว่าบรรทัด 5 เส้นจึงต้องขีดเส้นสั้น ๆ เพิ่มขึ้นมาเพื่อบันทึกตัวโน้ตตามต้องการ เส้นที่ขีดเพิ่มเติมนี้เรียกว่า “เส้นน้อย”

ตัวโน้ตที่บันทึกบนบรรทัด 5 เส้น และเส้นน้อย

ตัวโน้ตคาบเส้นมี 5 ตัว

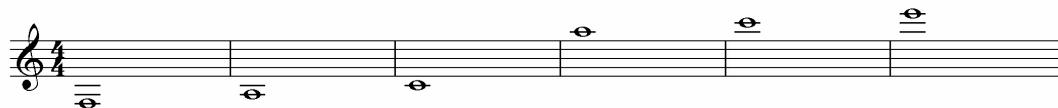
ตัวโน้ตระหว่างช่องมี 4 ตัว

ตัวโน้ตบนและล่างมี 2 ตัว

ตัวโน้ตคาบเส้นน้อย

ตัวโน้ตบนและล่างเส้นน้อย

ใบงานที่ 1

กิจกรรมโยธวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 4

ระดับ 1

เรื่อง ชื่อและอักษรแทนตัวเสียงดนตรี

เวลา 2 คาบ

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 1

คำสั่ง จงบอกความหมายของคำต่อไปนี้ (15 คะแนน)

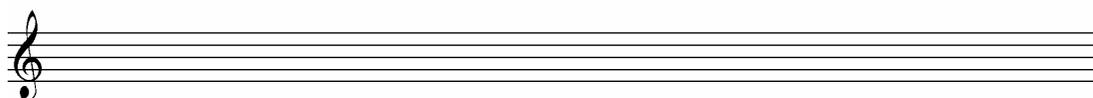
ตัวโน้ต คือ.....

ตัวหยุด คือ.....

บรรทัด 5 เส้น คือ

.....

จงเขียนชื่อตัวโน้ตที่บันทึกบนบรรทัด 5 เส้น และเส้นน้อย

ตอนที่ 2

คำสั่ง จงเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

ชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรี

ลำดับที่	1	2	3	4	5	6	7
ชื่อภาษาไทย							
ชื่อภาษาอิตาลี							
ชื่อภาษาอังกฤษ							
อักษร							
เลข							

ชื่อและลักษณะตัวโน้ต (5 คะแนน)

ลักษณะตัวโน้ต	ลักษณะตัวหยุด	ชื่อภาษาไทย
		โน้ตตัวกลม โน้ตตัวขาว โน้ตตัวดำ โน้ตเข็ทหนึ่งชั้น โน้ตเข็ทสองชั้น

แบบเฉลยใบงานที่ 1

กิจกรรมโยธวาทีตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 4
เรื่องชื่อและอักษรแทนตัวเสียงดนตรี

ระดับ 1

เวลา 2 คาบ

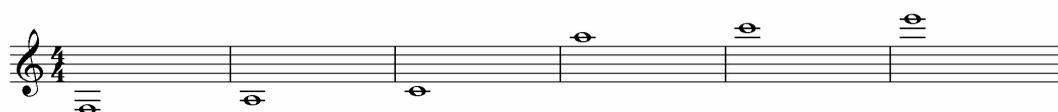
ตอนที่ 1

1. ตัวโน้ต คือ เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่ใช้บันทึกแทนเสียงดนตรีโดยมีชื่อเรียกตามลักษณะต่าง ๆ

2. ตัวหยุด คือ เครื่องหมายบันทึกให้เสียงดนตรีหรือเสียงขับร้องเงียบลงชั่วขณะหนึ่งตามอัตราของตัวหยุด ที่มีค่าเทียบเท่ากับตัวโน้ต

3. บรรทัด 5 เส้น คือ เส้นตรง 5 เส้นขนานกันในแนวนอนโดยนับจากล่างไปหาบนมีไว้เพื่อบันทึกตัวโน้ต และบอกตำแหน่งความสูง – ต่ำ ของระดับเสียง

4. ชื่อตัวโน้ตที่บันทึกบนบรรทัด 5 เส้น และเส้นน้อย

ตอนที่ 2

ชื่อและอักษรแทนเสียงดนตรี

ลำดับที่	1	2	3	4	5	6	7
ชื่อภาษาไทย	โด	เร	มี	ฟา	ซอล	ลา	ที
ชื่อภาษาอิตาเลียน	Doh	Ray	Me	Fa	Soh	Lah	Te
ชื่อภาษาอังกฤษ	Do	Ra	Me	Fa	Sol	La	Te
อักษร	C	D	E	F	G	A	B
เซอเว	1	2	3	4	5	6	7

ชื่อและลักษณะตัวโน้ต

ตัวโน้ต	ตัวอักษร	ค่าของตัวโน้ต	ชื่อไทย	ชื่ออังกฤษ	ชื่ออเมริกัน
		4 จังหวะ	ตัวกลม	Semibreve	Whole note
หรือ		2 จังหวะ	ตัวขาว	Minim	Half note
หรือ		1 จังหวะ	ตัวดำ	Crotchet	Quarter note
หรือ		1/2 จังหวะ	ตัวเข็มนัด 1 ชั้น	Quaver	Eighth note
หรือ		1/4 จังหวะ	ตัวเข็มนัด 2 ชั้น	Semi Quaver	Sixteenth note

แผนการจัดกิจกรรมที่ 5

กิจกรรมโยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 5

ระดับ 1

เรื่อง กุญแจประจำเสียงและชื่อประจำเสียงของตัวโน้ต

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

กุญแจประจำเสียง เป็นตัวกำหนดตำแหน่งและระดับเสียงของตัวโน้ต ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ทางดนตรีตัวแรกที่ปรากฏในบรรทัด 5 เส้น กุญแจประจำเสียงที่ใช้มีหลายประเภท ลักษณะการใช้กุญแจประจำเสียงซึ่งจะมีวิธีการอ่านโน้ตที่ไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับระดับเสียงของแต่ละเครื่องดนตรี สำหรับผู้เรียนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ควรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้กุญแจประจำเสียงที่สำคัญ ได้แก่ กุญแจซอล กุญแจฟา เพื่อ

เป็นพื้นฐานในการอ่านโน้ตดนตรีสากลได้ดี

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของกุญแจประจำเสียงและชื่อประจำเสียงของโน้ตในแต่ละกุญแจประจำเสียง

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.1 อธิบายความหมายของกุญแจประจำเสียงได้

2.2 อธิบายและบอกประเภทของกุญแจประจำเสียงได้

2.3 อธิบายชื่อประจำเสียงของโน้ตในกุญแจซอลได้

2.4 อธิบายชื่อประจำเสียงของโน้ตในกุญแจฟาได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 ความหมายของกุญแจประจำเสียง

3.2 ประเภทของกุญแจประจำเสียง

3.3 ชื่อประจำเสียงของโน้ตกุญแจซอล

3.4 ชื่อประจำเสียงของโน้ตกุญแจฟา

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกันและให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนจากใบงานที่ 1 เรื่อง กุญแจประจำเสียงและชื่อประจำเสียงของตัวโน้ต

4.2 ผู้สอนตั้งคำถาม ชักถาม สัญลักษณ์ที่ผู้เรียนได้เรียนไปแล้วว่าสามารถนำมาเขียนเพลงได้หรือไม่ พอจะทราบหรือไม่ว่ายังขาดส่วนใดอีกบ้างที่จะทำให้เพลงสมบูรณ์ที่สุด โดยให้ผู้เรียนร่วมกันสนทนาและผู้สอนเฉลยให้ทราบ

4.3 ผู้สอนอธิบายความหมาย ประเภทของกุญแจประจำเสียง ชื่อประจำเสียงของโน้ตในกุญแจซอลและกุญแจฟา โดยศึกษาจากใบความรู้ที่ 1 เรื่องกุญแจประจำเสียงและชื่อประจำเสียงของตัวโน้ต

4.4 ผู้สอนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ตามประเภทของกุญแจประจำเสียง คือกุญแจซอลและกุญแจฟา โดยการเลือกประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม และให้ผู้เรียนฝึกอ่านโน้ตในแต่ละกุญแจโดยเน้นการฝึกอ่านโน้ตกุญแจซอล กุญแจฟา ด้วยการใช้โปรแกรมดนตรี Sibelius และให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอให้เพื่อน ๆ เข้าใจ

4.5 ผู้สอนสรุปเปรียบเทียบความสำคัญของแต่ละกุญแจ ให้ผู้เรียนเข้าใจมากขึ้น โดยเน้นกุญแจฟาและกุญแจซอล

4.6 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจากใบงานที่ 1 เรื่องกุญแจประจำเสียงและชื่อประจำเสียงของตัวโน้ต

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้ที่ 1 เรื่องกุญแจประจำเสียงและชื่อประจำเสียงของโน้ต

5.2 โปรแกรมดนตรี Sibelius

5.3 ใบงานที่ 1 เรื่องกุญแจประจำเสียงและชื่อประจำเสียงของโน้ต

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 การสังเกตพฤติกรรมรายกลุ่ม

6.1.2 แบบทดสอบจากใบงานที่ 1 เรื่องกุญแจประจำเสียงและชื่อประจำเสียงของโน้ต

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบทดสอบจากใบงานที่ 1 เรื่องกุญแจประจำเสียงและชื่อประจำเสียงของโน้ต

6.3 เกณฑ์การวัดผลและการประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนทำแบบทดสอบได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 15 คะแนน (เต็ม 30 คะแนน)

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรมโยชวาทีตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 5

ระดับ 1

เรื่องกุญแจประจำเสียงและชื่อประจำเสียงของโน้ต

เวลา 2 คาบ

กุญแจประจำเสียง (Clefes)

กุญแจประจำเสียง คือ เครื่องหมายที่ใช้กำหนดตำแหน่ง และระดับเสียงของตัวโน้ต บนทีกไว้ตอนต้นของบทเพลง

ประเภทของกุญแจประจำเสียง

กุญแจประจำเสียง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1. กุญแจซอล (G Clef) หรือ (Treble Clef) เป็นกุญแจที่ใช้ในระดับเสียงปานกลาง ระดับเสียงสูงมากที่สุด หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 2 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำเสียง คือ “เสียงซอล ” (G) ถ้าเรียงลำดับเสียงลงและขึ้นก็จะปรากฏตัวโน้ตที่ต่างระดับเสียงกันดังนี้

2. กุญแจโด (C Clef) มี 4 ชนิด

2.1 โซปราโน (Soprano Clef) เป็นกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงปานกลาง – สูงมาก หัวของกุญแจคาบเส้นที่ 1 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำเสียง คือ “เสียงโด” (โซปราโน) ถ้าเรียงลำดับเสียงลงและขึ้นก็จะปรากฏตัวโน้ตที่ต่างระดับเสียงกัน ดังนี้

2.2 แมซโซ โซปราโน (Mazzo Soprano) เป็นกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงปานกลาง – สูง หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 2 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำเสียง คือ “เสียงโด” (แมซโซ โซปราโน) ถ้าเรียงลำดับเสียงลงและขึ้นก็จะปรากฏตัวโน้ตที่ต่างระดับเสียงกันดังนี้

2.3 ออลโต (Alto Clef) เป็นกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงกลางค่อนข้างสูง หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 3 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำเสียง คือ “เสียงโด” (ออลโต) ถ้าเรียงลำดับเสียงลงและขึ้นก็จะปรากฏตัวโน้ตที่ต่างระดับเสียงกันดังนี้

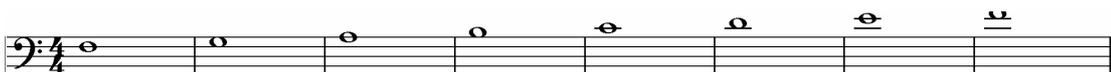

2.4 เทเนอร์ (Tenor Clef) เป็นกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงต่ำ – เสียงกลาง หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำเสียง คือ “เสียงโด” (เทเนอร์) ถ้าเรียงลำดับเสียงลงและขึ้นก็จะปรากฏตัวโน้ตที่ต่างระดับเสียงกันดังนี้

3. กุญแจฟา (F Clef) มี 2 ชนิด

3.1 บาริโทน (Baritone Clef) เป็นกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงต่ำ – เสียงกลาง หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 2 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัวของกุญแจประจำเสียง คือ “เสียงฟา” (บาริโทน) ถ้าเรียงลำดับเสียงลงและขึ้นก็จะปรากฏตัวโน้ตที่ต่างระดับเสียงกันดังนี้

3.2 กุญแจฟา (F Clef) หรือ Bass Clef เป็นกุญแจที่ใช้สำหรับเสียงต่ำ – ต่ำมาก หัวของกุญแจคาบบนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น ตัวโน้ตที่บันทึกคาบเส้นเดียวกันกับหัว

ของกุญแจประจำเสียง คือ “เสียงฟา” (เบส) ถ้าเรียงลำดับเสียงลงและขึ้นก็จะปรากฏตัวโน้ตที่ต่างระดับเสียงกันดังนี้

ใบงานที่ 1

กิจกรรมโยธวาทีตโยธวาทีตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 5

ระดับ 1

เรื่องกฎแฉประจำเสียงและชื่อประจำเสียงของตัวโน้ต

เวลา 2 คาบ

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 1

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

กฎแฉประจำเสียง คือ

.....

กฎแฉประจำเสียงมี ประเภท อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2

จงเขียนชื่อโน้ตต่อไปนี้เป็นตัวอักษร (10 คะแนน)

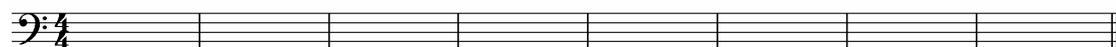
ชื่อ.....

ชื่อ.....

ตอนที่ 3

จงเขียนโน้ตในกุญแจซอลต่อไปนี้ ลงในกุญแจฟาเบส โดยให้มีระดับเสียงเท่าเดิม แล้วเขียนชื่อเป็นตัวอักษร กำกับโน้ตแต่ละตัวมาด้วย (10 คะแนน)

ชื่อ.....

แบบเฉลยใบงานที่ 1

กิจกรรมโยธวาทีตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 5
เรื่อง กุญแจประจำเสียงและชื่อประจำเสียงของตัวโน้ต

ระดับ 1

เวลา 2 คาบ

ตอนที่ 1

1. กุญแจประจำเสียง คือ ตัวกำหนดตำแหน่งและระดับเสียงของตัวโน้ต
2. กุญแจประจำเสียงมี 3 ประเภท คือ
 - 2.1 กุญแจซอล
 - 2.2 กุญแจโด มี 4 ชนิด คือ
 - 2.2.1 กุญแจโซปราโน
 - 2.2.2 กุญแจเมซโซ โซปราโน
 - 2.2.3 กุญแจอัลโต
 - 2.2.4 กุญแจเทเนอร์
 - 2.3 กุญแจฟา มี 2 ชนิด คือ
 - 2.3.1 กุญแจบาริโทน
 - 2.3.2 กุญแจฟา

ตอนที่ 2

- กุญแจซอล A F B E C
- กุญแจฟา C D F A E B

ตอนที่ 3

- กุญแจฟา C G B A F

แผนการจัดกิจกรรมที่ 6

กิจกรรมโยชวาทีตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 6	ระดับ 1
เรื่องการเปรียบเทียบอัตราโน้ตและวิธีเขียนโน้ตลักษณะต่างๆ	เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

การเปรียบเทียบอัตราโน้ต เป็นอีกเรื่องที่อยู่ในทฤษฎีดนตรีพื้นฐาน ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนชุมนุมโยชวาทีตระดับที่สูงขึ้น ส่วนวิธีเขียนโน้ตลักษณะต่าง ๆ นั้นผู้เรียนจะได้รู้ถึงวิธีการเขียนโน้ตไม่ว่าจะเป็นการรวมโน้ต วิธีการเพิ่มอัตราโน้ต จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปรียบเทียบอัตราโน้ตและเขียนโน้ตลักษณะต่าง ๆ

2.2 จุดประสงค์นำทาง

- 2.2.1 เปรียบเทียบอัตราโน้ตของโน้ตลักษณะต่างๆ ได้
- 2.2.2 เขียนโน้ตลักษณะต่าง ๆ ได้
- 2.2.3 อธิบายการรวมโน้ตและวิธีการเพิ่มอัตราโน้ต ได้
- 2.2.4 อธิบายเครื่องหมายโยงเสียงได้

3. เนื้อหาสาระ

- 3.1 การเปรียบเทียบอัตราโน้ต
- 3.2 วิธีเขียนโน้ตลักษณะต่าง ๆ
- 3.3 การรวมโน้ต
- 3.4 วิธีการเพิ่มอัตราโน้ต
- 3.5 เครื่องหมายโยงเสียง

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกันและให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนจากใบงานที่ 1 เรื่องการเปรียบเทียบอัตราโน้ตและวิธีเขียนโน้ตลักษณะต่างๆ

4.2 ให้ผู้เรียนศึกษาจากใบความรู้ที่ 1 โดยการแบ่งกลุ่ม ๆ ละประมาณ 5-6 คน เลือกประธานกลุ่มและเลขานุการ และส่งตัวแทนนำเสนอหน้าห้องทีละกลุ่มตามเนื้อหาที่กำหนดให้ โดยแต่ละกลุ่มต้องมีคำถามหรือแบบทดสอบไว้ถามสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ด้วย

4.3 ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมและสรุปให้ผู้เรียนเข้าใจอีกครั้ง

4.4 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจากใบงานที่ 1 เรื่องการเปรียบเทียบอัตราโน้ตและวิธีเขียนโน้ตลักษณะต่างๆ ส่งท้ายคาบรายบุคคล

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการเปรียบเทียบอัตราโน้ตและวิธีเขียนโน้ตลักษณะต่างๆ

5.2 ใบงานที่ 1 การเปรียบเทียบอัตราโน้ตและวิธีเขียนโน้ตลักษณะต่างๆ

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 ประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้

6.1.2 การสังเกตพฤติกรรมรายกลุ่ม

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบทดสอบจากใบงานที่ 1 เรื่องการเปรียบเทียบอัตราโน้ตและวิธีเขียนโน้ตลักษณะต่างๆ

6.3 เกณฑ์การวัดผลและการประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนทำแบบทดสอบได้คะแนนไม่น้อยกว่า 10 คะแนน (เต็ม 20 คะแนน)

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรมโยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 6

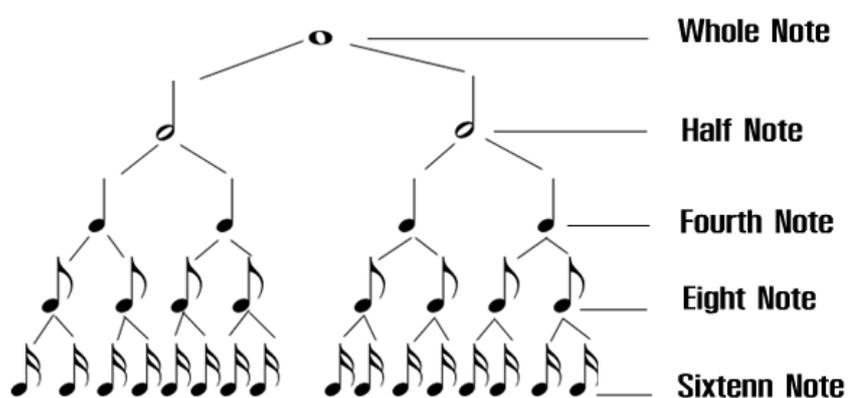
ระดับ 1

เรื่อง การเปรียบเทียบอัตราโน้ตและวิธีเขียนโน้ตในลักษณะต่างๆ

เวลา 2 คาบ

1. การเปรียบเทียบอัตราโน้ต

โน้ตตัวกลม 1 ตัว	มีค่าเท่ากับ	โน้ตตัวขาว	2	ตัว
	มีค่าเท่ากับ	โน้ตตัวดำ	4	ตัว
	มีค่าเท่ากับ	โน้ตตัวเข็ม 1 ชั้น	8	ตัว
	มีค่าเท่ากับ	โน้ตตัวเข็ม 2 ชั้น	16	ตัว

โน้ตตัวกลม	1 ตัว	มีค่าเท่ากับโน้ตตัวขาว	2	ตัว
โน้ตตัวกลม	1 ตัว	มีค่าเท่ากับโน้ตตัวดำ	4	ตัว
โน้ตตัวกลม	1 ตัว	มีค่าเท่ากับโน้ตตัวเข็ม 1 ชั้น	8	ตัว
โน้ตตัวกลม	1 ตัว	มีค่าเท่ากับโน้ตตัวเข็ม 2 ชั้น	16	ตัว
โน้ตตัวขาว	1 ตัว	มีค่าเท่ากับโน้ตตัวดำ	2	ตัว
โน้ตตัวขาว	1 ตัว	มีค่าเท่ากับโน้ตตัวเข็ม 1 ชั้น	4	ตัว
โน้ตตัวขาว	1 ตัว	มีค่าเท่ากับโน้ตตัวเข็ม 2 ชั้น	8	ตัว
โน้ตตัวดำ	1 ตัว	มีค่าเท่ากับโน้ตตัวเข็ม 1 ชั้น	2	ตัว
โน้ตตัวดำ	1 ตัว	มีค่าเท่ากับโน้ตตัวเข็ม 2 ชั้น	4	ตัว
โน้ตตัวเข็ม 1 ชั้น	1 ตัว	มีค่าเท่ากับโน้ตตัวเข็ม 2 ชั้น	2	ตัว

2. วิธีเขียนโน้ตลักษณะต่าง ๆ

2.1 โน้ตตัวกลมเขียนเป็นวงรี

2.2 โน้ตตัวขาวเขียนเหมือนโน้ตตัวกลมแล้วขีดเส้น อยู่ทางด้านขวาของตัวโน้ต แต่ถ้าขีดเส้นลงจะอยู่ทางด้านซ้ายของตัวโน้ต

2.3 โน้ตตัวดำเขียนเหมือนโน้ตตัวขาวแต่ต้องระบายสีให้เป็นสีดำ

2.4 โน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้นเขียนเหมือนโน้ตตัวดำแล้วขีดหางเฉียงด้านขวา ถ้าเขียนหางลงให้ขีดหางเฉียงขึ้นไปทางด้านขวา

2.5 โน้ตตัวเข้บ็ต 2 ชั้นเขียนเหมือนโน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น แต่ขีดหางเฉียงลงมา 2 ขีด เข้บ็ต 2 ชั้นเขียนหางลงขีดหางเฉียงขึ้นทางด้านขวา 2 ขีด

การเขียนโน้ตตัวขาว ตัวดำ และตัวเข้บ็ตมีทั้งหางขึ้นและหางลง ก็เพื่อต้องการให้เป็นระเบียบและมีกฎเกณฑ์ในการเขียนโน้ตหางขึ้นหางลงดังนี้ ให้ขีดเส้นที่ 3 ของบรรทัดที่ 5 เส้นเป็นเกณฑ์โน้ตบันทึทิกเหนือบรรทัดเส้นที่ 3 ให้ขีดหางลง โน้ตบันทึทิกใต้เส้นที่ 3 ให้ขีดหางขึ้น ส่วนโน้ตคาบเส้นที่ 3 ให้พิจารณาตัวข้างเคียงที่อยู่ห้องเดียวกัน ถ้าโน้ตตัวเดียวข้างเคียงอยู่ต่ำกว่าบรรทัดเส้นที่ 3 โน้ตตัวคาบเส้นที่ 3 ให้เขียนหางขึ้น แต่ถ้าโน้ตข้างเคียงอยู่สูงกว่าเส้นที่ 3 โน้ตตัวคาบเส้นที่ 3 ให้เขียนหางลง

3. การรวมตัวโน้ต

3.1 โน้ตตัวขาว 2 ตัว รวมกันมีค่าเท่ากับโน้ตตัวกลม 1 ตัว

3.2 โน้ตตัวดำ 2 ตัว รวมกันมีค่าเท่ากับโน้ตตัวขาว 1 ตัว

3.3 โน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น 2 ตัว รวมกันมีค่าเท่ากับโน้ตตัวดำ 1 ตัว

3.4 โน้ตตัวเข้บ็ต 2 ชั้น 2 ตัว รวมกันมีค่าเท่ากับโน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น 1 ตัว

4. เครื่องหมายโยงเสียง (TIE)

4.1 เมื่อมีความประสงค์จะทำเสียงของโน้ตที่บันทึทิกอยู่ใกล้กันมีระดับเสียงเท่ากันให้มีเสียงยืดยาวออกไปหรือเท่ากับเป็นการเพิ่มอัตราให้โน้ตตัวนั้น มีอัตราเพิ่มมากขึ้นกว่าปกติ ให้เขียนเครื่องหมายเส้นขีดโค้ง บันทึทิกชิดคร่อมไว้ที่หัวตัวโน้ต เรียกเครื่องหมายโยงเสียง (TIE)

4.2 มีเครื่องหมายโยงเสียงอีกชนิดหนึ่งเรียกชื่อสเลอ (SLUR) เครื่องหมายสเลอนี้ใช้เขียนเมื่อผู้ประพันธ์ทำนองเพลงต้องการให้ทำนองเพลงตรงนี้มีเสียงเคลื่อนติดต่อกันโดยไม่ให้เสียงขาดจากกันระหว่างตัวโน้ตหนึ่งไปหาโน้ตอีกตัวหนึ่งหรือระหว่างโน้ตหลายๆ ตัวให้ใช้เครื่องหมายสเลอบันทึทิกชิดคร่อมไว้ที่หัวโน้ต

4.3 ข้อสังเกตความแตกต่างของเครื่องหมายโยงเสียง (TIE) กับเครื่องหมายสเลอ (SLUR) เครื่องหมายโยงเสียงจะขีดโยงระหว่างโน้ตที่มีระดับเสียงเท่ากันชื่อเหมือนกันตั้งอยู่ที่เดียวกัน ส่วนเครื่องหมายสเลอจะขีดโยงกับโน้ตที่มีระดับเสียงต่างกัน

วิธีเพิ่มอัตราตัวโน้ต

4.4 เมื่อมีความต้องการจะเพิ่มอัตราโน้ตให้มีเสียงยาวกว่าปกติ ให้ใช้วิธีเขียนจุดลงที่ตรงข้างหลังหัวตัวโน้ต จุดนี้จะเพิ่มอัตราความยาวของเสียงโน้ตตัวนั้นมากขึ้นอีกครั้งหนึ่งของอัตราเดิม จุดที่เขียนติดข้างหลังหัวตัวโน้ตมีอัตราเทียบจุดนั้นเท่ากับตัวโน้ตดังนี้

โน้ตตัวกลมมีจุด	จุดนี้มีค่าเท่ากับโน้ตตัวขาว	โยงติดกับโน้ตตัวกลม
โน้ตตัวขาวมีจุด	จุดนี้มีค่าเท่ากับโน้ตตัวดำ	โยงติดกับโน้ตตัวขาว
โน้ตตัวดำมีจุด	จุดนี้มีค่าเท่ากับโน้ตตัวเข็บบีต 1 ชั้น	โยงติดกับโน้ตตัวดำ
โน้ตตัวเข็บบีต 1 ชั้นมีจุด	จุดนี้มีค่าเท่ากับโน้ตตัวเข็บบีต 2 ชั้น	โยงติดกับโน้ตตัวเข็บบีต 1 ชั้น

แต่เมื่อต้องการจะเพิ่มอัตราให้มากยิ่งขึ้นไปอีกก็ทำได้โดยเขียนจุดเพิ่มเป็น 2 จุด ส่วนอัตราของจุดที่ 2 มีค่าเท่ากับครึ่งหนึ่งของจุดข้างหน้า

ใบงานที่ 1

กิจกรรมโยธวาทีตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 6
 เรื่องการเปรียบเทียบอัตราโน้ตและวิธีเขียนโน้ตในลักษณะต่าง ๆ

ระดับ 1

เวลา 2 คาบ

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1. จงเขียนแผนภูมิการเปรียบเทียบอัตราโน้ตตามที่คุณเรียนเข้าใจ (6 คะแนน)
2. โน้ตต่อไปนี้แต่ละตัวมีค่าเท่ากับ โน้ตตัวเข้บ็ต 2 ชั้นก็ตัว (ตอบเป็นตัวเลข) (4 คะแนน)
 - 2.1 =ตัว
 - 2.2 =ตัว
 - 2.3 =ตัว
 - 2.4 =ตัว
3. เขียนโน้ต 1 ตัวที่มีค่าเท่ากับกลุ่มโน้ตในแต่ละข้อต่อไปนี้ โดยเขียนเป็นตัวโน้ต (4 คะแนน)
 - 3.1 = โน้ต.....
 - 3.2 = โน้ต.....
 - 3.3 = โน้ต.....
 - 3.4 = โน้ต.....
4. โน้ตแต่ละกลุ่มมีค่าเท่ากับโน้ตลักษณะอะไร 1 ตัว โดยเขียนเป็นตัวโน้ต (6 คะแนน)
 - 4.1 = โน้ต.....
 - 4.2 = โน้ต.....
 - 4.3 = โน้ต.....
 - 4.4 = โน้ต.....
 - 4.5 = โน้ต.....
 - 4.6 = โน้ต.....

แบบเฉลยใบงานที่ 1

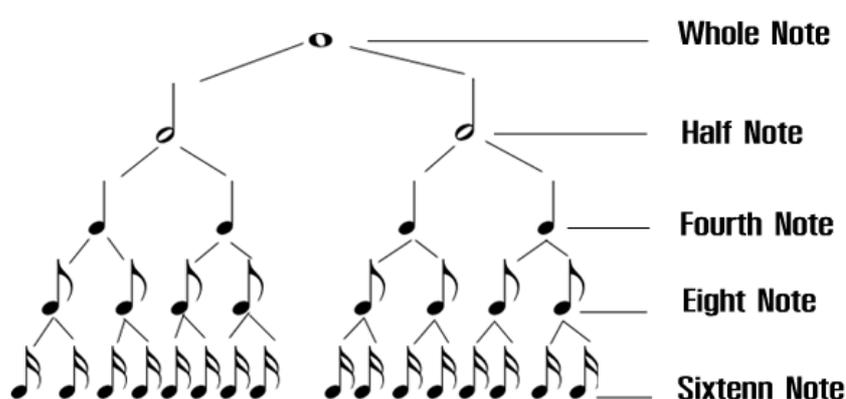
กิจกรรมโยธวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 6

ระดับ 1

เรื่อง การเปรียบเทียบอัตราโน้ตและวิธีเขียนโน้ตในลักษณะต่างๆ

เวลา 2 คาบ

1. จงเขียนแผนภูมิการเปรียบเทียบอัตราโน้ตตามที่คุณเรียนเข้าใจ (6 คะแนน)

2. โน้ตต่อไปนี้เป็นแต่ละตัวมีค่าเท่ากับ โน้ตตัวเขบีต 2 ชั้นกี่ตัว (ตอบเป็นตัวเลข) (4 คะแนน)

2.1 16

2.2 8

2.3 4

2.4 2

3. เขียนโน้ต 1 ตัวที่มีค่าเท่ากับกลุ่มโน้ตในแต่ละข้อต่อไปนี้ โดยเขียนเป็นตัวโน้ต (4 คะแนน)

3.1 โน้ตตัวดำ

3.2 โน้ตตัวกลม

3.3 โน้ตตัวเขบีต 1 ชั้น

3.4 โน้ตตัวขาว

4. โน้ตแต่ละกลุ่มมีค่าเท่ากับโน้ตลักษณะอะไร 1 ตัว โดยเขียนเป็นตัวโน้ต (6 คะแนน)

4.1 โน้ตตัวกลม

4.2 โน้ตตัวดำ

4.3 โน้ตตัวขาว

4.4 โน้ตตัวขาว

4.5 โน้ตตัวดำปะจุด

4.6 โน้ตเขบีต 1 ชั้น ปะจุด

แผนการจัดกิจกรรมที่ 7

กิจกรรมโยชวาทีตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 7

ระดับ 1

เรื่องเครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียง

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ เป็นเครื่องหมายทางดนตรีที่ใช้กำหนดอัตราจังหวะ และลักษณะของตัวโน้ตที่ใช้บันทึกในบทเพลง ลักษณะของการเขียนจะอยู่ในรูปคล้ายเศษส่วนแต่ไม่มีเส้นกั้น ซึ่งบอกให้ทราบว่าบทเพลงนั้น ๆ ใช้อัตราจังหวะเท่าใด และใช้ตัวโน้ตลักษณะใดในการบรรเลงเพลง

เครื่องหมายแปลงเสียง เป็นเครื่องหมายทางดนตรีที่ใช้ปรับระดับเสียงตัวโน้ตให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การเรียนรู้เครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้อง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียงได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 อธิบายความหมายของเครื่องหมายกำหนดจังหวะได้

2.2.2 สามารถนำเครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียงไปปฏิบัติกับเครื่องดนตรีหรือบรรเลงเพลงได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 ความหมายของเครื่องหมายกำหนดจังหวะและการนำไปใช้

3.2 ความหมายของเครื่องหมายแปลงเสียงและการนำไปใช้

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกันและให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนจากใบงานที่ 1 เรื่องเครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียง

4.2 ผู้สอนสนทนาเกี่ยวกับความรู้ของเครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียง เพื่อทราบความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

4.3 ให้ผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 1 และอธิบายเพิ่มเติมพร้อมยกตัวอย่างประกอบ โดยใช้โปรแกรมดนตรี Sibelius เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยการเปรียบเทียบโน้ตที่ไม่มีเครื่องหมายแปลงเสียงและใส่เครื่องหมายแปลงเสียงไปจะมีระดับเสียงที่แตกต่างกัน บางครั้งอาจจะใช้เครื่องดนตรี Keyboard แทนโปรแกรมดนตรี Sibelius ก็ได้

4.4 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจากใบงานที่ 1 เรื่องเครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียง

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้ที่ 1 เรื่องเครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียง

5.2 ใบงานที่ 1 เรื่องเครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียง

5.3 โปรแกรมดนตรี Sibelius

5.4 เครื่องดนตรี Keyboard

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.2 ประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้

6.1.3 ใบงานที่ 1 เรื่องเครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียง

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบทดสอบจากใบงานที่ 1 เรื่องเครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียง

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนผ่านแบบทดสอบได้คะแนนไม่น้อยกว่า 10 คะแนน (เต็ม 20 คะแนน)

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรมโยธวาทีตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 7

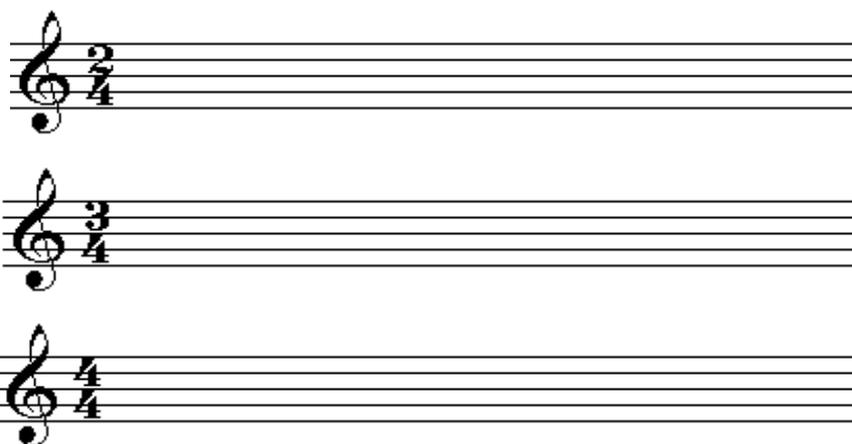
ระดับ 1

เรื่อง เครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียง

เวลา 2 คาบ

1. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Time Signature)

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ คือ เครื่องหมายที่ใช้กำหนดอัตราจังหวะและลักษณะตัวโน้ตที่ใช้บันทึกในบทเพลงจะบันทึกไว้ตอนหน้าของบทเพลงถัดจากกุญแจประจำหลัก มีลักษณะคล้ายเศษส่วน

เลขตัวบน คือ เลขบอกจำนวนของตัวโน้ตว่าในห้องเพลงหนึ่งๆ จะต้องมีตัวโน้ตหรือตัวหยุดลักษณะใดๆ ก็ตาม เมื่อรวมกันแล้วจะพอดีกับจำนวนตัวเลขตัวบนนั้น

เลขตัวล่าง คือ ลักษณะของตัวโน้ตที่ต้องการให้เป็น 1 จังหวะ (ยกเว้นอัตราผสม)

ดังนี้

1	มาจากค่า 1/1	ของตัวกลม	นำเฉพาะเลข	1	มาบันทึกโน้ตตัวนี้
2	มาจากค่า 1/2	ของตัวกลม	นำเฉพาะเลข	2	มาบันทึกโน้ตตัวนี้
4	มาจากค่า 1/4	ของตัวกลม	นำเฉพาะเลข	4	มาบันทึกโน้ตตัวนี้
8	มาจากค่า 1/8	ของตัวกลม	นำเฉพาะเลข	8	มาบันทึกโน้ตตัวนี้
16	มาจากค่า 1/16	ของตัวกลม	นำเฉพาะเลข	16	มาบันทึกโน้ตตัวนี้
32	มาจากค่า 1/32	ของตัวกลม	นำเฉพาะเลข	32	มาบันทึกโน้ตตัวนี้
64	มาจากค่า 1/64	ของตัวกลม	นำเฉพาะเลข	64	มาบันทึกโน้ตตัวนี้

ให้เลข 1	บันทึกแทนโน้ตลักษณะ	ตัวกลม
ให้เลข 2	”	ตัวขาว
ให้เลข 4	”	ตัวดำ
ให้เลข 8	”	ตัวเข็บบีต 1 ชั้น
ให้เลข 16	”	ตัวเข็บบีต 2 ชั้น
ให้เลข 32	”	ตัวเข็บบีต 3 ชั้น
ให้เลข 64	”	ตัวเข็บบีต 4 ชั้น

2. เครื่องหมายแปลงเสียง

เครื่องหมายแปลงเสียง คือ เครื่องหมายที่ใช้บันทึกขวางไว้หน้าตัวโน้ตที่ต้องการให้ระดับเสียงของตัวโน้ตนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไปจากปกติ

เครื่องหมายแปลงเสียงมี 3 ชนิด คือ

- 2.1 เครื่องหมายชาร์ป (Sharp) #
- 2.2 เครื่องหมายแฟลต (Flat) β
- 2.3 เครื่องหมายเนเจอร์ล (Natural) V

3. วิธีการใช้เครื่องหมายแปลงเสียง

3.1 การใช้เครื่องหมายชาร์ป (Sharp) ถ้าต้องการจะให้เสียงเดิมเลื่อนสูงขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ให้ใช้เครื่องหมายชาร์ป บันทึกไว้หน้าตัวโน้ตที่ต้องการ

3.2 การใช้เครื่องหมายแฟลต (Flat) ถ้าต้องการจะให้เสียงเดิมเลื่อนสูงต่ำลงอีกครั้งหนึ่ง ให้ใช้เครื่องหมายแฟลต บันทึกไว้หน้าตัวโน้ตที่ต้องการ

3.3 การใช้เครื่องหมายเนเจอร์ล (Natural) ถ้าต้องการจะให้เสียงของตัวโน้ตที่ถูกเครื่องหมายแปลงเสียงบังคับไว้แต่แรกนั้นให้กลับสภาพตามเดิม ให้ใช้เครื่องหมายเนเจอร์ลบันทึกไว้หน้าตัวโน้ตที่ต้องการ

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยธาวิทัศน์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 7

ระดับ 1

เรื่อง เครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียง

เวลา 2 คาบ

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คำชี้แจง จงเติมคำในช่องว่างต่อไปนี้

1. ตัวเลขกำกับจังหวะแบบธรรมดาต่อไปนี้จะมีจำนวนจังหวะเท่าใดใน 1 ห้อง (5 คะแนน)

1.1 3 = จังหวะใน 1 ห้อง

2

1.2 4 = จังหวะใน 1 ห้อง

4

1.3 5 = จังหวะใน 1 ห้อง

4

1.4 3 = จังหวะใน 1 ห้อง

8

1.5 12 = จังหวะใน 1 ห้อง

16

2. เลขกำกับจังหวะแบบธรรมดาต่อไปนี้ มีตัวโน้ตตัวใดเป็นตัวกำหนดจังหวะ (5 คะแนน)

2.1 4 = โน้ตกำหนดจังหวะ คือ

4

2.2 3 = โน้ตกำหนดจังหวะ คือ

4

2.3 2 = โน้ตกำหนดจังหวะ คือ

2

2.4 6 = โน้ตกำหนดจังหวะ คือ

8

2.5 9 = โน้ตกำหนดจังหวะ คือ

16

3. จงตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

3.1 เครื่องหมายกำหนดจังหวะ คือ

.....

3.2 เครื่องหมายชาร์ป (Sharp) # คือ

.....

3.3 เครื่องหมายแฟลต (Flat) β คือ

.....

3.4 เครื่องหมายเนเจอร์ล (Natural) \vee คือ

.....

3.5 เลขตัวบนและเลขตัวล่างมีความแตกต่างกันอย่างไร

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ 1

กิจกรรม โยธาวิชาที่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 7	ระดับ 1
เรื่อง เครื่องหมายกำหนดจังหวะและเครื่องหมายแปลงเสียง	เวลา 2 คาบ

1. ตัวเลขกำกับจังหวะแบบธรรมดาต่อไปนี้จะมีจำนวนจังหวะเท่าใดใน 1 ห้อง (5 คະแนน)

1.1 3 จังหวะ	1.2 4 จังหวะ
1.3 5 จังหวะ	1.4 3 จังหวะ
1.5 12 จังหวะ	

2. เลขกำกับจังหวะแบบธรรมดาต่อไปนี้ มีตัวโน้ตตัวใดเป็นตัวกำหนดจังหวะ (4 คະแนน)

2.1 โน้ตตัวดำ	2.2 โน้ตตัวดำ
2.3 โน้ตตัวขาว	2.4 โน้ตตัวเข็ม 1 ชั้น
2.5 โน้ตเข็ม 2 ชั้น	

3. จงบอกความหมายเครื่องหมายแปลงเสียงต่อไปนี้ (6 คະแนน)

3.1 เครื่องหมายกำหนดจังหวะ คือ เครื่องหมายที่ใช้กำหนดอัตราจังหวะและลักษณะโน้ตที่ใช้บันทึกไว้ในตอนหน้าของบทเพลง

3.2 เครื่องหมายชาร์ป เครื่องหมายที่ทำให้เสียงเดิมเลื่อนสูงขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

3.3 เครื่องหมายแฟลต เครื่องหมายที่ทำให้เสียงเดิมเลื่อนต่ำลงมาครึ่งเสียง

3.4 เครื่องหมายเนเจอร์ล เครื่องหมายที่ทำให้เสียงของตัวโน้ตที่ถูกเครื่องหมายแปลงเสียงบังคับไว้แต่แรกนั้นกลับสภาพตามเดิม

3.5 เลขตัวบนและเลขตัวล่างมีความแตกต่างกัน คือ

- เลขตัวบน คือตัวเลขบอกจำนวนของตัวโน้ตว่าในห้องหนึ่ง ๆ มีกี่จังหวะ
- เลขตัวล่าง คือลักษณะของโน้ตที่ต้องการให้เป็น 1 จังหวะ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 8

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 8

ระดับ 1

เรื่อง ศัพท์ดนตรีเบื้องต้นและสัญลักษณ์ทางดนตรี

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

การเรียนรู้ดนตรีเบื้องต้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำศัพท์ดนตรีและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจทฤษฎีด้านดนตรีสากลมากขึ้น ซึ่งจะนำไปเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติเครื่องดนตรีและการบรรเลงเพลงต่าง ๆ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศัพท์ดนตรีเบื้องต้นและสัญลักษณ์ทางดนตรีได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 อธิบายความหมายของคำศัพท์ดนตรีประเภทต่าง ๆ ได้

2.2.2 อธิบายความหมายของสัญลักษณ์ทางดนตรีได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 ประเภทของคำศัพท์ดนตรีและความหมาย

3.2 สัญลักษณ์ทางดนตรีและความหมาย

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกันและให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนจากใบงานที่ 1 เรื่องศัพท์ดนตรีเบื้องต้นและสัญลักษณ์ทางดนตรี

4.2 ผู้สอนอธิบายความหมายคำศัพท์ดนตรีและสัญลักษณ์ทางดนตรี ว่ามีความสำคัญอย่างไร ทำไมผู้เรียนต้องศึกษา

4.3 ให้ผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่องคำศัพท์ดนตรีและสัญลักษณ์ทางดนตรี และผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมให้ผู้เรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

4.4 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจากใบงานที่ 1 เรื่องศัพท์ดนตรีเบื้องต้นและสัญลักษณ์ทางดนตรี ส่งทำคาบรายบุคคล

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้ที่ 1 เรื่องศัพท์ดนตรีและสัญลักษณ์ทางดนตรี

5.2 ใบงานที่ 1 เรื่องศัพท์ดนตรีและสัญลักษณ์ทางดนตรี

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 การประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบทดสอบจากใบงานที่ 1 เรื่องศัพท์ดนตรีและสัญลักษณ์ทางดนตรี

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนทำแบบทดสอบได้คะแนนไม่น้อยกว่า 6 คะแนน (เต็ม 12

คะแนน)

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรม โยชวาติตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 8

ระดับ 1

เรื่อง ศัพท์ดนตรีเบื้องต้นและสัญลักษณ์ทางดนตรี

เวลา 2 คาบ

คำศัพท์ดนตรีที่เกี่ยวกับความดัง – เบา ของเสียง (Dynamics)

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมายภาษาอังกฤษ	ความหมายภาษาไทย
Pianissimo (pp)	ปีอานิสติโม	moderately soft	เบามาก (เสียง)
Piano (p)	ปีอาโน	soft	เบา
Mezzo piano (mp)	เมซโซ ปีอาโน	moderately soft	เบาปานกลาง
Mazzo forte (mf)	เมซโซ ฟอर्टเต้	gradually becoming	ดังปานกลาง
Forte	ฟอर्टเต้	loud	ดัง
Fortissimo (ff)	ฟอर्टติสติโม	vary loud	ดังมาก
Creacando (<)	เกรเซนโด	gradually becoming soft	ทำเสียงให้ดังขึ้นทีละน้อย
Decrescendo (>)	ดีเกรเซนโด		เสียงค่อยๆเบาลงทีละน้อย

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยชวาติตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 8

ระดับ 1

เรื่อง ศัพท์ดนตรีเบื้องต้นและสัญลักษณ์ทางดนตรี

เวลา 2 คาบ

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คำชี้แจง จงเขียนความหมายของศัพท์ดนตรีและสัญลักษณ์ทางดนตรีตามที่กำหนดให้ (12 คะแนน)

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมายภาษาไทย
Pianissimo (pp)		
Piano (p)		
Mezzo piano (mp)		
Mazzo forte (mf)		
Forte		
Fortissimo (ff)		
Creacando (<)		
Decrescendo (>)		

เฉลยใบงานที่ 1

กิจกรรม โยธาวิทชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 8

ระดับ 1

เรื่อง ศัพท์ดนตรีเบื้องต้นและสัญลักษณ์ทางดนตรี

เวลา 2 คาบ

คำศัพท์ดนตรีที่เกี่ยวกับความดัง – เบา ของเสียง (Dynamics)

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมายภาษาไทย
Pianissimo (pp)	ปีอานิสสิโม	เบามาก (เสียง)
Piano (p)	ปีอาโน	เบา
Mezzo piano (mp)	เมซโซ ปีอาโน	เบาปานกลาง
Mazzo forte (mf)	เมซโซ ฟอर्टเต้	ดังปานกลาง
Forte	ฟอर्टเต้	ดัง
Fortissimo (ff)	ฟอर्टติสสิโม	ดังมาก
Creacando (<)	เครเชน โค	ทำเสียงให้ดังขึ้นทีละน้อย
Decrescendo (>)	ดีเครเชน โค	เสียงค่อย ๆ เบาลงทีละน้อย

แผนการจัดกิจกรรมที่ 9

กิจกรรมโยธาที่ตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 8	ระดับ 1
เรื่อง การจับไม้กอลงเล็กและปฏิบัติเคาะจังหวะโน้ตตัวดำ ตัวหยุดตัวดำ	เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

การเคาะจังหวะหรือการปฏิบัติลงจังหวะ เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติดนตรี เนื่องจากจังหวะเป็นตัวควบคุมการบรรเลงเพลง การฝึกทักษะกอลงเล็กเป็นพื้นฐานของการฝึกเครื่องกระทบทุกชนิด ดังนั้นนักดนตรีควรฝึกเคาะจังหวะให้แม่นยำและให้เกิดความชำนาญ ไม้กอลงเล็กจึงเป็นอุปกรณ์ที่หาง่ายและสามารถนำมาฝึกการเคาะจังหวะได้ดีที่สุด สำหรับผู้ที่เริ่มเรียน ควรเรียนรู้ถึงวิธีการจับไม้กอลงเล็กที่ถูกต้อง และฝึกเคาะจังหวะแบบง่าย เพื่อให้เกิดความเคยชินกับน้ำหนักของไม้กอลง ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาฝีมือต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 ปฏิบัติการจับไม้กอลงเล็กแบบประเพณีนิยม (Traditional Grip) และแบบสมัยนิยม (Matched Grip) ได้อย่างถูกต้องและปฏิบัติเคาะจังหวะจากโน้ตสากลตัวดำ ตัวหยุดตัวดำในอัตราจังหวะธรรมดา

2.2 จุดประสงค์นำทาง

- 2.2.1 ปฏิบัติการจับไม้กอลงเล็กแบบประเพณีนิยม ได้อย่างถูกต้อง
- 2.2.2 ปฏิบัติการจับไม้กอลงเล็กแบบสมัยนิยม ได้อย่างถูกต้อง
- 2.2.3 ปฏิบัติการเคาะจังหวะตามตัวโน้ตขั้นพื้นฐาน ได้แก่ โน้ตตัวดำ และตัวหยุดตัวดำ ได้ถูกต้อง
- 2.2.4 ปฏิบัติการหมุนข้อมือได้ถูกต้อง
- 2.2.5 รักษาจังหวะการเคาะเบื้องต้นในอัตรา 80-100 ได้

3. เนื้อหา

3.1 วิธีการจับไม้กอลงเล็กมี 2 วิธี คือ

- 3.1.1 การจับไม้กอลงแบบประเพณีนิยม
- 3.1.2 การจับไม้กอลงแบบสมัยนิยม

3.2 การหมุนข้อมือ

3.3 ความเร็วของจังหวะ

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

- 4.1 ทดสอบก่อนเรียนตามแบบประเมิน โดยให้ปฏิบัติตามจุดประสงค์ที่ต้องการ
- 4.2 ผู้สอนสาธิตและแนะนำการจับไม้ให้ถูกวิธีและให้ผู้เรียนปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนในใบความรู้ที่ 1 เรื่องการจับไม้กลองเล็กและปฏิบัติเคาะจังหวะ โน้ตตัวดำ ตัวหยุดตัวดำ
- 4.3 ให้ผู้เรียนฝึกการบังคับมือและไม้อย่างถูกต้อง โดยผู้สอนทำการตรวจสอบวิธีการจับไม้และการควบคุมจุดหมุนของไม้ของผู้เรียนแต่ละคน
- 4.4 ให้ผู้เรียนฝึกควบคุมจังหวะ โดยการฝึกหมุนข้อมือกลางอากาศเหมือนการตีกระทบกลองจริง
- 4.5 ให้ผู้เรียนฝึกวิธีการจับไม้กลองในท่าเตรียมที่ถูกต้อง
- 4.6 ให้ผู้เรียนเคาะจังหวะบนพื้นหรือบนโต๊ะตามอัตราส่วนของโน้ตตัวดำและตัวหยุดตัวดำในอัตรา 80-100 พร้อมกันเป็นกลุ่ม ตามโน้ตแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ในใบงานที่ 1 โดยกำหนดความเร็วด้วยเมโทรโนม
- 4.7 ทดสอบหลังเรียนตามแบบประเมิน

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 ไม้กลอง
- 5.2 เมโทรโนม
- 5.3 ใบงานที่ 1 เรื่องแบบฝึกหัดการเคาะจังหวะขั้นพื้นฐาน

6. การวัดผลประเมินผล

- 6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล
 - 6.1.1 การประเมินผลจากการปฏิบัติ
- 6.2 เครื่องมือการวัดและประเมินผล
 - 6.2.1 การสังเกตเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน
 - 6.2.2 แบบประเมินการปฏิบัติไม้กลอง

ใบงานที่ 1

กิจกรรมโยธาวิชาที่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 8

ระดับ 1

เรื่อง การจับไม้กลองเล็กและปฏิบัติเคาะจังหวะโน้ตตัวดำ ตัวหยุดตัวดำ

เวลา 2 คาบ

การปฏิบัติเคาะจังหวะโน้ตตัวดำ ตัวหยุดตัวดำ

แบบประเมินการปฏิบัติไม้กลอง

ทักษะที่ปฏิบัติ	เกณฑ์การประเมิน	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. การจับไม้กลองแบบประเพณีนิยม		
2. การจับไม้กลองแบบสมัยนิยม		
3. การเคาะจังหวะ โน้ตตัวดำและตัวหยุดตัวดำ		
4. การหมุนข้อมือ		
5. การรักษาจังหวะ 80 –100		

6.3 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

ผ่าน / ไม่ผ่าน

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรม โยชวาติคมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ข้อที่ 9

ระดับ 1

เรื่อง การจับไม้กลองเล็กและปฏิบัติเคาะจังหวะโน้ตตัวดำ ตัวหยุดตัวดำ

เวลา 2 คาบ

วิธีการจับไม้กลองเล็ก

1. การจับไม้กลอง มี 2 วิธี คือ

2.1 การจับไม้กลองแบบประเพณีนิยม

การถือไม้มือซ้าย ให้ผู้เรียนทิ้งมือซ้ายลงตามธรรมชาติ อุ้งมือของผู้เรียนจะโค้งงอไปตามธรรมชาติ แล้วให้ผู้เรียนยกมือซ้ายหงายขึ้น นำไม้กลองวางลงโดยให้ด้านโคนไม้โผล่พื้นมือไประหว่างง่ามนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ประมาณ 2 ใน 3 ส่วนของไม้กลอง ฝึกบังคับให้ไม้กลองกระดกขึ้นแบบม้ากระดก ส่วนปลายไม้ให้พาดไปอยู่ระหว่างร่องนิ้วกลางและนิ้วนาง เมื่อหมุน โคนไม้ให้เคลื่อนที่ขึ้นลงอยู่ระหว่างร่องนิ้วอย่างหลวม ๆ ให้ฝึกซ้ำๆ ครั้งละ 3-5 นาที

การถือไม้มือขวา การจับถือไม้มือขวา เริ่มจากการปล่อยมือขวาลงข้างตัว หลังมือจะโค้งงออ่อนคลายไปตามธรรมชาติ ยกมือขวามาด้านหน้า ค่ำ่มือลง นำไม้กลองด้านโคนไม้ใส่เข้าไปในระหว่างปลายนิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มือ อุ้งมือจะประคองค้ำไม้กลองไว้ ปลายนิ้วชี้และหัวแม่มือจะจับไม้กลองไว้ที่จุดหมุน ด้านปลายไม้ 3 ใน 5 ด้าน โคนไม้ 2 ใน 5 ขยับไม้ขึ้นลง

2.2 การจับไม้กลองแบบสมัยนิยม

การถือไม้มือซ้าย-ขวา หลังมือจะโค้งงออ่อนคลายไปตามธรรมชาติ ยกมือทั้งสองข้างมาด้านหน้า ค่ำ่มือลง นำไม้กลองด้านโคนไม้ใส่เข้าไปในระหว่างปลายนิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มือ อุ้งมือจะประคองค้ำไม้กลองไว้ ปลายนิ้วชี้และหัวแม่มือจะจับไม้กลองไว้ที่จุดหมุน ด้านปลายไม้ 3 ใน 5 ด้าน โคนไม้ 2 ใน 5 ขยับไม้ขึ้นลง ให้นิ้วนิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อยทำหน้าที่รองรับน้ำหนักการพักและรับน้ำหนักการตกระหว่างไม้กลองกับจุดกระทบ

2. การจับไม้ในท่าเตรียม

ท่าเตรียม ผู้เรียนยืนตรง ศรีษะอยู่ในแนวตรง เชิดหน้า ให้จับไม้ซ้ายขวา ณ จุดหมุนที่กำหนดไว้

2.1 ไม้ขวาซ้อน ไม้ซ้าย

2.2 ไม้ทั้งสองซ้อนต่อเป็นแนวเดียวกัน

2.3 ปลายไม้ซ้อนกัน 10 เซนติเมตร

2.4 ไม้ขนานกับพื้นดินเป็นแนวราบ

2.5 ยกไม้สูงระดับปลายจมูก

2.6 ยกห่างจากจมูก 3 นิ้ว (6 เซนติเมตร)

2.7 แขนซ้ายและขวากาง 45 องศา

3. การหมุนข้อมือ

การควบคุมจังหวะการตีไม้กลองให้ได้จังหวะที่เร็ว- ช้า และหนัก-เบา นั้นขึ้นอยู่กับ การหมุนข้อมือ มีโช้อยู่ที่การยกแขนขึ้นลง เพราะฉะนั้น ขณะที่จับไม้ควรควบคุมไม้กลองด้วย การหมุนข้อมือ นิ้วมือทุกนิ้วต้องอยู่บนไม้ในตำแหน่งที่ถูกต้อง ไม่เกร็งข้อมือ และนิ้วมือ เคลื่อนไหวให้เป็นธรรมชาติ

4. ความเร็วของจังหวะ

ความเร็วของจังหวะ คือ อัตราที่จังหวะเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอใน 1 นาที เช่น ความเร็วอัตรา 80 มีจำนวนการเคาะ 80 ครั้งใน 1 นาทีอย่างสม่ำเสมอ บทเพลงทั่วไปจะมีความเร็ว อย่างสม่ำเสมอเป็นส่วนใหญ่ มีบ้างบางเพลงที่ต้องเปลี่ยนอัตราความเร็วหลายแบบ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 10

กิจกรรมโยธาวิชาที่มัธยมศึกษาตอนต้น	จุดประสงค์ข้อที่ 10	ระดับ 1
เรื่อง การปฏิบัติเคาะจังหวะตามโน้ตตัวดำ ตัวขาว		เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติวิธีการจับไม้และการบังคับมือที่ถูกต้อง รวมถึงการฝึกปฏิบัติเคาะจังหวะขั้นพื้นฐานจากแบบฝึกหัดแบบง่ายแล้ว ลำดับต่อไป ผู้เรียนควรฝึกนับจังหวะและปฏิบัติเคาะจังหวะตามโน้ตดนตรีที่ยากขึ้นในอีกระดับหนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนฝึกวิธีการนับจังหวะและฝึกปฏิบัติเคาะจังหวะในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นการฝึกทักษะการเคาะจังหวะในระดับต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 ปฏิบัติการเคาะจังหวะตามโน้ตตัวดำ ตัวขาว

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 ปฏิบัติการนับจังหวะตามตัวโน้ตขั้นพื้นฐาน ได้แก่ โน้ตตัวขาว และตัวหยุดตัวขาวได้ถูกต้อง

2.2.2 ปฏิบัติการเคาะจังหวะในใบงานที่ 1 ตามอัตราจังหวะธรรมดาได้

2.2.3 ปฏิบัติการเคาะจังหวะตามน้ำหนักมือในอัตรา 3 , 6 , 9 และ 12 นิ้วได้

3. เนื้อหา

3.1 การนับจังหวะและการเคาะจังหวะของโน้ตตัวขาว และตัวหยุดตัวขาว

3.2 การเคาะจังหวะด้วยการปรับระดับของน้ำหนักการตีในอัตรา 3 , 6 , 9 และ 12 นิ้ว เป็นรูปแบบของการฝึกเคาะจังหวะเพื่อฝึกความดังในระดับต่าง ๆ โดยให้ปลายไม้กอลงอยู่ห่างจากหนังกลอง หรือแผ่นยางรองฝึกในระดับ 3 , 6 , 9 และ 12 นิ้วตามลำดับ ระยะห่างของไม้ในแต่ละระดับ จะได้เสียงที่มีความดังแตกต่างกัน

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ทบทวนแบบฝึกหัดที่ผ่านมา

4.2 ทดสอบก่อนเรียน โดยให้ปฏิบัติตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

4.3 ผู้สอนอธิบายวิธีการนับจังหวะของโน้ตตัวขาว และตัวหยุดตัวขาว และสาธิตวิธีการเคาะจังหวะตามโน้ตที่กำหนดให้ โดยจับไม้กอลงแบบประเพณีนิยม

4.4 ให้ผู้เรียนเคาะจังหวะตามอัตราส่วนโน้ตตัวขาวและตัวหยุดตัวขาวในอัตรา 80-100 ตามใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดการปฏิบัติเคาะจังหวะ โน้ตตัวดำ ตัวขาว โดยกำหนดความเร็วด้วยเมโทรโนม

4.5 ทดสอบและวัดผลการเรียนตามแบบประเมินการปฏิบัติไม้กลอง

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ไม้กลอง

5.2 เมโทรโนม

5.3 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดการปฏิบัติเคาะจังหวะ โน้ตตัวดำ ตัวขาว

6. การวัดผลประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 การประเมินผลจากการปฏิบัติ

6.2 เครื่องมือการวัดและประเมินผล

6.2.1 การสังเกตเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน

6.2.2 แบบประเมินการปฏิบัติไม้กลอง

6.2.3 ใบงานที่ 1 การปฏิบัติเคาะจังหวะตามโน้ตตัวดำ ตัวขาว

6.3 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

6.3.1 ผ่าน / ไม่ผ่าน

แบบประเมินการปฏิบัติไม้กลอง

ทักษะที่ปฏิบัติ	เกณฑ์การประเมิน	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. การจับไม้กลองแบบประเพณีนิยม		
2. การเคาะจังหวะ		
3. การรักษาจังหวะ		
4 การหมุนข้อมือ		
5. การเคาะจังหวะในระดับความสูงของไม้ 5.1 ความสูง 3 นิ้ว 5.2 ความสูง 6 นิ้ว 5.3 ความสูง 9 นิ้ว 5.4 ความสูง 12 นิ้ว		

แผนการจัดกิจกรรมที่ 11

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 11

ระดับ 1

เรื่อง การปฏิบัติเคาะจังหวะโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติวิธีการจับไม้และการบังคับมือที่ถูกต้อง รวมถึงการฝึกปฏิบัติเคาะจังหวะขั้นพื้นฐานจากแบบฝึกหัดแบบง่ายแล้ว ลำดับต่อไป ผู้เรียนควรฝึกนับจังหวะและปฏิบัติเคาะจังหวะตามโน้ตดนตรีที่ยากขึ้นในอีกระดับหนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนฝึกวิธีการนับจังหวะและฝึกปฏิบัติเคาะจังหวะในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นการฝึกทักษะการเคาะจังหวะในระดับต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 สามารถปฏิบัติเคาะจังหวะตามโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.2 ปฏิบัติการนับจังหวะตามตัวโน้ตขั้นพื้นฐาน ได้แก่โน้ต ตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม และตัวหยุดตัวดำ ตัวขาว ตัวกลมได้ถูกต้อง

2.2.3 ปฏิบัติเคาะจังหวะแบบฝึกหัดขั้นพื้นฐานในอัตราจังหวะธรรมดาได้

2.2.4 ปฏิบัติการเคาะจังหวะตามโน้ตตัวกลมได้

3. เนื้อหา

3.1 การนับจังหวะและการเคาะจังหวะของโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลมและตัวหยุดต่าง ๆ

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ทบทวนแบบฝึกหัดเก่าที่ผ่านมา

4.2 ทดสอบก่อนเรียนตามแบบประเมินการปฏิบัติไม้กลอง

4.3 ผู้สอนอธิบายวิธีการนับจังหวะของโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม และตัวหยุดต่าง ๆ และสาธิตวิธีการเคาะจังหวะตามโน้ตที่กำหนดให้ โดยจับไม้กลองแบบสมัยนิยม

4.4 ให้ผู้เรียนเคาะจังหวะตามอัตราส่วนโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม และตัวหยุดต่าง ๆ ในอัตรา 80-100 พร้อมกันเป็นกลุ่ม ตามโน้ตแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ โดยกำหนดความเร็วด้วยเมโทรโนม

4.5 ทดสอบและวัดผลการเรียนตามแบบประเมินผลการปฏิบัติไม้กลอง

- 5. สื่อการเรียนการสอน
 - 5.1 ไม้กลอง
 - 5.2 เมโทรโนม
 - 5.3 ใบงานที่ 1 การปฏิบัติเคาะจังหวะ โน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม
- 6. การวัดผลประเมินผล
 - 6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล
 - 6.1.1 การประเมินผลจากการปฏิบัติ
 - 6.2 เครื่องมือการวัดและประเมินผล
 - 6.2.1 การสังเกตเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน
 - 6.2.2 แบบประเมินผลการปฏิบัติไม้กลอง
 - 6.2.3 ใบงานที่ 1 การปฏิบัติเคาะจังหวะ โน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม
 - 6.3 เกณฑ์การวัดและประเมินผล
 - 6.3.1 ผ่าน / ไม่ผ่าน

แผนการจัดกิจกรรมที่ 12

กิจกรรม โยชวาติคมัธยมศึกษาตอนต้น	จุดประสงค์ข้อที่ 12	ระดับ 1
เรื่อง การปฏิบัติเคาะจังหวะโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม ตัวเข็บต์ 1 ชั้น		เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติการนับจังหวะและปฏิบัติเคาะจังหวะขั้นพื้นฐานในระดับหนึ่งแล้ว สำหรับแผนกิจกรรมนี้ ผู้เรียนจะได้ฝึกปฏิบัติการนับจังหวะและเคาะจังหวะในอัตราโน้ตที่ยากขึ้น รวมถึงวิธีการเคาะจังหวะ โดยการควบคุมจังหวะการเคาะหนักเบา เพื่อปรับน้ำหนักเสียงของการกระทบไม้ตามจังหวะการตี เป็นการเพิ่มสีสันการบรรเลงเพลงของเครื่องกระทบ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการเรียนทักษะการควบคุมจังหวะในระดับต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 ปฏิบัติการเคาะจังหวะโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม ตัวเข็บต์ 1 ชั้น

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 ปฏิบัติการนับจังหวะตามตัวโน้ตขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ตัวเข็บต์หนึ่งชั้น และตัวหยุดเข็บต์หนึ่งชั้น ได้ถูกต้อง

2.2.2 ปฏิบัติเคาะจังหวะตามใบงานที่ 1 การปฏิบัติการเคาะจังหวะโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม ตัวเข็บต์ 1 ชั้น ได้

2.2.3 ปฏิบัติเคาะจังหวะโดยควบคุมจังหวะการเคาะหนักเบาตามแบบฝึกหัดที่กำหนดได้

3. เนื้อหา

3.1 การนับจังหวะและการเคาะจังหวะของโน้ตตัวเข็บต์หนึ่งชั้นและตัวหยุดเข็บต์หนึ่งชั้น

3.2 การเคาะจังหวะโดยควบคุมจังหวะหนักเบา

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ทบทวนการปฏิบัติที่ผ่านมา

4.2 ทดสอบก่อนเรียนตามแบบประเมินผลการปฏิบัติไม้กลอง

4.3 ผู้สอนอธิบายวิธีการนับจังหวะของโน้ตตัวเข็บต์หนึ่งชั้น และตัวหยุดเข็บต์หนึ่งชั้น และสาธิตวิธีการเคาะจังหวะตามโน้ตที่กำหนดให้ โดยจับไม้กลองแบบสมัยนิยม

4.4 ผู้สอนสาธิตการเคาะจังหวะโดยเน้นจังหวะการเคาะ

4.5 ให้ผู้เรียนเคาะจังหวะตามอัตราส่วน โน้ตเข็บบีตหนึ่งชั้นและตัวหยุดเข็บบีตหนึ่งชั้นในอัตรา 80-100 พร้อมกันเป็นกลุ่ม ตามโน้ตแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ โดยกำหนดความเร็วด้วยเมโทรโนม

4.6 ผู้สอนเปิดโปรแกรม Sibelius ให้ผู้เรียนฟังก่อนพร้อมดูแบบฝึกหัดประกอบ หลังจากนั้นก็ให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง โดยใช้เวลาระยะหนึ่ง อาจจะฝึกเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

4.7 ทดสอบและวัดผลการเรียนตามแบบประเมินการปฏิบัติไม้กลอง

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ไม้กลอง

5.2 เมโทรโนม

5.3 ใบงานที่ 1 การปฏิบัติเคาะจังหวะ โน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม ตัวเข็บบีต 1 ชั้น

6. การวัดผลประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 การประเมินผลจากการปฏิบัติ

6.2 เครื่องมือการวัดและประเมินผล

6.2.1 การสังเกตเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน

6.2.2 แบบประเมินผลการปฏิบัติไม้กลอง

6.2.3 ใบงานที่ 1 การปฏิบัติเคาะจังหวะ โน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม ตัวเข็บบีต 1 ชั้น

6.3 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนผ่านการปฏิบัติได้ไม่ต่ำกว่า 2 ข้อ

แบบประเมินการปฏิบัติไม้กลอง

ทักษะที่ปฏิบัติ	เกณฑ์การประเมิน	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. การจับไม้กลองแบบสมัยนิยม		
2. การเคาะจังหวะ		
3. การรักษารังหวะ		
4 การหมุนข้อมือ		

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 12

ระดับ 1

เรื่อง การปฏิบัติเคาะจังหวะโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม ตัวเข็ม 1 ชั้น

เวลา 2 คาบ

แบบฝึกหัดการเคาะจังหวะโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม ตัวเข็ม 1 ชั้น

โน้ตตัวกลม

โน้ตตัวขาว

โน้ตตัวดำ

โน้ตตัวเข็ม 1 ชั้น

โน้ตตัวเข็ม 2 ชั้น

3

โน้ตตัวกลม

โน้ตตัวขาว

โน้ตตัวดำ

โน้ตตัวเข็ม 1 ชั้น

โน้ตตัวเข็ม 2 ชั้น

แผนกิจกรรมที่ 13

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 13

ระดับ 1

เรื่อง การปฏิบัติเคาะจังหวะสูตรฟูกูคะ

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาถึงวิธีการนับจังหวะและฝึกปฏิบัติเคาะจังหวะในขั้นพื้นฐานแล้ว ถ้าต่อไป ผู้เรียนจะได้ฝึกปฏิบัติเคาะจังหวะตามสูตรเครื่องกระทบอีกรูปแบบหนึ่ง เรียกว่าสูตร “ฟูกูคะ” ซึ่งเป็นสูตรการเคาะจังหวะที่ช่วยฝึกทักษะการนับจังหวะ เคาะจังหวะ และการฟังจังหวะ โดยผู้เรียนจะมีความเชื่อมั่นในการเคาะจังหวะมากขึ้นทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการควบคุมจังหวะได้ดียิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปฏิบัติการนับจังหวะและการเคาะจังหวะตามสูตรฟูกูคะ

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 ปฏิบัติการนับจังหวะและการเคาะจังหวะตามสูตรฟูกูคะได้ถูกต้อง

2.2.2 ทักษะการฟังด้วยการปฏิบัติเคาะจังหวะตามแบบฝึกหัดที่กำหนดให้

3. เนื้อหา

3.1 แบบฝึกหัดการเคาะจังหวะตามสูตรฟูกูคะ

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ทบทวนการปฏิบัติที่ผ่านมา

4.2 ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบประเมินการปฏิบัติไม้กลอง

4.3 ผู้สอนสาธิตและแนะนำวิธีการนับจังหวะและการเคาะจังหวะตามสูตรฟูกูคะ โดยการจับไม้กลองแบบสมัยนิยม และให้ผู้เรียนลองปฏิบัติเคาะจังหวะ โดยที่ผู้สอนยังไม่ปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่าง ผู้สอนคอยสังเกตความตั้งใจและพัฒนาการของผู้เรียน

4.4 ผู้สอนเปิดโปรแกรม Sibelius ในจุดประสงค์ที่ 13 แบบฝึกหัดสูตรฟูกูคะ ให้ผู้เรียนฟังก่อนประมาณ 2 – 3 เที้ยว โดยใช้ความเร็ว 80 – 100 เมื่อเห็นว่าผู้เรียนเข้าใจและพอจะปฏิบัติได้จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติเองรายบุคคล ผู้สอนคอยชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้อง

4.5 ให้ผู้เรียนเกาะจังหวะตามอัตราส่วนของโน้ตสากลที่กำหนดไว้ในแบบฝึกหัด
สูตรฟูกูคะ

4.6 ฝึกการนับจังหวะและการฟังจังหวะ โดยให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม ให้
กลุ่มที่ 1 ปฏิบัติเกาะจังหวะตามแบบฝึกหัดข้อที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ปฏิบัติเกาะจังหวะข้อที่ 2 พร้อมกัน

4.7 ฝึกการนับจังหวะและการฟังจังหวะ โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละ
กลุ่มปฏิบัติเกาะจังหวะตามแบบฝึกหัดสูตรฟูกูคะ พร้อมกันดังนี้

4.7.1 กลุ่มที่ 1 ปฏิบัติการเกาะจังหวะตามแบบฝึกหัดสูตรฟูกูคะข้อที่ 1

4.7.2 กลุ่มที่ 2 ปฏิบัติการเกาะจังหวะตามแบบฝึกหัดสูตรฟูกูคะข้อที่ 2

4.7.3 กลุ่มที่ 3 ปฏิบัติการเกาะจังหวะตามแบบฝึกหัดสูตรฟูกูคะข้อที่ 3

4.8 ฝึกการนับจังหวะและการฟังจังหวะ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้แต่
ละกลุ่มปฏิบัติเกาะจังหวะตามแบบฝึกหัดสูตรฟูกูคะ พร้อมกันดังนี้

4.8.1 กลุ่มที่ 1 ปฏิบัติการเกาะจังหวะตามแบบฝึกหัดสูตรฟูกูคะข้อที่ 1

4.8.2 กลุ่มที่ 2 ปฏิบัติการเกาะจังหวะตามแบบฝึกหัดสูตรฟูกูคะข้อที่ 2

4.8.3 กลุ่มที่ 3 ปฏิบัติการเกาะจังหวะตามแบบฝึกหัดสูตรฟูกูคะข้อที่ 3

4.8.4 กลุ่มที่ 4 ปฏิบัติการเกาะจังหวะตามแบบฝึกหัดสูตรฟูกูคะข้อที่ 4

4.9 ทดสอบและวัดผลการเรียนตามแบบประเมินการปฏิบัติไม้กลอง

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ไม้กลอง

5.2 เมโทรโนม

5.3 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดสูตรฟูกูคะ

6. การวัดผลประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 การประเมินผลจากการปฏิบัติ

6.2 เครื่องมือการวัดและประเมินผล

6.2.1 การสังเกตเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน

6.2.2 แบบประเมินผลการปฏิบัติไม้กลอง

6.2.3 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดสูตรฟูกูคะ

6.3 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนผ่านแบบประเมินได้ไม่น้อยกว่า 2 ข้อ

แบบประเมินการปฏิบัติไม้กลอง

ทักษะที่ปฏิบัติ	เกณฑ์การประเมิน	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. การจับ ไม้กลองแบบสมัยนิยม		
2. การเคาะจังหวะ		
3. การรักษารังหวะ		
4. การหมุนข้อมือ		

ใบงานที่ 1

กิจกรรมโยชวาทีตมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ข้อที่ 13

ระดับ 1

เรื่อง การปฏิบัติเคาะจังหวะสูตรฟูกูตะ

เวลา 2 คาบ

แบบฝึกหัดสูตรฟูกูตะ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 14

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 14

ระดับ 1

เรื่อง ระเบียบแถวเบื้องต้น

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

ระเบียบแถวเบื้องต้นเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนอยู่ในระเบียบวินัย มีความพร้อมเพรียงที่จะทำกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไปได้อย่างสวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยอันเป็นรากฐานของการฝึกเรื่องอื่น ๆ ได้ต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 ปฏิบัติทำฝึกระเบียบแถวเบื้องต้นได้ถูกต้อง

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.2 ปฏิบัติทำตรงและทำพักได้

2.2.3 ปฏิบัติทำหันอยู่กับที่ได้

2.2.3 ปฏิบัติการเข้าแถวตามคำสั่งได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 ทำตรง

3.2 ทำพัก

3.3 ทำหันอยู่กับที่

3.4 ทำยกเครื่องดนตรี

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสนทนาเรื่องระเบียบแถวเบื้องต้น

4.2 ทดสอบก่อนเรียน โดยการให้ผู้เรียนเรียนปฏิบัติทำซ้ายหัน ทำขวาหัน ทำกลับ

หลังหัน ผู้สอนบันทึกผล

4.3 ให้ผู้เรียนคู่วิทัศน์ แสดงการฝึกแถวและเปรียบเทียบกับที่ผู้เรียนได้ทำไปและศึกษา

ใบความรู้ที่ 1

4.4 ผู้สอนสาธิตวิธีการปฏิบัติและวิธีการออกคำสั่งในท่าต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียน

ปฏิบัติตามประมาณ 2 – 3 เที้ยว

4.5 ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 6 – 8 คน โดยให้รุ่นพี่ประจำแต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติในท่าต่าง ๆ และให้ผู้เรียนสลับกันออกมาออกคำสั่ง ให้ฝึกอย่างนี้จนผู้เรียนเกิดความชำนาญและปฏิบัติได้ถูกต้อง

4.6 ทุกกลุ่มมารวมกันเพื่อปฏิบัติพร้อมกันในท่าปฏิบัติท่าต่าง ๆ ทั้งหมด

4.7 ทดสอบหลังเรียน โดยแบ่งกลุ่มใหม่ซึ่งไม่ซ้ำกัน

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 วิดีทัศน์แสดงการฝึกแถว

5.2 ใบความรู้ที่ 1 เรื่องระเบียบแถว

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 ประเมินผลจากการปฏิบัติ

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 การสังเกตเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน

6.2.2 แบบประเมินพื้นฐานการฝึกระเบียบแถวเบื้องต้น

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนผ่านการปฏิบัติพื้นฐานการฝึกระเบียบแถวได้ไม่น้อยกว่า 5 ข้อ

แบบประเมินพื้นฐานการฝึกระเบียบแถวเบื้องต้น

ทักษะการปฏิบัติ	ระดับความสามารถในการฝึกปฏิบัติทั้งกลุ่ม	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. ท่าตรง		
2. ท่าพักตามสบาย		
3. ท่าพักตามระเบียบ		
4. ท่าขวาหัน		
5. ท่าซ้ายหัน		
6. ท่ากลับหลังหัน		
7. ท่ากึ่งขวา (ซ้าย) หัน		
8. ท่ายกเครื่อง		

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรม โยธาวิชาที่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 14

ระดับ 1

เรื่อง ระเบียบแถวเบื้องต้น

เวลา 2 คาบ

ระเบียบแถวเบื้องต้น

1. ทำตรง

1.1 คำบอก “แถว – ตรง”

1.2 การปฏิบัติ ยืนให้ส้นเท้าชิดและอยู่ในแนวเดียวกัน ปลายเท้าแบะออกข้างละเท่าๆ กัน ลำตัวตรง ออกผาย ไหล่เสมอกัน แขนทั้งสองแนบอยู่ข้างลำตัวและเหยียดตรง พลิกศอกไปข้างหน้าเล็กน้อยจนไหล่ตึง นิ้วมือเหยียดและชิดกัน นิ้วกลางติดตรงขาตรงกึ่งกลางประมาณแนวตะเข็บกางเกง เปิดฝ่ามือออกเล็กน้อย ลำคอชิดตรงไม่ยื่นคาง สายตาแลตรงไปข้างหน้าได้ระดับ น้าหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองข้างเท่าๆ กัน และนิ่ง

2. ทำพัก

2.1 พักตามสบาย

- คำบอก “พัก”

- การปฏิบัติ หย่อนเข่าขวาก่อน ต่อไปจึงหย่อนและเคลื่อนไหวนส่วนต่างๆ ของร่างกายและเปลี่ยนเข้าพักได้ตามสมควร แต่เท้าทั้งสองอยู่กับที่

- เมื่อได้ยินคำบอก “แถว - ตรง” ให้กระตุกเข่าขวาโดยเร็วและแข็งแรง

กลับไปอยู่ในลักษณะของทำตรง

2.2 พักตามระเบียบ

- คำบอก “ตามระเบียบพัก”

- การปฏิบัติ แยกเท้าซ้ายออกไปทางซ้ายประมาณ 30 ซม. (หรือประมาณเกือบครึ่งก้าวปกติ) อย่างแข็งแรงพร้อมกับจับมือไขว้หลัง ให้หลังมือเข้าหาตัว มือขวาทับมือซ้าย นิ้วหัวแม่มือขวาจับนิ้วหัวแม่มือซ้าย หลังมือซ้ายแนบติดลำตัวในแนวกึ่งกลางหลังและอยู่ได้เข็มขัดเล็กน้อย ขาทั้งสองตึง น้าหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองเท่าๆ กัน และนิ่ง

- เมื่อได้ยินคำบอก “แถวตรง” ให้ชักเท้าซ้ายชิดเท้าขวาอย่างแข็งแรง

พร้อมทั้งมือทั้งสองกลับไปอยู่ในลักษณะทำตรงตามเดิม

3. ทำหันอยู่กับที่

3.1 ขวาทัน

คำบอก “ขวาทัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ คือ

- จังหวะที่ 1 เปิดปลายเท้าขวา และยกส้นเท้าซ้าย ทันใดนั้นหันตัวไปทางขวาจนได้ 90 องศา หมุนเท้าทั้งสองไปโดยให้ส้นเท้าและปลายเท้าซึ่งเป็นหลักนั้นติดอยู่กับพื้น น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าขวา ขาซ้ายเหยียดตึง ปิดส้นเท้าซ้ายออกข้างนอกพอดี

- จังหวะที่ 2 ชักเท้าซ้ายชิดเท้าขวาในลักษณะท่าตรงโดยเร็ว และแข็งแรง

3.2 ซ้ายหัน

คำบอก “ซ้ายหัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ อย่างเดียวกับท่าหันขวา โดยเปลี่ยนคำว่า “ขวา” เป็น “ซ้าย”

3.3 กลับหลังหัน

คำบอก “กลับหลังหัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ คือ

- จังหวะที่ 1 ทำเช่นเดียวกับท่าขวาทันจังหวะที่ 1 แต่หันเลยไปจนกลับหน้าเป็นหลังครบ 180 องศา และให้ปลายเท้าซ้ายไปหยุดอยู่ข้างหลัง เหยียดซ้ายประมาณครึ่งก้าว และในแนวส้นเท้าขวา

- จังหวะที่ 2 ทำเช่นเดียวกับท่าขวาทันจังหวะที่ 2

3.4 กึ่งขวา (ซ้าย) หัน

คำบอก “กึ่งขวา (ซ้าย) - หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะให้เหมือนกับขวาทัน ซ้ายหัน แต่หันไปเพียง 45 องศา

แผนการจัดกิจกรรมที่ 15

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 15

ระดับ 1

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเดินมารซ์ซิ่ง

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีดนตรีสากลตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 4 - 8 และได้ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีโยชวาทิต รวมทั้งการฝึกระเบียบแถว สำหรับแผนกิจกรรมนี้ต้องการให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการเดินมารซ์ซิ่ง ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการเดินนำขบวนในการแข่งกีฬาต่าง ๆ วงโยชวาทิตทุกวงต้องสามารถเดินมารซ์ซิ่งได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการฝึกทักษะในระดับต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินมารซ์ซิ่ง

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 สามารถปฏิบัติการเดินมารซ์ซิ่งในรูปแบบกัณฑ์ได้

2.2.3 สามารถปฏิบัติการเดินมารซ์ซิ่งแบบเดินตามผู้นำได้

3. เนื้อหาสาระ

การเดินสไตล์มารซ์ซิ่ง คือ การเดินไปตามจังหวะเพลงให้เท้าลงจังหวะโดยเน้นที่การเดินด้วยส้นเท้า (ไม่เดินลากเท้า) และมีความพร้อมเพรียงกันทั้งในรูปของระยะต่อ ระยะเคียงของแถว และเน้นให้ทุกคนก้าวเท้าระยะเท่ากัน ซึ่งโดยทั่วไประยะต่อของแถวอยู่ที่ประมาณ 3 ก้าว ระยะเคียงของแถวอยู่ที่ประมาณ 2 ก้าว

รูปแบบการเดินแบบมารซ์ซิ่ง

- เดินแบบกัณฑ์

- เดินตามผู้นำ follow the leader

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องการเดินมารซ์ซิ่ง

4.2 ทบทวนเรื่องระเบียบแถวและทดสอบก่อนเรียนเกี่ยวกับการเดินมารซ์ซิ่ง

4.3 ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเดินของวงโยชวาทิต โดยผู้สอนคอยชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้องให้

4.4 ให้ผู้เรียนคู่วิทัศน์ประกอบแผนการจัดกิจกรรมเรื่องการเดินมาร์ชซึ่ง พร้อม ทั้งสรุปความรู้ที่ได้ลงสมุดพัฒนาตนเองในรูปแบบก้างปลา

4.5 ผู้สอนให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาอธิบายถึงการเดินมาร์ชซึ่งที่ได้ดูจาก วิทัศน์

4.6 ใช้กระบวนการ รวม – แยก – รวม โดยการ

4.6.1 ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเดินในรูปแบบที่ผู้สอนกำหนด เช่น การเดิน แบบก้างหัน โดยผู้สอนคอยชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้องให้

4.6.2 แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 10 คน จัดเป็น 2-3 แถว โดยมีรุ่นพี่ซึ่งเป็น ผู้ช่วยของผู้สอนประจำกลุ่มต่าง ๆ เพื่อฝึกการเดินในรูปแบบต่าง ๆ

4.6.3 ผู้เรียนทุกกลุ่มมารวมกันและปฏิบัติพร้อม ๆ กัน โดยผู้สอนคอย ชี้แนะข้อบกพร่อง

4.6.4 ผู้สอนสรุปการเดินมาร์ชซึ่งรูปแบบต่างๆเพื่อให้ผู้เรียนกลับไปฝึก เป็นการบ้านและทดสอบหลังเรียน

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 วิทัศน์เรื่องการเดินมาร์ชซึ่ง

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล

6.1.1 สังเกตพฤติกรรมความสนใจ

6.1.2 ประเมินการเดินมาร์ชซึ่ง

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบประเมินการเดินมาร์ชซึ่ง

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนปฏิบัติการเดินมาร์ชซึ่งตามแบบประเมินได้ไม่น้อยกว่า 3 ข้อ

แบบประเมินการเดินมาร์ชชิ่ง

ทักษะการปฏิบัติ	ระดับความสามารถในการฝึกปฏิบัติทั้งกลุ่ม	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. การเดินลงจังหวะ		
2. การวางฝ่าเท้า		
3. การเดินแนวเส้นตรง		
4. การรักษาระยะเคียง		
5. ความพร้อมเพรียง		

แผนการจัดกิจกรรมที่ 16

กิจกรรม โยชวาติคมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ข้อที่ 16

ระดับ 1

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเดินแบบคิสเพลย์

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

การเดินแบบคิสเพลย์ มีวิธีการเดินที่แตกต่างจากการเดินแบบมาร์ชซึ่ง ซึ่งต้องอาศัยทักษะและการฝึกฝนเป็นประจำ สำหรับแผนการจัดกิจกรรมนี้ ต้องการให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการเดินคิสเพลย์

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินแบบคิสเพลย์

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.3.1 สามารถปฏิบัติกรคิสเพลย์ในรูปแบบสี่เหลี่ยมได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 การเดินสไคล์คิสเพลย์ คือการเดินที่นำเอาทักษะพื้นฐานในการเดิน 5 เมตร 8 ก้าว หรือ 5 เมตร 10 ก้าวมาใช้ประกอบการเดิน เช่น

- เดินหน้า จะออกเดิน โดยนำส้นเท้าซ้ายมาวางต่อกัน หรือวางหน้าปลายเท้าขวาแล้วรีดเท้าไปข้างหน้าต่อไปนำส้นเท้าขวามาวางต่อกับปลายเท้าซ้ายแล้วรีดเท้าไปข้างหน้าอีก เดินแบบนี้สลับกันไปเรื่อย ๆ

- เดินถอยหลัง ออกเดิน โดยนำปลายเท้าซ้ายไปวางต่อกับส้นเท้าขวาแล้วรีดเท้ากลับหลัง ต่อไปก็นำปลายเท้าขวาไปวางต่อกับส้นเท้าซ้ายแล้วรีดเท้า ทำแบบนี้สลับกันไปเรื่อย ๆ

- การเดินคิสเพลย์ไม่ว่าจะเดินไปทางใด ข้อสำคัญต้องหันหน้าไปทางประธานเสมอ ในกรณีที่เดินไปด้านซ้ายหรือด้านขวาของประธานให้หันเฉพาะครึ่งลำตัวบนไปหาประธาน ส่วนเท้าและครึ่งลำตัวล่างเดินไปตามปกติ

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสนทนาเรื่องการเดินแบบคิสเพลย์

4.2 ผู้สอนตั้งคำถามว่าการเดินคิสเพลย์ตามความคิดของผู้เรียนคืออะไรมีความสำคัญอย่างไรต่อวงโยชวาติค ให้ผู้เรียนช่วยกันตอบ โดยผู้สอนคอยชี้แนะความถูกต้องให้

4.3 ให้ผู้เรียนดูวิดีโอ เรื่องการเดินดิสเพลย์แบบสี่เหลี่ยม และให้ผู้เรียนสรุปความรู้ที่ได้ลงสมุดพัฒนาตนเอง

4.4 ใช้กระบวนการ รวม – แยก – รวม

4.4.1 ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเดินดิสเพลย์แบบสี่เหลี่ยม โดยผู้สอนเป็นผู้คอยชี้แนะความถูกต้องให้

4.4.2 แบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 16 คน และให้ผู้เรียนวางแผนการฝึกปฏิบัติการเดินแบบดิสเพลย์รูปสี่เหลี่ยม ไม่ว่าจะเป็นสี่เหลี่ยมจตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า หรือสี่เหลี่ยมคางหมู โดยใช้ความรู้ที่ได้จากการดูวิดีโอ และมีรูปซึ่งเป็นวิทยากรคอยให้คำแนะนำประจำกลุ่มต่าง ๆ เป็นผู้นำคอยดูการปฏิบัติของผู้เรียน จนกว่าผู้เรียนจะเกิดความชำนาญ

4.4.3 ผู้เรียนทุกกลุ่มมารวมกันและออกมาปฏิบัติรูปแบบการเดินดิสเพลย์ที่ได้ฝึกปฏิบัติมาให้เพื่อนดู โดยผู้สอนคอยชี้แนะข้อบกพร่องของแต่ละกลุ่ม

4.5 ผู้สอนสรุปการเดินแบบดิสเพลย์เพื่อให้ผู้เรียนกลับไปฝึกเป็นการบ้านและทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบประเมินการเดินแบบดิสเพลย์

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 วิดีทัศน์เรื่องการเดินดิสเพลย์

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล

6.1.1 การสังเกตพฤติกรรมความสนใจ

6.1.2 ประเมินการเดินดิสเพลย์

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบประเมินการเดินดิสเพลย์

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนปฏิบัติการเดินดิสเพลย์ตามแบบประเมินได้ไม่ต่ำกว่า 3 ข้อ

แบบประเมินการเดินคิสเพลย์

ทักษะการปฏิบัติ	ระดับความสามารถในการฝึกปฏิบัติทั้งกลุ่ม	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. การเดินลงจังหวะ		
2. การวางฝ่าเท้า		
3. การเดินแนวเส้นตรง		
4. การรักษาระยะเคียง		
5. ความพร้อมเพรียง		

แผนการจัดกิจกรรมที่ 17

กิจกรรม โยชวาติคชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 17	ระดับ 1
เรื่อง การอ่านโน้ตที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง C D E	เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

การอ่านโน้ตเป็นอีกทักษะหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตได้อย่างถูกต้องตามจังหวะและเสียง เพราะการอ่านโน้ตจะฝึกละเอียดกว่าการฝึกปฏิบัติดนตรีและส่วนใหญ่ผู้เรียนมักจะอ่านโน้ตออกเสียงไม่ตรงตามคีย์ของโน้ตนั้น ๆ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 อ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง CDE

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.2 อ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง C ได้

2.2.2 อ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง D ได้

2.2.3 อ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง E ได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 การอ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง CDE

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกัน

4.2 ให้ผู้เรียนวอร์มเรื่องการหายใจ เช่น การดื่มน้ำทิพย์ การเป่าเทียน การปฏิบัติ V-sit ซึ่งได้ฝึกทักษะมาแล้วตามแผนการจัดกิจกรรมที่ 3 เพื่อที่จะเตรียมความพร้อมในการอ่านโน้ต

4.3 ผู้สอนไล่เสียงด้วยคีย์บอร์ดให้ผู้เรียนฟังและสาธิตด้วยการไล่ด้วยปาก และให้ผู้เรียนไล่เสียงตามทั้งขึ้นและลง ในบันไดเสียง C เมเจอร์ โดยเริ่มจาก 4 – 2 – 1 – 1/2 จังหวะเป็นลำดับ โดยผู้สอนคอยชี้แนะเสียงที่ถูกต้องให้ด้วยการเทียบเสียงกับคีย์บอร์ด ถ้าผู้เรียนคนใดยังออกเสียงไม่ถูกต้องตามคีย์นั้น ๆ ก็นำมาเทียบกับคีย์บอร์ดจนกว่าเสียงจะถูกต้อง

4.4 แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5–6 คน โดยให้ไล่เสียงเหมือนกับสูตร พุทฺธะ แต่ไม่มีโน้ตเข้บิต 2 ชั้น โดยให้ผู้เรียนไล่เสียงตามกลุ่มที่กำหนดให้ เช่น กลุ่ม 4 จังหวะ 2 จังหวะ 1 จังหวะ และ 1/2 จังหวะ ให้สอบทีละกลุ่มหลังจากนั้นก็เปลี่ยนกลุ่มไม่ให้ซ้ำกันจนกว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีเสียงถูกต้อง

4.5 ให้ผู้เรียนอ่านโน้ตตามใบงานที่ 1 โดยการแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5–6 คน โดยผู้เรียนอ่านด้วยตนเอง ให้เวลาฝึกประมาณ 30 นาที ผู้สอนคอยสังเกตการ เมื่อเห็นว่าผู้เรียนอ่านโน้ตไม่ได้ส่วนไหน ก็รวมกันและผู้สอนอ่านให้ฟัง 2–3 รอบ และให้ผู้เรียนอ่านเป็นกลุ่มที่แบ่งไว้ โดยใช้วิธีเพื่อนสอนเพื่อน

6. ทดสอบท้ายคาบกระบวนการกลุ่ม

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 เครื่องดนตรีคีย์บอร์ด

5.2 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดการอ่านโน้ตตัวดำและตัวหยุด

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1 สังเกตเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดการอ่านโน้ตตัวดำและตัวหยุด

6.2.2 แบบประเมินการอ่านโน้ต

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมิน

ดีมาก 5 คะแนน

ดี 4 คะแนน

พอใช้ 3 คะแนน

ควรปรับปรุง 2 คะแนน

ไม่ผ่าน 1 คะแนน

ผู้เรียนผ่านการอ่านโน้ตได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่า 10 คะแนน

แบบประเมินการอ่านโน้ต
กลุ่มที่.....

ลำดับที่	สมาชิกในกลุ่ม	ความตั้งใจ	ความ ถูกต้อง ของจังหวะ	ความ ถูกต้อง ของเสียง	คะแนนรวม
		5	5	5	
1					
2					
3					
4					
5					
6					

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 17

ระดับ 1

เรื่อง การอ่านโน้ตที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง C D E

เวลา 2 คาบ

แบบฝึกหัดการอ่านโน้ตตัวดำและตัวหยุด

แผนการจัดกิจกรรมที่ 18

กิจกรรม โยชวาทิศชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 18	ระดับ 1
เรื่อง การอ่านโน้ตที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด	เวลา 2 คาบ
เสียง C D E F G	

สาระสำคัญ

การอ่านโน้ตเป็นอีกทักษะหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตได้อย่างถูกต้องตามจังหวะและเสียง เพราะการอ่านโน้ตจะฝึกละเอียดกว่าการฝึกปฏิบัติดนตรี และส่วนใหญ่ผู้เรียนมักจะอ่านโน้ตหลงเสียงหรือเสียงไม่ตรงตามคีย์ของโน้ตนั้น ๆ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 อ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง

C D E F G

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 อ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง

C D E F G ได้

3. เนื้อหาสาระ

การอ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง C D E F G

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกัน

4.2 ให้ผู้เรียนวอร์มเรื่องการหายใจ เช่น การดื่มน้ำทิพย์ การเป่าเทียน การปฏิบัติ V-sit ซึ่งผู้เรียนได้ฝึกทักษะมาแล้วในแผนการจัดกิจกรรมที่ 3 เพื่อที่จะเตรียมความพร้อมในการอ่านโน้ต

4.3 ผู้สอนไล่เสียงด้วยคีย์บอร์ดให้ผู้เรียนฟังและสาธิตด้วยการไล่ด้วยปาก และให้ผู้เรียนไล่เสียงตามทั้งขึ้นและลงในบันไดเสียง C เมเจอร์ โดยเริ่มจาก 4 – 2 – 1 – 1/2 จังหวะเป็นลำดับ โดยผู้สอนคอยชี้แนะเสียงที่ถูกต้องให้ด้วยการเทียบเสียงกับคีย์บอร์ด ถ้าผู้เรียนคนใดยังออกเสียงไม่ถูกต้องตามคีย์ของโน้ตนั้น ๆ ก็นำมาเทียบกับคีย์บอร์ดจนกว่าเสียงจะถูกต้อง

4.4. แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 – 6 คน โดยให้ไล่เสียงเหมือนกับสูตร พุทฺธะ แต่ไม่มีโน้ตเข้บ็ต 2 ชั้น โดยให้ผู้เรียนไล่เสียงตามกลุ่มที่กำหนดให้ เช่น กลุ่ม 4 จังหวะ 2 จังหวะ 1 จังหวะ และ 1/2 จังหวะ ให้สอบทีละกลุ่มหลังจากนั้นก็เปลี่ยนกลุ่มไม่ให้ซ้ำกันจนกว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีเสียงถูกต้อง

4.5 ให้ผู้เรียนอ่านโน้ตตามใบงานที่ 1 โดยการแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 – 6 คน โดยผู้เรียนฝึกการโน้ตอ่านด้วยตนเอง ให้เวลาฝึกประมาณ 30 นาที ผู้สอนคอยสังเกตการ เมื่อเห็นว่าผู้เรียนอ่านโน้ตไม่ได้ส่วนไหน ก็เรียกมารวมกันและอ่านให้ฟัง 2 – 3 รอบ และให้ผู้เรียนอ่านเป็นกลุ่มที่แบ่งไว้ โดยใช้วิธีเพื่อนสอนเพื่อน

4.6 ทดสอบท้ายคาบเป็นกลุ่ม

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 เครื่องดนตรีคีย์บอร์ด

5.2 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง C D E F G A

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 สังเกตเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัด

6.2.2 แบบประเมินการอ่านโน้ต

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมิน

ดีมาก 5 คะแนน

ดี 4 คะแนน

พอใช้ 3 คะแนน

ควรปรับปรุง 2 คะแนน

ต่ำกว่าเกณฑ์ 1 คะแนน

ผู้เรียนอ่านโน้ตได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่า 10 คะแนน

แบบประเมินการอ่านโน้ต
กลุ่มที่.....

ลำดับที่	สมาชิกในกลุ่ม	ความตั้งใจ	ความ ถูกต้อง ของจังหวะ	ความ ถูกต้อง ของเสียง	คะแนนรวม
		5	5	5	
1					
2					
3					
4					
5					
6					

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 18

ระดับ 1

เรื่อง การอ่านโน้ตที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด

เวลา 2 คาบ

เสียง C D E F G

แบบฝึกหัดการอ่าน โน้ตตัวดำและตัวหยุดเสียง C D E F G A

Musical notation for a reading exercise. It consists of four staves of music in 4/4 time, each starting with a treble clef. The notes are quarter notes and quarter rests, corresponding to the notes C, D, E, F, G, and A. The first staff has notes C, D, E, F, G, A, B, C. The second staff has notes C, D, E, F, G, A, B, C. The third staff has notes C, D, E, F, G, A, B, C. The fourth staff has notes C, D, E, F, G, A, B, C.

แผนการจัดกิจกรรมที่ 19

กิจกรรม โยชวาติตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 19	ระดับ 1
เรื่อง การอ่านโน้ตที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำ ตัวขาว	เวลา 2 คาบ
เสียง C D E F G A B	

1. สาระสำคัญ

การอ่านโน้ตเป็นอีกทักษะหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตได้อย่างถูกต้องตามจังหวะและเสียง เพราะการอ่านโน้ตจะฝึกละเอียดกว่าการฝึกปฏิบัติดนตรี และส่วนใหญ่ผู้เรียนมักจะอ่านโน้ตหลงเสียงหรือเสียงไม่ตรงตามคีย์ของโน้ตนั้น ๆ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 อ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำ ตัวขาว เสียง C D E F G A B

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 อ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำ ตัวขาว เสียง C D E F G A B ได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 การอ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง C D E F G A B

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกัน

4.2 ให้ผู้เรียนวอร์มเรื่องการหายใจ เช่น การดื่มน้ำทิพย์ การเป่าเทียน การปฏิบัติ V-sit ซึ่งผู้เรียนได้ฝึกทักษะมาแล้วในแผนการจัดกิจกรรมที่ 3 เพื่อที่จะเตรียมความพร้อมในการอ่านโน้ต

4.3 ผู้สอนไล่เสียงด้วยคีย์บอร์ดให้ผู้เรียนฟังและสาธิตด้วยการไล่ด้วยปาก และให้ผู้เรียนไล่เสียงตามทั้งขึ้นและลง ในบันไดเสียง C เมเจอร์ โดยเริ่มจาก 4 – 2 – 1 – 1/2 จังหวะเป็นลำดับ โดยผู้สอนคอยชี้แนะเสียงที่ถูกต้องให้ด้วยการเทียบเสียงกับคีย์บอร์ด ถ้าผู้เรียนคนใดยังออกเสียงไม่ถูกต้องตามคีย์ของโน้ตนั้น ๆ ก็นำมาเทียบกับคีย์บอร์ดจนกว่าเสียงจะถูกต้อง

4.4 แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 – 6 คน โดยให้ไล่เสียงเหมือนกับสูตร พุทฺธะ แต่ไม่มีโน้ตเข้บิต 2 ชั้น โดยให้ผู้เรียนไล่เสียงตามกลุ่มที่กำหนดให้ เช่น กลุ่ม 4 จังหวะ 2 จังหวะ 1 จังหวะ และ 1/2 จังหวะ ให้สอบทีละกลุ่มหลังจากนั้นก็เปลี่ยนกลุ่มไม่ให้ซ้ำกันจนกว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีเสียงถูกต้อง

4.5 ผู้เรียนอ่านโน้ตตามใบงานที่ 1 โดยการแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 – 6 คน โดยผู้เรียนอ่านด้วยตนเอง ให้เวลาฝึกประมาณ 30 นาที ผู้สอนคอยสังเกตการ เมื่อเห็นว่าผู้เรียนอ่านโน้ตไม่ได้ส่วนไหน ก็เรียกมารวมกันและอ่านให้ฟัง 2 – 3 รอบ และให้ผู้เรียนอ่านเป็นกลุ่มที่แบ่งไว้ โดยใช้วิธีเพื่อนสอนเพื่อน

4.6 ทดสอบท้ายคาบกระบวนการกลุ่ม

5. สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องดนตรีกีตาร์

2. ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง C D E F G A B

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 สังเกตเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง C D E F G A B

6.2.2 แบบประเมินการอ่านโน้ต

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมิน

ดีมาก 13-15 คะแนน

ดี 10-12 คะแนน

พอใช้ 9 – 11 คะแนน

ควรปรับปรุง 6-8 คะแนน

ต่ำกว่าเกณฑ์ ต่ำกว่า 5 คะแนน

ผู้เรียนปฏิบัติการอ่าน โน้ต ได้คะแนนไม่น้อยกว่า 10 คะแนน

แบบประเมินการอ่านโน้ต
กลุ่มที่.....

ลำดับที่	สมาชิกในกลุ่ม	ความตั้งใจ	ความ ถูกต้อง ของจังหวะ	ความ ถูกต้อง ของเสียง	คะแนนรวม
		5	5	5	
1					
2					
3					
4					
5					
6					

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยธาวิทชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 19

ระดับ 1

เรื่อง การอ่านโน้ตที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำ ตัวขาว

เวลา 2 คาบ

เสียง C D E F G A B

แบบฝึกหัดการอ่าน โน้ตตัวดำและตัวขาวเสียง C D E F G A B

The image shows a musical exercise on four staves, all in 4/4 time. The notes are as follows:

- Staff 1:** C4 (quarter), D4 (quarter), E4 (quarter), F4 (quarter), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter).
- Staff 2:** C4 (quarter), D4 (quarter), E4 (quarter), F4 (quarter), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter).
- Staff 3:** C4 (quarter), D4 (quarter), E4 (quarter), F4 (quarter), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter).
- Staff 4:** C4 (quarter), D4 (quarter), E4 (quarter), F4 (quarter), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter).

แผนการจัดกิจกรรมที่ 20

กิจกรรม โยชวาติคชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	จุดประสงค์ที่ 20	ระดับ 1
เรื่อง การอ่านโน้ตที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม		เวลา 2 คาบ
เสียง B ต่ำ C D E F G A B		

1.สาระสำคัญ

การอ่านโน้ตเป็นอีกทักษะหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตได้อย่างถูกต้องตามจังหวะและเสียง เพราะการอ่านโน้ตจะฝึกยากกว่าการฝึกปฏิบัติดนตรี และส่วนใหญ่ผู้เรียนมักจะอ่านโน้ต ออกเสียงไม่ตรงตามคีย์ของโน้ตนั้น ๆ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 อ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม เสียง B ต่ำ C D E F G A B

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 สามารถปฏิบัติการอ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม เสียง B ต่ำ C D E F G A B

3. เนื้อหาสาระ

3.1 การอ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำและตัวหยุด เสียง B ต่ำ C D E F G A B

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกัน

4.2 ให้ผู้เรียนวอร์มเรื่องการหายใจ เช่น การดื่มน้ำทิพย์ การเป่าเทียน การปฏิบัติ V-sit ซึ่งผู้เรียนได้ฝึกทักษะมาแล้วในแผนการจัดกิจกรรมที่ 3 เพื่อที่จะเตรียมความพร้อมในการอ่านโน้ต

4.3 ผู้สอนไล่เสียงด้วยคีย์บอร์ดให้ผู้เรียนฟังและสาธิตด้วยการไล่ด้วยปากและให้ผู้เรียนไล่เสียงตามทั้งขึ้นและลง ในบันไดเสียง C เมเจอร์ โดยเริ่มจาก 4 – 2 – 1 – 1/2 จังหวะเป็นลำดับ โดยผู้สอนคอยชี้แนะเสียงที่ถูกต้องให้ด้วยการเทียบเสียงกับคีย์บอร์ด ถ้าผู้เรียนคนใดยังออกเสียงไม่ถูกต้องตามคีย์ของโน้ตนั้น ๆ ก็นำมาเทียบกับคีย์บอร์ดจนกว่าเสียงจะถูกต้อง

4.4 แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 – 6 คน โดยให้ไล่เสียงเหมือนกับสูตร พุทฺธะ แต่ไม่มีโน้ตเข้บ็ต 2 ชั้น โดยให้ผู้เรียนไล่เสียงตามกลุ่มที่กำหนดให้ เช่น กลุ่ม 4 จังหวะ 2 จังหวะ 1 จังหวะ และ 1/2 จังหวะ

4.5 ให้ผู้เรียนอ่านโน้ตตามใบงานที่ 1 โดยการแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 – 6 คน โดยผู้เรียนอ่านด้วยตนเอง ให้เวลาฝึกประมาณ 30 นาที ผู้สอนคอยสังเกตการ เมื่อเห็นว่าผู้เรียนอ่านโน้ตไม่ได้ส่วนไหน ก็เรียกมารวมกันและอ่านให้ฟัง 2 – 3 รอบ และให้ผู้เรียนอ่านเป็นกลุ่มที่แบ่งไว้โดยใช้วิธีเพื่อนสอนเพื่อน

4.6 ทดสอบท้ายคาบเป็นกลุ่ม

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 เครื่องดนตรีคีย์บอร์ด

5.2 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดโน้ตตัวดำ ตัวขาว และตัวกลม เสียง C D E F G A

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 สังเกตเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดโน้ตตัวดำ ตัวขาว และตัวกลม เสียง C D E F G

A

6.2.2 แบบประเมินการอ่านโน้ต

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมิน

ดีมาก	5	คะแนน
ดี	4	คะแนน
พอใช้	3	คะแนน
ควรปรับปรุง	2	คะแนน
ต่ำกว่าเกณฑ์	1	คะแนน

ผู้เรียนผ่านการอ่านโน้ตได้คะแนนไม่น้อยกว่า 10 คะแนน

แบบประเมินการอ่านโน้ต

กลุ่มที่.....

ลำดับที่	สมาชิกในกลุ่ม	ความตั้งใจ	ความ ถูกต้อง ของจังหวะ	ความ ถูกต้อง ของเสียง	คะแนนรวม
		5	5	5	15
1					
2					
3					
4					
5					
6					

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยธาวิทชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 20

ระดับ 1

เรื่อง การอ่านโน้ตที่ประกอบด้วยโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม
เสียง B ต่ำ C D E F G A B

เวลา 2 คาบ

แบบฝึกหัดการอ่านโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม เสียง B ต่ำ C D E F G A B

แผนการจัดกิจกรรมที่ 21

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 21	ระดับ 1
เรื่อง การอ่านโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ และตัวเข้บ็ต 1 ชั้น	เวลา 2 คาบ
เสียง C D E F G A	

1. สาระสำคัญ

การอ่านโน้ตเป็นอีกทักษะหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตได้อย่างถูกต้องตามจังหวะและเสียง เพราะการอ่านโน้ตจะฝึกละเอียดกว่าการฝึกปฏิบัติดนตรี และส่วนใหญ่ผู้เรียนมักจะอ่านโน้ตออกเสียงไม่ตรงตามคีย์ของโน้ตนั้น ๆ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 อ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตกลม ตัวขาว ตัวดำ และตัวเข้บ็ต 1 ชั้น เสียง C D E F G A

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 สามารถปฏิบัติการอ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตกลม ตัวขาว ตัวดำ และตัวเข้บ็ต 1 ชั้น เสียง C D E F G A ได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 การอ่านโน้ตตามแบบฝึกหัดที่ประกอบด้วยโน้ตกลม ตัวขาว ตัวดำ และตัวเข้บ็ต 1 ชั้น เสียง C D E F G A

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกัน

4.2 ให้ผู้เรียนวอร์มเรื่องการหายใจ เช่น การดื่มน้ำทิพย์ การเป่าเทียน การปฏิบัติ V-sit ซึ่งผู้เรียนได้ฝึกทักษะมาแล้วในแผนการจัดกิจกรรมที่ 3. เพื่อที่จะเตรียมความพร้อมในการอ่านโน้ต

4.3 ผู้สอนไล่เสียงด้วยคีย์บอร์ดให้ผู้เรียนฟังและสาธิตด้วยการไล่ด้วยปาก และให้ผู้เรียนไล่เสียงตามทั้งขึ้นและลงในบันไดเสียง C เมเจอร์ โดยเริ่มจาก 4 – 2 – 1 – 1/2 จังหวะเป็นลำดับ โดยผู้สอนคอยชี้แนะเสียงที่ถูกต้องให้ด้วยการเทียบเสียงกับคีย์บอร์ด ถ้าผู้เรียนคนใดยังออกเสียงไม่ถูกต้องตามคีย์ของโน้ตนั้น ๆ ก็นำมาเทียบกับคีย์บอร์ดจนกว่าเสียงจะถูกต้อง

4.4 ผู้สอนเปิดโปรแกรม Sibelius ในไฟล์แบบฝึกหัดโน้ตกลม ตัวขาว ตัวดำ และตัวเข้บ้ต 1 ฐััน เสียง C D E F G A ใ้ผู้เรียนฟังประมาณ 2 – 3 เท่ียว

4.5 ใ้ผู้เรียนอ่านโน้ตตามใบงานที่ 1 โดยการแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 –6 คนโดยผู้เรียนอ่านโน้ตด้วยตนเอง ใ้เวลาฝึกประมาณ 30 นาที ผู้สอนคอยสังเกตการณ์ เมื่อเห็นว่าผู้เรียนอ่านโน้ตไม่ได้ส่วนไหน ก็เรียกมารวมกันและอ่านใ้ฟัง 2 –3 รอบ และใ้ผู้เรียนอ่านเป็นกลุ่มที่แบ่งไว้ โดยใช้วิธีเพื่อนสอนเพื่อน

4.6 ทดสอบท้ายคาบกระบวนกรกลุ่ม

5. สื่อกรเรียนกรสอน

5.1 เครื่องดนตรีคีย์บอร์ด

5.2 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดโน้ตกลม ตัวขาว ตัวดำ และตัวเข้บ้ต 1 ฐัันเสียง C D E F G A

6. กรวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีกรวัดผลประเมินผล

6.1 สังเกตเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

6.2 เครื่องมือกรวัดผลและประเมินผล

6.2.1 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดโน้ตกลม ตัวขาว ตัวดำ และตัวเข้บ้ต 1 ฐัันเสียง C D E F G A

6.3 เกณฑ์กรวัดผลและประเมินผล

หมายเหตุ เกณฑ์กรประเมิน

ดีมาก 13-15 คะแนน

ดี 10-12 คะแนน

พอใช้ 9 – 11 คะแนน

ควรรปรับปรุง 6-8 คะแนน

ต่ำกว่าเกณฑ์ ต่ำกว่า 5 คะแนน

ผู้เรียนผ่านการอ่านโน้ตได้คะแนนไม่น้อยกว่า 10 คะแนน

แบบประเมินการอ่านโน้ต
กลุ่มที่.....

ลำดับที่	สมาชิกในกลุ่ม	ความตั้งใจ	ความ ถูกต้อง ของจังหวะ	ความ ถูกต้อง ของเสียง	คะแนนรวม
		5	5	5	
1					
2					
3					
4					
5					
6					

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยธาวิทชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 21

ระดับ 1

เรื่อง การอ่านโน้ตกลม ตัวขาว ตัวดำ และตัวเข็บ็ต 1 ชั้น

เวลา 2 คาบ

เสียง C D E F G

แบบฝึกหัดการอ่านโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ ตัวเข็บ็ต 1 ชั้น เสียง C D E F G

แผนการจัดกิจกรรมที่ 22

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	จุดประสงค์ที่ 22	ระดับ 1
เรื่อง เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต		เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

เครื่องดนตรีทางวงโยชวาทิตมีหลายประเภท ซึ่งแต่ละประเภทจะมีรูปร่าง ลักษณะ และเสียงไม่เหมือนกัน เวลาบรรเลงก็จะให้อารมณ์ บรรยากาศ และความรู้สึกในบทเพลงที่แตกต่างกันออกไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชื่อและการจำแนกประเภทของเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 บอกชื่อและลักษณะเครื่องดนตรีทางวงโยชวาทิตได้ถูกต้อง

2.2.2 จำแนกกลุ่มของเครื่องดนตรีวงโยชวาทิตแต่ละประเภทได้

2.2.3 จำแนกเสียงของเครื่องดนตรีวงโยชวาทิตแต่ละประเภทได้

2.2.4 บอกถึงวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติเครื่องดนตรีวงโยชวาทิตได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 ชื่อของเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

3.2 ประเภทเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

3.3 ประเภท Woodwind Instrument

3.4 ประเภท Brasswind Instrument

3.5 ประเภท Percussion Instrument

3.6 เสียงเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

3.7 วิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

4. กิจกรรมการเรียนการสอน (กระบวนการกลุ่ม)

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้และทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับเครื่องดนตรีวงโยชวาทิตที่ผู้เรียนเคยเห็นมาจากในวง ชุมชน แบบเรียนและจากสื่อทั่วไป โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของเครื่องดนตรีแต่ละประเภท หลังจากนั้นให้ทำแบบทดสอบก่อนบทเรียนจากใบงานที่ 1

4.2 ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนในใบงานที่ 1

4.3 ผู้สอนอธิบายถึงเครื่องดนตรีวงโยชวาทิตและการจำแนกประเภทเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต โดยให้ผู้เรียนดูภาพเครื่องดนตรีจาก Future Board และใบความรู้ที่ 1 แล้วให้สรุปว่าเครื่องดนตรีเหล่านั้นจัดอยู่ในเครื่องดนตรีประเภทใด

4.4 แบ่งผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ตามประเภทเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต โดยจัดให้เล่นเกมหาพรรคพวก ซึ่งจะมีบัตรคำชื่อเครื่องดนตรีและปิดเอาไว้ บางคนจะได้ชื่อประเภทเครื่องดนตรี บางคนจะได้ชื่อเครื่องดนตรี ต่อจากนั้นให้ผู้เรียนเดินเป็นวงกลมเปิดเพลงให้ฟัง เมื่อปิดเพลงก็ให้แต่ละคนวิ่งหาชื่อประเภทเครื่องดนตรีที่ตนเองมีอยู่ โดยการกำหนดเวลาให้ 20 วินาที ถ้าใครยังเข้ากลุ่มเครื่องดนตรีไม่ได้ จะโดนเดินท่าทางหรือร้องเพลงต่าง ๆ ให้เพื่อน ๆ ฟัง ซึ่งเกมนี้จะทำให้ผู้เรียนจำได้เร็วและสนุกสนานในการเรียน

4.5 ผู้สอนสรุปถึงประเภทเครื่องดนตรีวงโยชวาทิตทั้ง 3 ประเภทอีกครั้ง พร้อมทั้งอาจจะยกตัวอย่างเครื่องดนตรีจริงที่มีอยู่ในวงโยชวาทิต หรือให้รุ่นพี่บรรเลงให้ฟังว่าเครื่องดนตรีแต่ละชนิดมีลักษณะเสียงอย่างไร

4.6 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจากใบงานที่ 2

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 แผ่น future Board เรื่องเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

5.2 บัตรคำเครื่องดนตรี

5.3 เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

5.4 ใบความรู้ที่ 1 เรื่องเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

5.5 ใบงานที่ 1 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 ประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้

6.1.2 แบบทดสอบจากใบงานทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

6.1.3 การสังเกตพฤติกรรม

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบทดสอบจากใบงาน

6.2.2 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.2.2 ผู้เรียนผ่านแบบทดสอบจากใบงานไม่ต่ำกว่า 80 %

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 22

ระดับ 1

เรื่อง เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

เวลา 2 คาบ

เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าทำด้วยไม้ (The Woodwind Instrument) เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าทำด้วยโลหะ (The Brasswind Instrument) เครื่องดนตรีประเภทตีประกอบจังหวะ (The Percussion Instrument)

1. เครื่องเป่าทำด้วยไม้ (The Woodwind Instrument) แบ่งออกตามกรรมวิธีที่ทำให้เกิดเสียงได้ 2 ประเภท ดังนี้

1.1 ประเภทไม่มีลิ้น สามารถทำให้เกิดเสียงโดยการเป่าลมผ่านช่องลมหรือปากนกแก้ว เมื่อลมไปกระทบท่อลมจะทำให้เกิดความหักเหและเกิดเสียงขึ้น การเปลี่ยนทำได้โดยการใช้นิ้วปิดเปิดรูของเครื่องดนตรี เครื่องลมไม้มีหลายประเภท มี 3 ชนิด คือ เรคอร์เดอร์ปิคโคโล ฟลูต

1.1 ประเภทมีลิ้น เป็นเครื่องดนตรีที่ทำให้เกิดเสียงโดยการเป่าลมผ่านลิ้นทำให้เกิดสั่นสะเทือนและเกิดเสียงขึ้น การเปลี่ยนเสียงสามารถทำได้โดยปิดหรือเปิดนิ้วซึ่งเป็นกลไกสำคัญของเครื่องดนตรี แบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1.1.1 ประเภทลิ้นเดี่ยว มีเครื่องดนตรีดังนี้

1.1.1.1 คลาริเน็ต

1.1.1.2 อัลโตแซ็กโซโฟน

1.1.1.3 เทเนอร์แซ็กโซโฟน

1.1.2 ประเภทลิ้นคู่หรือลิ้นแฝด มีเครื่องดนตรีดังนี้

1.1.2.1 คอร์ลิ่งเกลส์ หรือ English Horn

1.1.2.2 บาสซูน

1.1.2.3 คอนทราบาสซูน

1.1.2.4 โอโบ

2. เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าทำด้วยโลหะ (The Brasswind Instrument) เป็นเครื่องดนตรีประเภทแตรที่ทำด้วยทองเหลืองหรือโลหะอื่น ๆ ทำให้เกิดเสียงได้โดยการเป่าลมผ่านริมฝีปากปะทะกำพวด (mouth piece) และเปลี่ยนเสียงโดยการกดลูกสูบหรือการเลื่อนระดับของท่อลม เครื่อง

ดนตรีประเภทนี้มีเสียงดังกังวาน ให้ความรู้สึกคลึกคลัก ตื่นเต้น มีวิวัฒนาการมาจากการเป่าใบไม้หรือเป่าเขาสัตว์ ได้แก่

- 2.1 คอร์เน็ต
- 2.2 ทรัมเปต
- 2.3 เฟรนช์ฮอร์น
- 2.4 ทรอมโบน
- 2.5 บาริโตน
- 2.6 ยูโฟเนียม
- 2.7 ทูบาร์
- 2.8 ซุซาโฟน

3. เครื่องดนตรีประเภทตีประกอบจังหวะ (The Percussion Instrument) เครื่องดนตรีประเภทตีประกอบจังหวะ หมายถึง เครื่องกำกับจังหวะประเภทกลอง ประเภทโลหะ และเครื่องตีทำนอง แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 ประเภทที่ทำนองได้ เครื่องดนตรีประเภทนี้ได้แก่

- 3.1.1 เบลโลลา
- 3.1.2 ไวบราโฟน
- 3.1.3 ซาโลโฟน
- 3.1.4 มาริมบา

3.2 ประเภทที่ทำนองไม่ได้ เครื่องดนตรีประเภทนี้บรรเลงให้เกิดเสียงได้โดยการตีเคาะ กระแทกลงไปบนหนังของเครื่องดนตรีซึ่งอาจจะทำด้วยไม้หรือเป็นโลหะก็ได้ ดังต่อไปนี้

- 3.2.1 กลองทิมปานี
- 3.2.2 เบสดรัม
- 3.2.3 สแนร์ดรัม
- 3.2.4 ไทยเองเกิล
- 3.2.5 แทรมบูริน
- 3.2.6 กลองบองโก
- 3.2.7 กลองทอมบา
- 3.2.8 กลองเทนเนอร์

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยธาวิทชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 22

ระดับ 1

เรื่อง เครื่องดนตรีวงโยธาวิท

เวลา 2 คาบ

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คำสั่ง ให้ผู้เรียนพิจารณาภาพแล้วเติมชื่อและประเภทเครื่องดนตรีให้ถูกต้อง

1. ชื่อ	ประเภท
2. ชื่อ	ประเภท
3. ชื่อ	ประเภท
4. ชื่อ	ประเภท
5. ชื่อ	ประเภท

ตอนที่ 2 จงเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง (12 คะแนน)

1. เครื่องดนตรีวงโยธาวิทแบ่งเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. ขลุ่ยเรคอร์ดเดอร์ จัดเป็นเครื่องดนตรีประเภท

.....

3. ฟลูตทำให้เกิดเสียงได้โดยวิธี

.....

4. อัลโตแซกโซโฟนทำให้เกิดเสียงได้โดยวิธี

.....

5. เครื่องดนตรีประเภทตีประกอบจังหวะแบ่งได้กี่ประเภท อะไรบ้าง

.....

ตอนที่ 2 จงเติมประเภทของเครื่องดนตรีตามรูปที่กำหนดให้ต่อไปนี้

1. คลาริเน็ต เป็นเครื่องดนตรีประเภท..... ทำให้เกิดเสียงโดย.....
2. อัลโตแซกโซโฟน เป็นเครื่องดนตรีประเภท..... ทำให้เกิดเสียงโดย.....
3. ยูโฟเนียม เป็นเครื่องดนตรีประเภททำให้เกิดเสียงโดย.....
4. ซูซ่าโฟน เป็นเครื่องดนตรีประเภท.....ทำให้เกิดเสียงโดย.....
5. ฟลูต เป็นเครื่องดนตรีประเภท.....ทำให้เกิดเสียงโดย.....
6. ฮอว์น เป็นเครื่องดนตรีประเภท.....ทำให้เกิดเสียงโดย.....
7. ทรอมโบนเป็นเครื่องดนตรีประเภท.....ทำให้เกิดเสียงโดย.....
8. ทรัมเปทเป็นเครื่องดนตรีประเภท.....ทำให้เกิดเสียงโดย.....

แผนการจัดกิจกรรมที่ 23

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 23

ระดับ 1

เรื่อง การดูแลรักษาเครื่องดนตรี

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

เครื่องดนตรีโยชวาทิตมีราคาสูงมาก หากที่จะจัดซื้อมาใช้งานได้ง่าย ๆ จำเป็นต้องใช้เวลาหรือความโชคดีทางการเงิน หากสามารถดูแลรักษาให้มีสภาพดีเครื่องดนตรีก็จะสามารถใช้งานได้นาน มีเสียงดีเป็นมาตรฐานการบรรเลงเพลงจะมีคุณภาพเสียงไพเราะได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 บอกวิธีการดูแลรักษาเครื่องดนตรีเมื่อเกิดปัญหาขึ้นได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 อธิบายขั้นตอนการประกอบเครื่องดนตรีตามที่ฝึกได้ถูกต้อง

2.2.2 สามารถดูแลรักษาเครื่องดนตรีตามที่ฝึกได้

2.2.3 อธิบายขั้นตอนการแก้ปัญหาของเครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ ได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 วิธีแก้ปัญหาและการดูแลรักษาเครื่องดนตรี

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกัน

4.2 จัดวางเครื่องดนตรีวงโยชวาทิตทุกชนิดที่มีอยู่

4.3 ให้ผู้เรียนแยกประเภทเครื่องดนตรีว่าชนิดใดคล้ายกับชนิดใด น่าจะเป็นชนิดเดียวกันหรือไม่

4.4 ผู้สอนเฉลยว่าผู้เรียนแยกประเภทได้ถูกต้องหรือไม่

4.5 ให้ผู้เรียนศึกษาจากใบความรู้ที่ 1 โดยการแบ่งกลุ่มตามประเภทเครื่องดนตรี

4.6 ผู้สอนอธิบายจุดอ่อนของการ ถอดประกอบ และการวางเครื่องดนตรีแต่ละชนิด และสาธิตการถอดประกอบให้ผู้เรียนดู

4.7 ให้ผู้เรียนฝึกประกอบเครื่องดนตรีที่ตนเองฝึก ซึ่งผู้สอนต้องดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะเครื่องดนตรีบางชนิดถ้าพลาดนิดเดียวจะทำให้เครื่องเสียได้ เช่น คลาริเน็ต

4.8 ฝึกให้ผู้เรียนดูแลรักษาเครื่องดนตรี เช่น การใช้กระดาษซับน้ำจากนม คลาริเน็ต แซกโซโฟน การหยอดน้ำมันวาร์วออย วาสไลด์ครีม เป็นต้น

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

5.2 ใบความรู้ที่ 1 การดูแลรักษาเครื่องดนตรี

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 สังเกตพฤติกรรมจากการใช้เครื่องดนตรี

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนผ่านการดูแลรักษาเครื่องดนตรีที่ปฏิบัติอยู่ในสภาพดี ใช้งานได้

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรม โยชวาติคชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 23

ระดับ 1

เรื่อง การดูแลรักษาเครื่องดนตรี

เวลา 2 คาบ

การดูแลรักษาเครื่องดนตรี

1. ฟลูต

ก่อนที่จะประกอบเครื่องทุกครั้งควรสังเกตดูว่าส่วนต่าง ๆ ของเครื่องนั้นจัดวางอยู่ในกล่องอย่างไร ซึ่งการเก็บนั้นจะต้องวางอยู่ในช่องที่ออกแบบไว้พอดีกับรูปร่างของเครื่องโดยจะวางสลับที่ไม่ได้ ส่วนต่าง ๆ ของเครื่องแบ่งออกได้ดังนี้

1.1 Head Joint

1.2 Head Joint Tenon

1.3 Body

1.4 Keys

1.5 Foot Joint

การประกอบเครื่องและการถอดเก็บนั้นสำคัญมาก ต้องกระทำด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง จึงควรทบทวนขั้นตอนการประกอบเครื่องจนเข้าใจอย่างแท้จริงและต้องเก็บไว้ในกล่องตลอดเวลาถ้าหากไม่ได้ใช้งาน

ผู้เล่น Flute ต้องจำไว้สิ่งหนึ่งว่าภายในลำตัวของเครื่องจะต้องทำให้แห้งตลอดทั้งเครื่องทุกครั้งหลังการเล่นซึ่งการเช็ดหรือการซับภายในเครื่องนั้นใช้เวลาเพียงครู่เดียว แต่จะช่วยป้องกันและขจัดฝุ่นละอองสิ่งสกปรกทั้งหลาย ซึ่งจะช่วยยืดอายุการใช้งานและทำให้เครื่องสะอาดอีกด้วย

การใช้แท่งเหล็กทำความสะอาด (Cleaning Rod) ในกล่องเครื่อง Flute ทุกกล่องควรจะต้องมีแท่งเหล็กนี้เอาไว้ทำความสะอาดโดยใช้ผ้านุ่ม ๆ สอดมุมเข้าไปในช่องแท่งเหล็ก จากนั้นเอาผ้าคลุมส่วนหัวของแท่งเหล็กให้มิดแล้วจึงพันลงมาให้รอบทั้งด้าม จับปลายไว้ให้แน่นจึงสอดผ้านั้นเข้าไปในเครื่องเพื่อทำความสะอาด

ในส่วนท้าย (Foot Joint) แม้ว่าส่วนนี้จะมีความชื้นน้อยกว่าส่วนอื่น แต่ก็ต้องทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอและในการจับฟังระวังไม่ให้เกิดแรงกดมากเกินไปบนกลไกของ Keys ส่วนลำตัว (Body) ให้สะบัดน้ำออกมาจากทางตอนบนของลำตัวโดยจับส่วนนี้ให้เหมือนกับตอนประกอบเครื่อง คือ จับในส่วนที่ไม่มีกลไกของเครื่องหรือถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ให้ฟังระวังไม่ให้เกิด

แรงกดมากเกินไปบนกลไกของ Keys จากนั้นจึงใช้ผ้าชุบน้ำด้านในให้แห้งส่วนหัว (Head Joint) สะบัดน้ำออกให้หมด ใช้ผ้าพัน Cleaning Rod เช็ดเข้าไปด้านในอย่างระมัดระวังเพื่อจะได้ไม่ขยับ จุกปรับเสียงที่ Head Joint

การประกอบเครื่องมือ (Assembling The Instrument)

การประกอบส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกันควรปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำความสะอาดส่วนที่เป็นข้อต่อให้ปราศจากฝุ่นละออง จากนั้นใช้ Slide Grease ทาเพียงเล็กน้อยลงไปที่ข้อต่อ
2. ในระหว่างประกอบเครื่องควรหลีกเลี่ยงการใช้มือไปบีบกดลงไปบนเครื่องมือพยายามถือแต่ละส่วนอย่างมั่นคงแล้วค่อยๆ หมุนอย่างช้าๆ เพื่อให้แต่ละส่วนประกอบเข้าด้วยกัน
3. ตรวจสอบเช็คเครื่องหมาย ^ ที่บริเวณข้อต่อเพื่อเป็นตัวช่วยในการปรับ Head Joint ให้ตรงกับ Body

2. คลาริเน็ต การดูแลรักษาเครื่อง

2.1 การหยอดน้ำมันในลำเครื่องภายใน (Bore Oil) แม้ว่า Clarinet จะทำจากไม้ที่แข็งที่สุดที่มี (Granadilla) แต่ก็สามารถแตกร้าวได้ การเช็ดอย่างระมัดระวังหลังการเล่นทุกครั้งจะช่วยหลีกเลี่ยงอาการดังกล่าวได้ แต่แนะนำว่าควรมีการป้องกันโดยหยอดน้ำมันให้ลำตัวเครื่องโดยน้ำมันที่สร้างขึ้นเพื่อการนี้โดยเฉพาะ ต้องทำด้วยความระมัดระวังเพื่อไม่ให้น้ำมันเลอะนมเพราะจะทำให้หมวแห้งและแข็ง ซึ่งจะทำได้ยากกว่าไม่เกิดการร้าวของอากาศได้ มีวิธีทำคือใช้ผ้าที่มีไว้สำหรับงานนี้ชุบน้ำเล็กน้อย ห้ามชุบจนเปียกและเช็ดให้ทั่วภายในลำตัวเครื่อง 1 – 2 ครั้ง เพื่อให้เคลือบภายในเล็กน้อย ด้านนอกจริง ๆ แล้วไม่ต้องทา แต่ถ้าจะใช้ทาเคลือบเพียงเบา ๆ นาน ๆ ครั้ง ก็ได้เมื่ออยู่ในอุณหภูมิและความชื้นเหมือนกัน

2.2 ปิดฝุ่นให้เครื่อง เมื่อใช้เครื่องสักระยะหนึ่งแล้วควรมีการปิดฝุ่นได้กลไกของคีย์ โดยใช้ฟูกันนุ่ม ๆ ผ้า Cotton หรือ Pipe cleaner ที่มีวนตรงปลาย

2.3 หยอดน้ำมันให้กลไกของเครื่อง ถ้าต้องการให้กลไกต่างๆ อยู่ในสภาพดี ควรมีการหยอดน้ำมันให้บ่อยของเค็ยทุก ๆ อันเป็นประจำหลาย ๆ ครั้งต่อปี ใช้น้ำมันเพื่อการนี้โดยเฉพาะ โดยหยดเพียงครั้งหยดลงบนปลายไม้จิ้มฟันพร้อมกันอีกทั้ง Section และตะไปบนจุดเค็ยของแต่ละคีย์ ระวังอย่าให้โดนนม

2.4 ขัดเงาคีย์ ห้ามใช้น้ำยาขัดเงินขัดคีย์ ถ้าคีย์หมองลงให้ช่างเป็นผู้ขัดให้เพราะการขัดนั้นต้องนำออกมาขัดจากลำตัวเครื่องห้ามขัดขณะที่ยังติดอยู่กับเครื่อง คีย์จะคงอยู่ในสภาพดีถ้ามีการเช็ดด้วยผ้า ๆ หรือผ้าซาเมัวร์เป็นประจำเพื่อขจัดคราบเหงื่อและฝุ่นละออง การใช้น้ำยาขัด

เครื่องเงินขัดไปบนคีย์ขณะที่ยังติดอยู่บนตัวเครื่อง จะทำให้เดือยบนกลไกเครื่องเสีย และจะทำอันตรายให้แก่แวนมด้วย

2.5 คีย์ที่โค้งงอ ห้ามพยายามตัดให้เข้าที่เองเพราะจะยิ่งทำให้เสียหายหนักเข้าไปอีกให้เป็นหน้าที่ของช่างที่ซ่อมจะตัดให้เข้าที่

2.6 นวมติด (Sticking Pads) เกิดจากการไม่เช็ดให้แห้งก่อนเก็บเข้ากล่อง หรือเกิดความชื้นในอากาศสูงนวมอาจติดแน่นเลยหรือเป็นบางครั้ง มีวิธีไล่ความชื้นโดยให้วางกระดาษซับระหว่างนวมกับรูเสียงกดคีย์ลงให้มันคงจากนั้นปล่อยคีย์ออก และทำซ้ำจนกว่านวมจะไม่ติดค้าง

3. แซกโซโฟน (Saxophone) การดูแลรักษาเครื่องดนตรี

เริ่มจากการประกอบและถอดเก็บเครื่อง ควรทบทวนวิธีดังกล่าวให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ การถอดเก็บเครื่องจะทำในทางกลับกันกับการประกอบ เพื่อความปลอดภัยควรเก็บเครื่องเข้ากล่องเวลาไม่ใช้ความร้อนจะเป็นตัวการทำให้เครื่องได้รับความเสียหาย ไม่ว่าจะเครื่องจะอยู่ในหรืออยู่นอกกล่องต้องให้หลีกเลี่ยงการที่แสงจะส่องตรงมายังตัวเครื่อง ระวังระมัดระวังสีต่าง ๆ และแหล่งความร้อนต่าง ๆ ด้วย จึงไม่ควรเก็บเครื่องไว้บนเบาะหรือฝากระโปรงหลังของรถ

ส่วนต่าง ๆ ของเครื่องในตระกูลนี้จะมีเหมือนกันคือ Body, Neck, Mouthpiece, Ligature, ปดอก Mouthpiece, ลิ้นและสายคล้องคอ แต่มีขนาดต่างกันออกไป

เครื่องทุกชนิดในตระกูล Sax จะมีวิธีประกอบเหมือนกันแม้ว่ากลไกของ Sax จะเพอะเพ แต่ถ้าไม่ระวังเดือยคีย์สำหรับต่อและ Side keys จะโค้งงอได้ อย่าออกแรงกดไปบนคีย์หรือเดือยเวลาประกอบเครื่องเข้าด้วยกัน

ก่อนเริ่มการประกอบเครื่องอย่าลืมทาขี้ผึ้งตรง Cork บนส่วนของ neck และเริ่มปฏิบัติดังต่อไปนี้

3.1 สายคล้องคอ ใส่สายคล้องคอเข้าไปที่คอตรวจดูส่วนที่ใช้ปรับความยาวและปรับให้พอดีกับที่ต้องการ

3.2 ส่วน Body ของเครื่องนำส่วน Body ออกจากกล่องด้วยความระมัดระวัง (จับตรงส่วนลำโพงให้ไกลจากคีย์เพื่อความปลอดภัย) และแขวนเกี่ยวกับสายคล้องคอตามตำแหน่งถอด Plug ตรงปลายซึ่งมีไว้ป้องกัน Octave lever

3.3 ต่อส่วน Neck ตรวจสอบความแน่นของ scew ซึ่งยึดส่วน Neck ไว้บนเครื่องว่าหลวมหรือยัง ตรวจสอบว่าตัวหนีบทั้งสอง ซึ่งต้องใส่ให้พอดีกับ Body และภายใน Body ต้องสะอาดและขัดเงาเรียบร้อยเพื่อให้ส่วน Neck ต่อเข้าไปได้ง่าย ดัน Neck ให้สุดเข้าไปใน Body และตั้ง

กระเดื่องบนปลาย (Bottom) ของ Neck เพื่อให้จุดศูนย์กลางจะได้อยู่ตรงเคียวสำหรับเชื่อม (Connecting Lever) บน Body

3.4 ต่อ Mouthpiece ถอดปลอก Ligature และถื่นออกจาก Mouthpiece ด้วย น้ำหนักของเครื่องจะถูกรับไว้โดยสายคล้องคอให้ดัน Mouthpiece เข้าไปอย่างน้อยส่วนที่เป็น Cock จะเข้าไปครึ่งหนึ่ง ระยะที่จะเข้าไปอย่างน้อยต้องดูจากกระบวนการเทียบเสียง ถ้าเครื่องที่ Tuning screw บน Neck นอกจาก Cock แล้วต้องดัน Mouthpiece ให้เข้าจนสุดส่วนที่เป็น Cock

4. ทรมัเปท

ปัญหา	วิธีการแก้ไข
1. วาล์วฝืด (Sluggish Valves)	1. ให้หยอดน้ำมันวาล์วลงไป ใน First valve side แล้วถื่นเครื่องไว้เพื่อไม่ให้ น้ำมันไหลลงไปได้ กด valves ให้คล่อง ขจัดน้ำมันที่เกินออก ควรเรียนรู้วิธีการหยอดน้ำมันวาล์วและการถอด 2. จงแน่ใจว่าขณะกดวาล์วนั้น กดลงไปตรง ๆ ไม่กดเฉียง 3. ถอดวาล์วและทำความสะอาดวาล์วรวมถึง casing ด้วยผ้าที่ไม่เป็นขน ใ้ น้ำมันให้ดีและประกอบเก็บตามเดิม 4. ควรมีการทบทวนย้อนหลังด้วย เช่น จี้สิ่งใช้กับ slide และน้ำมันวาล์ว
2. อากาศไม่ผ่านไปในเครื่อง	1. สังเกตว่าวาล์วใส่ลงใน case ให้ถูกต้องและ tab อยู่ใน slot 2. สังเกตว่ามีอะไรไปอุดติด leadpipe หรือ bell Mouthpiece หรือไม่
3. มีเสียงน้ำอยู่ (gurgling sound) แต่ water key ไม่มีน้ำค้างอยู่	1. ถ้ามีน้ำค้างอยู่โดยไม่ได้อัดวาล์ว ให้สังเกตว่า water key นั้นอุดตันหรือไม่ ลองถอด tuning slide และเทออก 2. ถ้ามีเสียงน้ำค้างขณะกดวาล์วให้ถอดวาล์วเพื่อนำน้ำส่วนเกินออก ผู้เล่นหลายคนมักลืมนำไปว่าต้องกด third valve เพื่อให้ third – valve water key ทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
4. Mouthpiece เปี้ยว	1. ก้าน Mouthpiece ยาวเกินไป ให้ช่างผู้ชำนาญงานค่อย ๆ ตัดออกทีละน้อย ก้าน Mouthpiece ที่สั้นเกินไปจะก่อให้เกิดปัญหาทาง intonation ได้ 2. ถ้าท่อบุบเปี้ยว ต้องใช้ช่างผู้ชำนาญงานเป็นผู้ซ่อม
5. มีอากาศรั่วออกจากเครื่อง	1. สำรวจดู ถ้าจำเป็นให้เปลี่ยน cork (water key) 2. ถ้าเกิดจากรอบ ๆ valve casing ให้ช่างลองเชื่อมใหม่
6. เสียงหึ่ง ๆ (Buzzing sound)	1. ถ้าเป็นเครื่องใหม่ให้เปลี่ยนเครื่องใหม่ 2. ลองดูว่า คานที่เชื่อมจับท่อกุหลาบหรือไม่ ถ้ามีให้ช่างเชื่อมใหม่ 3. ลองดูถ้าการล้างเครื่องทำให้เกิดน้ำค้างอยู่ข้างใน ให้ล้างใหม่หรือใช้ Flexble brush

5. เฟรนซอร์น

ปัญหา	วิธีการแก้ไข
1. วาล์วฝืด (sluggish valve)	1. หยอดน้ำมันสำหรับวาล์วประมาณ 3-4 หยด ลงใน Valve slides ใต้ Slides เข้าที่เดิมกลับมาอยู่ในตำแหน่งที่จะเล่น ลองกดวาล์ว กำจัดน้ำมันส่วนเกินออกจาก valve โดยตลอด
2. อากาศไม่ผ่าน ไปในเครื่อง	1. ทำ valve slides ให้แห้ง ค่อย ๆ หมุน Horn ซ้ำ ๆ เพื่อให้ น้ำที่เกินออกมาจาก leadpipe ถ้าทางซ้ายยาวไป บางที่จะผ่านทั้ง 3 วาล์วไป แต่ต้องรินออกผ่านทาง Bell
3. เสียงฟองอากาศ	1. ดูให้แน่ใจว่า valve วางได้แนวหรือไม่ 2. ตรวจสอบว่ามี cork ที่ฉีกขาดหรือไม่ 3. ตรวจสอบว่า Mouthpiece สกปรกหรือไม่ 4. ตรวจสอบว่ามีวัสดุแปลกปลอมอุดตันอยู่ในเครื่องหรือไม่
4. Mouthpiece คดงอ	1. Shank ยาวเกินไป ให้ช่างผู้ชำนาญถอดออกที่ละส่วน Mouthpiece shank ที่สั้นไปจะมีผลต่อ intonation ที่ห้วน
5. เสียงหึ่ง ๆ (buzing sound)	1. ตรวจสอบว่า brace (s) แดกหักหรือไม่ถ้าแตกให้เชื่อมใหม่

6. ทรอมโบน ยูโฟเนียม ทูบา

ปัญหา	วิธีการแก้ไข
1. วาล์วฝืด (sluggish valve)	1. ให้หยอดน้ำมันวาล์วลงไปในลูกสูบต่าง ๆ แล้วถือเครื่องไว้เพื่อไม่ให้ น้ำมันไหลลงไปได้ กด valves ให้คล่อง ขจัดน้ำมันที่เกินออก ควรเรียนรู้วิธีการหยอดน้ำมันวาล์วและการถอด 2. จงแน่ใจว่าขณะกดวาล์วนั้น กดลงไปตรง ๆ ไม่กดเฉียง 3. ถอดวาล์วและทำความสะอาดวาล์วรวมถึง casing ด้วยผ้าที่ไม่เป็นขน ใ้ น้ำมันให้ดีและประกอบเก็บตามเดิม 4. ควรมีการทบทวนย้อนหลังด้วย เช่น ขี้ผึ้งใช้กับ slide และน้ำมันวาล์ว
2. อากาศไม่ผ่าน ไปในเครื่อง	1. สังเกตว่าวาล์วใส่ลงใน case ให้ถูกต้องและ tab อยู่ใน slot 2. สังเกตว่ามีอะไรไปอุดติด leadpipe หรือ bell Mouthpiece หรือไม่ 3. สังเกตว่า Mouthpiece หรือ leadpipe สกปรกหรือไม่
3. เสียงฟองอากาศ	1. ถ้ามีน้ำขังอยู่โดยไม่ได้กดวาล์ว ให้สังเกตว่า water key นั้นอุดตันหรือไม่

	ลองถอด tuning slide และเทออก 2. ถ้ามีเสียงน้ำขังขณะกดควาล์วให้ถอดควาล์วเพื่อนำน้ำส่วนเกินออก ผู้เล่นหลายคนมักลืมไปว่าต้องกด third valve เพื่อให้ third – valve water key ทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
4. Mouthpiece คดงอ	1. ก้าน Mouthpiece ยาวเกินไป ให้ช่างผู้ชำนาญงานค่อย ๆ ตัดออกทีละน้อย ก้าน Mouthpiece ที่สั้นเกินไปจะก่อให้เกิดปัญหาทาง intonation ได้ 2. ถ้าท่อบวบ – เบี้ยว ต้องใช้ช่างผู้ชำนาญงานเป็นผู้ซ่อม
5. เสียงหึ่ง ๆ (buzing sound)	1. สำรวจดู ถ้าจำเป็นให้เปลี่ยน cork (water key) 2. ถ้าเกิดจากรอบ ๆ valve casing ให้ช่างลองเชื่อมใหม่
	1. ถ้าเป็นเครื่องใหม่ให้เปลี่ยนเครื่องใหม่ 2. ลองดูว่า คานที่เชื่อมจับท่อหลุดหรือไม่ ถ้ามีให้ช่างเชื่อมใหม่ 3. ลองดูถ้าการล้างเครื่องทำให้เกิดน้ำขังอยู่ข้างใน ให้ล้างใหม่หรือใช้ Flexible brush

แผนการจัดกิจกรรมที่ 24

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 24

ระดับ 1

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ Mouthpiece

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

ในการปฏิบัติเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต ก่อนอื่นผู้เรียนควรมีความรู้เรื่องการเป่า Mouthpiece ในเครื่องดนตรีประเภทเครื่องลม เพราะเป็นสิ่งที่สำคัญมากจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจการหายใจ การใช้ลม และท่าทางการเป่าที่ถูกต้อง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 สามารถปฏิบัติการเล่น Mouthpiece ของเครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ ได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 สามารถสร้างความพร้อมในการเล่น Mouthpiece

2.2.2 ปฏิบัติการเล่น Mouthpiece ของเครื่องดนตรีประเภท Brass ได้

2.2.3 ปฏิบัติการเล่น Mouthpiece ของเครื่องดนตรีประเภท Woodwind ได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 การสร้างความพร้อมในการเล่น Mouth piece

3.2 การเป่า Mouthpiece ของเครื่องดนตรีประเภท Brass

3.3 การเป่า Mouthpiece ของเครื่องดนตรีประเภท Woodwind

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความสำคัญของการเป่า Mouthpiece ว่าทำไมต้องเป่า Mouthpiece ก่อนการปฏิบัติเครื่องดนตรี และการสร้างความพร้อมในการเล่น Mouthpiece มีขั้นตอนอะไรบ้าง

4.2 ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติท่าทางการสร้างความพร้อมในการเล่น Mouthpiece ว่ามีอะไรบ้าง โดยเป็นการทดสอบก่อนเรียน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นท่าทางการออกกำลังกายในแผนการจัดกิจกรรมที่ 3 เรื่องการสร้างความพร้อมในการเล่นโยชวาทิต หลังจากนั้นคืออธิบายและสาธิตท่าทางเพิ่มเติมโดยจะเน้นเกี่ยวกับการหายใจ และให้ตัวแทนออกมาสั่งให้เพื่อนปฏิบัติตาม

4.3 ให้ผู้เรียนศึกษาการสร้างความพร้อมในการเป่า Mouthpiece จากใบความรู้ที่ 1 ซึ่งจะมีเพิ่มเติมจากที่ได้เรียนมาแล้ว โดยผู้สอนสาธิตวิธีการหายใจและให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม โดยผู้เรียนยื่นเป็นแถวหรือเป็นรูปวงกลมก็ได้

4.4 ให้ผู้เรียนศึกษาจากใบความรู้ที่ 2 และ ใบความรู้ที่ 3 ซึ่งจะเป็นการเรื่องการวางปากในการเป่า Mouthpiece ในเครื่องดนตรีประเภท Woodwind และ Brasswind โดยจะแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม ตามใบความรู้และให้ปฏิบัติการวางปาก โดยผู้สอนจะคอยชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้อง

4.5 ผู้สอนสรุปการวางปากในการเป่า Mouthpiece ตามประเภทเครื่องดนตรี และให้ผู้เรียนเตรียมตัวเพื่อที่จะฝึกเป่าในคาบต่อไป

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 Mouthpiece ของเครื่องดนตรีทั้ง Woodwind และ Brasswind

5.2 ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการสร้างความพร้อมในการเป่า Mouthpiece

5.3 ใบความรู้ที่ 2 เรื่องการวางปาก Mouthpiece ของเครื่องดนตรีประเภท Brasswind

5.4 ใบความรู้ที่ 3 เรื่องการวางปาก Mouthpiece ของเครื่องดนตรีประเภท Woodwind

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 การสังเกตพฤติกรรมความตั้งใจ

6.2 ทดสอบความสามารถ

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 24

ระดับ 1

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ Mouthpiece

เวลา 2 คาบ

เรื่อง การสร้างความพร้อมในการเป่า Mouthpiece

การหายใจ

บางคนอาจมีข้อข้องใจหรือมีปัญหาว่า ทำไมจะต้องศึกษาเรื่องวิธีการหายใจเพราะเท่าที่ทุกคนมีชีวิตอยู่ก็อาศัยการหายใจ แต่การหายใจในชีวิตประจำวันกับการหายใจเพื่อใช้สำหรับเครื่องเป่าหรือร้องเพลงแตกต่างกัน เพราะปริมาณของลมที่ใช้กับเครื่องเป่าหรือร้องเพลงมากกว่าการหายใจในชีวิตประจำวัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ว่า จะทำอย่างไรถึงจะหายใจให้มีปริมาณของลมมากพอที่จะช่วยในการเป่า Mouthpiece ดีขึ้น

กระบวนการหายใจ

กระบวนการหายใจสำหรับเครื่องเป่าประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือ การหายใจเข้า และการหายใจออก

1. การหายใจเข้า

การหายใจเข้าที่ถูกต้องไม่ว่าจะนั่งหรือยืนควรอยู่ในลักษณะอกผายไหล่ผึ่ง (แต่ไม่ยกไหล่) อย่างธรรมชาติคือไม่เกร็งอ้าปากโดยดึงขากรรไกรด้านล่าง แล้วเปิดหลอดลมให้กว้างออกเหมือนอาการหาว แล้วสูดลมเข้าสู่ทางปากจนเต็มท้องน้อย กระบังลม ปลอดภัย การหายใจเข้าจะแบ่งเป็น 3 ระยะ

1.1 การหายใจระยะที่ 1 โดยเพิ่มลมบริเวณกระบังลมส่วนล่างอาจจะใช้มือข้างใดข้างหนึ่งแตะบริเวณหน้าท้องโดยใช้นิ้วก้อยอยู่บริเวณสะดือ หรือบริเวณซี่โครงซี่สุดท้าย เมื่อหายใจเข้าจะรู้สึกวาท้องป่องออกเล็กน้อย

1.2 การหายใจระยะที่ 2 โดยเพิ่มลมจากระยะที่ 1 ลมจะเพิ่มจำนวนมากขึ้น โดยเฉพาะบริเวณกระบังลมส่วนบน เอามืออีกข้างหนึ่งจับบริเวณซี่โครงซี่แรกเมื่อหายใจเข้าระยะที่ 2 จะรู้สึกวาท้องป่องออกเล็กน้อย

1.3 การหายใจระยะที่ 3 โดยเพิ่มลมให้เต็มปอดจะรู้สึกวาท้องอกยกขึ้นเล็กน้อย

2. การเป่าลมออก

การหายใจออกในชีวิตประจำวันนั้นเป็นเรื่องง่ายเพราะไม่ต้องควบคุมลม แต่การเป่าลมออกสำหรับเครื่องเป่าต้องมีการควบคุมลมให้ออกอย่างสม่ำเสมอหรือตามความต้องการ ขณะที่ปล่อยลมออกกระบังลมและกล้ามเนื้อส่วนล่างจะดันให้ลมออกมาทางปาก

3. แบบฝึกหัดเกี่ยวกับการเป่าลมออก

3.1 แบบฝึกหัดที่ 1 นำน้ำมาใส่แก้วเป่าด้วยหลอดคาเฟ เป่าให้ฟองน้ำอยู่ในระดับเดียวกันจนหมดลม

3.2 แบบฝึกหัดที่ 2 เป่าเทียน เป่าให้เปลวเทียนเอนคงที่แต่ไม่ให้เทียนดับ โดยควบคุมปริมาณของลมที่เป่าออกทำนองเดียวกันกับหลอดคาเฟ (ในการฝึกควรใช้นิวซีลัมมิให้ เป็นเทียน)

4. ข้อสังเกต

4.1 การหายใจที่ถูกต้องในการเป่า หลอดลมจะเปิดตลอดเวลาสามารถทดสอบได้ โดยหายใจเข้าจนเต็มที กลั้นลมหายใจแล้วยังสามารถพูดได้แสดงว่าหายใจถูกต้อง

4.2 หยุดลมโดยใช้กล้ามเนื้อของกระบังลมบังคับ ไม่ใช่วิธีการปิดหลอดลม

4.3 ขณะที่เป่ากล้ามเนื้อจะตึงอันเกิดจากแรงดันของกระบังลม กล้ามเนื้อหน้าท้องจะค่อย ๆ แพบเข้าทีละนิด ๆ ขณะเป่าแต่ไม่เร็วจนเกินไป เพราะแรงดันของกระบังลมดันให้ลมออกสู่ช่องปาก

5. แบบฝึกหัดเกี่ยวกับการฝึกหายใจ

โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาการหายใจให้ถูกต้องเพื่อสร้างความเข้าใจและนำไปใช้ในการเป่า Mouthpiece และพัฒนาไปจนถึงขั้นการเป่าเครื่องดนตรี

5.1 แบบฝึกหัดที่ 1 การฝึกความถูกต้องของการหายใจ

ให้ยืนในลักษณะออกผายไหล่ผึ่งหน้าตรงแต่ไม่เกร็ง เท้าทั้งสองห่างกันเล็กน้อย มือทั้งสองข้างอยู่ในลักษณะเหมือนเท้าสะเอวแต่ให้อำมือจับเบา ๆ ในบริเวณข้อต่อระหว่างซี่โครงและผนังหน้าท้อง หายใจเข้าช้า ๆ จนเต็มปอดและกะบังลม

ข้อควรระมัดระวังระหว่างหายใจเข้า ไม่ยกไหล่หรือเกร็งบริเวณต้นคอทุกอย่างอยู่ในลักษณะธรรมชาติ แบบฝึกหัดนี้จะสังเกตเห็นการขยายตัวของกะบังลมเมื่อหายใจเข้าและการหดตัวของกะบังลมเมื่อหายใจออก ฝึกประมาณวันละ 3 ครั้งจนเข้าใจกระบวนการ

5.2 แบบฝึกหัดที่ 2 ฝึกหายใจในท่านั่ง

นั่งบนเก้าอี้โดยพยายามนั่งให้ชิดขอบด้านหน้าของเก้าอี้ (ไม่พิงพนัก) เท้าทั้งสองวางบนพื้นโดยให้ปลายเท้าทั้งสองห่างกันประมาณ 1 ฟุต ออกหายใจหลังผึ่งหน้าตรง มือทั้งสองข้างจับที่เข่าบิดขมับให้หัวแม่มือทั้งสองข้างอยู่ด้านนอก แขนทั้งสองข้างเหยียดตึง ห่อไหล่เล็กน้อย เริ่มหายใจเข้าช้า ๆ แล้วเป่าลมออกเหมือนกับเป่าเปลวเทียนหรือหลอดคาแฟได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะสังเกตว่าเมื่อแขนทั้งสองข้างจะบังคับไม่ให้ยกไหล่ขึ้นเมื่อหายใจเข้า

5.3 แบบฝึกหัดที่ 3 ท่าโยคะ

นอนหงายชันเข่า โดยเข่าทั้งสองข้างห่างกันพอประมาณ เท้าทั้งสองวางอยู่บนพื้นแล้วดึงลำตัวให้สูงขึ้นเป็นเส้นตรงระหว่างเข่ากับไหล่ โดยนำหน้าทศกบนไหล่ทั้งสองข้าง มือทั้งสองข้างวางอยู่บนพื้นขนานกับลำตัว หายใจเข้าช้า ๆ จนเต็มแล้วเป่าลมออกทางปากเหมือนกับเป่าหลอดคาแฟหรือเป่าเทียน ฝึกทำนี้วันละครั้ง ๆ ละไม่เกิน 1 นาที จุดประสงค์ของแบบฝึกหัดนี้เพื่อฝึกการหายใจโดยไม่ให้ยกไหล่

แบบฝึกหัดที่ 4 เป่าลูกปิงปองในหลอด

ผู้เรียนที่มีความสนใจในเรื่องการหายใจ ฝึกโดยเป่าให้ลูกปิงปองลอยจุดเพดานของหลอด ทั้งเป่าลมออกและสูดลมเข้า

6. ข้อสังเกตความไม่ถูกต้องในขณะเป่า

6.1 หายใจทางจมูก

6.2 หายใจบ่อยขณะที่เป่าโดยไม่จำเป็น

6.3 หายใจมีเสียงดัง

6.4 มีลมไม่เพียงพอ

6.5 ยกอก ยกไหล่ หรือเกร็งกล้ามเนื้อบริเวณต้นคอขณะหายใจเข้า

6.6 ไม่สามารถควบคุมเสียงในขณะเป่า

7. ข้อสังเกตความถูกต้องของการหายใจขณะเป่า

7.1 เปิดหลอดลมและหายใจทางปาก

7.2 มีลมพอที่จะเป่าให้ลมคปะโยคเพลง

7.3 หายใจเข้าอย่างรวดเร็วโดยได้ปริมาตรของลมที่ต้องการ

7.4 หายใจได้เต็มปอดทุกครั้ง

7.5 ไม่เคลื่อนไหวอวัยวะส่วนอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการหายใจ เช่น ไหล่เป็นต้น

7.6 สามารถควบคุมลมให้ออกมาอย่างสม่ำเสมอตามต้องการ

ใบความรู้ที่ 2

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 24

ระดับ 1

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ Mouthpiece

เวลา 2 คาบ

การวางปากในการเป่า Mouthpiece ของเครื่องดนตรีประเภท Woodwind

1. องค์ประกอบที่สำคัญในการวางปาก

1.1 โครงสร้างของรูปหน้า

1.2 กล้ามเนื้อบริเวณปาก

1.3 ตำแหน่งของ Mouthpiece ขณะเป่า

2. กล้ามเนื้อบริเวณปาก

กล้ามเนื้อบริเวณริมฝีปากมีความสำคัญยิ่งในการเป่า Mouthpiece ริมฝีปากจะต้องไม่เครียดและเป็นไปอย่างธรรมชาติที่สุด ริมฝีปากมีหน้าที่รวบ Mouthpiece ไม่ให้ลมรั่วเท่านั้น ฟังระลึกเสมอว่าริมฝีปากไม่รัดหรือเกร็ง ริมฝีปากบนและล่างทำงานเป็นคู่ ถ้าด้านใดด้านหนึ่งเกร็งอีกด้านหนึ่งจะเกร็งตามด้วย ฟันบนและริมฝีปากบนทำงานเป็นคู่หน้าที่ตั้งรับและโต้ตอบ Mouthpiece ฟันล่างและริมฝีปากบนทำงานเป็นคู่ทำหน้าที่สนับสนุน Mouthpiece

การวางปากเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมาก เพราะสามารถเปลี่ยนเสียงที่เป่าออกมาได้สารพัด ท่าที่เป็นธรรมชาติมากที่สุดเป็นสิ่งที่ผู้เรียนควรคำนึง

สิ่งที่สำคัญที่สุด การเป่า Mouthpiece ใช้แรงกดดันของขากรรไกรหรือการรัดตัวของกล้ามเนื้อบริเวณริมฝีปาก ไม่ใช่ฟันกัด

3. ข้อเสนอแนะในการเตรียมกล้ามเนื้อเพื่อเป่า Mouthpiece

3.1 กล้ามเนื้อมุมปาก ควรพัฒนาให้แข็งแรงพอสมควรโดยฝึกการยิ้มในลักษณะริมฝีปากบิด ขณะยิ้มให้ดึงมุมปากไปด้านหลังให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้แล้วปล่อยกล้ามเนื้อให้สู่สภาพปกติ

3.2 กล้ามเนื้อที่คาง ดึงกล้ามเนื้อบริเวณริมฝีปากล่างให้แนบกับคาง ในขณะเดียวกันควรรักษาเส้นรอบปากให้อยู่ในลักษณะเส้นตรงพยายามให้กล้ามเนื้อริมฝีปากและกล้ามเนื้อบริเวณคาง แนบติดกับกระดูกคางแน่นเท่าที่จะแน่นได้ ดึงไว้ประมาณ 10 วินาที ประมาณ 25 ครั้ง

ความสัมพันธ์ระหว่าง Mouthpiece กับปาก แรงรัดที่ใช้ในการเป่ามี 2 ประเภท คือ แรงรัดที่เกิดจากริมฝีปากและแรงรัดที่เกิดจากคาง แต่ส่วนใหญ่มักใช้แรงรัดที่เกิดจากคางเพราะคางมีความเที่ยงกว่าริมฝีปากและสามารถควบคุมแรงรัดได้นานกว่า

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเป่าและเป็นมูลเหตุให้เสียงที่เป่าออกมาไม่ชัด การวางปากและการใช้ลมเป็นจุดแรกที่จะต้องคำนึงก่อน มิใช่แก้ปัญหาโดยใช้ลิ้นในการเป่าให้แรงขึ้น แรงรัดในการเป่าต้องอยู่ในลักษณะที่คงที่ไม่หย่อนหรือไม่แน่นไป

ตำแหน่งของ Mouthpiece ขณะเป่า

ตำแหน่งของ Mouthpiece ขณะเป่าต้องอยู่ตรงกลางระหว่างมุมปากทั้งสอง เพราะกระแสมที่เป่าจะตรงเข้าสู่ Mouthpiece ตรงกลางพอดี ความลึกของการอม Mouthpiece จะวัดได้โดยเอาพินพีบางอย่างสอดเข้าไประหว่าง Mouthpiece จนสุดด้วยความระมัดระวังเพราะอาจจะทำให้ลิ้นแตกได้ ใช้คินสอดจุดทำเครื่องหมายบริเวณที่กระดากหยุด นั่นคือบริเวณที่จ่อม Mouthpiece ความลึกทั้งด้านบนของ Mouthpiece และด้านล่างของลิ้นเท่ากัน กล้ามเนื้อริมฝีปากรัดรอบ Mouthpiece สิ่งที่สำคัญคือ ให้ใช้หูฟังเสียงที่เป่าว่าควรให้ Mouthpiece ลึกเพียงใดเสียงถึงจะมีคุณภาพ

4. ข้อสังเกตในการวางปาก

4.1 ริมฝีปากล่างตั้งอยู่บนฟันล่าง ประมาณจุดกลางของริมฝีปากอ่อน โดยอาศัยแรงสนับสนุนจากขากรรไกรในการคาบ Mouthpiece

4.2 กล้ามเนื้อริมฝีปากล่างและกล้ามเนื้อบริเวณคาง

4.3 มุมปากทั้งสองข้างแนบแน่นอย่างเป็นธรรมชาติมากที่สุด

4.4 กล้ามเนื้อริมฝีปากบนและล่างทำงานเป็นคู่ รวบรอบ Mouthpiece อย่างเป็นธรรมชาติ

4.5 ฟันบนเพียงแตะ Mouthpiece เท่านั้น ไม่กัด

4.6 การวางปากจะอยู่ในท่าเดียวกันไม่ว่าจะเป่าเสียงสูงหรือเสียงต่ำ ไม่ลดขากรรไกรให้ต่ำเมื่อเป่าเสียงต่ำ และไม่รัดกล้ามเนื้อริมฝีปากแน่นเมื่อเป่าเสียงสูง

4.7 ถ้ามีเสียงลมออกมาจากริมฝีปากข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง แสดงว่ากล้ามเนื้อริมฝีปากรวบไม่สนิท

4.8 ถ้าเสียงที่เป่ามาเหมือนกับเสียงที่ห่านร้อง ยากแก่การควบคุม แสดงว่า Mouthpiece ลึกเกินไป

4.9 ถ้าเสียงที่เป่าออกมาพร่า มีเสียงลมออกมาก่อน แสดงว่าแรงสนับสนุนจากขากรรไกรน้อยเกินไป

4.10 ถ้าเสียงที่เป่าออกมามีความบางแหบค่อม แสดงว่าอม Mouthpiece น้อยเกินไป

4.11 ถ้าเสียงที่เป่าออกมาเพี้ยนสูงกว่าปกติ โดยเฉพาะเสียงต่ำยากแก่การเป่า คุณภาพของเสียงบางเหมือนอกไม้เต็มเสียง อาจจะเป็นเพราะว่าใช้ฟันกัด Mouthpiece หรือกลัมน้ำอริมฝีปากกัด Mouthpiece แน่นเกินไป

4.12 ถ้าเสียงแหลมเหมือนหนุ่ยร้องออกมา แสดงว่าส่วนบนและส่วนล่างของ Mouthpiece ไม่เท่ากัน

4.13 ต้องแน่ใจว่าขณะที่เป่าไม่เก็บลมไว้ที่แก้มจนแก้มปอง ให้ใช้กระจกส่องดู

4.14 ไม่ลดขากรรไกรให้ต่ำลงเมื่อเป่าเสียงต่ำ

4.15 หลอดลมอยู่ในลักษณะเปิดตลอดเวลาที่เป่า ให้ออกเสียง “อ” ซึ่งเป็นลักษณะที่หลอดลมเปิด เวลาเป่าหลอดลมจะอยู่ในลักษณะเหมือนเวลาออกเสียง “อ”

การวางปากในการเป่า Mouthpiece ของคลาริเน็ต

การวางปากในการเป่า Mouthpiece ของแซกโซโฟน

การวางปากในการเป่า Mouthpiece ของฟลูต

ใบความรู้ที่ 3

กิจกรรม โยชวาติตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 24

ระดับ 1

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ Mouthpiece

เวลา 2 คาบ

การวางปากในการเป่า Mouthpiece ของเครื่องดนตรีประเภท Brasswind

วิธีการใช้ลิ้น ลม และริมฝีปาก

เอา Mouthpiece จรดที่ริมฝีปาก (ให้ปาก Mouthpiece อยู่ระหว่างกึ่งกลางริมฝีปากข้างซ้าย ขวา บนและล่าง) เม้มริมฝีปากเพียงเล็กน้อย ปลายลิ้นแตะริมฝีปากด้านใน (หรือให้พูดคำว่า M แล้วเอา Mouthpiece จรดริมฝีปาก ขณะที่เป่าลมออกมาให้เหมือนขณะพูดคำว่า P) สูดลมหายใจเข้าจนเต็มปอดแล้วเป่าออกพร้อม ๆ กับถอนปลายลิ้น ให้ลมผ่านริมฝีปากออกมา ลิ้น ลม และริมฝีปากเวลาใช้ จะอยู่ในลักษณะเดียวกันเมื่อเวลาเราอ่านออกเสียงคำว่า ที (T) ข้อสำคัญ อย่าใช้ลมจากลำคอ คือใช้ลมจากลมหายใจเวลาหายใจออก แต่ไม่ให้ลมหายใจนั้นออกทางจมูกโดยอื่นไว้ในโพรงจมูก แล้วระบายลมนั้นให้ออกมาทางริมฝีปาก พยายามทำอยู่อย่างนี้หลาย ๆ ครั้งจนกว่าจะทำได้

ถ้าเป่าได้เป็นเสียงแล้ว พยายามเป่าให้เสียงนั้นยาวที่สุดเท่าที่จะยาวได้ เพื่อฝึกให้ริมฝีปากมีกำลังบังคับ มิฉะนั้นลมจะรั่วออกข้าง ๆ Mouthpiece และเพื่อทดสอบตัวเองว่าการใช้ลมถูกต้องหรือไม่ ถ้าใช้ลมจากลำคอจะเป่าได้เพียงช่วงสั้น ๆ

การวางปากในการเป่า Mouthpiece ของทรัมเปท

การวางปากในการเป่า Mouthpiece ของฮอร์น

การวางปากในการเป่า Mouthpiece ของทรอมโบน

การวางปากในการเป่า Mouthpiece ของยูโฟเนียม

การวางปากในการเป่า Mouthpiece ของทูบา

แผนการจัดกิจกรรมที่ 25

กิจกรรม โยชวาติตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	จุดประสงค์ที่ 25	ระดับ 1
เรื่อง การเป่า Mouthpiece โดยการเป่า Long Tone		เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

การเป่าเสียงยาว (Long Tone) เป็นแบบฝึกหัดพื้นฐานอันดับแรกที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพเสียง ความเที่ยงตรงของเสียง ตลอดจนการควบคุมกำลังของลมในการเป่า ซึ่งจะเป็พื้นฐานนำไปสู่เทคนิคต่าง ๆ ต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 ปฏิบัติการเป่า Long Tone ตามรูปแบบต่าง ๆ ได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 ปฏิบัติการเป่า Long Tone โดยวิธีการนอนราบกับพื้นได้

2.2.1 ปฏิบัติการเป่า Long Tone โดยวิธีการปฏิบัติ V-sit ควบคุมไปด้วยได้

2.2.1 ปฏิบัติการเป่า Long Tone โดยวิธีการยืนชิดเสาหรือฝาผนังได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 การเป่า Long Tone โดยวิธีการนอนราบกับพื้น

3.2 การเป่า Long Tone โดยวิธีการปฏิบัติ V-sit

3.3 การเป่า Long Tone โดยวิธีการยืนชิดเสาหรือฝาผนัง

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนบอกความสำคัญของการเป่า Long Tone ว่าทำไมจึงเป่า Long Tone ก่อนการเป่าเพลง

4.2 ให้ผู้เรียนสร้างความพร้อมในการเป่า Mouthpiece ด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยให้ตัวแทนผู้เรียนมาสั่งนำในการปฏิบัติ ต่อไปนี้

ทักษะปฏิบัติ	จำนวนครั้ง	จำนวน Set
1. การค้ำน้ำหนักพิพ	20	5
2. การเป่าเทียน	20	5
3. การ Sit-up	10	3
4. การปฏิบัติ V-sit	15 วินาที	3

4.3 ให้ผู้เรียนปฏิบัติการเป่า Mouthpiece โดยวิธีการนอนราบกับพื้น วิธีการปฏิบัติ V-sit ควบคู่ไปด้วย และวิธีการยื่นชิดกับเสาหรือฝาผนัง ดังต่อไปนี้

ทักษะปฏิบัติ	การหายใจเข้า	การหายใจออก	จำนวน Set
1. วิธีการนอนราบกับพื้น	4	4	5
	4	8	5
	4	12	5
	4	16	5
	4	20	5
วิธีการปฏิบัติ V-sit ควบคู่ไปด้วย	4	4	5
	4	8	5
	4	12	5
	4	16	5
	4	20	5
3. วิธีการยื่นชิดเสาหรือฝาผนัง	4	4	5
	4	8	5
	4	12	5
	4	16	5
	4	20	5

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 Mouthpiece ของเครื่องดนตรีประเภท Woodwind และ Brasswind

5.2 นาฬิกาจับเวลา

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 การสังเกตพฤติกรรม

6.2 ทดสอบความสามารถ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 26

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 26	ระดับ 1
เรื่อง การเป่า Mouthpiece ตามอัตราโน้ตตัวดำ ตัวขาว และตัวหยุด	เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

เมื่อผู้เรียนได้ทราบวิธีการเป่า Mouthpiece และการฝึกการใช้ลมหายใจที่ถูกต้องแล้ว ลำดับต่อไปให้ผู้เรียนฝึกเป่า Mouthpiece ตามอัตราจังหวะของโน้ตดนตรีสากล โดยเริ่มจากโน้ตตัวดำ ตัวขาว และตัวหยุดตัวดำ ตัวขาว

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 ปฏิบัติการเป่า Mouthpiece โดยโน้ตตัวดำ ตัวขาวและตัวหยุดตัวดำตัวขาวได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

1. ปฏิบัติการเป่า Mouthpiece โดยโน้ตตัวดำ และตัวหยุดตัวดำได้
2. ปฏิบัติการเป่า Mouthpiece โดยโน้ตตัวขาว และตัวหยุดตัวขาวได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 การเป่า Mouthpiece โดยโน้ตตัวดำ ตัวหยุดตัวดำ

3.2 การเป่า Mouthpiece โดยโน้ตตัวขาว ตัวหยุดตัวขาว

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกัน

4.2 ให้ผู้เรียนปฏิบัติการสร้างความพร้อมในการเป่า Mouthpiece

เหมือนแผนการจัดกิจกรรมที่ 25 โดยมีตัวแทนออกมาสั่งนำในการปฏิบัติ อาจจะสับเปลี่ยนกันระหว่างกลุ่ม Woodwind และ Brasswind

4.3 ให้ผู้เรียนเป่า Mouthpiece โดยวิธีนอนราบกับพื้น วิธีปฏิบัติ V-sit และวิธีการยื่นขีดเส้าหรือฝ่าผนัง

4.4 ให้ผู้เรียนเป่า Mouthpiece ตามอัตราโน้ตตัวดำ ตัวขาว และตัวหยุดตัวดำตัวขาว จากโน้ตแบบฝึกหัดใบงานที่ 1

4.5 ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบประเมินการเป่า Mouthpiece ตามอัตราโน้ตตัวดำ
ตัวขาว และตัวหยุด

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 Mouthpiece เครื่องดนตรีทั้งประเภท Woodwind และ Brasswind

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 การสังเกตพฤติกรรม

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดการเป่า Mouthpiece ตามอัตราโน้ตตัวดำ ตัวขาว
และตัวหยุด

6.2.3 แบบประเมินการเป่า Mouthpiece

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนผ่านการปฏิบัติได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 12 คะแนน

แบบประเมินการเป่า Mouthpiece

ทักษะปฏิบัติ	คะแนนผลการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
แบบฝึกหัดชุดที่ 1					
แบบฝึกหัดชุดที่ 2					
แบบฝึกหัดชุดที่ 3					
แบบฝึกหัดชุดที่ 4					
คะแนนรวม					

หมายเหตุ

คะแนนการปฏิบัติ 5 คือ เป่าได้เสียงดัง เสียงนิ่ง ไม่แตกพร่า ความยาวของเสียง
ครบตามอัตราตัวโน้ต

คะแนนการปฏิบัติ 4 คือ เป่าได้เสียงดัง เสียงค่อนข้างนิ่ง ความยาวของเสียงเกือบ
ครบตามอัตราตัวโน้ต

คะแนนการปฏิบัติ 3 คือ เป่าได้เสียงดังปานกลาง เสียงไม่ค่อยนิ่ง ความยาวของ
เสียงเกือบครบตามอัตราตัวโน้ต

คะแนนการปฏิบัติ 2 คือ เป่าได้เสียงดังปานกลาง เสียงไม่ค่อยนิ่ง เสียงแตก ความ
ยาวของเสียงไม่ครบตามอัตราตัวโน้ต ไม่ครบตามอัตราตัวโน้ต

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 26

ระดับ 1

เรื่อง การเป่า Mouthpiece ตามอัตราโน้ตตัวดำ ตัวขาว และตัวหยุด

เวลา 2 คาบ

แบบฝึกหัดการเป่า Mouthpiece ตามอัตราโน้ตตัวดำ ตัวขาวและตัวหยุด

แผนการจัดกิจกรรมที่ 27

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 27	ระดับ 1
เรื่อง การเป่า Mouthpiece โดยโน้ตตัวกลม ตัวเข้บ็ต 1 ชั้น และตัวหยุด	เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

เมื่อผู้เรียนฝึกเป่า Mouthpiece ตามอัตราโน้ตตัวคำ ตัวขาว และตัวหยุดตัวคำ ตัวขาวแล้ว สำหรับแผนกิจกรรมนี้ เป็นการฝึกเป่า Mouthpiece เพิ่มเติม โดยเพิ่มอัตราโน้ตตัวกลม ตัวเข้บ็ต 1 ชั้น และตัวหยุดตัวกลม ตัวเข้บ็ต 1 ชั้น เพื่อให้การฝึกเป่า Mouthpiece เป็นไปอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 ปฏิบัติการเป่า Mouthpiece ตามโน้ตตัวกลม โน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น และตัวหยุดตัวกลม ตัวเข้บ็ต 1 ชั้นได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 ปฏิบัติการเป่า Mouthpiece ตามโน้ตตัวกลม และตัวหยุดตัวกลมได้

2.2.2 ปฏิบัติการเป่า Mouthpiece ตามโน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น และตัวหยุดตัวเข้บ็ต 1 ชั้นได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 การเป่า Mouthpiece ตามโน้ตตัวกลม

3.2 การเป่า Mouthpiece ตามโน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกัน

4.2 ให้ผู้เรียนปฏิบัติการสร้างความพร้อมในการเป่า Mouthpiece เหมือนแผนการจัดกิจกรรมที่ 26 โดยมีตัวแทนออกมาสั่งนำในการปฏิบัติ อาจจะสลับเปลี่ยนกันระหว่างกลุ่ม Woodwind และ Brasswind

4.3 ให้ผู้เรียนเป่า Mouthpiece โดยวิธีนอนราบกับพื้น วิธีปฏิบัติ V-sit และวิธีการยืนชิดเสาหรือฝาผนัง

4.4 ให้ผู้เรียนเป่า Mouthpiece ตามโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม ตัวเข็บต์ 1 ชั้น และ ตัวหยุดต่าง ๆ จากโน้ตแบบฝึกหัดในใบงานที่ 1

4.5 ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบประเมินการเป่า Mouthpiece

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 Mouthpiece เครื่องดนตรีทั้งประเภท Woodwind และ Brasswind

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

6.1.1 การสังเกตพฤติกรรม

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดการเป่า Mouthpiece

6.2.2 แบบประเมินการเป่า Mouthpiece ตามอัตราโน้ตตัวกลม ตัวเข็บต์ 1 ชั้น

และตัวหยุด

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนผ่านการปฏิบัติได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 12 คะแนน

การเป่า Mouthpiece ตามอัตราโน้ตตัวกลม ตัวเข็ม 1 ชั้น และตัวหยุด

ทักษะปฏิบัติ	คะแนนผลการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
แบบฝึกหัดชุดที่ 1					
แบบฝึกหัดชุดที่ 2					
แบบฝึกหัดชุดที่ 3					
แบบฝึกหัดชุดที่ 4					
คะแนนรวม					

หมายเหตุ

คะแนนการปฏิบัติ 5 คือ เป่าได้เสียงดัง เสียงนิ่ง ไม่แตกพร่า ความยาวของเสียง
ครบตามอัตราตัวโน้ต

คะแนนการปฏิบัติ 4 คือ เป่าได้เสียงดัง เสียงค่อนข้างนิ่ง ความยาวของเสียงเกือบ
ครบตามอัตราตัวโน้ต

คะแนนการปฏิบัติ 3 คือ เป่าได้เสียงดังปานกลาง เสียงไม่ค่อยนิ่ง ความยาวของ
เสียงเกือบครบตามอัตราตัวโน้ต

คะแนนการปฏิบัติ 2 คือ เป่าได้เสียงดังปานกลาง เสียงไม่ค่อยนิ่ง เสียงแตก ความ
ยาวของเสียงไม่ครบตามอัตราตัวโน้ต

คะแนนการปฏิบัติ 1 คือ เป่าได้เสียงเบา เสียงไม่นิ่ง เสียงแตก ความยาวของเสียง
ไม่ครบตามอัตราตัวโน้ต

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 27 ระดับ 1
 เรื่อง การเป่า Mouthpiece โดยโน้ตตัวกลม ตัวเข้บิต 1 ชั้น เวลา 2 คาบ
 และตัวหยุด

แบบฝึกหัดการเป่า Mouthpiece ตามอัตราโน้ตตัวกลม ตัวเข้บิต 1 ชั้นและตัวหยุด

แผนการจัดกิจกรรมที่ 28

กิจกรรม โยชวาติคชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 28

ระดับ 1

เรื่อง การเป่า Mouthpiece โดยสูตรฟูกูคะ

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

การเป่า Mouthpiece ตามสูตรโน้ตฟูกูคะ เป็นสูตรการเป่าที่ช่วยฝึกทักษะการนับจังหวะ และการฟังจังหวะ ทำให้ผู้เรียนสามารถควบคุมจังหวะการเป่าได้ดี ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเป่าเครื่องดนตรีโยชวาติค

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 ปฏิบัติการเป่า Mouthpiece ตามสูตรฟูกูคะได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 ปฏิบัติการเป่า Mouthpiece ตามสูตรฟูกูคะได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 การเป่า Mouthpiece ตามสูตรฟูกูคะ

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกัน

4.2 ให้ผู้เรียนปฏิบัติการสร้างความพร้อมในการเป่า Mouthpiece เหมือนแผนการจัดกิจกรรมที่ 26 โดยมีตัวแทนออกมาสั่งนำในการปฏิบัติ อาจจะสลับเปลี่ยนกันระหว่างกลุ่ม Woodwind และ Brasswind

4.3 ให้ผู้เรียนเป่า Mouthpiece โดยวิธีนอนราบกับพื้น วิธีปฏิบัติ V-sit และวิธีการยืนชิดเสาหรือฝาผนัง

4.4 ให้ผู้เรียนเป่า Mouthpiece ตามสูตรฟูกูคะ โดยการแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม ให้กลุ่มที่ 1 ปฏิบัติการเป่า Mouthpiece ตามแบบฝึกหัดข้อที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ปฏิบัติการเป่า Mouthpiece ตามแบบฝึกหัดข้อที่ 2 พร้อมกัน

4.5 ให้ผู้เรียนเป่า Mouthpiece ตามสูตรฟูกูคะ โดยการแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม ให้กลุ่มที่ 1, 2 และ 3 ปฏิบัติการเป่า Mouthpiece ตามแบบฝึกหัดข้อที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับพร้อมกัน

4.6 ให้ผู้เรียนเป่า Mouthpiece ตามสูตรฟูกูคะ โดยการแบ่งกลุ่มเป็น 4 กลุ่ม ให้กลุ่มที่ 1, 2, 3 และ 4 ปฏิบัติการเป่า Mouthpiece ตามแบบฝึกหัดข้อที่ 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับพร้อมกัน

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 Mouthpiece เครื่องดนตรีทั้งประเภท Woodwind และ Brasswind

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลประเมินผล

การสังเกตพฤติกรรม

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดการเป่า Mouthpiece

6.2.2 แบบประเมินการเป่า Mouthpiece โดยสูตรฟูกูคะ

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนผ่านการเป่า Mouthpiece ตามสูตรฟูกูคะได้คะแนน 3 ขึ้นไป

แบบประเมินการเป่า Mouthpiece โดยสูตรฟูกุคะ

คะแนนผลการปฏิบัติ	5	4	3	2	1
แบบฝึกหัดสูตรฟูกุคะ					

หมายเหตุ

คะแนนการปฏิบัติ 5 คือ เป่าได้เสียงดัง เสียงนิ่ง ไม่แตกพร่า ความยาวของเสียง
ครบตามอัตราตัวโน้ตควบคุมจังหวะตามจังหวะของกลุ่มได้ถูกต้องแม่นยำ

คะแนนการปฏิบัติ 4 คือ เป่าได้เสียงดัง เสียงค่อนข้างนิ่ง ไม่แตกพร่า ความยาวของ
เสียงครบตามอัตราตัวโน้ต ควบคุมจังหวะตามจังหวะของกลุ่มได้ถูกต้อง

คะแนนการปฏิบัติ 3 คือ เป่าได้เสียงดังปานกลาง เสียงไม่ค่อยนิ่ง ความยาวของ
เสียงเกือบครบตามอัตราตัวโน้ต ควบคุมจังหวะของกลุ่มได้ถูกต้อง

คะแนนการปฏิบัติ 2 คือ เป่าได้เสียงดังปานกลาง เสียงไม่ค่อยนิ่ง เสียงแตก ความยาวของเสียงไม่
ครบตามอัตราตัวโน้ต ควบคุมจังหวะของกลุ่มไม่ค่อยตรง

คะแนนการปฏิบัติ 1 คือ เป่าได้เสียงเบา เสียงไม่นิ่ง เสียงแตก ความยาวของเสียง
ไม่ครบตามอัตราตัวโน้ต ควบคุมจังหวะของกลุ่มไม่ตรง

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยธาวิทชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 28

ระดับ 1

เรื่อง การเป่า Mouthpiece โดยสูตรฟูกูตะ

เวลา 2 คาบ

แบบฝึกหัดสูตรฟูกูตะ

The image shows two systems of musical notation for a 4-staff exercise in 4/4 time. Each system consists of two measures. The first system starts with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 4/4 time signature. The notation includes a whole note in the first measure and a half note in the second measure for the top staff. The second staff has quarter notes in the first measure and quarter notes in the second measure. The third staff has quarter notes in the first measure and quarter notes in the second measure. The bottom staff has a continuous eighth-note pattern in the first measure and a continuous eighth-note pattern in the second measure. The second system is identical to the first but includes a '3' above the first measure of the top staff, indicating a triplet. The piece concludes with a double bar line.

แผนการจัดกิจกรรมที่ 29

ชุมนุม โยชวาติตมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ข้อที่ 29
เรื่อง การฝึกเครื่องดนตรีโยชวาติตเบื้องต้น

ระดับที่ 1
เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ทฤษฎีเกี่ยวกับดนตรีสากล และได้ฝึกปฏิบัติทักษะด้านดนตรีเบื้องต้นมาในระดับที่ 1 แล้วลำดับต่อไป ให้ผู้เรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีจริง โดยแยกฝึกตามความสนใจและความเหมาะสมของผู้เรียน และความจำเป็นของวง เพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ มาฝึกปฏิบัติกับเครื่องดนตรีโยชวาติต และมีโอกาสได้ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงโยชวาติต สำหรับผู้ที่เริ่มฝึกหัดเครื่องดนตรีโยชวาติต ควรเรียนรู้วิธีการใช้ วิธีการเป่า และเทคนิคต่าง ๆ ซึ่งจะเป็พื้นฐานในการฝึกปฏิบัติในขั้นต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องดนตรีวงโยชวาติตที่สนใจ
เหมาะสม และความจำเป็นของวงได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

- 2.2.1 อธิบายเกี่ยวกับลักษณะทางสรีระที่เหมาะสมที่จะปฏิบัติเครื่อง
ดนตรีประเภทต่าง ๆ
- 2.2.2 อธิบายการจัดเครื่องดนตรีวงโยชวาติตให้มีความสมดุล
- 2.2.3 อธิบายลักษณะการใช้งานของเครื่องดนตรีที่ผู้เรียนแต่ละคนสนใจ
และเหมาะสม โดยฝึกปฏิบัติได้ถูกต้อง
- 2.2.4 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการหายใจ วิธีการเป่าลม วิธีการจับไม้
การตี และสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

3. เนื้อหาสาระ

3.1 การเลือกปฏิบัติเครื่องดนตรีตามความเหมาะสม

- 3.1.1 เครื่อง Percussion และ Keyboard percussion
- 3.1.2 เครื่อง Flute
- 3.1.3 เครื่อง Clarinet
- 3.1.4 เครื่อง Saxophon

3.1.5 เครื่องTrumpet

3.1.6 เครื่องHorn

3.1.7 เครื่องTrombone

3.1.8 เครื่องEuphonium

3.1.9 เครื่องTuba และ Sousaphone

3.2 การจัดเครื่องดนตรีให้สมดุลกับวง

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1

4.1 ให้ผู้เรียนเขียนชื่อเครื่องดนตรีที่สนใจอยากเล่นอันดับที่ 1 2 3

4.2 ผู้สอนอธิบายถึงสรีระของบุคคลที่มีความเหมาะสมที่จะปฏิบัติเครื่องดนตรี

ประเภทต่างๆ

4.3 ผู้สอนอธิบายถึงความจำเป็นในการจัดสรรเครื่องดนตรีให้สมดุลกันในวง

4.4 ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันคัดสรรผู้เหมาะสมเข้าฝึกประจำเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ

4.5 ให้ผู้เรียนศึกษาจากใบความรู้การปฏิบัติเครื่องดนตรีที่เลือก

4.6 ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติม

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

5.2 ใบความรู้

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล

6.1.1 การสังเกตพฤติกรรมความตั้งใจ

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนผ่านการปฏิบัติตามความเหมาะสมตั้งแต่ 3 เรื่องขึ้นไป

แบบประเมินการเลือกและปฏิบัติเครื่องดนตรีตามความเหมาะสม

เรื่องที่ประเมินผล	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. การเลือกเครื่องดนตรีที่เหมาะสมกับสรีระ		
2. การวางท่วงปฏิบัติ		
3. การถือเครื่อง		
4. การหายใจ		
5. การเป่า		

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรม โยชวาติคมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ข้อที่ 29

ระดับที่ 1

เรื่อง การฝึกเครื่องดนตรีวงโยชวาติคเบื้องต้น

เวลา 2 คาบ

ความเหมาะสมในการเลือกเครื่องดนตรีวงโยชวาติค

1. เครื่อง Percussion และ Keyboard percussion ควรจะมีร่างกายใหญ่โตพอที่จะแบกน้ำหนักเครื่องกระทบเหล่านี้ได้ เพราะเครื่องกระทบในปัจจุบันมีน้ำหนักมาก เฉลี่ยประมาณ 10 กิโลกรัม คนร่างกายเล็กอาจทำหน้าที่ยึดค้ำคู้ที่มีขนาดเล็กพอถือได้

2. เครื่อง Flute ผู้สนใจฝึกฟลูตควรมีริมฝีปากบาง ฟันเรียงการสบฟันปกติ ร่างกายไม่ใหญ่โตก็ได้ เพราะฟลูตมีน้ำหนักเบา ขนาดเล็ก

3. เครื่อง Clarinet ผู้สนใจฝึกคลาริเน็ต ควรมีลักษณะฟันเรียงการสบฟันปกติ คางอาจลดต่ำกว่าธรรมดาได้ ร่างกายไม่ใหญ่โตเช่นเดียวกับฟลูต เพราะคลาริเน็ตมีน้ำหนักเบา ขนาดเล็ก

4. เครื่อง Saxophon ผู้สนใจฝึกแซกโซโฟนควรมีลักษณะฟันเรียงการสบฟันปกติ คางอาจลดต่ำกว่าธรรมดาได้

5. เครื่อง Trumpet ผู้สนใจฝึกทรัมเปตควรมีลักษณะฟันเรียบ การสบฟันปกติ ริมฝีปากบาง

6. เครื่อง Horn ผู้สนใจฝึกฮอร์น ควรมีลักษณะฟันเรียบ การสบฟันปกติ ริมฝีปากบาง

7. เครื่อง Trombone ผู้สนใจฝึกทรอมโบน ควรมีลักษณะริมฝีปากหนา แขนยาว เพราะต้องใช้มือขวาเลื่อนท่อไปมาในตำแหน่งต่าง ๆ

8. เครื่อง Euphonium ผู้สนใจฝึกยูโฟเนียม ควรมีลักษณะริมฝีปากหนา ร่างกายไม่ควรถูกเล็กนัก

9. เครื่อง Tuba และ Sousaphon ผู้สนใจฝึกทูบาร์ ควรมีริมฝีปากหนา ร่างกายใหญ่ เพราะต้องถือเครื่องที่มีน้ำหนักมาก และใหญ่โต

การจัดเครื่องดนตรีให้สมดุลกับวง

ในวงโยชวาติควงหนึ่ง ควรมีเครื่องดนตรีที่สมดุลกัน ในด้านเสียง ดังนั้นบางเครื่องอาจต้องใช้จำนวนมาก บางเครื่องอาจใช้จำนวนน้อย ผู้เรียนที่เลือกเครื่องดนตรีตามความสนใจ อาจต้องเปลี่ยนไปเล่นเครื่องที่มีความจำเป็นต่อวงด้วย ที่มีจำนวนผู้เล่นประมาณ 40-50 คน ควรมีผู้บรรเลงในเครื่องต่าง ๆ ประมาณนี้

กลองใหญ่ นิยมใช้ต่างขนาดกัน ส่วนใหญ่เลือกใช้น้ำขนาด 20” 22” 24” 26” รวม 4 ใบ

กลองเล็ก	จำนวน 1 ถึง 5 ใบ
กลองทอม	ชุด 3 ใบ 4 ใบ หรือ 5 ใบ 1 ชุด
ฉาบ	จำนวน 1 ถึง 4 คู่
ม้ซิ่งเบล	1 ราง
ม้ซิ่งไซโลโฟน	1 ราง
ฟลูต	1 เลา
คลาริเน็ต	6 – 9 เลา
อัลโตแซกโซโฟน	2-3 เลา
เทเนอร์แซกโซโฟน	2-3 เลา
ทรัมเป็ต	5- 8 ตัว
ฮอร์น	3-5 ตัว
ทรอมโบน	3-5 ตัว
ยูโฟเนียม	3-5 ตัว
เบสทูบา หรือซูซ่าโฟน	3-5 ตัว

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

1. เครื่อง Percussion

1.1 การวางท่าทาง

- 1.1.1 ยืนหลังตรง ใกล้กับเครื่องดนตรี
- 1.1.2 ให้ส่วนของไหล่และหลังผ่อนคลาย
- 1.1.3 วางเท้าราบกับพื้น

2. เครื่อง KEYBOARD PERCUSSION

2.1 การวางท่าทาง

- 2.1.1 ยืนในท่าตรง
- 2.1.2 ไหล่และบ่าอยู่ในท่าผ่อนคลาย
- 2.1.3 เท้าวางราบกับพื้น

2.2 การจับแท่งไม้

- 2.2.1 วางตำแหน่งของหัวไม้ไว้ด้านหน้า ขณะที่ตีให้แกว่งออกเล็กน้อย
- 2.2.2 จับ ไม้เหมือนลักษณะของการกำมือ ให้นิ้วหัวแม่มือวางในตำแหน่ง

ที่ถูกต้อง

- 2.2.3 จับ ไม้ให้รู้สึกวถนถนัดมือ

2.3 การปฏิบัติ

- 2.3.1 ยืนในตำแหน่งที่ใกล้กับเครื่องดนตรี ให้เครื่องอยู่ในระดับเอว
- 2.3.2 ปรับสแตนด์โน้ตให้อยู่ในระดับสายตาและมองเห็นผู้ควบคุมวงได้

จับแท่งไม้ในท่าที่ถูกต้อง

3. เครื่องฟลูต

3.1 ท่าทาง ในการนั่งให้นั่งที่ปลายของเก้าอี้และปฏิบัติดังนี้

- นั่งหลังตรง หลังไม่พึ่งเก้าอี้
- ไม่เกร็งไหล่และหลัง
- วางเท้าเรียบบนพื้น

3.2 การหายใจ

- 3.2.1 วางตำแหน่งของฝ่ามือไว้ใกล้กับปาก
- 3.2.1 หายใจเข้าลึกๆผ่านริมฝีปาก ไม่ยกไหล่ขณะที่หายใจเข้าท้องจะขยาย

ออกคล้ายลูกบอลกลุน

3.2.3 ขณะที่หายใจออกให้ออกเสียงว่า “ทาร์” โดยให้ลมหายใจออกเป่าไปยังฝ่ามือ

ข้อแนะนำในการบังคับเสียงเบื้องต้น

“เอมบาร์ซัวร์” คือ ตำแหน่งริมฝีปากของผู้ฝึกตรงกับกำพวดของเครื่องดนตรี การปรับตำแหน่งให้เหมาะสมกับผู้ฝึกแต่ละคนนั้น ต้องใช้เวลาและความพยายามในการค้นหา ดังนั้นผู้ฝึกจึงควรปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้อย่างเคร่งครัด

1. ถือส่วนบนของเครื่องดนตรีด้วยมือซ้าย และปิดรูตอนท้ายด้วยมือขวา
2. พักส่วนของเอมบาร์ซัวร์ตรงริมฝีปากล่าง โดยพยายามให้จุดศูนย์กลางของเอมบาร์ซัวร์อยู่ตรงกลางริมฝีปากซึ่งสามารถตรวจสอบได้โดยใช้ลิ้นสัมผัสช่องว่างของเอมบาร์ซัวร์
3. ให้เลื่อนส่วนท่อนบนไปข้างหน้าประมาณ 1/4 ของช่องว่างของเอมบาร์ซัวร์ ซึ่งจะอยู่ในตำแหน่งของริมฝีปากล่าง
4. พยายามรักษาช่องว่างระหว่างฟันบนกับฟันล่าง
5. เม้มมุมปากและพยายามผ่อนคลายริมฝีปากล่าง
6. เปิดริมฝีปากล่างให้เป็นรูเล็ก ๆ แล้วพยายามเป่าลมไปยังเอมบาร์ซัวร์ โดยให้ลมส่วนหนึ่งจะเข้าสู่เอมบาร์ซัวร์และอีกส่วนหนึ่งผ่านออกจากเอมบาร์ซัวร์
7. ฝึกฝนหน้ากระจกเป็นประจำ พยายามปรับส่วนท่อนบนของเอมบาร์ซัวร์ โดยเลื่อนเข้าออก เพื่อให้เกิดเสียงที่ดี และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การเป่าและการใช้ลม

1. ถือส่วนท่อนบนของเครื่องดนตรีด้วยมือซ้ายและปิดส่วนท้ายด้วยฝ่ามือขวา ควรระวังตำแหน่งของเอมบาร์ซัวร์และควรสูดลมหายใจลึก ๆ
2. ออกเสียงคำว่า “ทาร์” โดยปล่อยลมหายใจออกมาเต็มที่
3. เปลี่ยนเสียงให้สูงขึ้น โดยเคลื่อนฝ่ามือไปมาแต่พยายามรักษาคำแหน่งของเอมบาร์ซัวร์
4. ก่อนที่จะเป่าเครื่อง ควรฝึกเป่ากำพวด หรือออร์มกำพวดก่อนทุกครั้งเพื่อฝึกอุปปาก

ให้คงที่

การปฏิบัติ

1. ถือส่วนท่อนบนของเครื่องด้วยมือซ้ายและส่วนท่อนกลางด้วยมือขวาแล้วค่อย ๆ ต่อส่วนท่อนบนกับท่อนกลาง โดยให้ช่องว่างของเอมบาร์ชัวร์ตรงเป็นแนวเดียวกับปุ่มกดในท่อนกลาง
2. ประกอบส่วนท่อนกลางกับท่อนท้าย โดยถือนอกกลางด้วยมือซ้ายและท่อนท้ายด้วยมือขวา ค่อย ๆ ต่อท่อนกลางกับท่อนท้าย โดยให้ช่องว่างของเอมบาร์ชัวร์ ปุ่มกดและโลหะของท่อนท้ายอยู่ในแนวเดียวกันทั้งหมด
3. วางนิ้วหัวแม่มือซ้ายที่ด้านล่างของปุ่มกด พยายามรักษาข้อมือให้ตรง วางนิ้วมือให้เป็นธรรมชาติ และวางปลายนิ้วบนปุ่มกด
4. ให้นิ้วหัวแม่มือขวาจับด้านล่างของเครื่อง โดยให้อยู่ระหว่างนิ้วชี้กับนิ้วกลาง และวางนิ้วมือทั้งหมดบนปุ่มกดเบา ๆ
5. ให้เอมบาร์ชัวร์กดเบา ๆ ที่ตำแหน่งริมฝีปาก

4. เครื่องคลาริเน็ต

4.1 ท่าทาง ในการนั่งให้นั่งที่ปลายของเก้าอี้และปฏิบัติดังนี้

นั่งหลังตรง หลังไม่พึ่งเก้าอี้

ไม่เกร็งไหล่และหลัง

วางเท้าเรียบบนพื้น

4.2 การเป่าและการใช้ลม

วางกำพวดบนริมฝีปากล่าง

ทำปากให้อยู่ในลักษณะการขี้ม และให้เกร็งบริเวณมุมปากเล็กน้อย

ตำแหน่งของฟันด้านบนวางบนกำพวด อยู่ในลักษณะการอมกำพวด โดยให้อยู่ตรงกึ่งกลางปากลึกประมาณ 2 นิ้ว

ริมฝีปากล่างและริมฝีปากบนต้องบีบกำพวดให้แน่น

เป่าลมโดยเม้มริมฝีปากให้แน่น สูดลมหายใจเต็มที่แล้วจึงเป่าออกมา ลมที่เป่าออกมาต้องรักษาระดับของความแรงของลมให้สม่ำเสมอ

4.3 การปฏิบัติ

ประกอบเครื่องด้วยความระมัดระวัง ใช้น้ำมันหล่อลื่นทาบริเวณข้อต่อเพื่อความสะดวกในการประกอบเครื่อง และใส่ลิ้นคลาริเน็ตในที่วางลิ้นแล้วรัดด้วยที่รัดลิ้น

ประกอบส่วนกำพวดเข้ากับคอกำพวดแล้วนำมาประกอบเข้ากับส่วนบนของตัวเครื่อง

ประกอบส่วนของลำโพงเข้ากับส่วนล่างของตัวเครื่อง
นำส่วนประกอบของเครื่องที่ได้จากข้อ 2 และ 3 มาประกอบเข้าด้วยกัน
โดยใช้มือซ้ายจับส่วนบน มือขวาจับส่วนล่าง ประกอบเข้าด้วยกันอย่างระมัดระวัง
ถือเครื่องทั้ง 2 มือ โดยให้มือซ้ายประคองเครื่องส่วนบน มือขวาประคอง
ส่วนล่าง แล้ววางนิ้วมือลงบนรูหรือนิ้วกด
นิ้วหัวแม่มือซ้ายวางไว้ได้ขอเกี่ยวซึ่งอยู่ด้านหลังของตัวเครื่อง เพื่อ
ประคองเครื่องดนตรีไว้

5. เครื่องแซกโซโฟน

5.1 ท่าทาง ในการนั่งให้นั่งที่ปลายของเก้าอี้และปฏิบัติดังนี้

5.1.1 นั่งหลังตรง

5.1.2 ไม่ต้องเกร็งไหล่และหลัง

5.1.3 วางเท้าเรียบบนพื้น

5.2 การเป่าและการใช้ลม

5.2.1 วางกำพวดบนริมฝีปากล่าง

5.2.2 ทำปากให้อยู่ในลักษณะการข้ม และให้เกร็งบริเวณมุมปากเล็กน้อย

5.2.3 ตำแหน่งของฟันด้านบนวางบนกำพวด อยู่ในลักษณะการอมกำพวด
โดยให้อยู่ตรงกึ่งกลางปากลึกประมาณ 1/2 นิ้ว

5.2.4 ริมฝีปากล่างและริมฝีปากบนต้องบีบกำพวดให้แน่น เป่าลมโดยเม้มริม
ฝีปากให้แน่นสุดลมหายใจเต็มที่แล้วจึงเป่าออกมา ลมที่เป่าออกมาต้องรักษาระดับของความแรง
ของลมให้สม่ำเสมอ

5.3 การปฏิบัติ

5.3.1 ใสลิ้นแซกโซโฟนในที่วางลิ้นแล้วรัดด้วยที่รัดลิ้น

5.3.2 ประกอบส่วนกำพวดเข้ากับคอกำพวดแล้วนำมาประกอบเข้ากับตัวเครื่อง
โดยใช้มือซ้ายถือตัวเครื่อง และมือขวาถือส่วนของกำพวด ประกอบเครื่องด้วยความระมัดระวัง

5.3.3 ใส่สายคล้องคอ โดยเกี่ยวเข้ากับวงแหวนที่อยู่ด้านหลังเครื่อง และปรับ
ความยาวของสายให้พอดี

5.3.4 ให้มือซ้ายจับส่วนบนของเครื่อง วางนิ้วหัวแม่มือซ้ายในตำแหน่งที่พักนิ้ว
ซึ่งอยู่ด้านหลังของเครื่อง ส่วนนิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนางและนิ้วก้อยวางบนรูหรือนิ้วกด มือขวาใช้สำหรับ
จับส่วนล่างของเครื่อง โดยให้นิ้วหัวแม่มือขวาอยู่ที่ได้ขอเกี่ยวด้านหลัง

6. เครื่องทรมเปิด

6.1 ท่าทาง ในการนั่งให้นั่งที่ปลายของเก้าอี้และปฏิบัติดังนี้

6.1.1 นั่งหลังตรง หลังไม่พึ่งเก้าอี้

6.1.2 ไหล่ตั้งตรงอยู่ในท่าสบาย

6.1.3 เท้าวางราบกับพื้น

6.2 การหายใจ

6.2.1 ถือกำพวดด้วยนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ นำมาวางไว้ที่ริมฝีปาก

6.2.2 หายใจเข้าทางจมูกปาก ไหล่ไม่ยก ขณะที่หายใจเข้าท้องจะขยายออก

คล้ายลูกบอลกลุน

6.2.3 ขณะที่เป่าให้เหมือนกับตอนเปล่งเสียงว่า “ทาร์”

6.3 การเป่าและการใช้ลม

6.3.1 ก่อนเป่าควรทำให้ริมฝีปากเป็ยกขึ้น

6.3.2 ทำปากให้เป็นรูปเหมือนเวลาออกเสียงตัวอักษร “M”

6.3.3 วางปากไว้ตรงกำพวด หายใจเข้าเต็มที่แล้วเป่าลมออกจนหมดลม

โดยให้มีการสั้นสะเทือนที่ตรงกลางของริมฝีปาก การเป่าได้ดีต้องใช้เวลาในการฝึกฝน และควรปฏิบัติตามขั้นตอน

6.3.4 ในขณะที่เป่า ควรให้ลมออกทางปากเพียงจุดเดียว

6.3.5 ก่อนที่จะเป่าเครื่อง ควรฝึกเป่ากำพวด หรือวอร์มกำพวดก่อนทุกครั้ง

เพื่อฝึกกรุปปากให้คงที่

6.4 ข้อควรระมัดระวังในการเป่า

6.4.1 ผู้ที่เริ่มฝึกเป่า จะมีอาการวิงเวียนศีรษะ หน้ามืด และเหนื่อยง่าย หากฝึกเป็นประจำจะเห็นถึงการพัฒนาที่ดีขึ้น

6.4.2 ถือกำพวดด้วยนิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มืออย่างระมัดระวัง การเป่าเสียงสูง ให้เปิดตรงกลางริมฝีปากให้แน่นขึ้น การเป่าเสียงต่ำให้ผ่อนคลายริมฝีปากออก

6.5 การปฏิบัติ

6.5.1 ใช้มือซ้ายจับที่ท่อของลูกสูบ เพื่อพุงนำหน้าของทรมเปิดไว้

6.5.2 ใช้นิ้วหัวแม่มือซ้ายประคองเครื่องไว้ โดยนิ้วสอดในแหวนที่ติดกับท่อเลื่อน

6.5.3 ใส่กำพวดในช่องเสียบกำพวด ขณะที่ใส่กำพวดให้บิดกำพวดเบา ๆ จนติดสนิทกับตัวเครื่อง ตำแหน่งการวางนิ้วมือขวา คือ ให้นิ้วชี้ นิ้วกลางและนิ้วนางวางตรงที่วางนิ้วหรือ

บนลิ้นลูกสูบ และนิ้วก้อยเกี่ยวไว้กับวงแหวนที่ใช้สำหรับเกี่ยวนิ้ว การวางนิ้วควรวางนิ้วอย่างเป็นธรรมชาติ

7. เครื่องทรมอบน

7.1 ท่าทาง ในการนั่งให้นั่งที่ปลายของเก้าอี้และปฏิบัติดังนี้

7.1.1 นั่งหลังตรง

7.1.2 หัวไหล่กลางอยู่ในท่าสบาย

7.1.3 เท้าวางราบกับพื้น

7.2 การหายใจ

7.2.1 ถือกำพวดด้วยนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ นำมาวางไว้ที่ริมฝีปาก

7.2.2 หายใจเข้าทางจมูกปาก ใหญ่ไม่ยก ขณะที่หายใจเข้าท้องจะขยายออก

คล้ายลูกบอลลูน

7.2.3 ขณะที่เป่าให้เหมือนกับตอนเปล่งเสียงว่า “ทาร์”

7.3 การเป่าและการใช้ลม

7.3.1 ก่อนเป่าควรทำให้ริมฝีปากเปียกชื้น

7.3.2 ทำปากให้เป็นรูปเหมือนเวลาออกเสียงตัวอักษร “ M ”

7.3.3 วางปากไว้ตรงกำพวด หายใจเข้าเต็มที่แล้วเป่าลมออกจนหมดลม

โดยให้มีการสัมผัสที่ตรงกลางของริมฝีปาก การเป่าได้ดีต้องใช้เวลาในการฝึกฝน และควรปฏิบัติตามขั้นตอน

7.3.4 ในขณะที่เป่า ควรให้ลมออกทางปากเพียงจุดเดียว

7.3.5 ก่อนที่จะเป่าเครื่อง ควรฝึกเป่ากำพวด หรือออร์มกำพวดก่อนทุกครั้ง

เพื่อฝึกกรุปปากให้คงที่

7.4 ข้อควรระมัดระวังในการเป่า

7.4.1 ผู้ที่เริ่มฝึกเป่า จะมีอาการวิงเวียนศีรษะ หน้ามืด และเหนื่อยง่าย หากฝึกเป็นประจำจะเห็นถึงการพัฒนาที่ดีขึ้น

7.4.2 ถือกำพวดด้วยนิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มืออย่างระมัดระวัง

7.4.3 การเป่าเสียงสูงให้เปิดตรงกลางริมฝีปากให้แน่นขึ้น การเป่าเสียงต่ำ

ให้ผ่อนคลายริมฝีปากออก

7.5 การปฏิบัติ

7.5.1 ควรระมัดระวังในการประกอบเครื่องทุกครั้ง และล็อคสไลด์ก่อนประกอบเครื่อง ให้สไลด์ทำมุมกับตัวเครื่อง 90 องศา และขันแหวนบริเวณข้อต่อทั้งสองให้แน่น

7.5.2 ใ้ส่กำพวดในช่องใส่อย่างระมัดระวัง

7.5.3 ใช้มือซ้ายประคองเครื่องไว้ โดยสอดนิ้วหัวแม่มือไว้ที่ค้ำจับ แล้วกางนิ้วชี้ออกไปทางที่กำพวด

7.5.4 ใช้มือขวาจับที่ค้ำจับตัวสไลด์ ใ้้่นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ยึดไว้

7.5.5 คลายล็อคสไลด์ แล้วใช้มือขวาเลื่อนสไลด์

8. เครื่องฮอว์น

8.1 ท่าทาง ในการนั่งให้นั่งที่ปลายของเก้าอี้และปฏิบัติดังนี้

8.1.1 นั่งหลังตรง หลังไม่พิงเก้าอี้

8.1.2 ไหล่ตั้งตรงอยู่ในท่าสบาย

8.1.3 เท้าวางราบกับพื้น

8.2 การหายใจ

8.2.1 วางตำแหน่งของฝ่ามือไว้ใกล้กับปาก

8.2.2 หายใจเข้าลึก ๆ ผ่านริมฝีปาก ไม่ยกไหล่ ขณะที่หายใจเข้าท้องจะขยายออกคล้ายลูกบอลกลุน

8.2.3 ขณะที่หายใจออกให้ออกเสียงว่า “ทาร์” โดยให้ลมหายใจออกเป่าไปยังฝ่ามือ

8.3 การเป่าและการใช้ลม

8.3.1 ก่อนเป่าควรทำริมฝีปากให้เป็ยกขึ้น

8.3.2 ทำปากให้เป็นรูปเหมือนเวลาออกเสียงตัวอักษร “ M ”

8.3.3 ผ่อนคลายบริเวณขากรรไกร โดยให้แยกออกจากกันทั้งด้านบนและด้านล่างของฟัน

8.3.4 ลักษณะของริมฝีปากในการเป่ากำพวด จะต้องเกร็งปากให้อยู่ในลักษณะการยิ้ม

8.3.5 วางกำพวดบนริมฝีปาก ประมาณ 2/3 ของริมฝีปากบน และ 1/3 ในการเม้มปาก หายใจเข้าเต็มที่แล้วเป่าลมออกจนหมดลม โดยให้มีการสัมผัสที่ตรงกลางของริมฝีปาก การเป่าได้ดีต้องใช้เวลาในการฝึกฝน และควรปฏิบัติตามขั้นตอน

8.3.6 ในขณะที่เป่า ควรให้ลมออกทางปากเพียงจุดเดียว

8.3.7 ก่อนที่จะเป่าเครื่อง ควรฝึกเป่ากำพวด หรือวอร์มกำพวดก่อนทุกครั้ง เพื่อฝึกรูปปากให้คงที่

8.4 ข้อควรระมัดระวังในการเป่า

8.4.1 ผู้ที่เริ่มฝึกเป่า จะมีอาการเวียนศีรษะ หน้ามืด และเหนื่อยง่าย หากฝึกเป็นประจำจะเห็นถึงการพัฒนาที่ดีขึ้น

8.4.2 ถือกำพวดด้วยนิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มืออย่างระมัดระวัง

8.4.3 การเป่าเสียงสูงให้เปิดตรงกลางริมฝีปากให้แน่นขึ้น การเป่าเสียงต่ำให้ผ่อนคลายริมฝีปากออก

8.5 การปฏิบัติ

8.5.1 ถือเครื่องด้วยมือซ้าย มือขวาอยู่ในตำแหน่งของลำโพง เพื่อประคองเครื่องไว้ โดยให้ลำโพงหันไปทางด้านหลัง

8.5.2 ใต่กำพวดในช่องเสียบกำพวด ขณะที่ใต่กำพวดให้บิดกำพวดเบา ๆ จนติดสนิทกับตัวเครื่อง

8.5.3 ใช้มือซ้ายจับเครื่อง โดยให้ปลายนิ้วอยู่ในตำแหน่งปุ่มกด

8.5.4 ให้มือขวาอยู่ในส่วนของลำโพง โดยทำมือให้อยู่ในลักษณะการถือ

9. เครื่อง บาริโทน ยูโฟเนียม

9.1 ท่าทาง ในการนั่งให้นั่งที่ปลายของเก้าอี้และปฏิบัติดังนี้

9.1.1 นั่งหลังตรง หลังไม่พึ่งเก้าอี้

9.1.2 ไม่เกร็งไหล่และหลัง

9.1.3 วางเท้าเรียบบนพื้น

9.2 วิธีการหายใจ

9.2.1 วางฝ่ามือไว้ใกล้กับปาก

9.2.2 หายใจเข้าลึก ๆ ผ่านริมฝีปาก ไม่ยกไหล่ ขณะที่หายใจเข้าท้องจะขยายออกคล้ายลูกบอลดูน

9.2.3 ค่อย ๆ หายใจออก ขณะที่หายใจออกให้ออกเสียงว่า “ทาร์” โดยให้ลมหายใจออกโดนฝ่ามือ

9.3 การเป่าและการใช้ลม

9.3.1 ก่อนเป่าควรทำริมฝีปากให้เปียกชื้น

9.3.2 ทำปากให้เป็นรูปเหมือนเวลาออกเสียงตัวอักษร “ M ”

9.3.3 วางกำพวดบนริมฝีปาก ประมาณ 2/3 ของริมฝีปาก และ 1/3 ในการเม้มปาก หายใจเข้าแล้วเป่าลมเข้าโดยให้มีการสัมผัสที่ตรงกลางของริมฝีปาก การเป่าได้ดีต้องใช้เวลาในการฝึกฝน และควรปฏิบัติตามขั้นตอน

9.3.4 ในขณะที่เป่า ควรให้ลมออกจากปากเพียงจุดเดียว

9.3.5 ก่อนที่จะเป่าเครื่อง ควรฝึกเป่ากำพวด หรือวอร์มกำพวดก่อนทุกครั้ง เพื่อฝึกกรูปร่างปากให้คงที่

9.4 ข้อควรระมัดระวังในการเป่า

9.4.1 ผู้ที่เริ่มฝึกเป่า จะมีอาการเวียนศีรษะ หน้ามืด และเหนื่อยง่าย หากฝึกเป็นประจำจะเห็นถึงการพัฒนาที่ดีขึ้น

9.4.2 ถือกำพวดด้วยนิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มืออย่างระมัดระวัง

9.4.3 การเป่าเสียงสูงให้เปิดตรงกลางริมฝีปากให้แน่นขึ้น การเป่าเสียงต่ำให้ผ่อนคลายริมฝีปากออก

9.5 การปฏิบัติ

9.5.1 ทำพักเครื่องให้ตั้งเครื่องไว้บนตัก

9.5.2 ใช้นิ้วหัวแม่มือด้านขวาสอดไปในที่ใส่นิ้ว สำหรับนิ้วชี้ นิ้วกลาง และนิ้วนางให้วางตรงที่วางนิ้วหรือบนลิ้นลูกสูบ การวางนิ้วควรวางนิ้วอย่างเป็นธรรมชาติ

9.5.3 มือซ้ายจับท่อขนาดใหญ่ที่อยู่ริมขวา ถัดจากส่วนของลำโพง

9.5.4 การถือเครื่องต้องให้รู้สึกว่ายู่ในท่าที่สบาย และริมฝีปากสามารถวางไว้ที่กำพวดได้ถนัด

9.5.5 การฝึกนิ้ว ให้ฝึกกดปุ่มนิ้วทั้ง 3 นิ้ว จนเกิดความเคยชิน และให้พูดเสียงเบา ๆ ว่า “ทาร์”

10. เครื่องเบสทูบาและ ซุซ่าโฟน

10.1 ท่าทาง ในการนั่งให้นั่งที่ปลายของเก้าอี้และปฏิบัติดังนี้

10.1.1 นั่งหลังตรง

10.1.2 ไม่ต้องเกร็งไหล่และหลัง

10.1.3 วางเท้าเรียบบนพื้น

10.2 การหายใจ

10.2.1 วางตำแหน่งของฝ่ามือไว้ใกล้กับปาก

10.2.2 หายใจเข้าลึก ๆ ผ่านริมฝีปาก ไม่ยกไหล่ ขณะที่หายใจเข้าท้องจะขยายออกคล้ายลูกบอลลูน

10.2.3 ขณะที่หายใจออกให้ออกเสียงว่า “ทาร์” โดยให้ลมหายใจออกเป่าไปยังฝ่ามือ

10.3 การเป่าและการใช้ลม

10.3.1 ก่อนเป่าควรทำริมฝีปากให้เปียกชื้น

10.3.2 ทำปากให้เป็นรูปเหมือนเวลาออกเสียงตัวอักษร “M”

10.3.3 ผ่อนคลายบริเวณขากรรไกร โดยให้แยกออกจากกันทั้งด้านบนและด้านล่างฟัน

10.3.4 ลักษณะของริมฝีปากในการเป่ากำพวด จะต้องเกร็งปากให้อยู่ในลักษณะการยิ้ม

10.3.5 วางกำพวดบนริมฝีปาก ประมาณ 2/3 ของริมฝีปากบน และ 1/3 ในการเม้มปาก หายใจเข้าเต็มที่แล้วเป่าลมออกจนหมดลม โดยให้มีการสัมผัสที่ตรงกลางของริมฝีปาก การเป่าได้ดีต้องใช้เวลาในการฝึกฝน และควรปฏิบัติตามขั้นตอน

10.3.6 ในขณะที่เป่า ควรให้ลมออกทางปากเพียงจุดเดียว

10.3.7 ก่อนที่จะเป่าเครื่อง ควรฝึกเป่ากำพวด หรือวอร์มกำพวดก่อนทุกครั้ง เพื่อฝึกกรุปปากให้คงที่

10.4 การปฏิบัติ

10.4.1 ใส่กำพวดในช่องเสียบกำพวดด้วยความระมัดระวัง

10.4.1 สอดนิ้วหัวแม่มือขวาไว้ที่แหวน วางนิ้วชี้ นิ้วกลางและนิ้วนางบนปุ่มวาล์ว

10.4.1 หากถนัดซ้าย ให้วางแขนซ้ายไว้ที่ท่อด้านหลังให้ตั้งเครื่องไว้ที่หน้าตัก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 30

กิจกรรมโยชวาทีตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 30

ระดับที่ 1

เรื่อง การเทียบเสียง

เวลา 2 คาบ

1.สาระสำคัญ

การเทียบเสียง เป็นทักษะสำคัญมากที่จะทำให้เสียงวงดนตรีทั้งวงมีเสียงตรงกัน หากผู้บรรเลงเก่งแค่ไหนก็ตาม แต่เทียบเสียงดนตรีได้ไม่ตรงกัน ไม่มีทางที่จะเกิดความไพเราะขึ้นมาได้ ควรฝึกให้ผู้เรียนเทียบเสียงเป็น การเทียบเสียงในระดับที่ 1 ให้ใช้เครื่องเทียบเสียงอิเล็กทรอนิกส์เข้าช่วย เพราะเป็นวิธีที่ง่ายที่สุดที่ผู้ฝึกใหม่ ๆ พอจะทำได้ เมื่อผู้เรียนเกิดเกิดทักษะการเทียบเสียงซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ก็จะนำไปสู่การฟังการบรรเลงที่ซับซ้อนขึ้นและนักเรียนสามารถผลิตเสียงที่มีคุณภาพยิ่งขึ้นได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเทียบเสียง

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 สามารถฝึกเทียบเสียง Bb โดยใช้เครื่องเทียบเสียงได้

2.2.2 สามารถฝึกปรับเสียงให้ตรงโดยการดึงท่อเทียบเสียงของเครื่อง

ดนตรีได้

3. เนื้อหาสาระ

3.1 เครื่องเทียบเสียงที่นิยมใช้กันทั่วไปมีสองแบบ

3.1.1 แบบเข็มวัดระดับเสียง ลักษณะเป็นกล่องขนาดม้วนวีดิโอระบบ VHF ใช้แบตเตอรี่ขนาดเล็กแบบที่ใช้ทั่วๆ ผลิตเสียงเป็นเสียงนำได้ มีเข็มวัดเสียงว่าตรงหรือไม่ เครื่องรุ่นนี้จะสามารถปรับระดับความแม่นยำของเสียงได้ง่ายโดยการดูจากระดับของเข็มขณะปฏิบัติเครื่องดนตรีว่าอยู่ในระดับที่ต้องการหรือยัง

3.1.2 เครื่องเทียบเสียงแบบดิจิตอล ข้อดีของเครื่องรุ่นนี้ มีขนาดเล็ก ขนาดคล้ายม้วนเทปเสียง พกพาสะดวก แต่จะปรับระดับความชัดเจนของเสียงได้ยากกว่ารุ่นที่เป็นแบบเข็ม ใช้หลอดไฟเล็ก ๆ กระพริบให้เห็นว่าเสียงตรงหรือไม่

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมทางร่างกาย

4.2 ผู้สอนกำหนดเสียง Bb แล้วให้ผู้เรียนฟังเสียง Bb จากเครื่องเทียบเสียง จากนั้นให้ผู้เรียนเป่าเครื่องดนตรีที่เลือกปฏิบัติโดยให้เป่าให้เสียงตรงกับเสียงจากเครื่องเทียบเสียง แล้วแนะนำวิธีฝึกตั้งท่อเทียบเสียงในกรณีที่เสียงจากเครื่องดนตรีไม่ตรงกับเครื่องเทียบเสียง

4.3 ให้ผู้เรียนลองฝึกปฏิบัติการเทียบเสียงอื่น ๆ ด้วยเครื่องเทียบเสียง ผู้สอนคอยสังเกตการปฏิบัติของผู้เรียน กรณีที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง คอยให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนแล้วให้ลองปฏิบัติซ้ำจนเกิดความชำนาญ

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 เครื่องเทียบเสียง

5.2 เครื่องดนตรีโยธวาทิต

6. การวัดผลประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล

6.1.1 สังเกตการปฏิบัติของนักเรียน

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 เครื่องเทียบเสียง

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนผ่านการเทียบเสียงที่ตรงตามคีย์ของโน้ต

แผนการจัดกิจกรรมที่ 31

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ข้อที่ 31

ระดับที่ 1

เรื่อง ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีเสียง Bb C D คอนเสิร์ต

เวลา 2 คาบ

โน้ตตัวดำ ตัวหยุดตัวดำ

1. สาระสำคัญ

การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลวงโยชวาทิต ต้องฝึกปฏิบัติไปตามลำดับความยากง่ายที่กำหนดให้ จะทำให้พัฒนาทักษะก้าวหน้าขึ้นเรื่อยๆ ผู้ที่เริ่มฝึกเครื่องดนตรีควรฝึกปฏิบัติเสียงโน้ตในแต่ละเสียงให้ได้ โดยเริ่มจากเสียง Bb C และ D คอนเสิร์ต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 ปฏิบัติเครื่องดนตรีเสียงขั้นต้น (Bb คอนเสิร์ต) เสียง C D E ลักษณะโน้ตตัวดำ หยุดตัวดำ โดยมีส่วนประกอบโน้ตที่สำคัญเบื้องต้น

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 ปฏิบัติเครื่องดนตรีโดยปฏิบัติการนับในลักษณะต่าง ๆ คือ Beat, count ,tap, ได้

2.2.2 ปฏิบัติเครื่องดนตรีตามเครื่องหมาย Fermata ได้

2.2.3 ผู้ปฏิบัติเครื่องดนตรีที่เลือกปฏิบัติเครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงต่าง ๆ พัฒนาขึ้นตามลำดับขั้นคือปฏิบัติเสียงขั้นที่ 1,2,3 ของบันไดเสียง Bb คอนเสิร์ตได้

- เครื่องดนตรีระดับเสียง Bb ปฏิบัติเสียง C, D, E ได้

- เครื่องดนตรีระดับเสียง C ปฏิบัติเสียง Bb, C, D ได้

- เครื่องดนตรีระดับเสียง Eb ปฏิบัติเสียง G, A, B ได้

- เครื่องดนตรีระดับเสียง F ปฏิบัติเสียง F, G, A ได้

2.2.4 ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีตามลักษณะโน้ตตัวดำและตัวหยุดตัวดำได้

3. เนื้อหา

3.1 การนับจังหวะที่สม่ำเสมอหรือเรียกว่า Beat เป็นตัวยึดถือจังหวะที่ต่อเนื่องตลอดไป ในการนับ Beat จะมีการตบเท้า ลง เรียกว่า Tap การนับเรียกว่า Count

3.2 การปฏิบัติเครื่องดนตรีระดับเสียงต่างๆ ฝึกปฏิบัติเสียงในบันไดเสียง Bb คอนเสิร์ตได้สามเสียง ดังนี้

- เครื่องดนตรีระดับเสียง Bb ปฏิบัติเสียง C ,D, E ได้
- เครื่องดนตรีระดับเสียง C ปฏิบัติเสียง Bb,C, D ได้
- เครื่องดนตรีระดับเสียง Eb ปฏิบัติเสียง G , A, B ได้
- เครื่องดนตรีระดับเสียง F ปฏิบัติเสียง F, G, A ได้

3.2.3 การฝึกปฏิบัติลักษณะ โน้ตตัวดำ และตัวหยุดตัวดำ

3.2.4 การฝึกปฏิบัติแบบฝึกหัด ซึ่งประกอบด้วย

- โน้ตระดับเสียงขั้นที่ 1
- โน้ตระดับเสียงขั้นที่ 2
- โน้ตระดับเสียงขั้นที่ 3
- โน้ตระดับเสียงขั้นที่ 1, 2, 3

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ปฏิบัติฝึกทบทวนการวอร์มร่างกายและการเป่า Mouthpiece

4.2 เทียบเสียงโดยใช้เครื่องเทียบเสียง คีย์บอร์ด หรือเบลโลลาโก้ได้

4.3 ทดสอบวัดผลก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกหัด ในใบงานที่ 1 ระบบ Section โดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

4.4 ใช้กระบวนการ รวม – แยก – รวม ดังนี้

4.4.1 ให้ผู้เรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีพร้อมกันทั้งหมด โดยผู้สอนประเมินผลการปฏิบัติในภาพรวมและคอยแนะนำสิ่งที่ถูกต้อง

4.4.2 แบ่งผู้เรียนออกเป็น Section ตามเครื่องดนตรี โดยให้เวลาในการปฏิบัติเครื่องดนตรีตามแบบฝึกหัดในใบงาน ประมาณ 20 นาที

4.4.3 ให้ผู้เรียนกลับมารวมและปฏิบัติเครื่องดนตรีพร้อมกันทั้งหมด โดยผู้สอนประเมินผลการปฏิบัติและนำไปเปรียบเทียบกับข้อ 4.1

4.5 ผู้สอนเปิดโปรแกรม Sibelius ตามไฟล์แบบฝึกหัดในใบงานที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนได้เปรียบกับที่ได้ปฏิบัติเครื่องดนตรีทั้งระบบ section และทั้งวง

4.6 ทดสอบโดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติระบบ Section

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 เครื่องดนตรีวงโยธวาทิต
- 5.2 เครื่องเทียบเสียง
- 5.3 ออร์แกนไฟฟ้า
- 5.4 คอมพิวเตอร์เครื่องโปรแกรม Sibelius

5.5 โน้ตเพลงแบบฝึกหัดเครื่องดนตรีวงโยธวาทิตในกลุ่มเครื่องดนตรีต่อไปนี้

5.5.1 PERCUSSION

5.5.2 KEYBOARD PERCUSSION

5.5.3 FLUTE

5.5.4 Bb CLARINET

5.5.5 Eb ALTO SAXOPHONE

5.5.6 Bb TENOR SAXOPHONE

5.5.7 Bb TRUMPET

5.5.8 F HORN

5.5.9 TROMBONE

5.5.10 UPHONIUM

5.5.11 TUBA

6. การวัดผลประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล

6.1.1 ประเมินทักษะการปฏิบัติ

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.1.2 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีได้คะแนนไม่น้อยกว่า 10 คะแนน (เต็ม 20

คะแนน)

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

Section.....

ทักษะปฏิบัติ	จังหวะ	ความถูกต้อง ของเสียง	พลังเสียง	ความตั้งใจ
	5	5	5	5
1. โน้ตเพลงระดับเสียงขั้นที่ 1				
2. โน้ตเพลงระดับเสียงขั้นที่ 2				
3. โน้ตเพลงระดับเสียงขั้นที่ 3				
4. โน้ตเพลงระดับเสียง ขั้นที่ 1,2,3				
คะแนนรวม				

แผนการจัดกิจกรรมที่ 32

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ข้อที่ 32
เรื่อง ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีเสียง Bb C D Eb F G คอนเสิร์ต

ระดับที่ 1

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลวงโยชวาทิต ต้องฝึกปฏิบัติไปตามลำดับความยากง่ายที่กำหนดให้ จะทำให้พัฒนาทักษะก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ การฝึกทักษะเพิ่มเติมในจุดประสงค์นี้ฝึกเสียงขั้นที่ 4 5 และ 6 ของบันไดเสียง Bb คอนเสิร์ต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 ปฏิบัติเครื่องดนตรีปฏิบัติเสียงขั้นต้น (Bb คอนเสิร์ต) ได้เพิ่มเติมเสียง G F A

2.2 จุดประสงค์นำทาง

1. ปฏิบัติเครื่องดนตรีที่เลือกปฏิบัติเครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงต่าง ๆ พัฒนาขึ้นในเสียงขั้นที่ 4, 5, 6 ของบันไดเสียง Bb คอนเสิร์ตได้

- เครื่องดนตรีระดับเสียง Bb ปฏิบัติเสียง G F A ได้
- เครื่องดนตรีระดับเสียง C ปฏิบัติเสียง F, Eb, G ได้
- เครื่องดนตรีระดับเสียง Eb ปฏิบัติเสียง D, C, E ได้
- เครื่องดนตรีระดับเสียง F ปฏิบัติเสียง C, Bb, D ได้

2. ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีตามแบบฝึกหัดในใบงานที่ 1 ได้

3. เนื้อหา

3.1 การปฏิบัติเครื่องดนตรีระดับเสียงต่างๆ ดังนี้

- เครื่องดนตรีระดับเสียง Bb ปฏิบัติเสียง G, F, A ได้
- เครื่องดนตรีระดับเสียง C ปฏิบัติเสียง F, Eb, G ได้
- เครื่องดนตรีระดับเสียง Eb ปฏิบัติเสียง D, C, E ได้
- เครื่องดนตรีระดับเสียง F ปฏิบัติเสียง C, Bb, D ได้

3.2 การปฏิบัติเพลงตามแบบฝึกหัดในใบงานที่ 1 ดังต่อไปนี้ได้

3.2.1 COUNT AND PLAY

3.2.2 A NEW NOTE

3.2.3 TWO'S A TEAM

3.2.4 THEE NEXT NOTE

3.2.5 DOWN AND UP

3.2.6 ROLLING ALONG

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ฝึกตีฝึกทบทวนการวอร์มร่างกายและการเป่า Mouthpiece

4.2 เทียบเสียงโดยใช้เครื่องเทียบเสียง คีย์บอร์ด หรือเบลโลลาโก้ได้

4.3 ทดสอบวัดผลก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกหัด ในใบงานที่ 1 ระบบ Section โดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

4.4 ใช้กระบวนการ รวม – แยก – รวม ดังนี้

4.4.1 ให้ผู้เรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีพร้อมกันทั้งหมด โดยผู้สอนประเมินผลการปฏิบัติในภาพรวมและคอยแนะนำสิ่งที่ถูกต้อง

4.4.2 แบ่งผู้เรียนออกเป็น Section ตามเครื่องดนตรี โดยให้เวลาในการปฏิบัติเครื่องดนตรีตามแบบฝึกหัดในใบงาน ประมาณ 20 นาที

4.4.3 ให้ผู้เรียนกลับมารวมและปฏิบัติเครื่องดนตรีรวมกันทั้งหมด โดยผู้สอนประเมินผลการปฏิบัติและนำไปเปรียบเทียบกับข้อ 4.1

4.5. ผู้สอนเปิดโปรแกรม Sibelius ตามไฟล์แบบฝึกหัดในใบงานที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนได้เปรียบเทียบกับที่ได้ปฏิบัติเครื่องดนตรีทั้งระบบ section และทั้งวง

4.6 ทดสอบโดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติระบบ Section

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 เครื่องดนตรีวงโยธวาทิต

5.2 เครื่องเทียบเสียง

5.3 ออร์แกนไฟฟ้า

5.4 คอมพิวเตอร์เครื่องดนตรีโปรแกรม Sibelius

5.5 โน้ตเพลงแบบฝึกหัดเครื่องดนตรีวงโยธวาทิตในกลุ่มเครื่องดนตรีต่อไปนี้

5.5.1 PERCUSSION

5.5.2 KEYBOARD PERCUSSION

5.5.3 FLUTE

5.5.4 Bb CLARINET

5.5.5 Eb ALTO SAXOPHONE

5.5.6 Bb TENOR SAXOPHONE

5.5.7 Bb TRUMPET

5.5.8 F HORN

5.5.9 TROMBONE

5.5.10 EUPHONIUM

5.5.11 TUBA & SUSAPHONE

6. การวัดผลประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล

6.1.1 ประเมินทักษะการปฏิบัติ

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีได้คะแนนไม่น้อยกว่า 15 คะแนน

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

Section.....

ทักษะปฏิบัติ	จังหวะ	ความถูกต้อง ของเสียง	พลังเสียง	ความตั้งใจ
	5	5	5	5
1. เพลง COUNT AND PLAY				
2. เพลง A NEW NOTE				
3. เพลง TWO ' S A TERM				
4. เพลง THE NEXT NOTE				
5. เพลง DOWN AND UP				
6. เพลง ROLLING ALONE				
คะแนนรวม				

แผนการจัดกิจกรรมที่ 33

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ข้อที่ 33	ระดับที่ 1
เรื่อง ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีโยชวาทิตตามโน้ตตัวดำ ตัวขาว และเครื่องหมายเบื้องต้น	เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลวงโยชวาทิต ต้องฝึกปฏิบัติไปตามลำดับความยากง่ายที่กำหนดให้ จะทำให้พัฒนาทักษะก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ การฝึกทักษะเพิ่มเติมในจุดประสงค์นี้ยังคงฝึกเสียงเดิมอยู่ แต่เพิ่มเติมโน้ตตัวขาว ตัวหยุดตัวขาว และความรู้ทักษะเกี่ยวกับเครื่องหมายดนตรีโน้ตสากลต่างๆ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 สามารถใช้เครื่องดนตรีปฏิบัติตามเครื่องหมายดนตรีสากลเบื้องต้นเพิ่มเติมได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 ปฏิบัติเครื่องหมายดนตรีสากลเบื้องต้นที่สำคัญต่อไปนี้ได้

- double bar
- เครื่องหมายเล่นซ้ำ
- Treble Clef
- Time signature 4/4
- เครื่องหมาย #
- เครื่องหมาย b
- ฝึกปฏิบัติเพลงแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ได้

3. เนื้อหา

3.1 ปฏิบัติเครื่องหมายดนตรีสากลเบื้องต้นที่สำคัญต่อไปนี้ได้

- 3.1.1 double bar
- 3.1.2 เครื่องหมายเล่นซ้ำ
- 3.1.3 Treble Clef
- 3.1.4 Time signature 4/4

3.1.5 เครื่องหมาย #

3.1.6 เครื่องหมาย b

3.1.7 เพลงแบบฝึกหัดที่กำหนดให้

- LET'S READ MUSIC
- COPY CAT
- ROLLING ALONG
- FIRST FLIGHT
- ESSENTIAL ELEMENTS QUIZ

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ปฏิบัติฝึกทบทวนแบบฝึกหัดเก่าเพื่อให้จำเสียงเก่าและมีทักษะมากขึ้น

4.2 ปฏิบัติตามแบบฝึกหัดประจำแผนการสอนเป็นการทดสอบก่อนเรียน

4.3 ให้ผู้เรียนศึกษาจากตารางแสดงการวางนิ้วของเครื่องที่ผู้เรียนเลือกปฏิบัติตาม

แบบฝึกหัด

4.4 ให้ผู้เรียนฝึกออกเสียงด้วยตัวเองก่อนจนมีความเชื่อมั่นว่าถูกต้อง

4.5 ผู้สอนฟังเสียงและคอยแนะนำปรับเสียงที่ศึกษาใหม่จนถูกต้อง โดยใช้เครื่อง

ดนตรีประเภทเดียวกับที่ผู้เรียนปฏิบัติ หรือใช้ออร์แกนเทียบเสียงให้ฟังเปรียบเทียบ

4.6 ให้ผู้เรียนปฏิบัติเสียงใหม่ที่ศึกษาพร้อมกัน

4.7 ให้ผู้เรียนต่างคนต่างฝึกปฏิบัติแบบฝึกหัดเพลง หรือระบบ Section

4.8 ผู้สอนเปิดเพลงเดียวกันจากคอมพิวเตอร์โปรแกรมดนตรี Sibelius ให้ผู้เรียนฟัง

4.9 ผู้สอนให้สัญญาณและจังหวะให้ผู้เรียนปฏิบัติพร้อมกัน และคอยปรับแต่ง

แก้ไขให้ถูกต้อง

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

5.2 ออร์แกนไฟฟ้า

5.3 คอมพิวเตอร์ดนตรีโปรแกรม Sibelius

5.4 เครื่องเทียบเสียง

5.5 โน้ตเพลงแบบฝึกหัดเครื่องดนตรีวงโยชวาทิตในกลุ่มเครื่องดนตรีต่อไปนี้

5.5.1 PERCUSSION

5.5.2 KEYBOARD PERCUSSION

5.5.3 FLUTE

5.5.4 Bb CLARINET

5.5.5 Eb ALTO SAXOPHONE

5.5.6 Bb TENOR SAXOPHONE

5.5.7 Bb TRUMPET

5.5.8 F HORN

5.5.9 TROMBONE

5.5.10 EUPHONIUM

5.5.11 TUBA & SUSAPHONE

6. การวัดผลประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล

6.1.1 ประเมินทักษะการปฏิบัติ

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีได้คะแนนไม่น้อยกว่า 12 คะแนน

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

Section.....

ทักษะปฏิบัติ	จังหวะ	ความถูกต้องของเสียง	พลังเสียง	ความตั้งใจ
	5	5	5	5
1. เพลง RET'S READ MUSIC				
2. เพลง COPY CAT				
3. เพลง ROLLING ALONG				
4. เพลง FIRST FLIGHT				
5. เพลง ESSENTAIL ELEMENT QUIT				
คะแนนรวม				

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ข้อที่ 33

ระดับที่ 1

เรื่อง ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีโยชวาทิตตามโน้ต

เวลา 2 คาบ

และเครื่องหมายเบื้องต้น

แบบฝึกหัดปฏิบัติตามเครื่องหมาย

$\text{♩} = 60$

Flute/Piccolo
B♭ Clarinet 1
B♭ Clarinet 2
E♭ Alto Sax.
B♭ Tenor Sax.
Baritone Saxophone
1st B♭ Trumpet
2nd + 3rd B♭ Trumpet
F Horn
Trombone / Baritone
Tuba

This musical score system contains ten staves for various instruments. The tempo is marked as quarter note = 60. The key signature has two flats (Bb and Eb). The time signature is 4/4. The instruments listed are Flute/Piccolo, Bb Clarinet 1, Bb Clarinet 2, Eb Alto Sax., Bb Tenor Sax., Baritone Saxophone, 1st Bb Trumpet, 2nd + 3rd Bb Trumpet, F Horn, Trombone / Baritone, and Tuba. The notation includes various note values, rests, and articulation marks.

FL./Picc.
Cl.
Cl.
Alto
Tenor
B. Sax.
Tpt. 1
Tpt. 2 + 3
Hn.
Tbn.
Tba.

This musical score system contains ten staves for various instruments. It begins with a double bar line and a repeat sign. A circled number '8' is placed above the first staff. The instruments listed are FL./Picc., Cl., Cl., Alto, Tenor, B. Sax., Tpt. 1, Tpt. 2 + 3, Hn., Tbn., and Tba. The notation continues with various note values and rests.

แผนการจัดกิจกรรมที่ 34

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ข้อที่ 34	ระดับที่ 1
เรื่อง ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีโยชวาทิต โน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม และตัวหยุดต่าง ๆ	เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลวงโยชวาทิต ต้องฝึกปฏิบัติไปตามลำดับความยากง่ายที่กำหนดให้ จะทำให้พัฒนาทักษะก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ การฝึกทักษะเพิ่มเติมในจุดประสงค์นี้ฝึกลักษณะโน้ตตัวกลม และ ตัวหยุดตัวกลม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 สามารถปฏิบัติโน้ตลักษณะตัวขาว ตัวหยุดตัวขาว

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 ฝึกปฏิบัติเพลงแบบฝึกหัดต่อไปนี้ ซึ่งเพิ่มลักษณะโน้ตตัวขาวและตัวหยุดตัวขาวได้

- THE HALF COUNTS
- A NEW NOTE
- MOVING AROUND
- ANOTHER NEW NOTE
- WALKING
- MOVING DOWN
- GO TELL AUNT RHODIE
- ESSENTIAL ELEMENTS QUIZ
- THE WHOLE NINE YARDS
- MARCH STEPS
- LISTEN TO OUR SECTIONS
- YOU,VE GOT TO COUNT TO COUNT
- A- TISKET , A – TASKET
- A MOZART MELODY

3. เนื้อหา

3.1 การฝึกปฏิบัติเพลงแบบฝึกหัด ดังต่อไปนี้

3.1.1 THE HALF COUNTS

3.1.2 A NEW NOTE

3.1.3 MOVING AROUND

3.1.4 ANOTHER NEW NOTE

3.1.5 WALKING

3.1.6 MOVING DOWN

3.1.7 GO TELL AUNT RHODIE

3.1.8 ESSENTIAL ELEMENTS QUIZ

3.1.9 THE WHOLE NINE YARDS

3.1.10 MARCH STEPS

3.1.11 LISTEN TO OUR SECTIONS

3.1.12 YOU ' VE GOT TO COUNT TO COUNT

3.1.13 A- TISKET , A – TASKET

3.1.14 A MOZART MELODY

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ปฏิบัติฝึกทบทวนแบบฝึกหัดในจุดประสงค์ที่ 32-33

4.2 ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบประเมินการปฏิบัติเครื่องดนตรี

4.3 ให้ผู้เรียนฝึกออกเสียงด้วยตัวเองก่อนจนมีความเชื่อมั่นว่าถูกต้อง

4.4 ผู้สอนฟังเสียง แนะนำปรับเสียงที่ศึกษาใหม่จนถูกต้อง โดยใช้เครื่องดนตรีประเภทเดียวกับที่ผู้เรียนปฏิบัติ หรือใช้ออร์แกนเทียบเสียงให้ฟังเปรียบเทียบ

4.5 ให้ผู้เรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีตามแบบฝึกหัดในใบงานที่ 1 พร้อมกัน ผู้สอนประเมินการปฏิบัติ

4.6 แยกผู้เรียนฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีตามแบบฝึกหัดเพลงตามใบงานที่ 1 ระบบ Section โดยใช้เวลาประมาณ 20 – 30 นาที พร้อมคอยสังเกตความตั้งใจในการปฏิบัติ

4.7 รวมผู้เรียนทั้งหมดและปฏิบัติเครื่องดนตรีพร้อมกันอีกครั้ง เพื่อประเมินการปฏิบัติตามข้อ 6

4.8 ผู้สอนเปิดคอมพิวเตอร์โปรแกรมดนตรี Sibelius เพิ่มจุดประสงค์ที่ 34 ให้ผู้เรียนฟังและเปรียบเทียบกับที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติไปทั้งระบบ Section และท่วง

4.9 ผู้สอนให้สัญญาณและจังหวะให้ผู้เรียนปฏิบัติพร้อมกัน และคอยปรับแต่งแก้ไขให้ถูกต้อง

4.10 ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบประเมินการปฏิบัติเครื่องดนตรี

5. สื่อการสอน

5.1 เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

5.2 ออร์แกนไฟฟ้า

5.3 คอมพิวเตอร์ดนตรีโปรแกรม Sibelius เพิ่มข้อมูลเพลงแบบฝึกหัด

5.4 เครื่องเทียบเสียง

5.5 โน้ตเพลงแบบฝึกหัดเครื่องดนตรีวงโยชวาทิตในกลุ่มเครื่องดนตรีต่อไปนี้

5.5.1 PERCUSSION

5.5.2 KEYBOARD PERCUSSION

5.5.3 FLUTE

5.5.4 Bb CLARINET

5.5.5 Eb ALTO SAXOPHONE

5.5.6 Bb TENOR SAXOPHONE

5.5.7 Bb TRUMPET

5.5.8 F HORN

5.5.9 TROMBONE

5.5.10 EUPHONIUM & BARITONE

5.5.11 TUBA & SUSAPHONE

6. การวัดผลประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล

6.1.1 ประเมินทักษะการปฏิบัติ

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีได้คะแนนไม่น้อยกว่า 35 คะแนน

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

Section.....

ทักษะปฏิบัติ	จังหวะ	ความถูกต้องของเสียง	พลังเสียง	ความตั้งใจ
	5	5	5	5
1. เพลง THE HALF COUNT				
2. เพลง A NEW NOTE				
3. เพลง MOVING AROUND				
4. เพลง ANOTHER NEW NOTE				
5. เพลง WALKING				
6. เพลง MOVING DOWN				
7. เพลง GO TELL AUNT RHODIE				
8. เพลง ESSENTAIL ELEMENT QUIT				
9. เพลง THE WHOLE NINE YARDS				
10. เพลง MARCH STEPS				
11. เพลง LISTEN TO OUR SECTIONS				
12. เพลง YOU ' VE GOT TO COUNT TO COUNT				
13. เพลง A- TISKET , A – TASKET				
14. เพลง A MOZART MELODY				
คะแนนรวม				

แผนการจัดกิจกรรมที่ 35

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาต้น จุดประสงค์ข้อที่ 35

ระดับที่ 1

เรื่อง ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีโยชวาทิตเสียง Bb C D Eb F G A

เวลา 2 คาบ

คอนเสิร์ต

1. สาระสำคัญ

การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลวงโยชวาทิต ต้องฝึกปฏิบัติไปตามลำดับความยากง่ายที่กำหนดให้ จะทำให้พัฒนาทักษะก้าวหน้าขึ้นไปตามลำดับ ในจุดประสงค์นี้ผู้เรียนจะฝึกทักษะเสียง Bb C D Eb F G A คอนเสิร์ตได้ และปฏิบัติตามลักษณะโน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม และตัวหุคต่าง ๆ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 ใช้เครื่องดนตรีที่เลือกปฏิบัติ ปฏิบัติทักษะเพิ่มเติมในลักษณะโน้ตตัวกลม ตัวหุคตัวกลม และปฏิบัติเสียง Bb C D Eb F G A คอนเสิร์ต

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1. สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีที่เลือกปฏิบัติเครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงต่าง ๆ พัฒนารับตามลำดับขั้นคือ เสียง Bb C D Eb F G A คอนเสิร์ตได้คือ

- เครื่องดนตรีระดับเสียง Bb ปฏิบัติเสียงเพิ่มเติมเสียง B ได้
- เครื่องดนตรีระดับเสียง C ปฏิบัติเสียงเพิ่มเติมเสียง A ได้
- เครื่องดนตรีระดับเสียง Eb ปฏิบัติเสียงเพิ่มเติมเสียง Fb ได้
- เครื่องดนตรีระดับเสียง F ปฏิบัติเสียงเพิ่มเติมเสียง E ได้

2.2.2 ฝึกปฏิบัติเพลงแบบฝึกหัดดังต่อไปนี้ได้

- EASY STREET
- JUMP ROPE
- LONDON BRIDGE-Duet
- POLLY WOLLY DOODLE
- SKIP TO MY LOU

3. เนื้อหา

3.1 การฝึกปฏิบัติเพลงแบบฝึกหัดดังต่อไปนี้

3.1.1 EASY STREET

3.1.2 JUMP ROPE

3.1.3 LONDON BRIDGE-Duet

3.1.4 POLLY WOLLY DOODLE

3.1.5 SKIP TO MY LOU

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 วอร์ม Mouthpiece

4.2 ปฏิบัติฝึกทบทวนแบบฝึกหัดในจุดประสงค์ที่ 31-34

4.3 ให้ผู้เรียนฝึกออกเสียงด้วยตัวเองก่อนจนมีความเชื่อมั่นว่าถูกต้อง

4.4 ผู้สอนแนะนำปรับเสียงที่ศึกษาใหม่จนถูกต้อง โดยใช้เครื่องดนตรีประเภทเดียวกับที่ผู้เรียนปฏิบัติ หรือใช้ออร์แกนเทียบเสียงให้ฟังเปรียบเทียบ

4.5 ให้ผู้เรียนปฏิบัติเสียงใหม่ที่ศึกษาพร้อมกัน

4.6 ให้ผู้เรียนแต่ละคนฝึกปฏิบัติแบบฝึกหัดเพลง

4.7 ผู้สอนเปิดแบบฝึกหัดเพลงเดียวกันจากคอมพิวเตอร์โปรแกรมดนตรี SIBELIUS เพิ่มข้อมูลจุดประสงค์ที่ 35 ให้ผู้เรียนฟังพร้อมการอ่านโน้ต

4.8 ผู้สอนให้สัญญาณและจังหวะให้ผู้เรียนปฏิบัติพร้อมกัน และคอยปรับแต่งแก้ไขให้ถูกต้อง

5. สื่อการสอน

5.1 เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

5.2 ออร์แกนไฟฟ้า

5.3 คอมพิวเตอร์ดนตรีโปรแกรม Sibelius เพิ่มข้อมูลเพลงแบบฝึกหัดจุดประสงค์
ที่ 35

5.4 โน้ตเพลงแบบฝึกหัดเครื่องดนตรีวงโยชวาทิตในกลุ่มเครื่องดนตรีต่อไปนี้

5.4.1 PERCUSSION

5.4.2 KEYBOARD PERCUSSION

5.4.3 FLUTE

5.4.4 Bb CLARINET

5.4.5 Eb ALTO SAXOPHONE

5.4.6 Bb TENOR SAXOPHONE

5.4.7 Bb TRUMPET

5.4.8 F HORN

5.4.9 TROMBONE

5.4.10 EUPHONIUM & BARITONE

5.4.11 TUBA & SUZAPHON

6. การวัดผลประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล

6.1.1 ประเมินทักษะการปฏิบัติ

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 36

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ข้อที่ 36	ระดับ 1
เรื่อง ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีโยชวาทิตเสียง Bb C D E b F G A คอนเสิร์ต โน้ตเข็บตหนึ่งชั้น	เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลวงโยชวาทิตต้องฝึกปฏิบัติไปตามลำดับความยากง่ายที่กำหนดให้ จะทำให้พัฒนาทักษะก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ การฝึกทักษะตามจุดประสงค์นี้ฝึกปฏิบัติทักษะเดิม ๆ และเพิ่มทักษะลักษณะโน้ตเข็บตหนึ่งชั้น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 ปฏิบัติเครื่องดนตรีตามโน้ตตัวเข็บตหนึ่งชั้น

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 สามารถฝึกปฏิบัติโน้ตเข็บตหนึ่งชั้นได้

2.2.1 สามารถฝึกปฏิบัติเพลงตามแบบฝึกหัด ต่อไปนี้ได้

2.2.1.1 EIGHT NOTE TAPS

2.2.1.2 SKIP TO MY LOU IN EIGHTH NOTES

2.2.1.3 WILLIAM TELL

2.2.1.4 OH, SUSANNA

2.2.1.5 LONG LONG AGO

2.2.1.6 ESSENTIAL ELEMENTS QUIZ

3. เนื้อหา

เพลงตามแบบฝึกหัดต่อไปนี้เป็นเพลงที่มีโน้ตตัวขาวตัวดำและโน้ตเข็บตหนึ่งชั้น และตัวหยุดตัวประกอบอยู่ในบทเพลง

3.1 เพลง “EIGHT NOTE TAPS” เป็นเพลงแรกที่มีโน้ตตัวเข็บตหนึ่งชั้นประกอบในจังหวะที่ 1 และจังหวะที่ 2 ของทั้งสองห้อง เพื่อให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยกับการปฏิบัติลักษณะโน้ตตัวเข็บตหนึ่งชั้นครั้งแรก

3.2 เพลง “SKIP TO MY LOU IN EIGHTH NOTES” เพลงอเมริกันโฟล์คซองเป็นที่รู้จักแพร่หลาย ซึ่งในแบบฝึกจุดประสงค์ที่ 35 ผู้เรียนได้ฝึกมาแล้วแต่เป็นโน้ตลักษณะตัวดำเป็นหลัก ในแบบฝึกของจุดประสงค์ที่ 36 นี้ ได้ดัดแปลงโดยใช้โน้ตตัวเข็บบทหนึ่งขึ้นเป็นหลัก

3.3 เพลง “WILLIAM TELL” บทฝึกเพลงนี้ได้นำทำนองหลักของบทเพลงโอเปร่าที่มีชื่อเสียงชื่อเดียวกันนี้มาเป็นบทฝึก 8 ห้องเพลง ประพันธ์โดยนักประพันธ์เพลงชื่อดังระดับโลก” ร็อสลินี่”

3.4 เพลง “OH, SUSANNA” เป็นบทเพลงอมตะที่มีชื่อเสียงมากอีกเพลงหนึ่ง ของอเมริกัน ประพันธ์โดย Stephen Collins Foster ในบทเพลงแบบฝึกหัดที่นำมาฝึกนี้ มีโน้ตตัวเข็บบทหนึ่งขึ้นประกอบเพียงสองแห่ง สีตัว แต่การที่มีลักษณะโน้ตตัวเข็บบทหนึ่งขึ้นเข้าไปประกอบจะทำให้วรรคเพลงเพิ่มสีสันลีลาได้มากขึ้น

3.5 เพลง “LONG LONG AGO” เพลงแบบฝึกหัดที่นำมาจากบทเพลงอมตะอีกเพลงหนึ่งนำมาใช้ในแบบฝึกนี้เพียงสี่ห้องเพลง

3.6 เพลง “ESSENTIAL ELEMENTS QUIZ “เพลงแบบฝึกหัดสี่ห้องเพลงที่สามจังหวะแรกของทุกห้องเป็นโน้ตตัวเข็บบทหนึ่งขึ้น แล้วจังหวะสุดท้ายของห้องเป็นโน้ตตัวดำท้ายวรรคเป็นโน้ตตัวขาว

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 วอร์ม Mouthpiece

4.2 ปฏิบัติฝึกทบทวนแบบฝึกหัดในจุดประสงค์ที่ 31-35

4.3 ให้ผู้เรียนฝึกออกเสียงด้วยตัวเองก่อนจนมีความเชื่อมั่นว่าถูกต้อง

4.4 ผู้สอนแนะนำปรับเสียงที่ศึกษาใหม่จนถูกต้อง โดยใช้เครื่องดนตรีประเภทเดียวกับที่ผู้เรียนปฏิบัติ หรือใช้ออร์แกนเทียบเสียงให้ฟังเปรียบเทียบ

4.5 ให้ผู้เรียนปฏิบัติเสียงใหม่ที่ศึกษาพร้อมกัน

4.6 ให้ผู้เรียนแต่ละคนฝึกปฏิบัติแบบฝึกหัดเพลง

4.7 ผู้สอนเปิดแบบฝึกหัดเพลงเดียวกันจากคอมพิวเตอร์โปรแกรมดนตรี SIBELIUS แฟ้มข้อมูลจุดประสงค์ที่ 36 ให้ผู้เรียนฟังพร้อมการอ่านโน้ต

4.8 ผู้สอนให้สัญญาณและจังหวะให้ผู้เรียนปฏิบัติพร้อมกัน และคอยปรับแต่งแก้ไขให้ถูกต้อง

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

5.2 ออร์แกนไฟฟ้า

5.3 คอมพิวเตอร์ดนตรี โปรแกรม Sibelius เพิ่มข้อมูลเพลงแบบฝึกหัดจุดประสงค์

5.4 โน้ตเพลงแบบฝึกหัดเครื่องดนตรีวงโยธวาทิตในกลุ่มเครื่องดนตรีต่อไปนี้

5.4.1 PERCUSSION

5.4.2 KEYBOARD PERCUSSION

5.4.3 FLUTE

4.4 Bb CLARINET

5.4.5 Eb ALTO SAXOPHONE

5.4.6 Bb TENOR SAXOPHONE

5.4.7 Bb TRUMPET

5.4.8 F HORN

5.4.9 TROMBONE

5.4.10 EUPHONIUM & BARITONE

5.4.11 TUBA & SUZAPHONE

6. การวัดผลประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล

6.1.1 ประเมินทักษะการปฏิบัติ

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีได้คะแนนไม่น้อยกว่า 15 คะแนน

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

Section.....

ทักษะปฏิบัติ	จังหวะ	ความถูกต้องของเสียง	พลังเสียง	ความตั้งใจ
	5	5	5	5
1. เพลง EIGHT NOTE TAPS				
2. เพลง SKIP TO MY LOU IN EIGHTH NOTES				
3. เพลง WILLIAM TELL				
4. เพลง OH, SUSANNA				
5. เพลง LONG LONG AGO				
6. เพลง ESSENTIAL ELEMENTS QUIZ				
คะแนนรวม				

แผนการจัดกิจกรรมที่ 37

กิจกรรม โยชวาทิตชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ข้อที่ 37	ระดับที่ 1
เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีตามเครื่องหมายกำหนดจังหวะ และ Dynamics ต่าง ๆ	เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลวงโยชวาทิต ต้องฝึกปฏิบัติไปตามลำดับความยากง่ายที่กำหนดให้ จะทำให้พัฒนาทักษะก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ ทักษะที่ฝึกเพิ่มในจุดประสงค์นี้ยังฝึกลักษณะโน้ตแบบเดิมคือตัวกลมถึงเข็บบัดหนึ่งชั้น การปฏิบัติตามลักษณะของสัญญาณวาทยากร

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 ปฏิบัติเครื่องดนตรีตามเครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบ และ Dynamics แบบต่างๆ

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีตามเครื่องดนตรีเครื่องหมายกำหนดจังหวะได้

2.3 สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีที่เลือกปฏิบัติตามโน้ตแบบฝึกหัดต่อไปนี้ได้

2.3.1 OLD JOE CLARK

2.3.2 ODE TO JOY

2.3.3 HEY, HO! NOBODY'S HOME

2.3.4 WARM-UP CHORALE #1

3. เนื้อหา

ฝึกปฏิบัติเพลงแบบฝึกหัดต่อไปนี้

เพลง "OLD JOE CLARK" เป็นเพลงอเมริกันโฟล์กซอง นำมาฝึกแปดห้องเพลง สองวรรค ฝึกการหายใจระหว่างวรรคด้วย

เพลง "ODE TO JOY" ท่อนแรกสองวรรคแปดห้องเป็นเพลงที่ประกอบด้วยโน้ตเพียง 5 เสียง เล่นซ้ำโน้ตและไล่เสียงขึ้นลงในเสียงใกล้เคียงกัน เป็นบทฝึกที่มีชื่อเสียงมากจากเพลงชื่อเดียวกันนี้ เพลงนี้ประพันธ์โดยบีโรเฟน นักประพันธ์เพลงเอกของโลก

เพลง "HEY, HO! NOBODY'S HOME" เป็นบทฝึกจากเพลงเก่าประเพณีนิยม

เพลง “WARM-UP CHORALE #1 “ เป็นเพลงฝึกวอร์มอัปสั้น ๆ ที่มีการเพิ่มความ
ดัง ลดความเบาของเสียงด้วย

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ปฏิบัติฝึกทบทวนแบบฝึกหัดเก่า

4.2 ทดสอบก่อนเรียนจากแบบประเมินการปฏิบัติตามจุดประสงค์ที่ 37

4.3 ให้ผู้เรียนศึกษาโน้ตเพลงจากแบบฝึกหัดในใบงาน

4.4 ผู้สอนอธิบายที่มา ความสำคัญของบทเพลงแบบฝึกหัด ซึ่งให้เห็นข้อควรปฏิบัติ
และไม่ควรละเลยในรายละเอียดของโน้ตเพลง เช่น ความดังเบา การปฏิบัติตามเครื่องหมายย่อ การ
หายใจในจุดที่ควรหายใจ

4.5 ผู้สอนเปิดเพลงเดียวกันจากคอมพิวเตอร์โปรแกรมดนตรีให้ผู้เรียนฟังประกอบ
คำอธิบายตามโน้ตแบบฝึกหัด

4.6 ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเดี่ยวด้วยตัวเอง ผู้สอนและรุ่นพี่เข้าแนะนำผู้ที่จำเป็นต้อง
ช่วยเหลือ

4.7 ให้ผู้เรียนแต่ละเครื่องมือรวมกลุ่มเครื่องมือเดียวกัน (Section) ฝึกปฏิบัติพร้อม
กัน โดยมีรุ่นพี่เป็นวิทยากรประจำกลุ่มคอยให้สัญญาณ คำแนะนำ

4.8 ผู้สอนให้สัญญาณและจังหวะให้ผู้เรียนปฏิบัติพร้อมกัน และคอยปรับแต่ง
แก้ไขให้ถูกต้อง

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 เครื่องดนตรีวงโยชวาทิต

5.2 ออร์แกนไฟฟ้า

5.3 คอมพิวเตอร์ดนตรีโปรแกรม Sibelius เพิ่มข้อมูลเพลงแบบฝึกหัดที่ 37

5.4 โน้ตเพลงแบบฝึกหัดเครื่องดนตรีวงโยชวาทิตในกลุ่มเครื่องดนตรีต่อไปนี้

5.4.1 PERCUSSION

5.4.2 KEYBOARD PERCUSSION

5.4.3 FLUTE

5.4.4 Bb CLARINET

5.4.5 Eb ALTO SAXOPHONE

5.4.6 Bb TENOR SAXOPHONE

5.4.7 Bb TRUMPET

5.4.8 F HORN

5.4.9 TROMBONE

5.4.10 EUPHONIUM & BARITONE

5.4.11 TUBA & SUZAPHONE

6. การวัดผลประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล

6.1.1 ประเมินทักษะการปฏิบัติ

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีได้คะแนนไม่น้อยกว่า 10 คะแนน

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

Section.....

ทักษะปฏิบัติ	จังหวะ	ความถูกต้องของเสียง	พลังเสียง	ความตั้งใจ
	5	5	5	5
1. เพลง OLD JOE CLARK				
2. เพลง ODE TO JOY				
3. เพลง HEY, HO! NOBODY'S HOME				
4. เพลง WARM -UP CHORALE # 1				
คะแนนรวม				

แผนการจัดกิจกรรมที่ 38

กิจกรรม โยชวาทิศชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 38	ระดับที่ 1
เรื่อง โครงสร้างของบันไดเสียง	เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

บันไดเสียงเป็นพื้นฐานในการฝึกหัดเครื่องดนตรีที่สำคัญมากเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะทำให้ผู้ฝึกปฏิบัติเข้าใจเรื่องระดับเสียงของเสียงดนตรีได้เร็วขึ้น เล่นเครื่องดนตรีเป็นเร็วและมีความไพเราะมากขึ้น บันไดเสียงเมเจอร์เป็นบันไดเสียงที่ใช้มากที่สุด บทเพลงส่วนใหญ่เป็นบันไดเสียงนี้ ควรจำบันไดเสียงนี้ให้ขึ้นใจเป็นพิเศษเป็นรากฐานสำคัญของดนตรีสากล รองลงมาคือบันไดเสียงไมเนอร์

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 มีความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างบันไดเสียงเมเจอร์และบันไดเสียงไมเนอร์

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 สามารถอธิบายโครงสร้างของบันไดเสียงเมเจอร์ได้

2.2.1 สามารถอธิบายโครงสร้างของบันไดเสียงไมเนอร์ได้

3. เนื้อหา

บันไดเสียงเมเจอร์ เป็นบันไดเสียงที่เราคุ้นเคยกันมากที่สุด การไล่เสียงทั่วไปที่ใช้กันหรือได้ยินกันจะเป็นบันไดเสียงเมเจอร์อยู่แล้ว บทเพลงส่วนใหญ่มักจะใช้บันไดเสียงเมเจอร์ ส่วนบันไดเสียงไมเนอร์มีหลายแบบ ใช้รองลงมาจากบันไดเสียงเมเจอร์

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ทดสอบวัดผลก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบจากใบงานที่ 1

4.2 ให้ผู้เรียนลองออกเสียงไล่เสียง C D E F G A B C' โดยออกเสียงร้องเป็นเสียง โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด ขึ้นลง หลาย ๆ ครั้ง ผู้สอนใช้ออร์แกนไฟฟ้าเล่นเทียบเสียงช่วย โดยเลื่อนระดับเสียงตามเสียงที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ออกเสียงได้นัด

4.3 ให้ผู้เรียนสังเกตลิ้มรสเครื่องคีย์บอร์ด พร้อมฟังเสียงที่เกิดขึ้น แสดงให้เห็นผู้เรียนเห็น ระยะห่างของเสียงแบบเมเจอร์ ซึ่งในลิ้มรสคีย์บอร์ดสีขาวจะเป็นบันไดเสียงแบบเมเจอร์อยู่แล้ว

4.4 ให้ผู้เรียนศึกษาจากแบบฝึกหัดในใบงานที่ 1

4.5 ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มละ 5 คน จับฉลากให้ทดลองสร้างบันไดเสียงแบบเมเจอร์ต่างๆ กันด้วยเครื่องเมโลเดียน ให้สมาชิกในกลุ่มมานำเสนอ ปฏิบัติบันไดเสียงที่ได้ทดลองสร้างมา และแสดง โครงสร้างบันไดเสียงบนกระดาน ให้ผู้เรียนทั้งหมดช่วยฟัง แล้ววิจารณ์ว่าถูกผิด ช่วยกันแก้ไขหากผิดจนได้เสียงที่ถูกต้อง

4.6 ผู้สอนนำใบความรู้ชุดที่สองเรื่อง โครงสร้างบันไดเสียงแบบไมเนอร์มาให้ผู้เรียนศึกษา

4.7 ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม จับฉลาก ฝึกสร้างบันไดเสียงไมเนอร์ ต่างกัน ด้วยเครื่องเมโลเดียน

4.8 ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ และแสดง โครงสร้างบันไดเสียงนั้นบนกระดาน แล้วให้สมาชิกทั้งหมดช่วยกันวิจารณ์ความถูกผิด หากผิดช่วยกันแก้ไขจนถูกจาก โครงสร้างบันไดเสียงที่สมาชิกกลุ่มต่างๆ เขียนไว้ในกระดาน ให้ผู้เรียนทั้งหมดทดลอง

4.9 ปฏิบัติบันไดเสียงเมเจอร์ ไมเนอร์แบบต่างๆ พร้อมกัน

4.10 ให้ผู้เรียนบันทึกลงในสมุดจดความรู้

4.11 ทดสอบวัดผลหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบจากใบงานที่ 1

5. สื่อการเรียนการสอน

5. 1 ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง โครงสร้างบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์

5. 2 แผ่นผังโครงสร้างบันไดเสียงเมเจอร์

5. 3 แผ่นผังโครงสร้างบันไดเสียงไมเนอร์

5. 4 เครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ด (ออร์แกนไฟฟ้า)

5. 6 เครื่องดนตรีเมโลเดียน

5. 7 ใบงานที่ 1 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

6. การวัดผลประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล

6.1.1 การสังเกตพฤติกรรมความตั้งใจเรียน

6.1.2 การประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 การสังเกตเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน

6.2.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากไปงาน

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

6.3.1 ผู้เรียนผ่านแบบทดสอบจากไปงานได้คะแนนไม่น้อยกว่า 10

คะแนน

ใบความรู้ที่ 1

กิจกรรม โยชวาทิศชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 38

ระดับที่ 1

เรื่อง โครงสร้างบันไดเสียง

เวลา 2 คาบ

บันไดเสียงเมเจอร์

บันไดเสียงเมเจอร์ เป็นบันไดเสียงที่เราคุ้นเคยกันมากที่สุดซึ่งประกอบด้วยขั้นคู่ครึ่งเสียงและขั้นคู่เต็มเสียง มีระดับขั้นของเสียงห่างกันดังนี้ คือ

เสียงขั้นที่ 1 – 2 ห่างกันเต็มเสียง

เสียงขั้นที่ 2 – 3 ห่างกันเต็มเสียง

เสียงขั้นที่ 3 – 4 ห่างกันครึ่งเสียง

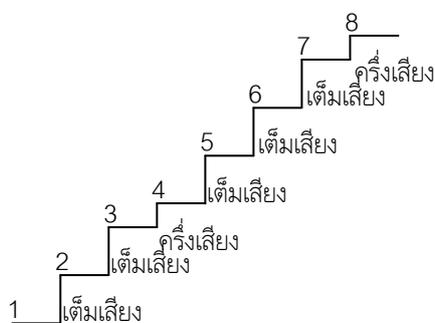
เสียงขั้นที่ 4 – 5 ห่างกันเต็มเสียง

เสียงขั้นที่ 5 – 6 ห่างกันเต็มเสียง

เสียงขั้นที่ 6 – 7 ห่างกันเต็มเสียง

เสียงขั้นที่ 7 – 8 ห่างกันครึ่งเสียง

เปรียบเทียบระยะห่างของเสียงแต่ละขั้นเหมือนกับบันไดบ้านได้ดังนี้

บันไดเสียงไมเนอร์ มี 3 แบบ คือ เนเจอร์ล ฮาร์โมนิกและเมโลดิกไมเนอร์ แต่ละแบบมีโครงสร้างของขั้นคู่เต็มเสียงและขั้นคู่ครึ่งเสียงต่างกัน บันไดเสียงไมเนอร์แบบต่าง ๆ จะปรากฏอยู่ในเพลงเช่นเดียวกับบันไดเสียงเมเจอร์ แต่ท่วงทำนองเสียงต่างจากบันไดเสียงเมเจอร์ มีระดับขั้นของเสียงห่างกันดังนี้ คือ

บันไดเสียงไมเนอร์แบบที่นิยมใช้กันมากและรู้จักแพร่หลายดี คือ บันไดเสียงไมเนอร์แบบฮาร์โมนิกนี้โครงสร้างที่ปรากฏเหมือนกับบันไดขั้นที่ 6 ของโครงสร้างบันไดเสียงแบบเมเจอร์

คือถ้านับโครงสร้างเมเจอร์ชั้นที่ 6 เป็นชั้นที่ 1 ก็จะได้บันไดเสียงแบบไมเนอร์นี่พอดี ก็จะปรากฏความห่างของชั้นคู่เสียงดังนี้

เสียงชั้นที่ 1 – 2 ห่างกันเต็มเสียง

เสียงชั้นที่ 2 – 3 ห่างกันครึ่งเสียง

เสียงชั้นที่ 3 – 4 ห่างกันเต็มเสียง

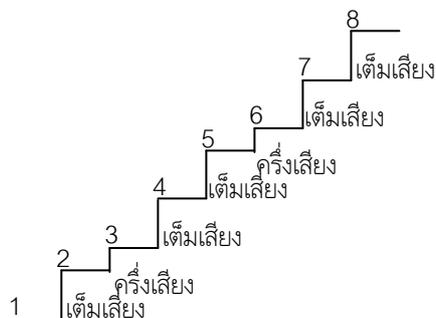
เสียงชั้นที่ 4 – 5 ห่างกันเต็มเสียง

เสียงชั้นที่ 5 – 6 ห่างกันครึ่งเสียง

เสียงชั้นที่ 6 – 7 ห่างกันหนึ่งเสียงครึ่ง

เสียงชั้นที่ 7 – 8 ห่างกันครึ่งเสียง

เปรียบเทียบระยะห่างของเสียงแต่ละชั้นได้ดังนี้

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยธาวิทัศน์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 38

ระดับ 1

เรื่อง โครงสร้างบันไดเสียง

เวลา 2 คาบ

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1. จงเปรียบเทียบระยะห่างแต่ละขั้นของบันไดเสียงเมเจอร์ (10 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. จงเปรียบเทียบระยะห่างแต่ละขั้นของบันไดเสียงไมเนอร์ (10 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมที่ 39

กิจกรรม โยชวาติคมัธยมศึกษาตอนต้น	จุดประสงค์ข้อที่ 39	ระดับที่ 1
เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีที่เลือกฝึกไว้บนไคเสียง Bb เมเจอร์		เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

การฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีที่นักเรียนฝึกปฏิบัติมาแต่ต้นจะสามารถปฏิบัติเสียงได้มากขึ้นตามลำดับ คือ เสียง G A Bb C D Eb F G ซึ่งโน้ตที่ปฏิบัติมาเกือบจะไล่เป็นบันไดเสียงแบบเมเจอร์ได้แล้ว หากเพิ่มเสียง F' ก็จะเป็นบันไดเสียง G ได้ แต่ในการฝึกต่อไปนี้ เป็นการฝึกบันไดเสียงที่วงโยชวาติคต้องใช้บ่อย คือ บันไดเสียง Bb เมเจอร์ จึงให้ฝึกเสียงสองเสียงคือ เสียง A และ Bb ก็จะสามารถเล่นบันไดเสียง Bb เมเจอร์ได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์นำทาง

2.1.1 สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีไว้บนไคเสียง Bb เมเจอร์ได้

2.2 จุดประสงค์ปลายทาง

2.2.1 สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีเสียง A และ Bb ได้

2.2.2 สามารถไว้บนไคเสียง Bb คอนเสิร์ตได้

3. เนื้อหาสาระ

บทเพลงฝึกโยชวาติคต่างๆ ไป ส่วนใหญ่มักเริ่มต้นด้วยบันไดเสียง Bb เมเจอร์ เพราะว่าเป็นการไว้บนไคเสียงที่ง่ายสำหรับวงโยชวาติค เพราะเครื่องดนตรีส่วนใหญ่ในวงโยชวาติคเป็นเสียง Bb

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบ 1-2

4.1 ทบทวนความรู้เรื่องบันไดเสียง

4.2 ให้ผู้เรียนทุกคนปฏิบัติเสียง A และ Bb

4.3 เปิดเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม Sibelius ให้ฟังเสียงของบันไดเสียง Bb แล้วลองไว้บนไคเสียงตาม

4.4 ให้ทุกคนปฏิบัติไว้บนไคเสียง Bb

4.5 ทดสอบหลังเรียนโดยการไว้บนไคเสียง Bb เมเจอร์ระบบ Section ตามแบบประเมินการปฏิบัติเครื่องดนตรี

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 คอมพิวเตอร์โปรแกรม Sibelius

5.2 ออร์แกนไฟฟ้า

5.3 เครื่องดนตรีวงโยชวาทิตทั้งวง

6. การวัดผลประเมินผล

6.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล

6.1.1 การสังเกตพฤติกรรมความตั้งใจเรียน

6.1.2 การประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

6.2 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

6.2.1 การสังเกตเป็นรายบุคคลและทั้งชั้นเรียน

6.3 เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมิน

ดีมาก 5 คะแนน

ดี 4 คะแนน

พอใช้ 3 คะแนน

ควรปรับปรุง 2 คะแนน

ไม่ผ่าน 1 คะแนน

ผู้เรียนผ่านการอ่านโน้ตได้คะแนนไม่น้อยกว่า 10 คะแนน

แบบประเมินการปฏิบัติเครื่องดนตรี

Section.....

ลำดับที่	สมาชิกในกลุ่ม	ความตั้งใจ	ความ ถูกต้อง ของจังหวะ	ความ ถูกต้อง ของเสียง	คะแนนรวม
		5	5	5	15
1					
2					
3					
4					
5					
6					

แผนการจัดกิจกรรมที่ 40

กิจกรรม โยชวาติคชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ที่ 40

ระดับที่ 1

เรื่อง การฝึกบรรเลงเพลง Romanesque

เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีที่เลือกฝึกบันไดเสียงได้แล้วอย่างน้อยหนึ่งบันไดเสียง นักเรียนสามารถนำบันไดเสียงเหล่านั้นมาฝึกเพลง Romanesque ได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

2.1.1 สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีที่เลือกฝึกบรรเลงเพลง Romanesque ได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีที่เลือกฝึกบรรเลงเดี่ยวเพลง Romanesque

2.2.2 สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีที่เลือกฝึกบรรเลงรวมวงเพลง Romanesque

3. เนื้อหา

เพลง Romanesque เป็นเพลงอมตะเพลงหนึ่งที่เป็นที่รู้จักทั่วโลก เป็นเพลง ที่เลือกมาให้ผู้เรียนในระดับที่ 1 ฝึกปฏิบัตินี้ เป็น Version ง่าย ๆ มีระดับเสียงตามที่คุณเรียนได้ฝึกมา แต่ยังคงความไพเราะได้ดียิ่งเพลงหนึ่ง

4. กิจกรรม

คาบ 1-2

4.1 ให้ผู้เรียนทุกคนเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย การเป่า Mouth Piece ทึบเสียง การไล่อันไดเสียง

4.2 แจกโน้ตเพลง Romanesque ให้ผู้เรียนศึกษาพร้อมฟังเพลงจากโปรแกรม Sibelius

4.3 ผู้เรียนแต่ละคนแยกฝึกปฏิบัติเพลง Romanesque ด้วยตัวเองก่อน ผู้สอนคอยแนะนำผู้เรียนที่มีทักษะอ่อนเพื่อให้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองได้เร็วขึ้น

4.4 ให้แต่ละกลุ่มเลือกผู้นำกลุ่มที่มีความสามารถขึ้นมาเป็นผู้นำกลุ่ม ผู้นำมีหน้าที่ช่วยให้สัญญาณการปฏิบัติพร้อมกัน หากมีรุ่นพี่ที่รุ่นพี่ช่วยนำกลุ่มต่างๆ ก่อน ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเครื่องดนตรีร่วมกันฝึกตามกลุ่มเครื่องดนตรีของตัวเอง

5. เมื่อแต่ละกลุ่มมีความชำนาญมากขึ้นพอสมควร ให้มารวม Part สามPart ก่อน คือ Partกระทบ ทองเหลือง และลมไม้ แต่ละ Part เลือกหัวหน้า Part มาทำหน้าที่ให้สัญญาณการบรรเลงร่วมกัน ผู้สอนช่วยปรับเพลงแต่ละ Part เมื่อเห็นว่าควรแก้ไข

6. รวบรวมทั้งหมด ให้หัวหน้าแต่ละ Part ผัดกันมาให้สัญญาณการบรรเลง เมื่อไม่พร้อมเพรียง หรือต้องแก้ไขให้หัวหน้า Part สั่งแก้ไข ปฏิบัติซ้ำ แต่หากตัดสินใจผิดพลาด ผู้สอนต้องแนะนำใหม่ทันที

7. ผู้สอนปรับเพลงรวมทั้งหมด

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 โน้ตเพลง Romanesque

5.2 เครื่องดนตรีวงโยชวาทิตทั้งวง

6. การวัดผลประเมินผล

5.1 ความตั้งใจปฏิบัติ

5.2 ความก้าวหน้าในทักษะ

ใบงานที่ 1

กิจกรรม โยธาวิชาที่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุดประสงค์ข้อที่ 40

ระดับ 1

เรื่อง ฝึกปฏิบัติรวมวงเพลง Romanesque

เวลา 2 คาบ

ROMANESQUE

Ben sostenuto

The musical score is arranged in a standard orchestral format with the following parts from top to bottom:

- Flute
- Clarinet in Bb 1
- Clarinet in Bb 2
- Clarinet in Bb 3
- Alto Saxophone 1
- Alto Saxophone 2
- Tenor Saxophone
- Baritone Saxophone
- Horn in F 1
- Horn in F 2
- Horn in F 3
- Horn in F 4
- Cornet in Bb 1
- Cornet in Bb 2
- Cornet in Bb 3
- Trombone 1
- Trombone 2
- Trombone 3
- Baritone
- Tuba
- Mallets (with Bells)
- Timpani
- Percussion (S.D., S.cym.)

The score is written in 2/4 time with a key signature of one flat (Bb). It includes dynamic markings such as *mp* (mezzo-piano) and *f* (forte). A rehearsal mark '9' is present at the beginning of the final measure of the piece.

สกอรีแผ่นที่ 2

This page of a musical score, numbered 310, is titled "สกอรีแผ่นที่ 2" (Score Part 2). It features a full orchestral arrangement with the following instruments and parts:

- Flute (Fl.)
- Clarinet 1 (Cl. 1.)
- Clarinet 2 (Cl. 2.)
- Clarinet 3 (Cl. 3.)
- Alto Saxophone 1 (A. Sax. 1.)
- Alto Saxophone 2 (A. Sax. 2.)
- Tenor Saxophone (T. Sax.)
- Bass Saxophone (B. Sax.)
- Horn 1 (Hn. 1.)
- Horn 2 (Hn. 2.)
- Horn 3 (Hn. 3.)
- Horn 4 (Hn. 4.)
- Trumpet 1 (Ctn. 1.)
- Trumpet 2 (Ctn. 2.)
- Trumpet 3 (Ctn. 3.)
- Trombone 1 (Tbn. 1.)
- Trombone 2 (Tbn. 2.)
- Trombone 3 (Tbn. 3.)
- Baritone (Bari.)
- Tuba (Tba.)
- Mellophone (Mfl.)
- Percussion (Perc.)

The score is written in a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and a common time signature (C). It includes dynamic markings such as *mp* (mezzo-piano) and *mp* (piano), and articulation marks like accents and slurs. A rehearsal mark "17" is present at the top of the Flute staff. The Percussion part includes a trill (Trgl.) and a snare drum (s.) with a *mp* dynamic marking.

สกอร์แผ่นที่ 3

23 25 33

Fl. *p* *mp* *f* *mp*

Cl. 1. *p* *mp* *f* *mp*

Cl. 2. *p* *mp* *f* *mp*

Cl. 3. *p* *mp* *f* *mp*

Sax. 1. *p* *mp* *f* *mp*

Sax. 2. *p* *mp* *f* *mp*

T. Sax. *p* *mp* *f* *mp*

B. Sax. *p* *mp* *f* *mp*

Hn. 1. *p* *mp* *f* *mp*

Hn. 2. *p* *mp* *f* *mp*

Hn. 3. *p* *mp* *f* *mp*

Hn. 4. *p* *mp* *f* *mp*

Cnt. 1. *p* *mp* *f*

Cnt. 2. *p* *mp* *f*

Cnt. 3. *p* *mp* *f*

Tbn. 1. *p* *mp* *f* *mp*

Tbn. 2. *p* *mp* *f* *mp*

Tbn. 3. *p* *mp* *f* *mp*

Bari. *p* *mp* *f* *mp*

Tba. *p* *mp* *f* *mp*

Mlt. *p* *mp* *f*

Tim. *p* *mp* *f*

Perc. *p* *mp* *f*

สกออร์แฟนที่ 4

This musical score page contains parts for various instruments. The woodwind section includes Flute (Fl.), Clarinet in Bb (Cl. 1), Clarinet in Bb (Cl. 2), Clarinet in Bb (Cl. 3), Alto Saxophone 1 (A. Sax. 1), Alto Saxophone 2 (A. Sax. 2), Tenor Saxophone (T. Sax.), and Bass Saxophone (B. Sax.). The brass section includes Horn 1 (Hn. 1), Horn 2 (Hn. 2), Horn 3 (Hn. 3), Horn 4 (Hn. 4), Trumpet 1 (Cnl. 1), Trumpet 2 (Cnl. 2), Trumpet 3 (Cnl. 3), Trombone 1 (Tbn. 1), Trombone 2 (Tbn. 2), Trombone 3 (Tbn. 3), Baritone (Bari.), and Tuba (Tba.). The percussion section includes Miltary Drum (Mlt.), Timpani (Timp.), and Percussion (Perc.). The score is written in a key signature of two flats and a common time signature. Measures 35 and 41 are marked with measure numbers. Dynamics such as *mf* and *f* are indicated throughout the score.

สกออร์แฟนที่ 5

43

Fl.

Cl. 1

Cl. 2

Cl. 3

A. Sax 1

A. Sax 2

T. Sax

B. Sax

Hn. 1

Hn. 2

Hn. 3

Hn. 4

Ctn. 1

Ctn. 2

Ctn. 3

Tbn. 1

Tbn. 2

Tbn. 3

Bari

Tba

Mlt

Timp.

Perc.

ภาคผนวก จ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาอัตราส่วนความตรงเชิงเนื้อหา (content validity ratio : CVR) (Lawshe (1975, 568) ประยุกต์ใช้ตรวจสอบความเข้าใจภาษาของข้อคำถามของแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์

$$\text{สูตร C.V.R} = \frac{N_e - \frac{N}{2}}{N}$$

เมื่อ	CVR	แทน	อัตราส่วนความตรงเชิงเนื้อหา
	N_e	แทน	จำนวนผู้ตอบที่เข้าใจคำถามและเนื้อหา
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

2. การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540, 117)

$$\text{สูตร I0C} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	I0C	แทน	ดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับลักษณะลักษณะพฤติกรรม
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดการหาค่าความเที่ยงตรง

3. การหาคุณภาพของแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) หาค่าความเชื่อมั่นแบบของครอนบัก Cronbach's coefficient alpha โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient alpha) (Cronbach, 1951)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

4. สถิติพื้นฐาน

4.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด 2543, 102)

$$\text{สูตร } P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

4.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543, 102)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

4.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 254, 103)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง

n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

5. สถิติในการทดสอบสมมติฐาน

5.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้สถิติทดสอบที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540, 165)

$$\text{สูตร } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าวิกฤตที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของค่า t (t-distribution)
 $\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างการทดสอบก่อนและหลังการฝึก
 $\sum D^2$ แทน ผลรวมของความแตกต่างการทดสอบก่อนและหลังการฝึกแต่ละตัวยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนคู่ของคะแนนจากการทดสอบครั้งแรกและครั้งหลัง

5.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) หลังการทดลองของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ใช้สถิติทดสอบที่แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test independent) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540, 162)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

เมื่อ \bar{x}_1 แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
 \bar{x}_2 แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลองของกลุ่มควบคุม
 n_1 แทน ขนาดของกลุ่มทดลอง
 n_2 แทน ขนาดของกลุ่มควบคุม
 s_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
 s_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง

ภาคผนวก ฉ

ข้อมูลคะแนนเฉลี่ยสะสมและคะแนนความสามารถทางสติปัญญาของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลคะแนนเฉลี่ยสะสมและคะแนนความสามารถทางสติปัญญาของกลุ่มตัวอย่าง

คู่ที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	ผู้ร่วม วิจัย	เกรดเฉลี่ย สะสม ภาคเรียน 1/2552	คะแนน ทดสอบ สติปัญญา	ผู้ร่วม วิจัย	เกรดเฉลี่ย สะสม ภาคเรียน 1/2552	คะแนน ทดสอบ สติปัญญา
1	คนที่ 1	2.10	96	คนที่ 1	2.08	96
2	คนที่ 2	2.60	102	คนที่ 2	2.60	94
3	คนที่ 3	2.41	103	คนที่ 3	2.39	95
4	คนที่ 4	2.67	105	คนที่ 4	2.67	96
5	คนที่ 5	3.46	104	คนที่ 5	3.50	102
6	คนที่ 6	3.00	97	คนที่ 6	3.07	102
7	คนที่ 7	2.44	102	คนที่ 7	2.48	96
8	คนที่ 8	2.50	98	คนที่ 8	2.51	98
9	คนที่ 9	3.16	103	คนที่ 9	3.19	95
10	คนที่ 10	2.98	103	คนที่ 10	2.98	102
11	คนที่ 11	3.67	105	คนที่ 11	3.53	104
12	คนที่ 12	3.23	105	คนที่ 12	3.25	107
13	คนที่ 13	2.48	95	คนที่ 13	2.48	97
14	คนที่ 14	2.55	95	คนที่ 14	2.57	97
15	คนที่ 15	2.73	98	คนที่ 15	2.71	97
16	คนที่ 16	3.62	100	คนที่ 16	3.85	99

ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์
นักโยธวาติตโรงเรียนส่องแสงพัฒนชยการ

ลำดับ	ผู้ให้สัมภาษณ์	เรียน ระดับชั้น	ระยะเวลาการเป็น นักดุริยางค์	ตำแหน่ง
1	คนที่ 1	ปวช.2	4	Altosaxophone
2	คนที่ 2	ปวช.2	4	Euphonium
3	คนที่ 3	ม.6	5	Trumpet
4	คนที่ 4	ม.5	4	Horn
5	คนที่ 5	ม.5	4	Clarinet
6	คนที่ 6	ม.5	5	Clarinet
7	คนที่ 7	ม.5	4	Piccolo

นักโยธวาติตคนที่ 1 เริ่มฝึกโยธวาติตตั้งแต่ม.1 เป็นนักโยธวาติตเป็นเวลา 4 ปี ประจำตำแหน่งเครื่อง Altosaxophone

นักโยธวาติตคนที่ 2 เริ่มฝึกโยธวาติตตั้งแต่ม.1 เป็นนักโยธวาติตเป็นเวลา 4 ปี ประจำตำแหน่งเครื่อง Euphonium

นักโยธวาติตคนที่ 3 เริ่มฝึกโยธวาติตตั้งแต่ม.1 เป็นนักโยธวาติตเป็นเวลา 5 ปี ประจำตำแหน่งเครื่อง Trumpet

นักโยธวาติตคนที่ 4 เริ่มฝึกโยธวาติตตั้งแต่ม.1 เป็นนักโยธวาติตเป็นเวลา 4 ปี ประจำตำแหน่งเครื่อง Horn

นักโยธวาติตคนที่ 5 เริ่มฝึกโยธวาติตตั้งแต่ม.1 เป็นนักโยธวาติตเป็นเวลา 4 ปี ประจำตำแหน่งเครื่อง Clarinet

นักโยธวาติตคนที่ 6 เริ่มฝึกโยธวาติตตั้งแต่ม.1 เป็นนักโยธวาติตเป็นเวลา 5 ปี ประจำตำแหน่งเครื่อง Clarinet

นักโยธวาติตคนที่ 7 เริ่มฝึกโยธวาติตตั้งแต่ม.1 เป็นนักโยธวาติตเป็นเวลา 4 ปี ประจำตำแหน่งเครื่อง Piccolo

ภาคผนวก ข

แนวคำถามและคำให้สัมภาษณ์จากนักโยธาวิศ

แนวคำถามการสัมภาษณ์

ประเด็น (กรอบ แนวคิด ในการวิจัย)	ข้อมูล	แหล่ง ข้อมูล	ข้อคำถาม
ความฉลาด ทางอารมณ์ 5 ด้าน	เหตุผลการเป็น สมาชิกวงโยธวาทิต	นักโยธวาทิต	สาเหตุการเข้ามาเป็นนักโยธวาทิต
	เป้าหมายการเป็น สมาชิกวงโยธวาทิต	นักโยธวาทิต	ความคาดหวังในการเป็นนักโยธวาทิต
	การดำเนิน ชีวิตประจำวัน	นักโยธวาทิต	เข้ามาเป็นนักโยธวาทิตแล้วการดำเนินชีวิต เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร
	การเข้าใจผู้อื่น	นักโยธวาทิต	การเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตฝึกให้ท่านได้ เรียนรู้และเข้าใจคนอื่นหรือไม่อย่างไร
	การมีสมาธิ	นักโยธวาทิต	การเรียนและฝึกดนตรีทำให้มีสมาธิมากขึ้น หรือไม่อย่างไร
	การมีความ รับผิดชอบ	นักโยธวาทิต	การเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตมีส่วนฝึกให้ท่าน เป็นผู้มีความรับผิดชอบหรือไม่อย่างไร
	การทำงานเป็นทีม	นักโยธวาทิต	กิจกรรมโยธวาทิตเปิดโอกาสให้ท่านสามารถ ทำงานเป็นทีมหรือไม่
	การดำเนินชีวิตอย่าง มีความสุข	นักโยธวาทิต	กิจกรรมวงโยธวาทิตทำให้มีความสุขใน ชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร
	การเปลี่ยนแปลง ตนเอง	นักโยธวาทิต	การฝึกโยธวาทิตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ตนเองอย่างไร
	สาเหตุแห่งการ เปลี่ยนแปลง	นักโยธวาทิต	มีปัจจัยใดที่สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

คำให้การสัมภาษณ์

บทสัมภาษณ์ คนที่ 1

นางสาวรัตติกาล พูลดี ประจำเครื่อง Altosaxophone (สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2552)

สาเหตุการเข้ามาเป็นนักโยธวาทิต

“อยากเล่นเครื่องดนตรีเป็น เพราะตัวเองไม่เคยเล่นเครื่องดนตรี อยากลองเล่นดู เมื่อมาเล่นแล้วก็ทำให้เกิดความรักในดนตรีและเสียงเพลง”

ความคาดหวังในการเป็นนักโยธวาทิต

“อยากจะเล่นให้เก่ง คิดว่าตัวเองทำได้เพราะตอนนี้คิดว่าตัวเองเล่นไม่เก่ง แต่จะพยายามเล่นให้เก่ง จึงต้องพยายามมาก

เข้ามาเป็นนักโยธวาทิตแล้วการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร

“การดำเนินชีวิตเปลี่ยนไปมากเพราะมีความรู้สึกว่าจะต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น มีภาระหน้าที่ในการต้องทำ โดยเฉพาะการซ้อมและการจำโน้ต ดังนั้นจึงต้องมีความพยายามที่สำคัญการเรียนก็ต้องเรียนทิ้งไม่ได้ จึงไม่มีเวลาไปเถลไถลไปทำอย่างอื่น “

การเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตฝึกให้ท่านได้เรียนรู้และเข้าใจคนอื่นหรือไม่อย่างไร

“ทำให้เรามีความสนิทสนมกับเพื่อนและเข้ากับเพื่อนได้ดี มีความรักและสามัคคีกันมากขึ้น การเรียนและฝึกดนตรีทำให้มีสมาธิมากขึ้นหรือไม่อย่างไร

“ทำให้มีสมาธิมากขึ้นเพราะเราจะต้องใช้สมาธิในการฝึกซ้อมและจดจำโน้ตเพลงอย่างมาก หากสมาธิเราไม่นิ่งเราจะไม่สามารถทำได้

การเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตมีส่วนฝึกให้ท่านเป็นผู้มีความรับผิดชอบหรือไม่อย่างไร

“คิดว่ากิจกรรมโยธวาทิตทำให้เรามีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะเราจะต้องทำสองหน้าที่ในเวลาเดียวกันคือเรียนหนังสือและซ้อมดนตรี จึงจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีความรับผิดชอบ เพราะมิฉะนั้นเราก็อยู่ในวงไม่ได้ หากไม่รับผิดชอบเรื่องการซ้อม และเราจะสอบตกหากเราไม่รับผิดชอบเรื่องเรียน”

กิจกรรมโยธวาทิตเปิดโอกาสให้ท่านสามารถทำงานเป็นทีมหรือไม่

“มีความสำคัญมากเพราะวงโยธวาทิตจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันในการฝึกซ้อมเพื่อบรรเลงออกมาให้ชัดเจนและไพเราะที่สุด จะต้องมีความอดทน รอคอยเพื่อนที่ยังเล่นไม่ได้หรือเพื่อนต้องรอคอยเราหากเรายังเล่นไม่ได้”

กิจกรรมวงโยชวาทิตทำให้ท่านมีความสุขในชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร

“มีความสุขเพราะได้อยู่กับสมาชิกในวงซึ่งมีหลากหลายนิสัย มีทั้งรุ่นพี่รุ่นน้องและเพื่อนรุ่นเดียวกัน ทำให้ได้มีโอกาสเรียนนิสัยซึ่งกันและกัน ทำให้เราสามารถปรับนิสัยใจคอได้ จะต้องรู้สึกรอคอย รู้จักคำว่าขอโทษ รู้จักการยกโทษ”

การฝึกโยชวาทิตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างไร

“ทำให้เรามีความรับผิดชอบมากขึ้น ทำให้เราขยันมากขึ้น”

มีปัจจัยใดที่สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเอง

“กิจกรรมโยชวาทิตฝึกให้เรา มีความรับผิดชอบมากขึ้น ทำให้เราตั้งใจเรียนให้มากกว่านี้ จากการทำที่ไม่ดี แต่ก็กลับทำให้เรารู้สึกเป็นคนดีขึ้น เพราะมีเพื่อนที่รัก มีครูเอาใจใส่ดูแลเราให้เป็นเด็กดี เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่”

บทสัมภาษณ์ คนที่ 2

นางสาวอารยา สิงหา ประจำเครื่อง Euphonium (สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2552)

สาเหตุการเข้ามาเป็นนักโยชวาทิต

“เพื่อนชวนเข้ามาเล่น และไม่เคยรู้จักว่าวงโยชวาทิตเป็นอย่างไร เข้ามาแล้วชีวิตตัวเองดีขึ้น มีโอกาสดี ๆ ทำอะไรไม่เคยพลาดและล้มเหลว”

ความคาดหวังในการเป็นนักโยชวาทิต

“อยากทำให้ชีวิตมีความสำเร็จ

เข้ามาเป็นนักโยชวาทิตแล้วการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร

“เปลี่ยนแปลงไปมากเลยคะ เพราะแต่ก่อนเป็นไม่ค่อยจะเรียบร้อย พอมาเป็นนักโยชวาทิตก็เป็นคนเรียบร้อยขึ้น เพราะต้องสำรวมให้มากกว่าเดิม เนื่องจากมีความรู้สึกที่พอเรามาเป็นนักดนตรีแล้วเราจะเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ไม่ว่าเราจะทำอะไรจึงต้องระวังเป็นพิเศษ เพราะไม่อยากวงเสื่อมเสียชื่อเสียง”

การเป็นสมาชิกวงโยชวาทิตฝึกให้ท่านได้เรียนรู้และเข้าใจคนอื่นหรือไม่อย่างไร

“ทำให้เราเข้าอกเข้าใจเพื่อนในวงรวมถึงทุกๆ คนด้วยเพราะนักโยชวาทิตที่ดีจะต้องดีและเข้าใจกันและสามารถร่วมสนุกพร้อมทุกข์ไปกับเพื่อนๆ ได้”

การเรียนและฝึกดนตรีทำให้มีสมาธิมากขึ้นหรือไม่อย่างไร

“ทำให้สมาธิดีขึ้นกว่าเดิมมากเพราะเราจะต้องฝึกสมาธิในการเป่าและอ่านและจำโน้ต ทำให้เราชินกับการนั่งซ้อมดนตรีเป็นเวลานานๆ จึงส่งผลให้เราชินกับอ่านหนังสือได้นานมากขึ้น และมีสมาธิกับทำงานต่างๆ มากขึ้น”

การเป็นสมาชิกวงโยชวาทิตมีส่วนฝึกให้ท่านเป็นผู้มีความรับผิดชอบหรือไม่อย่างไร

“ทำให้มีความรับผิดชอบมากขึ้นเวลาจะสอบหรือทำอะไรเป็นอันต้องกระตือรือร้นไปตลอดเวลา เพราะอาจจะเป็นเพราะครูที่สอน เพราะใครที่ไม่รับผิดชอบจะถูกทำโทษ”

กิจกรรมโยชวาทิตเปิดโอกาสให้ท่านสามารถทำงานเป็นทีมหรือไม่

“วงโยชวาทิตสอนให้เราทำงานเป็นทีมมากที่สุดที่เดียวจะคิดหรือทำอะไรก็เห็นแก่ง คังนั้นเราจึงมีความสามัคคีกันมาก เราอยู่ร่วมกันแทบจะไม่มีเรื่องทะเลาะกัน เพราะหากมีอะไรขัดแย้งก็ยึดมติของส่วนรวมเป็นหลัก”

กิจกรรมวงโยชวาทิตทำให้ท่านมีความสุขในชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร

“ทำให้มีความสุขเพราะกิจกรรมโยชวาทิตเหมือนเป็นอะไรสักอย่างที่ทำได้ท่องเที่ยวไปนั่นไปนี่ตลอดเวลา รวมทั้งได้เรียนรู้”

การฝึกโยชวาทิตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างไร

“แต่ก่อนเวลาทำอะไรไม่เคยคิด แต่พอเข้ามาเป็นนักโยชวาทิตทำให้ต้องคิดมากเป็นพิเศษ เพราะจะต้องคิดถึงวง คิดถึงส่วนรวม ชีวิตก็ดีขึ้นเรื่องชีวิตภายนอกให้ลึกซึ้งกว่านี้ และยังได้ประสบการณ์ดี ๆ อีกด้วย “

มีปัจจัยใดที่สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเอง

“มีแรงบันดาลใจให้เรียนแข่งกับเพื่อน อยากจะเปรียบเทียบกับคนที่เราอย่างเดียวกับคนที่เรียนด้วยและทำกิจกรรมด้วยอย่างเราใครจะเก่งกว่ากัน จึงทำให้ผลการเรียนกระเตื้องขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเป็นที่น่าพอใจมาก เพราะพิสูจน์ได้ว่ากิจกรรมไม่ได้ทำให้ผลการเรียนต่ำลงอย่างที่หลาย ๆ คนคิด ”

บทสัมภาษณ์ คนที่ 3

นางสาวเสาวนิตย์ กุลประสิทธิ์ ประจำตำแหน่ง Trumpet (สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2552)

สาเหตุการเข้ามาเป็นนักโยชวาทิต

“คิดว่าตัวเองทำได้และทำได้ดี และคิดว่าเป็นความสามารถที่หลายคนไม่มี”

ความคาดหวังในการเป็นนักโยชวาทิต

“คงเป็นประสบการณ์ที่ดีในอนาคตทางด้านดนตรี”

เข้ามาเป็นนักโยชวาทิตแล้วการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร

“เปลี่ยนไปมากเนื่องจากเวลาจะทำอะไรก็ต้องกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา”

การเป็นสมาชิกวงโยชวาทิตฝึกให้ท่านได้เรียนรู้และเข้าใจคนอื่นหรือไม่อย่างไร

“ทำให้เข้าใจเพื่อนสมาชิกมากขึ้น รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ไม่ตามใจตนเองมากเกินไป”

การเรียนและฝึกดนตรีทำให้มีสมาธิมากขึ้นหรือไม่อย่างไร

“ทำให้มีสมาธิมากขึ้น เพราะการบรรเลงเพลงแต่ละเพลงนั้นต้องอาศัยสมาธิเป็นสำคัญ มิฉะนั้นจะไม่สามารถบรรเลงเพลงร่วมกับเพื่อนได้ เพราะจะต้องใช้วิธีการจดจำโน้ตซึ่งในแต่ละเพลงก็มีค่อนข้างเยอะมาก”

การเป็นสมาชิกวงโยชวาทิตมีส่วนฝึกให้ท่านเป็นผู้มีความรับผิดชอบหรือไม่อย่างไร

“ทำให้ตัวเองต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้นเนื่องจากจะต้องแข่งกับเวลาในแต่ละวันเพื่อทำภารกิจทางด้านการเรียนและด้านการซ้อม จะต้องตื่นแต่เช้าและมาโรงเรียนให้ทันลงแถว เพราะถ้าสายนี้จะอายเพื่อนมาก”

กิจกรรมโยชวาทิตเปิดโอกาสให้ท่านสามารถทำงานเป็นทีมหรือไม่

“ทำให้รู้จักทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดีเนื่องจากสมาชิกในวงมีความสำคัญเท่ากันหมดขาดคนใดคนหนึ่งไปไม่ได้เลย และเวลาออกงานหากไม่พร้อมวงจะไม่สมบูรณ์”

กิจกรรมวงโยชวาทิตทำให้ท่านมีความสุขในชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร

“ช่วยให้คลายเครียด เพราะหากเรียนอย่างเดียวยคงเครียดน่าดู”

การฝึกโยชวาทิตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างไร

“ฝึกให้ตัวเองเป็นคนที่มีความรับผิดชอบมากขึ้นและเป็นคนตรงต่อเวลา มีสัมมาคารวะขึ้น มีบุคลิกภาพที่ดีขึ้น”

มีปัจจัยใดที่สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเอง

“สิ่งแวดล้อมและสมาชิกในวง

บทสัมภาษณ์ คนที่ 4

นางสาวอุษารัตน์ เจริญสุข ตำแหน่ง Horn (สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2552)

สาเหตุการเข้ามาเป็นนักโยชวาทิต

“ชอบ อยากจะเล่นดนตรีเป็น คิดว่าคงเป็นความสามารถพิเศษที่คนอื่นไม่เป็น”

ความคาดหวังในการเป็นนักโยชวาทิต

“อยากเป็นนักดนตรีที่ดี เป้าได้ดีที่สุด”

เข้ามาเป็นนักโยชวาทิตแล้วการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร

“เปลี่ยนแปลงเพราะเราต้องรับผิดชอบการเรียนมากขึ้น อีกทั้งยังต้องเสียสละเวลาส่วนตัว มาฝึกซ้อมโยชวาทิต เหมือนกับว่าเราต้องเรียนแข่งกับเวลา”

การเป็นสมาชิกวงโยชวาทิตฝึกให้ท่านได้เรียนรู้และเข้าใจคนอื่นหรือไม่อย่างไร

“ฝึกให้เราเรียนรู้และเข้าใจผู้อื่นได้มากเพราะเราต้องปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นที่เป็นสมาชิกในวงเนื่องสมาชิกมีทั้งรุ่นพี่รุ่นน้องและรุ่นเดียวกัน และบางครั้งเราจะต้องติดต่อกับสมาชิกของวงอื่น ๆ อยู่บ้าง”

การเรียนและฝึกดนตรีทำให้มีสมาธิมากขึ้นหรือไม่อย่างไร

“มี เพราะการเล่นดนตรีทำให้เราต้องมีสมาธิจดอยู่กับโน้ต ทำให้เราใจเย็นขึ้น สุขุมขึ้น”

การเป็นสมาชิกวงโยชวาทิตมีส่วนฝึกให้ท่านเป็นผู้มีความรับผิดชอบหรือไม่อย่างไร

“เราจะต้องมีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นเป็นสองเท่าทั้งเรื่องการเรียนและการฝึกซ้อมดนตรี จะละเลยอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ จะต้องทำให้ดีทั้งสองอย่างในเวลาเดียวกัน”

กิจกรรมโยชวาทิตเปิดโอกาสให้ท่านสามารถทำงานเป็นทีมหรือไม่

“นักโยชวาทิตจะต้องมีความสามัคคีกันและร่วมแรงร่วมใจกันทำภารกิจในการต่อเพลงแต่ละเพลงให้สำเร็จ ทุกคนมีความสำคัญเท่ากันหมด จะขาดคนใดคนหนึ่งไม่ได้ ทำให้พวกเรามีความรักและสนิทสนมกันมาก”

กิจกรรมวงโยชวาทิตทำให้ท่านมีความสุขในชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร

“มีความสุขและสนุกดี เนื่องจากเราได้ใช้เวลาที่แตกต่างไปจากเด็กคนอื่นในโรงเรียน พอว่างหากไม่ทบทวนบทเรียน เราก็ซ้อมดนตรีได้อยู่กับเพื่อนหลังเลิกเรียน ส่วนคนอื่น ๆ เวลาเลิกเรียนเขาก็กลับบ้านเลย ไม่ได้พบปะกับเพื่อน ๆ หลังเลิกเรียน”

การฝึกโยชวาทิตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างไร

“เราต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้นและก็ต้องตรงต่อเวลามากขึ้น ไม่ขี้เกียจ มีความขยันหมั่นเพียรอยู่เสมอ”

มีปัจจัยใดที่สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเอง

“เราจะต้องแข่งกับเวลาในแต่ละวันทั้งเรื่องเรียนและเรื่องซ้อม จึงทำให้เรามีวินัยในตัวเองมากขึ้น ต้องรับผิดชอบตัวเองมากขึ้น เพราะไม่เช่นนั้นเราจะไม่สามารถเล่นดนตรีได้เลย และผลการเรียนจะตกหากเราไม่เล่นดนตรี ดังนั้นเราจะต้องทำทั้งสองอย่างในเวลาเดียวกันให้ดีที่สุด”

บทสัมภาษณ์ คนที่ 5

นางสาวมัลลิกา แก่นสาร ตำแหน่ง Clarinet (สัมภาษณ์, 18 กันยายน 2552)

สาเหตุการเข้ามาเป็นนักโยธวาทิต

“ชอบดนตรี อยากมีความสามารถพิเศษ”

ความคาดหวังในการเป็นนักโยธวาทิต

“อยากมีความสามารถพิเศษติดตัวไปตลอด”

เข้ามาเป็นนักโยธวาทิตแล้วการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร

“มีความเป็นส่วนตัวน้อยลง เวลาว่างน้อยลง จะต้องรู้จักแบ่งเวลาในการเรียนและการซ้อมดนตรี”

การเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตฝึกให้ท่านได้เรียนรู้และเข้าใจคนอื่นหรือไม่อย่างไร

“ทำให้เรียนรู้และเข้าใจคนอื่นมากขึ้นเพราะจะต้องฟังเสียงของส่วนใหญ่ของสมาชิกในวงจะยึดเอาความคิดของตัวเองอย่างเดียวไม่ได้”

การเรียนและฝึกดนตรีทำให้มีสมาธิมากขึ้นหรือไม่อย่างไร

“มีสมาธิขึ้น รู้สึกว่าตัวเองมีความสามารถที่จะทำอะไรได้เป็นเวลานานขึ้น คงเพราะเวลาซ้อมดนตรีจะต้องนั่งอยู่ที่นานๆ”

การเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตมีส่วนฝึกให้ท่านเป็นผู้มีความรับผิดชอบหรือไม่อย่างไร

“ฝึกให้มีความรับผิดชอบมาก เพราะหากเราไม่ทำอะไรเหมือนเพื่อนจะทำให้เราเหมือนตัวตกในวงมากเช่นถ้าหากมาสาย จะอายนานเวลาลงแถวคนสุดท้าย เพราะเราจะเป็นเป้าสายของทุกคนในโรงเรียน”

กิจกรรมโยธวาทิตเปิดโอกาสให้ท่านสามารถทำงานเป็นทีมหรือไม่

“ทำให้เรามีความสามัคคีกันมากขึ้น และยึดความเห็นของคนส่วนใหญ่เป็นหลัก”

กิจกรรมวงโยธวาทิตทำให้ท่านมีความสุขในชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร

“มีความสุขที่ได้อยู่กับเพื่อนที่ชอบเหมือนกัน เวลามีปัญหาที่ปรึกษาหารือกันได้ มีความเป็นกันเองภายในวง”

การฝึกโยธวาทิตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างไร

“ทำให้เรารู้จักแบ่งเวลาเป็น เป็นคนตรงเวลามากขึ้น มีสมาธิและมีความรับผิดชอบมากขึ้น มีปัจจัยใดที่สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเอง

“คงจะเป็นกฎระเบียบของวง การวางตัวและบุคลิกภาพจะต้องคู่สมกับการเป็นนักดนตรี และได้อยู่กับเพื่อนที่เรียนและเล่นดนตรี จึงทำให้ไม่มีโอกาสไปเจออย่างอื่น

บทสัมภาษณ์ คนที่ 6

นางสาวจรรววรรณ สุขเอียด ตำแหน่งคลาริเน็ต (สัมภาษณ์, 19 กันยายน 2552)

สาเหตุการเข้ามาเป็นนักโยธวาทิต

“เป็นคนชอบดนตรี ชอบฟังเพลง อยากเล่นเครื่องดนตรีเป็น จะได้อะไรที่ไม่เคยทำ”

ความคาดหวังในการเป็นนักโยธวาทิต

“อยากเล่นดนตรีให้เก่ง ๆ”

เข้ามาเป็นนักโยธวาทิตแล้วการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร

“เวลาส่วนตัวหายไป และเรียนไม่ทันเพื่อนเนื่องจากต้องออกงานเป็นประจำ”

การเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตฝึกให้ท่านได้เรียนรู้และเข้าใจคนอื่นหรือไม่อย่างไร

“ฝึกด้วยเนื่องจากการเล่นดนตรีต้องรวมกันหลายคนแต่ละคนต่างนิสัย เมื่อต้องมารวมกันก็ต้องเรียนรู้กัน”

การเรียนและฝึกดนตรีทำให้มีสมาธิมากขึ้นหรือไม่อย่างไร

“ทำให้มีสมาธิเพราะต้องตั้งใจซ้อมมากจึงจะเล่นได้ จะต้องจำโน้ตทุกเพลงทุกตัวไม่เช่นนั้นจะเล่นร่วมกับเพื่อนไม่ได้ เพราะเวลาบรรเลงไม่สามารถดูโน้ตได้”

การเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตมีส่วนฝึกให้ท่านเป็นผู้มีความรับผิดชอบหรือไม่อย่างไร

“ทำให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะถ้านักโยธวาทิตไม่มีส่วนนี้ไม่สามารถที่จะเล่นดนตรีได้เลย เป็นไม่เหมือนการเรียนในห้องเรียน เป็นการปฏิบัติที่จะต้องอดทนเป็นอย่างมาก เนื่องจากจะต้องทำได้จริงๆ”

กิจกรรมโยธวาทิตเปิดโอกาสให้ท่านสามารถทำงานเป็นทีมหรือไม่

“ฝึกทำรู้จักทำงานเป็นทีมเพราะเวลารวมวงจะขาดเครื่องดนตรีชิ้นใดไม่ได้โดยเฉพาะเครื่องดนตรีที่มีคนเพียง 1-2 คน”

กิจกรรมวงโยธวาทิตทำให้ท่านมีความสุขในชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร

“ก็มีความสุขเนื่องจากบางทีเรียนมากในแต่ละวัน เวลาเลิกเรียนแล้วมาซ้อมดนตรีก็ช่วยให้คลายเครียดและเพลิดเพลิน”

การฝึกโยธวาทิตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างไร

“ทำให้ตัวเองเป็นคนที่มีความรับผิดชอบมากขึ้น มีความตั้งใจและขยันมากขึ้น”

มีปัจจัยใดที่สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเอง

“สิ่งแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ในวง เพราะทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎกติกาของวงไม่เช่นนั้นก็เป็นนักโยธวาทิตไม่ได้”

บทสัมภาษณ์ คนที่ 7

นางสาวชญานี ตั้งแก้วเฉลิมวงศ์ ตำแหน่ง Piccolo (สัมภาษณ์, 19 กันยายน 2552)

สาเหตุการเข้ามาเป็นนักโยธวาทิต

“มีความชอบในด้านนี้อยู่แล้ว เห็นรุ่นพี่เป็นเลื่อยอยากเป็นด้วย”

ความคาดหวังในการเป็นนักโยธวาทิต

“จะได้เป็นความสามารถพิเศษติดตัวไปตลอด”

เข้ามาเป็นนักโยธวาทิตแล้วการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร

“จะต้องรับผิดชอบเรื่องเรียนและการฝึกซ้อมมากขึ้น เพราะถ้าไม่มีความรับผิดชอบจะไม่สามารถทำทั้งสองได้ในเวลาเดียวกัน”

การเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตฝึกให้ท่านได้เรียนรู้และเข้าใจคนอื่นหรือไม่อย่างไร

“ได้เรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นมากขึ้น”

การเรียนและฝึกดนตรีทำให้มีสมาธิมากขึ้นหรือไม่อย่างไร

“ทำให้มีสมาธิมากขึ้นเพราะเวลาฝึกซ้อมจะทำให้เรามีความสามารถในการนั่งสมาธิได้ดีเป็นเวลานาน จะต้องจดจำโน้ตทุกตัวในเพลงให้ได้”

การเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตมีส่วนฝึกให้ท่านเป็นผู้มีความรับผิดชอบหรือไม่อย่างไร

“มีเพราะเราจะต้องพยายามทำสิ่งนั้นให้ดีที่สุด”

กิจกรรมโยธวาทิตเปิดโอกาสให้ท่านสามารถทำงานเป็นทีมหรือไม่

“ฝึก เพราะจะต้องบรรเลงเพลงพร้อมกัน”

กิจกรรมวงโยธวาทิตทำให้ท่านมีความสุขในชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร

“มีความสุขเพราะมีความชอบ ได้ทำในสิ่งที่ชอบนอกเหนือจากการเรียน”

การฝึกโยธวาทิตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างไร

“ตัวเองมีความเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวันที่ดีขึ้น เพราะจะต้องอดทนกับสิ่งต่างๆ มากขึ้น จะต้องรับผิดชอบ มีความตั้งใจและพยายามมากขึ้นในความสำเร็จทุกๆ อย่าง จึงเปลี่ยนแปลงชีวิตประจำวัน จากการมาโรงเรียนไม่ทันก็จะต้องพยายามมาให้ทัน จากเป็นคนอ่อนแอก็จะเข้มแข็งขึ้นเพราะไม่นั่งเล่นดนตรีไม่ได้”

มีปัจจัยใดที่สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเอง

“สภาพการฝึกดนตรีทำให้ตัวเองเปลี่ยนไป เพราะจะต้องทำทุกอย่างให้ได้เหมือนคนอื่นๆ ที่เขาทำได้”

ภาคผนวก ข

บทวิเคราะห์คำสัมภาษณ์นักโยธาวิศ

บทวิเคราะห์คำสัมภาษณ์

นักโยธวาทิต คำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	สรุปรวม
สาเหตุการเข้ามาเป็นนักโยธวาทิต	“อยากเล่นเครื่องดนตรีเป็น เพราะตัวเองไม่เคยเล่นเครื่องดนตรี อยากลองเล่นดู เมื่อมาเล่นแล้วก็ทำให้เกิดความรักในดนตรีและเสียงเพลง”	“เพื่อนชวนเข้ามาเล่น และไม่เคยรู้จักว่าวงโยธวาทิตเป็นอย่างไร เข้ามาแล้วชีวิตตัวเองดีขึ้นมีโอกาสดีๆ ทำอะไรไม่เคยพลาดและล้มเหลว”	“คิดว่าตัวเองทำได้ และทำได้ดี และคิดว่าเป็นความสามารถที่หลายคนไม่มี”	“ชอบ อยากจะเล่นดนตรีเป็น คิดว่าคงเป็นความสามารถพิเศษที่คนอื่นไม่เป็น”	“ชอบดนตรี อยากมีความสามารถพิเศษ”	“เป็นคนชอบดนตรี ชอบฟังเพลง อยากเล่นเครื่องดนตรีเป็น จะทำอะไรที่ไม่เคยทำ”	“มีความชอบในด้านนี้อยู่แล้ว เห็นรุ่นพี่เป็นเลยอยากเป็นด้วย”	อยากเล่นเครื่องดนตรีเป็นเพราะตัวเองเล่นไม่เป็น เมื่อมาเล่นแล้วเกิดความรักในดนตรีและเสียงเพลง เพื่อนชวนมาเล่น ไม่รู้จักว่าวงโยธวาทิตเป็นอย่างไร เข้ามาแล้วชีวิตตัวเองดีขึ้นมีโอกาสดีๆ ทำอะไรไม่เคยพลาดและล้มเหลว คิดว่าตัวเองทำได้ดี เป็นความสามารถที่หลายคนไม่มี มีความชอบเห็นรุ่นพี่เป็นเลยอยากเป็นด้วย

นักโยธวาทิต คำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	สรุปรวม
ความคาดหวังในการเป็นนักโยธวาทิต	“อยากจะทำให้ให้เก่ง คิดว่าตัวเองทำได้เพราะตอนนี้คิดว่าตัวเองเล่นไม่เก่ง แต่จะพยายามเล่นให้เก่ง จึงต้องพยายามมาก	“อยากทำให้ชีวิตมีความสำเร็จ	“จงเป็นประสบการณ์ที่ดีในอนาคตทางด้านดนตรี”	“อยากเป็นนักดนตรีที่ดี เป่าได้ดีที่สุด”	“อยากมีความสามารถพิเศษติดตัวไปตลอด”	“อยากเล่นดนตรีให้เก่งๆ”	“จะได้เป็นความสามารถพิเศษติดตัวไปตลอด”	อยากให้เห็นให้เก่งอยากทำให้ชีวิตมีความสำเร็จ เป็นประสบการณ์ที่ดีทางด้านดนตรีอยากเป็นนักดนตรีที่ดี จะได้เป็นความสามารถพิเศษติดตัวไป

นักโยธวาทิต คำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	สรุปรวม
เข้ามาเป็นนักโยธวาทิตแล้วการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร	“การดำเนินชีวิตเปลี่ยนไปมาก เพราะมีความรู้สึกว่าจะต้องมี ความรับผิดชอบมากขึ้น มีภาระหน้าที่ในการ ต้องทำ โดยเฉพาะ การซ่อมและการ จำโน้ต ดังนั้นจึง ต้องมีความพยายาม ที่สำคัญ การเรียนก็ต้องเรียนทั้ง ไม่ได้ จึง ไม่มีเวลา ไปเถลไถลไปทำ อย่างอื่น “	“เปลี่ยนแปลงไป มากเลยคะ เพราะ แต่ก่อนเป็นคนไม่ ค่อยจะเรียบร้อย พอมาเป็นนักโยธ วาทิตก็เป็นคน เรียบร้อยขึ้น เพราะต้องสำรวจ ให้มากกว่าเดิม เนื่องจากมี ความรู้สึกว่าคุณพอเรา มาเป็นนักดนตรี แล้วเราจะเป็นที่ รู้จักของคนทั่วไป ไม่ว่าจะทำอะไรก็ต้องระวัง เป็นพิเศษ เพราะ ไม่อยากกังวลเสียชื่อเสียง”	“เปลี่ยนไปมาก เนื่องจากเวลาจะทำอะไรก็ต้อง ระวังหรือรื้อนอยู่ ตลอดเวลา”	“เปลี่ยนแปลง เพราะเราต้อง รับผิดชอบการเรียนมากขึ้น อีกทั้ง ยังต้องเสียสละ เวลาส่วนตัวมา ฝึกซ้อมโยธวาทิต เหมือนกับที่เรา ต้องเรียนแข่งกับ เวลา”	“มีความเป็น ส่วนตัวน้อยลง เวลาว่างน้อยลง จะต้องรู้จักแบ่ง เวลาในการเรียน และการซ้อม ดนตรี”	“เวลาส่วนตัว หายไป และเรียน ไม่ทันเพื่อน เนื่องจากต้องออก งานเป็นประจำ”	“จะต้องรับผิดชอบ เรื่องเรียนและการ ฝึกซ้อมมากขึ้น เพราะถ้าไม่มีความ รับผิดชอบจะไม่สามารถเป็นนัก โยธวาทิตได้”	ชีวิตเปลี่ยนไปต้อง มีความรับผิดชอบมากขึ้น มี ภาระหน้าที่ที่ต้องทำ ต้องซ้อมและจดจำ โน้ต จึงต้อง พยายามมาก การ เรียนก็ทิ้งไม่ได้ จึง ไม่มีเวลาไปเถลไถลไปทำอย่างอื่น มีความเรียบร้อย ขึ้น ต้อง ระวังตัวเอง เป็นพิเศษ ไม่อยาก ให้อายุเสื่อมเสีย ชื่อเสียง ต้องมี ความกระตือรือร้น อยู่ตลอดเวลา ต้อง เรียนแข่งกับเวลา รู้จักแบ่งเวลามาก ขึ้น มีความเป็น ส่วนตัวน้อยลง

								เรียน ไม่ทันเพื่อน
นักโยธวาฑิต คำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	สรุปรวม
การเป็นสมาชิกวงโยธวาฑิตฝึกให้ท่านได้ เรียนรู้และเข้าใจคนอื่นหรือไม่อย่างไร	“ทำให้เรามีความ สนิทสนมกับ เพื่อนและเข้ากับ เพื่อน ได้ดี มีความ รักและสามัคคีกัน มากขึ้น	“ทำให้เราเข้าอก เข้าใจเพื่อนในวง รวมถึงทุกๆ คน ด้วยเพราะนักโยธ วาฑิตที่ดีจะต้องดี และเข้าใจกันและ สามารถร่วมสนุก ร่วมทุกข์ไปกับ เพื่อนๆ ได้”	“ต้องฟังเสียงส่วน ใหญ่ของสมาชิก ในวง พยายาม เข้าใจแต่ละคนให้ มากที่สุด”	“ฝึกให้เราเรียนรู้ และเข้าใจผู้อื่น ได้ มากเพราะเราต้อง ปรับตัวให้เข้ากับ คนอื่นที่เป็น สมาชิกในวงเนื่อง สมาชิกมีทั้งรุ่นพี่ รุ่นน้องและรุ่น เดียวกัน และ บางครั้งเราจะต้อง ติดต่อกับสมาชิก ของวงอื่นๆ อยู่ บ้าง”	“ทำให้เรารู้และ เข้าใจคนอื่นมาก ขึ้นเพราะจะต้อง ฟังเสียงของส่วน ใหญ่ของสมาชิก ในวงจะยึดเอา ความคิดของตัวเอง อย่างเดียวไม่ได้”	“ฝึกด้วยเนื่องจาก การเล่นดนตรีต้อง รวมกันหลายคน แต่คนต่างนิสัย เมื่อต้องมารวมกัน ก็ต้องเรียนรู้กัน”	“ได้เรียนรู้ในการ อยู่ร่วมกันกับผู้อื่น มากขึ้น”	ทำให้สนิทสนม และเข้ากับเพื่อน มี ความรักความ สามัคคีกันมากขึ้น ฝึกให้เรียนรู้และ เข้าใจผู้อื่น ได้มาก และต้องปรับตัว เข้าหากัน ฝึกให้ฟัง เสียงของคนส่วน ใหญ่

นักโยธวาทิต คำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	สรุปรวม
การเรียนและฝึกดนตรีทำให้มีสมาธิมากขึ้นหรือไม่อย่างไร	“ทำให้มีสมาธิมากขึ้นเพราะเราจะต้องใช้สมาธิในการฝึกซ้อมและจดจำโน้ตเพลงอย่างมากมาย หากสมาธิเราไม่นิ่งเราจะไม่สามารถทำได้”	“ทำให้สมาธิดีขึ้นกว่าเดิมมากเพราะเราจะต้องฝึกสมาธิในการเป่าและอ่านและจำโน้ต ทำให้เราชินกับการนั่งซ้อมดนตรีเป็นเวลานานๆ จึงส่งผลให้เราชินกับอ่านหนังสือได้นานมากขึ้น และมีสมาธิกับทำงานต่างๆ มากขึ้น”	“ทำให้มีสมาธิมากขึ้น เพราะการบรรเลงเพลงแต่ละเพลงนั้นต้องอาศัยสมาธิเป็นสำคัญ มิฉะนั้นจะไม่สามารถบรรเลงเพลงร่วมกับเพื่อนได้ เพราะจะต้องใช้วิธีการจดจำโน้ตซึ่งในแต่ละเพลงก็มีค่อนข้างเยอะมาก”	“มี เพราะการเล่นดนตรีทำให้เราต้องมีสมาธิจดจ่ออยู่กับโน้ต ทำให้เราใจเย็นขึ้น สุขุมขึ้น”	“มีสมาธิขึ้น รู้สึกว่าตัวเองมีความสามารถที่จะทำอะไรได้เป็นเวลานานขึ้น คงเพราะเวลาซ้อมดนตรีจะต้องนั่งอยู่ที่นั่นๆ”	“ทำให้มีสมาธิ เพราะต้องตั้งใจซ้อมมากจึงจะเล่นได้ จะต้องจำโน้ตทุกเพลงทุกตัวไม่เช่นนั้นจะเล่นร่วมกับเพื่อนไม่ได้ เพราะเวลาบรรเลงไม่สามารถดูโน้ตได้”	“ทำให้มีสมาธิมากขึ้นเพราะเวลาฝึกซ้อมจะทำให้เรามีความสามารถในการนั่งซ้อมดนตรีได้เป็นเวลานาน จะต้องจดจำโน้ตทุกตัวในเพลงให้ได้”	ทำให้มีสมาธิเพื่อในการจดจำโน้ตเพลง ส่งผลให้สามารถอ่านหนังสือได้นานขึ้น มีความสุขุมขึ้น

นักโยธวาทิต คำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	สรุปรวม
การเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตมีส่วนฝึกให้ท่านเป็นผู้มีความรับผิดชอบหรือไม่อย่างไร	“คิดว่ากิจกรรมโยธวาทิตทำให้เรามีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะเราจะต้องทำสองหน้าที่ในเวลาเดียวกันคือเรียนหนังสือและซ้อมดนตรี จึงจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบ เพราะมีเวลานั้นเราก็อยู่ในวงไม่ได้ หากไม่รับผิดชอบเรื่องการซ้อม และเราจะสอบตกหากเราไม่รับผิดชอบเรื่องเรียน”	“ทำให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น เวลาจะสอบหรือทำอะไรเป็นอันต้องกระตือรือร้นไปตลอดเวลา เพราะอาจจะเป็นการเรียนและด้านการซ้อม จะต้องตื่นแต่เช้าและมาโรงเรียนให้ทันลงแถว เพราะถ้าสายนี้จะอายุเพื่อนมาก”	“ทำให้ตัวเองต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้นเนื่องจากจะต้องแข่งกับเวลาในแต่ละวันเพื่อทำการกิจทางด้าน การเรียนและด้านการซ้อม จะต้องตื่นแต่เช้าและมาโรงเรียนให้ทันลงแถว เพราะถ้าสายนี้จะอายุเพื่อนมาก”	“เราจะต้องมีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นเป็นสองเท่าทั้งเรื่องการเรียนและการฝึกซ้อมดนตรี จะละเอียดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ จะต้องทำให้ดีทั้งสองอย่างในเวลาเดียวกัน”	“ฝึกให้มีความรับผิดชอบมาก เพราะหากเราไม่ทำอะไรเหมือนเพื่อนจะทำให้เราเหมือนตัวตกในวงมากเช่นถ้าหากมาสาย จะอายุมาก เวลาลงแถวคนสุดท้าย เพราะเราจะเป็นเป้าสายของทุกคนในโรงเรียน”	“ทำให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะถ้านักโยธวาทิตไม่มีส่วนนี้ไม่สามารถที่จะเล่นดนตรีได้เลย เป็นไม่เหมือนการเรียนในห้องเรียน เป็นการปฏิบัติที่จะต้องอดทนเป็นอย่างมากเนื่องจากจะต้องทำได้จริงๆ”	“มีเพราะเราจะต้องพยายามทำสิ่งนั้นให้ดีที่สุด”	ทำให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะต้องรับผิดชอบทั้งเรื่องเรียนและเรื่องการฝึกซ้อมดนตรี ต้องกระตือรือร้น เพราะหากไม่รับผิดชอบจะถูกทำโทษ ต้องตื่นเช้าเพื่อมาโรงเรียนให้ทัน เพราะจะอายุมากหากมาลงแถวไม่ทัน เป็นเป้าสายตาของคนอื่นๆ

นักโยธวาทิต คำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	สรุปรวม
กิจกรรมโยธวาทิตเปิดโอกาสให้ท่านสามารถทำงานเป็นทีมหรือไม่	“มีความสำคัญมาก เพราะวงโยธวาทิตจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันในการฝึกซ้อมเพื่อบรรเลงออกมาให้ชัดเจนและไพเราะที่สุด จะต้องมีความอดทน รอคอยเพื่อนที่ยังเล่นไม่ได้หรือเพื่อนต้องรอคอยเราหากเรายังเล่นไม่ได้”	“วงโยธวาทิตสอนให้เราทำงานเป็นทีมมากทีเดียวจะคิดหรือทำอะไรก็เห็นแก่วง ดังนั้นเราจึงมีความสามัคคีกันมาก เราอยู่ร่วมกันแทบจะไม่มีเรื่องทะเลาะกัน เพราะหากมีอะไรขัดแย้งก็ยึดมติของส่วนรวมเป็นหลัก”	“ทำให้รู้จักทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดีเนื่องจากสมาชิกในวงมีความสำคัญเท่ากันหมดขาดคนใดคนหนึ่งไปไม่ได้เลย และเวลาออกงานหากไม่พร้อมวงจะไม่สมบูรณ์”	“นักโยธวาทิตจะต้องมีความสามัคคีกันและร่วมแรงร่วมใจกันทำภารกิจในการต่อเพลงแต่ละเพลงให้สำเร็จ ทุกคนมีความสำคัญเท่ากันหมด จะขาดคนใดคนหนึ่งไม่ได้ ทำให้พวกเรามีความรักและสนิทสนมกันมาก”	“ทำให้เรามีความสามัคคีกันมากขึ้นและยึดความเห็นของคนส่วนใหญ่เป็นหลัก”	“ฝึกให้รู้จักทำงานเป็นทีมเพราะเวลารวมวงจะขาดเครื่องดนตรีชิ้นใดไม่ได้โดยเฉพาะเครื่องดนตรีที่มีคนเพียง 1-2 คน”	“ฝึก เพราะจะต้องบรรเลงเพลงพร้อมกัน”	วงโยธวาทิตฝึกให้มีความอดทน รู้จักทำงานเป็นทีม มีความรักและสามัคคีกัน สมาชิกมีความสำคัญเท่ากันจะขาดคนใดคนหนึ่งไม่ได้ เพราะจะต้องบรรเลงพร้อมกัน

นักเรียนวาด คำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	สรุปรวม
กิจกรรมวงโยธวาทิตทำให้มีความสุขในชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร	“มีความสุขเพราะได้อยู่กับสมาชิกในวงซึ่งมีหลากหลายนิสัย มีทั้งรุ่นพี่รุ่นน้อง และเพื่อนรุ่นเดียวกัน ทำให้ได้มีโอกาสเรียนนิสัยซึ่งกันและกัน ทำให้เราสามารถปรับนิสัยใจคอได้ จะต้องรู้สึกรอคอย รู้จักคำว่าขอโทษ รู้จักการยกโทษ”	“ทำให้มีความสุขเพราะกิจกรรมโยธวาทิตเหมือนเป็นอะไรสักอย่างที่ทำให้เราได้ท่องเที่ยวไปนั่นไปนี่ตลอดเวลา รวมทั้งได้เรียนรู้”	“ช่วยให้คลายเครียด เพราะหากเรียนอย่างเดี๋ยวงเครียดน่าดู”	“มีความสุขและสนุกดี เนื่องจากเราได้ใช้เวลาที่แตกต่างไปจากเด็กคนอื่นในโรงเรียน พอว่างหากไม่ทบทวนบทเรียนเราก็ซ้อมดนตรีได้อยู่กับเพื่อนหลังเลิกเรียน ส่วนคนอื่น ๆ เวลาเลิกเรียนเขาก็กลับบ้านเลย ไม่ได้พบปะกับเพื่อนๆ หลังเลิกเรียน	“มีความสุขที่ได้อยู่กับเพื่อนที่ชอบเหมือนกัน เวลามีปัญหาที่ปรึกษาหารือกันได้ มีความเป็นกันเองภายในวง”	“ก็มีความสุขเนื่องจากบางทีเรียนมากในแต่ละวัน เวลาเลิกเรียนแล้วมาซ้อมดนตรีก็ช่วยให้คลายเครียดและเพลิดเพลิน”	“มีความสุขเพราะมีความชอบ ได้ทำในสิ่งที่ชอบ นอกเหนือจากการเรียน”	มีความสุขเพราะได้อยู่กับเพื่อนที่มีความชอบเหมือนกัน รู้จักรอคอย ขอโทษและการยกโทษ เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้นอกสถานที่ ช่วยให้คลายเครียด เพราะเรียนอย่างเดี๋ยวงเครียด

นักโยธวาฑิต คำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	สรุปรวม
การฝึกโยธวาฑิตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างไร	“ทำให้เรามีความ รับฝึชชอบมากขึ้น ทำให้เราขยันมาก ขึ้น”	“แต่ก่อนเวลาทำ อะไรไม่เคยคิด แต่ พอเข้ามาเป็นนัก โยธวาฑิตทำให้ ต้องคิดมากเป็น พิเศษ เพราะ จะต้องคิดถึงวง คิดถึงส่วนรวม ชีวิตก็ดีขึ้นเรื่อย ชีวิตภายนอกให้ ลึกซึ้งกว่านี้ และยัง ได้ประสบการณ์ดีๆ อีกด้วย “	“ฝึกให้ตัวเองเป็น คนที่มีความ รับฝึชชอบมากขึ้น และเป็นคนตรงต่อ เวลา มีสัมมาคาระ วะ มีบุคลิกภาพที่ ดีขึ้น”	“เราต้องมีความ รับฝึชชอบมากขึ้น และก็ต้องตรงต่อ เวลามากขึ้น ไม่ขี้ เกียจ มีความ ขยันหมั่นเพียรอยู่ เสมอ”	“ทำให้เรารู้จักแบ่ง เวลาเป็น เป็นคน ตรงเวลามากขึ้น มี สมาธิและมีความ รับฝึชชอบมากขึ้น	“ทำให้ตัวเองเป็น คนที่มีความ รับฝึชชอบมากขึ้น มีความตั้งใจและ ขยันมากขึ้น”	“ตัวเองมีความ เปลี่ยนแปลงใน ชีวิตประจำวันที่ดี ขึ้น เพราะจะต้อง อดทนกับสิ่งต่างๆ มากขึ้น จะต้อง รับฝึชชอบ มีความ ตั้งใจและพยายาม มากขึ้นใน ความสำเร็จทุกๆ อย่าง จึง เปลี่ยนแปลง ชีวิตประจำวัน จาก การมาโรงเรียนไม่ ทันก็ต้องพยายาม มาให้ทัน จากเป็น คนอ่อนแอก็จะ เข้มแข็งขึ้นเพราะ ไม่นั่งเล่นดนตรีไม	ทำให้มีความ รับฝึชชอบและ ขยันมากขึ้น เดิม เป็นคนไม่ค่อยคิด อะไร พอมาอยู่วง มากขึ้น จะทำอะไร คิดมากขึ้น ชีวิตดี ขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ เป็นคนตรงต่อเวลา มีความขยันขึ้น รู้จักแบ่งเวลาเป็น มีความอดทนและ เข้มแข็งมากขึ้น

							ได้”	
นักโยธวาฑิต คำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	สรุปรวม
มีปัจจัยใดที่สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง	“กิจกรรมดุริยางค์ฝึกให้เรา มีความรับผิดชอบมากขึ้น ทำให้เราตั้งใจเรียนให้มากกว่านี้ จากการทำไม่ดี แต่กลับทำให้เรารู้สึกเป็นคนดีขึ้น เพราะมีเพื่อนที่รัก มีครูเอาใจใส่ดูแล เราให้เป็นเด็กดี เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่”	“มีแรงบันดาลใจให้เรียนแข่งกับเพื่อน อยากจะเปรียบเทียบกับที่เราอย่างเดียวกับคนที่เรียนด้วยและทำกิจกรรมด้วย อย่างเราใครจะเก่งกว่ากัน จึงทำให้ผลการเรียนกระเตื้องขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเป็นที่น่าพอใจมาก เพราะพิสูจน์ได้ว่ากิจกรรมไม่ได้ทำให้ผลการเรียนต่ำลงอย่างที่หลายๆ คนคิด ”	“สิ่งแวดล้อมและสมาชิกในวง	“เราจะต้องแข่งกับเวลาในแต่ละวัน ทั้งเรื่องเรียนและเรื่องซ้อม จึงทำให้เรามีวินัยในตัวเองมากขึ้น ต้องรับผิดชอบตัวเองมากขึ้น เพราะไม่สามารถเล่นดนตรีได้เลย และผลการเรียนจะตกหากเราแม้แต่เล่นดนตรี ดังนั้นเราจะต้องทำทั้งสองอย่างในเวลาเดียวกันให้ดีที่สุด”	“คงจะเป็นกฎระเบียบของวง การวางตัวและบุคลิกภาพจะต้องคู่สีสมกับการเป็นนักดนตรี และได้อยู่กลุ่มเพื่อนที่เรียนและเล่นดนตรี จึงทำให้ไม่มีโอกาสไปเกรอย่างอื่น	“สิ่งแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ในวง เพราะทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎกติกาของวงไม่เช่นนั้นก็เป็นนักโยธวาฑิตไม่ได้”	“สภาพการฝึกดนตรีทำให้ตัวเองเปลี่ยนไป เพราะจะต้องทำทุกอย่างให้ได้เหมือนคนอื่น ๆ ที่เขาทำได้”	ฝึกให้เรา รับผิดชอบมากขึ้น มีความตั้งใจเรียนมากขึ้น เมื่อก่อนรู้สึกเป็นคนไม่ดี แต่กลับทำให้เราดีขึ้นเพราะมีเพื่อนที่รัก มีครูที่เอาใจใส่ดูแลเราให้เป็นเด็กดี เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ มีแรงบันดาลใจในการเรียนแข่งกับเพื่อน ผลการเรียนดีขึ้น ได้อยู่กับกลุ่มเพื่อนที่เรียนและเล่นดนตรีด้วยกัน จึงทำให้ไม่มีโอกาสไปเกร

ภาคผนวก ญ

สรุปผลการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

สรุปผลการตรวจสอบแบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์จากผู้เชี่ยวชาญ

นิยาม (Item)	ข้อ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3				ค่า IOC
			เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	
การรับรู้อารมณ์ตนเอง (Self-Awareness)	1	สามารถแยกแยะต้นเหตุของการเกิดอารมณ์ต่าง ๆ ของตนเองได้			✓		✓				✓				.66
การรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง เข้าใจสาเหตุที่ทำให้เกิดอารมณ์ต่าง ๆ สามารถแยกแยะอารมณ์ที่แท้จริงของตนเองได้ รู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง (ข้อ 1-10)	2	รู้ว่าเมื่อไรตนเองกำลังรู้สึกโกรธ	✓				✓					✓	บางคนคิดว่าตนเองรู้แต่ในทางปฏิบัติอาจจะไม่รู้เป็นอย่างงั้นไหม แต่เขาเข้าใจตัวเองว่ารู้	1.00	
	3	สงบอารมณ์ได้อย่างรวดเร็วเมื่อโกรธ (สงบอารมณ์ได้ทันทีเมื่อโกรธ)	✓				✓			ควรเปลี่ยนเป็นรู้ว่าตัวเองจะกำลังมีอารมณ์แปรปรวน			✓	เวลาแค่ไหนคือเร็ว บางคนว่า 1 ชม.เร็ว บางคนว่า 1 วันนะเร็วแล้ว	.66
	4	รู้ว่าเมื่อไรตนเองกำลังมีอารมณ์แปรปรวน รู้ว่าเมื่อไรตนเองกำลังมีอารมณ์ไม่คงที่			✓		✓				✓		อารมณ์แปรปรวนคืออย่างไร	.66	
	5	รู้ว่าเมื่อไรเริ่มรับไม่ได้และต้องการแก้ตัว			✓		✓					✓			.66
	6	รู้สาเหตุในการเกิดอารมณ์ต่าง ๆ ของตนเอง (เข้าใจเหตุผลในการเกิดอารมณ์ต่าง ๆ ของตนเอง)			✓		✓				✓				.66

นิยาม (Item)	ข้อ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3				ค่า IOC
			เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	
	7	รู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองเสมอ			✓	นักเรียนเข้าใจคำว่าเท่าทันอารมณ์ตรงกับที่ผู้วิจัยต้องการหรือไม่ คำว่ารู้เท่าทันอารมณ์หมายถึงอะไร	✓				✓				.66
	8	บอกได้ว่าขณะนี้ตนเองรู้สึกเช่นไร	✓				✓					✓	คำว่า "รู้สึก" เด็ก ม.1 ู้ไหมว่าหมายถึงภาวะเช่นใดในตนเองบ้าง	.66	
	9	บอกได้ว่าตนเองเสียใจเรื่องอะไร	✓				✓				✓		น่าจะได้นะข้อนี้	1.00	
	10	สามารถใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวได้อย่างรวดเร็ว <i>อย่างทันที</i>			✓	การรับรู้ไม่ได้สื่อถึงเรื่องการรับรู้เรื่องอารมณ์อย่างเดียว	✓				✓		คำว่ารวดเร็วก็เหมือนข้อ 3	.66	
การจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Self-Regulation)	11	ไม่รู้สึกกดดันเมื่ออยู่ภายใต้สถานการณ์ตึงเครียด	✓				✓					✓	เช่นแบบไหน	.66	
การจัดการกับอารมณ์ (Managing Emotions) หมายถึงความสามารถในการควบคุมอารมณ์ตนเอง (ข้อ 11-20)	12	ฉันสามารถทำงานต่อไปแม้จะฟังทะเลาะกับคนอื่นมา	✓				✓					✓	แม้ฉันทำไม่ได้แต่ฉันก็อยากทำได้นะ ฉันอยากได้คะแนนข้อนี้สูงกว่าเป็นจริงนี้น่า	.66	

นิยาม (Item)	ข้อ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3				ค่า IOC
			เหมาะสม (1)	ไม่ เหมาะสม (-1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่ เหมาะสม (-1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	
การจัดการกับอารมณ์ของ ตนเอง (Self-Regulation) การจัดการกับอารมณ์ (Managing Emotions) หมายถึงความสามารถใน การควบคุมอารมณ์ตนเอง (ข้อ 11-20)	13	ฉันสามารถพูดคุยได้อย่างปกติกับคนที่ฉัน ไม่ชอบ			✓		✓				✓				.66
	14	ฉันสามารถยิ้มให้กับคนที่รู้ว่าเขาเกลียด หรือไม่ชอบฉัน ฉันสามารถพูดคุยหรือทักทายกับคนที่รู้ว่า เขาเกลียดหรือไม่ชอบ			✓		✓			ทำไมต้องยิ้ม อย่างเดียวน่า ทำอย่างอื่นบ้างก็ ได้	✓			ตนเอง หมายถึง ตัว ผู้คบใช้ใหม่ ผู้คบอาจ สับสนใหม่	.66
	15	แม้จะมีเรื่องไม่สบายใจ แต่ก็ยังมีสมาธิใน การทำงาน	✓				✓				✓				1.00
	16	สมมติว่าเราพบเพื่อนที่ขี้แสบและอารมณ์ ของไม่ดี			✓	เปลี่ยนประโยคที่ มีความหมาย เดียวกัน แต่ขำง่าย กว่านี้	✓				✓				.66
	17	สามารถรักษาความเยือกเย็นไว้ได้เสมอเมื่อ ตัวเองเป็นเป้าหมายโกรธของผู้อื่น สามารถสงบอารมณ์ไว้ได้เสมอเมื่อผู้อื่นทำให้ โกรธ			✓		✓				✓			เป็นอารมณ์ โกรธของ ผู้อื่น	.66
	18	เมื่อรู้ว่ากำลังคิดในแง่ลบจะสามารถดึง ตัวเองออกจากความคิดนั้นได้			✓		✓				✓			ดีค่ะ	.66
	19	สามารถทบทวนความคิดในแง่ลบเป็นคิด ในแง่บวกได้ สามารถทบทวนหรือปรับความคิดในแง่ ลบเป็นคิดในแง่บวกได้	✓			หรือปรับ	✓				✓			ทุกครั้งใหม่	1.00

นิยาม (Item)	ข้อ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3				ค่า IOC
			เหมาะสม (1)	ไม่ เหมาะสม (-1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่ เหมาะสม (-1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	
	20	เมื่อรู้ว่าตนเองมีความกดดันก็จะหาทางออกได้เสมอ เมื่อรู้ว่าตัวเองมีความกดดันก็จะหาทางออกได้เสมอ			✓	หาทางออกอย่างไร ทางออกแบบไหนถือว่าเป็น EQ ดี	✓				✓				.66
การสร้างแรงจูงใจในตนเอง (Motivating oneself) หมายถึงความสามารถในการสร้างกำลังใจให้กับตนเองเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือบรรลุถึงการเรียนรู้ที่สร้างความหวังไว้ และสามารถควบคุมตนเองและคิดแก้ไขปัญหานั้นจนเผชิญอุปสรรคต่างๆ ได้ (ข้อ 21-30)	21	ไม่ยอมแพ้ในชีวิตต่างๆ และมองคนอื่นในแง่บวกอยู่เสมอ ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากในชีวิต			✓	จะเอาประเด็นไหนควรแยกกันคนละข้อ	✓				✓			เท่ากับไม่ย่อท้ออุปสรรคหรือความยาก	.66
	22	มีเป้าหมายในชีวิตและทำสิ่งสำคัญก่อนเสมอ	✓						✓		✓				.66
	23	แม้มีอุปสรรคในการทำงานจะพยายามเอาชนะอุปสรรคนั้นให้ได้	✓				✓				✓				1.00
	24	ยินดีที่จะทำงานที่ไม่น่าสนใจได้เมื่อได้รับการร้องขอ			✓	ไม่เกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง แต่ถ้างานนั้นเป็นหน้าที่แล้วยินดีทำแม้ไม่ชอบจะถือว่าสร้างแรงจูงใจ EQ	✓				✓				.66
	25	หากล้มเหลวสามารถตั้งสติได้ในเวลาอันสั้น แม้ล้มเหลวสามารถตั้งสติได้ทันที			✓		✓				✓			เช่นเดียวกันกับที่ผ่านมาแล้วไหน = สั้น	.66
	26	สามารถทำงานให้สำเร็จได้ตามเป้าหมายที่วางไว้			✓		✓				✓				.66
	27	สามารถสร้างกำลังใจให้กับตนเองได้เสมอ	✓				✓				✓				1.00
	28	ยินดีรอคอยเพื่อความสำเร็จที่ตั้งใจไว้ ยินดีรอคอยได้เพื่อความสำเร็จ	✓				✓				✓			รอคอยได้เพื่อความสำเร็จที่ตั้งใจไว้	1.00

นิยาม (Item)	ข้อ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3				ค่า IOC
			เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	
	29	มีความพยายามอยู่เสมอที่จะทำงานให้สำเร็จ	✓				✓				✓				1.00
	30	มีความเชื่อมั่นว่าไม่มีสิ่งใดที่ตนเองทำไม่ได้	✓				✓				✓				1.00
ความเข้าใจอารมณ์ของบุคคลอื่น (Recognizing emotions in others) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ เข้าใจความรู้สึก เข้าใจความคิดหรือความต้องการของผู้อื่น อ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น ยอมรับฟังปัญหาของผู้อื่น (ข้อ 31-40)	31	รู้ว่าพฤติกรรมของตนเองมีผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างไร	✓				✓				✓				1.00
	32	สามารถแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่นได้อย่างจริงใจ	✓				✓				✓				1.00
	33	สามารถสังเกตเห็นอารมณ์ผู้อื่นว่ากำลังมีอารมณ์หล่น	✓			ทำไมเน้นที่หล่น ควรเป็นมีอารมณ์ เช่นใด	✓				✓				1.00
	34	เป็นคนเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอยู่เสมอ	✓				✓				✓				1.00
	35	ไม่รู้สึกเบื่อที่จะต้องรับฟังปัญหาของผู้อื่น	✓				✓				✓			ถ้ามีประโยชน์ ตรงข้ามไว้ เช็คด้วยจะดีไหม รู้สึกเบื่อกี่จะดี	1.00
	36	ยินดีกับผู้อื่นเสมอเมื่อเขามีความสุข	✓				✓				✓				1.00
	37	รู้สึกเป็นสุขและภูมิใจเมื่อได้พูดจาให้กำลังใจผู้อื่น	✓				✓				✓				1.00
	38	มักพยายามเข้าใจคนอื่นก่อนเสมอก่อนที่จะให้คนอื่นเข้าใจฉัน			✓	น่าจะปรับคำพูด ข้อนี้ น่าจะเป็น หัวข้อมนุษยสัมพันธ์	✓				✓				1.00

นิยาม (Item)	ข้อ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3				ค่า IOC
			เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	
	39	สามารถยุติข้อขัดแย้งของสมาชิกในกลุ่มได้เสมอ			✓		✓			จำเป็นอารมณ์เพื่ออะไร การรวมได้ แสดงว่าอย่างไร	✓				.66
	40	เมื่อคนอื่นได้รับสิ่งดีๆ หรือประสบความสำเร็จจะรู้สึกยินดีด้วยเสมอ	✓				✓				✓				1.00
ความมีมนุษยสัมพันธ์ (Handling relationships) หมายถึง ศิลปะในการเข้ากับบุคคลอื่น มีความสามารถในการวิเคราะห์และเข้าใจบุคคลอื่น สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งและการเจรจาที่ขัดแย้งกัน มีความเป็นมิตรและอาสาช่วยเหลือผู้อื่นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น (ข้อ 41-50)	41	สามารถให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ได้ทุกกรณี			✓	การให้ความร่วมมือทุกกรณีไม่น่าใช่ EQ ที่ดี ควรขึ้นกับหน้าที่/ ความรับผิดชอบ/ ความพร้อม	✓				✓				.66
	42	ฉันเป็นที่รักและใส่ใจของเพื่อนๆ			✓	ไม่สื่อถึง EQ ดี/ ไม่ดี	✓				✓			มีคนที่รักฉันอย่างกว้างขวางจะใช้ได้ไหม ประโยคเข้าใจง่าย	.66
	43	ฉันสามารถพูดคุยกับคนที่เพิ่งรู้จักได้			✓		✓				✓				.66
	44	ฉันมักอาสาช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ			✓		✓				✓				.66
	46	ฉันสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งกับผู้อื่นได้ประสบความสำเร็จ	✓				✓				✓				1.00
	47	ฉันสามารถฟังผู้อื่นพูดอย่างตั้งใจและจับประเด็นเนื้อหาได้	✓				✓				✓			ประโยชน์ชัดดี	1.00

นิยาม (Item)	ข้อ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2				ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3				ค่า IOC
			เหมาะสม (1)	ไม่ เหมาะสม (-1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่ เหมาะสม (-1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	เหมาะสม (1)	ไม่เหมาะสม (-1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ข้อเสนอแนะ	
	48	ฉันไม่กลัวที่จะพูดต่อหน้าคนหมู่มากหรือ สาธารณชน			✓		✓				✓			ระบุ พฤติกรรมทำ ให้เข้าใจได้ ตรงกัน & ชัดเจน	.66
	49	ฉันสามารถใช้คำพูดที่เหมาะสมตามกาลเทศะ	✓				✓				✓			ประโยคชัด	1.00
	50	ฉันรู้จักยกย่องชมเชยให้เกียรติเด็ก สตรี และ คนชรา	✓				✓				✓		✓	คำพูดหรือการ กระทำ	1.00

สรุปผลการตรวจสอบแผนการจัดกิจกรรมโยธาที่จากผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็น	รายการ	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1					ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2					ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3					ค่าเฉลี่ย		ผลการประเมิน	
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	\bar{X}	SD		
จุดประสงค์ของแผน	1. บอกจุดประสงค์ชัดเจน	✓					✓					✓						5.00	0.00	ดีมาก
	2. จุดประสงค์สอดคล้องกับกิจกรรม		✓					✓				✓						4.33	0.47	ดี
เนื้อหา	3. เนื้อหาถูกต้อง	✓						✓				✓						5.00	0.00	ดีมาก
	4. เนื้อหามีคุณค่าทางการศึกษา	✓					✓						✓					4.67	0.47	ดีมาก
	5. เนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชาการ		✓					✓					✓					4.00	0.00	ดี
	6. การนำเสนอเนื้อหาเชื่อมโยงกัน		✓					✓				✓						4.67	0.47	ดีมาก
	7. เรียงลำดับเนื้อหาจากยากไปง่าย		✓					✓					✓					4.00	0.00	ดี
	8. ช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้		✓					✓					✓					4.67	0.47	ดีมาก
กิจกรรม	9. มีความเหมาะสมกับนำไปปฏิบัติ		✓				✓					✓						4.67	0.47	ดีมาก
	10. สอดคล้องกับสภาพของผู้ฝึก		✓				✓					✓						4.67	0.47	ดีมาก
	11. ลำดับขั้นตอนของกิจกรรมมีความเหมาะสม		✓					✓					✓					4.00	0.00	ดี
สื่อและอุปกรณ์	12. มีอุปกรณ์ประกอบการฝึก		✓					✓					✓					4.00	0.00	ดี
	13. มีสื่อประกอบการสอนประเภทใบงาน ใบความรู้		✓					✓					✓					4.00	0.00	ดี

ภาคผนวก ก

ค่าอำนาจจำแนก, ค่าความเชื่อมั่น

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t-test)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t-test)
1	.012	26	.000
2	.000	27	.013
3	.000	28	.022
4	.000	29	.001
5	.000	30	.026
6	.001	31	.041
7	.001	32	.021
8	.002	33	.000
9	.017	34	.003
10	.000	35	.207
11	.001	36	.060
12	.002	37	.044
13	.000	38	.000
14	.006	39	.000
15	.001	40	.003
16	.007	41	.022
17	.000	42	.002
18	.023	43	.035
19	.000	44	.012
20	.000	45	.001
21	.007	46	.004
22	.042	47	.001
23	.014	48	.007
24	.003	49	.003
25	.019	50	.003

ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Scale Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ1	109.6400	151.2147	.4900	.9211
ข้อ2	109.1600	150.2596	.5298	.9207
ข้อ3	109.7000	149.6020	.5020	.9208
ข้อ4	109.7400	147.6249	.6918	.9192
ข้อ5	109.4000	149.5510	.4449	.9213
ข้อ6	109.6000	148.5714	.5154	.9206
ข้อ7	109.3000	149.2347	.5151	.9207
ข้อ8	109.6000	149.8776	.4283	.9215
ข้อ9	109.7600	150.6351	.4074	.9217
ข้อ10	109.5200	149.7241	.4624	.9211
ข้อ11	109.6000	151.0612	.3725	.9220
ข้อ12	109.5400	149.5188	.5183	.9207
ข้อ13	109.5200	148.4996	.5481	.9203
ข้อ14	109.7600	151.4106	.4100	.9216
ข้อ15	109.5600	149.8433	.5038	.9208
ข้อ16	109.5400	150.9065	.3865	.9219
ข้อ17	109.7400	146.3596	.6549	.9192
ข้อ18	109.6800	151.8139	.4244	.9215
ข้อ19	109.3400	151.0861	.3841	.9219
ข้อ20	109.5800	150.2486	.4208	.9215
ข้อ21	109.3400	151.0861	.3841	.9219
ข้อ22	109.6600	154.6780	.1849	.9232

ข้อ23	109.5400	151.5596	.3957	.9217
ข้อ24	109.6800	151.3649	.3891	.9218
ข้อ25	109.4800	151.2343	.3279	.9225
ข้อ26	109.4600	149.6820	.4764	.9210
ข้อ27	109.6600	150.8412	.4919	.9210
ข้อ28	109.3200	150.7527	.3813	.9219
ข้อ29	109.4800	152.2955	.3815	.9219
ข้อ30	109.6200	151.6690	.3629	.9220
ข้อ31	109.4800	153.7241	.2307	.9230
ข้อ32	109.6200	152.8935	.4191	.9217
ข้อ33	109.4000	149.7143	.4920	.9209
ข้อ34	109.7000	151.9694	.4291	.9215
ข้อ35	109.6600	153.0045	.3414	.9221
ข้อ36	109.3800	153.8731	.2241	.9231
ข้อ37	109.6800	152.0180	.4554	.9214
ข้อ38	109.2400	149.9820	.5379	.9206
ข้อ39	109.6800	149.4465	.5358	.9205
ข้อ40	109.7600	150.6759	.5718	.9206
ข้อ41	109.5200	151.4792	.3027	.9228
ข้อ42	109.6000	149.3469	.4636	.9211
ข้อ43	109.3000	153.2347	.2481	.9230
ข้อ44	109.5800	151.5547	.3545	.9221
ข้อ45	109.5800	151.7180	.3427	.9222
ข้อ46	109.5600	150.9861	.4166	.9216
ข้อ47	109.5400	151.5596	.3656	.9220
ข้อ48	109.6800	151.7322	.3612	.9220
ข้อ49	109.5200	152.4180	.3206	.9224
ข้อ50	109.2200	151.1547	.4431	.9214

Reliability Coefficients

N of Cases = 50.0

N of Items = 50

Alpha = .9230

ภาคผนวก ก

หนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม (ภาคสมทบ) ภาควิชาสารัตถศึกษา โทร 6659

ที่ มอ 895.1/ 1168

วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ดารณี กาญจนสุวรรณ

ด้วยหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคสมทบ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้เปิดสอนระดับปริญญาโท และขณะนี้นักศึกษาอยู่ในขั้นตอนดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ โดยว่าที่ร.ต.หญิงจักรวิดา เหล็กนิ่ม นักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการฝึกโยธาวิฑิตต่อความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรณีศึกษา : วงโยธาวิฑิตโรงเรียนส่องแสงพัฒนชยการ จังหวัดสงขลา” และนักศึกษาได้เสนอเครื่องมือในการวิจัย

เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องตามระเบียบวิธีการวิจัย คณะฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา ตามรายละเอียดที่แนบมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร. วันชัย ธรรมสังการ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคสมทบ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม (ภาคสมทบ) ภาควิชาสารัตถศึกษา โทร 6659

ที่ มอ 895.1/ 1170

วันที่ 28 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณคจเดือน ชินเจริญทรัพย์

ด้วยหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคสมทบ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้เปิดสอนระดับปริญญาโท และขณะนี้นักศึกษาอยู่ในขั้นตอนดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ โดยว่าที่ร.ต.หญิงจักรวิดา เหล็กนิ่ม นักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการฝึกโยธาติดต่อความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรณีศึกษา : วงโยธาติโรงเรียนสองแสงพัฒนชยการ จังหวัดสงขลา” และนักศึกษาได้เสนอเครื่องมือในการวิจัย

เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องตามระเบียบวิธีการวิจัย คณะฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา ตามรายละเอียดที่แนบมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร. วันชัย ธรรมสังข์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคสมทบ

ที่ ศธ.0521.1.11/1074

คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
15 ถ.กาญจนวนิช ต.คอหงส์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

๒๘ พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์อัญชลี ตันติวินิจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคสมทบ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้เปิดสอนระดับปริญญาโท และขณะนี้นักศึกษาอยู่ในขั้นตอนดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ โดยว่าที่ร.ต.หญิงจักรวิดา เหล็กนิ่ม นักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลการฝึกโยธาวิฑิตต่อความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรณีศึกษา : วงโยธาวิฑิตโรงเรียนส่องแสงพณิชยการ จังหวัดสงขลา" และนักศึกษาได้เสนอเครื่องมือในการวิจัย

เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องตามระเบียบวิธีการวิจัย คณะฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา ตามรายละเอียดที่แนบมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิศา แซ่เตี๋ยว)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

ที่ ศธ.0521.1.11/1076

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

15 ถ.กาญจนวนิช ต.คอหงส์

อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

๒๘ พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์มิ่งคล ภิรมย์ครุฑ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคสมทบ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้เปิดสอนระดับปริญญาโท และขณะนี้นักศึกษาอยู่ในขั้นตอนดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ โดยว่าที่ร.ต.หญิงจักรวิดา เหล็กนิ่ม นักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลการฝึกโยธาพิทักษ์ต่อความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรณีศึกษา: วงโยธาพิทักษ์โรงเรียนส่องแสงพัฒนชยการ จังหวัดสงขลา" และนักศึกษาได้เสนอเครื่องมือในการวิจัย

เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องตามระเบียบวิธีการวิจัย คณะฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา ตามรายละเอียดที่แนบมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิศา แซ่เตี๋ย)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

ที่ ศธ.0521.1.11/1094

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

15 ถ.กาญจนวนิช ต.คอหงส์

อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

๒ ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนแสงทองวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคสมทบ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้เปิดสอนระดับปริญญาโท และขณะนี้นักศึกษาอยู่ในขั้นตอนดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ โดยว่าที่ร.ต.หญิงจักรวิตา เหล็กนิ่ม นักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลการฝึกโยธวาทิตต่อความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรณีศึกษา: วยโยธวาทิต โรงเรียนสองแสงพนิตยคาร จังหวัดสงขลา" และนักศึกษาได้เสนอเครื่องมือในการวิจัย

เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องตามระเบียบวิธีการวิจัย คณะฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา ตามรายละเอียดที่แนบมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิตา แซ่เตี๋ยว)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

ภาคผนวก ก

หนังสือราชการขออนุญาตทำการวิจัย

โรงเรียนส่องแสงพัฒนชยการ
รับเลขที่ ๐๖๔/๒๕๕๒
วันที่ ๑๖/๑๑/๕๒
เวลา ๑๐.๓๕ น.
สัปดาห์ที่.....

ที่ ศธ.๐๕๒๑.๑.๑๑/๐๒๖

คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๕ ต.กาญจนวิเศษ ต.คอหงส์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ๙๐๑๑๐

๑๓ มกราคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขออนุญาตดำเนินการวิจัยกับนักเรียนเพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนส่องแสงพัฒนชยการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม และหลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาแผน ก. ต้องจัดทำวิทยานิพนธ์เพื่อสำเร็จการศึกษา ในกรณีนี้ ว่าที่ร.ต.หญิงจักรวิดา เหล็กนิ่ม นักศึกษาได้เสนอวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการฝึกโยคะวาทิตต่อความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนส่องแสงพัฒนชยการ จังหวัดสงขลา" โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

มีททท.
๑๖.๑๑.๑๑.๑๑.๑๑.๑๑

๑๖/๑๑/๕๒

ภาควิชาสารคดีศึกษา
โทร ๐๗๔-๒๘๖๖๕๙ โทรสาร ๐๗๔-๒๘๖๖๕๙

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิศา แซ่เตี่ยว)
คณบดีคณะศิลปศาสตร์

☐	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
☒	ฝ่ายกิจการนักเรียน/นักศึกษา
☐	ฝ่ายอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
☐	ฝ่ายวิชาการ
☐	อื่นๆ.....

